

MOLINS DE REI 1985
ELEMENTS DE CRÍTICA SOCIAL PER A UNA GESTIÓ PÚBLICA

Fundació Jaume Bofill (Dep. d'Estudis)
Raimon Bonal i Joan Costa

Barcelona, Gener de 1985

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ		3
I	<u>LA POBLACIÓ</u>	5
1	<u>CARACTERÍSTIQUES</u>	7
1.1	Sexe	7
1.2	Estat Civil	8
1.3	Les edats	11
2	<u>NATURALESIA DE LA POBLACIÓ</u>	18
3	<u>NIVELLS D'INSTRUCCIÓ ASSOLITS</u>	23
4	<u>DADES SÒCIO-ECONÒMIQUES</u>	28
5	<u>CONCLUSIONS</u>	34
II	<u>L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA</u>	38
1	<u>L'AGRICULTURA A MOLINS DE REI</u>	38
1.1	Els cultius	39
1.2	Tecnologia i qualitat	39
1.3	La comercialització	40
1.4	El cens agrari	41
1.5	L'associació agrícola	42
2	<u>L'ACTIVITAT INDUSTRIAL</u>	43
2.1	El col·lectiu analitzat	43
2.2	Els centres d'activitat industrial	44
2.2.1	Antiguitat o any d'apertura	44
2.2.2	Tipus d'activitat	46
2.2.3	Superfície. Dimensió (m ²)	47
2.2.4	Propietat de l'empresa i de l'immoble o local; composició del capital	48
2.2.5	Necessitat de relacions amb altres empreses	49
2.2.6	Les qüestions relacionades amb l'ampliació i trasllat de les empreses	50
2.3	El personal	52
2.3.1	Dades globals	52
2.3.2	Dimensió de les empreses segons el nombre de treballadors	53

2.3.3	Edat mitjana del personal	55
2.3.4	Mobilitat del personal	56
2.3.5	Els costos salarials anuals	58
2.4	El treball	59
2.4.1	Procedència de les matèries primeres	59
2.4.2	Destinació de la producció	60
2.4.3	Els horaris de treball	60
2.4.4	Organització del treball	61
2.5	Equipament i infraestructures de les empreses	62(1)
2.5.1	Higiene i seguretat	62(1)
2.5.2	Procedència de les aigües. Eliminació de les matèries i dels residus industrials	62(2)
2.5.3	Tipus d'energia que consumeix l'empresa. La càrrega i descàrrega i el transport de la producció	62(3)
3	<u>EL COMERÇ</u>	63
3.1	Embalum del sector i la seva localització al municipi	63
3.2	Any d'obertura, canvis de ram, dimensionat dels locals comercials i procedència dels productes	66
3.3	Activitats comercials que porten a terme. Modernització	70
3.4	El nombre d'empleats i la seva vinculació amb el propietari. Els clients: procedència i forma de pagament. Llengua emprada en les relacions comercials	71
3.5	Els problemes provocats per la normativa municipal: càrrega i descàrrega, circulació, obertura, nombre d'establiments	74(2)
3.6	L'associacionisme dels botiguers de Molins de Rei	77
3.7	Conclusions	78
3.8	Els hàbits de compra dels habitants de Molins de Rei	79
3.8.1	Composició definitiva de la mostra	80
3.8.2	Els llocs habituals de compra de l'alimentació i les seves motivacions	81

3.8.3	Els llocs habituals de compra del vestit i les seves motivacions	90
3.8.4	Els sistemes de pagament més usuals	95
3.8.5	D'algunes dades d'interès: l'origen i el treball de les mestresses de casa	97
3.8.6	Conclusions	99
	Apèndix: anotacions al barri del Canal	100
	Apèndix: les associacions comercials	101
4	<u>L'ATUR</u>	105
4.1	Els aturats a Molins de Rei. Dades de l'INEM	105
4.2	Zona de residència d'aquestes persones	108
4.3	Qui són els inscrits?	110
4.3.1	Sexe	110
4.3.2	Edat	111
4.3.3	Estat Civil	112
4.3.4	Nivell d'instrucció o acadèmic	112
4.3.5	Responsabilitat familiar	113
4.4	Motius, causes i altres circumstàncies de l'actual situació	114
4.5	Enquesta de l'Associació de Joves Contra l'Atur	118
4.6	L'atur viscut i patit pels interessats	120
4.6.1	La significació del treball en la pròpia vida	121
4.6.1.1	Passar del treball	122
4.6.1.2	El treball en funció de la necessitat econòmica	123
4.6.1.3	El treball com a realització personal	124
4.6.2	Com és viscut l'atur?	128
4.6.2.1	Vivència superficial de l'atur	128
4.6.2.2	Vivència desapassionada de l'atur	129
4.6.2.3	Vivència dramàtica de l'atur	130
4.6.3	Interpretacions del fenomen de l'atur	133
4.6.4	Què fa l'Administració per resoldre l'atur?	
	Suggeriments de solució	136
4.6.5	Conclusions	139

III	<u>L'HABITACLE</u>	143
1	<u>EL NOMBRE GLOBAL D'HABITATGES. PER DISTRICTE I</u> <u>SECCIÓ CENSAL</u>	144
2	<u>ESTRUCTURA DELS EDIFICIS</u>	146
2.1	Estructura dels edificis pel nombre de vivendes	146
2.2	Estructura dels edificis per l'ocupació dels mateixos	149
2.3	Estructura dels edificis per l'ús de la vivenda	150
2.4	Estructura dels edificis per la seva dimensió	152
2.4.1	El nombre d'habitacions	152
2.4.2	La superfície en metres quadrats	155
3	<u>LES INSTAL·LACIONS BÀSIQUES DELS HABITACLES</u>	169
IV	<u>EQUIPAMENTS I SERVEIS SOCIALS</u>	173
1	<u>ENSENYAMENT</u>	173
1.1	Preescolar	173
1.1.1	Els serveis existents	173
1.1.2	El col·lectiu atès	174
1.1.3	Nombre d'aules i altres espais específics	175
1.1.4	El personal	177
1.1.5	Les condicions higiènic- sanitàries	179
1.1.6	Les condicions econòmiques	181
1.1.7	Les Associacions de Pares	183
1.1.8	Conclusions	184
1.2	Educació General Bàsica	186
1.2.1	Presentació	186
1.2.2	Sectors d'ensenyament	188
1.2.3	Zonificació espacial	190
1.2.4	Zones urbanes i població escolar	191
1.2.5	Mobilitat de la població escolar	201
1.2.6	Oferta i demanda de places escolars	202
1.2.7	Nova divisió de l'espai urbà	205
1.2.8	Conclusions	207
1.3	L'ensenyament mitjà i l'educació especialitzada a Molins de Rei	209

1.3.1	El BUP i el COU	209
1.3.2	La formació professional	212
1.3.3	La formació professional no reglada	214
1.3.3.1	"Corte" i confecció	214
1.3.3.2	Mecanografia	216
1.3.3.3	Idiomes	216
1.3.3.4	Perruqueria	217
1.4	L'educació especial	217
1.5	L'educació permanent d'adults	222
1.6	L'Escola Municipal de Música	223
1.7	Les belles arts	224
1.8	La cooperativa Estel	225
2	<u>INSTITUCIONS I ASSOCIACIONS CULTURALS</u>	229
2.1	Institucions i associacions infraestructurals	229
2.2	Institucions i associacions que són equipaments	233
2.3	Institucions i associacions de comunicació	235
2.4	Institucions i associacions de lleure	237
2.5	Institucions i associacions cíviques	243
3	<u>ELS SERVEIS SOCIALS</u>	246
3.1	La salut	247
3.2	La dona	249
3.3	Els joves	251
3.4	Els avis	253
3.5	El servei d'assistència social. Anàlisi de la tasca que realitza el Servei d'Assistència Social	255
	1. Seqüències espacial i temporal de les visites	258
	2. Les característiques demogràfiques dels demandants	260
	3. Les característiques demogràfiques i socials de les famílies que freqüenten els serveis socials	262
	4. Aspectes sociològics de la demanda	267
	5. Aspectes sociològics dels Serveis Socials a Molins de Rei	273
4	<u>ELS PARTITS POLÍTICS</u>	276

4.1	La qüestió històrica i l'organització actual	277
4.2	Els militants dels partits	280
4.3	El sosteniment econòmic del partit	281
4.4	Activitats i productes dels partits polítics	282
5	<u>LES SOCIETATS PEL FOMENT DE L'ESPORT</u>	284
5.1	Societats educatives	285
5.2	Societats minoritàries o selectives	286
5.3	Societats massives	289
6	<u>ASSOCIACIONS DE PARES</u>	291
7	<u>LES SOCIETATS D'INFLUÈNCIA RELIGIOSA</u>	297
8	<u>LES ASSOCIACIONS DE VEÏNS</u>	300
8.1	Els inicis i les etapes institucionals de les Associacions de Veïns	301
8.2	La seva entitat jurídica i organigrama. Sosteni- ment econòmic de les associacions. El col·lectiu d'associats	303
8.3	Vida interna, activitats i productes de les Asso- ciacions de Veïns	307
8.4	Les seves reivindicacions, problemes i conflictes	310
V	<u>APROXIMACIÓ A LA VIDA JUVENIL DE MOLINS DE REI</u>	314
1	<u>LA JOVENTUT A MOLINS DE REI: UN MÓN REAL DIFERENT</u>	315
2	<u>DEFINICIÓ DE LA MOSTRA ESTUDIADA</u>	319
3	<u>LES ACTIVITATS JUVENILS I LA SEVA VIVÈNCIA</u>	322
3.1	Els estudis	322
3.2	El treball	324
3.3	La vida associativa	328
3.4	L'oci i el temps lliure	329
4	<u>ELS JOVES DAVANT LA VIDA</u>	332
4.1	La sexualitat	332
4.2	Les qüestions ideològiques: fe, política i eco- logia	338

ANNEXES

INTRODUCCIÓ

Una vegada més és una petita administració local que truca a la porta de la Fundació Jaume Bofill sol·licitant una ajuda tècnica per tal de concretar la definició del seu àmbit d'actuació.

Les complexes dimensions socials i econòmiques d'un municipi, no es redueixen a una qüestió única d'embalum, sinó que la gerència d'un col·lectiu de persones i les seves relacions socials són sempre problemàtiques i requereixen un considerable esforç de les instàncies polítiques responsables.

Tant per les persones com per les institucions, una de les coses que esdevé més difícil és la definició de la situació. No ens podem moure per intuïcions o per aproximacions més o menys ajustades del que s'ha sentit dir; quan això afecta al propi grup primari o exclusivament a la pròpia persona, és perdonable o atribuïble a una manca de responsabilitat suficient, però quan afecta a la gestió pública i té unes repercussions col·lectives, esdevé completament inadmissible.

És per això que l'Ajuntament de Molins de Rei assumia plenament les seves pròpies responsabilitats quan es va decidir fer la sol·licitud d'ajuda de la Fundació. La veritat és que la municipalitat és prou conscient que no podrà validar adequadament les seves pròpies opcions polítiques, si no procedeix prèviament a tenir una panoràmica, la més exhaustiva possible, de les formes, la direcció i el canvi social que s'estan donant en aquests moments a Molins de Rei; la voluntat política d'intervenció sense un suport de coneixement i interpretació, sovint queda relegada al terreny de les bones intencions. No es pot oblidar que, cada dia més, el poder és informació.

Els papers que presentem són un ventall dels interessos que motiven aquesta demanda municipal i, per tant, no tenen més lògica que la que la sol·licitud de l'administració local ha imposat.

La composició morfològica de la població que habita al municipi; les activitats productives de l'agricultura, la indústria i el comerç; l'atur i les seves repercussions personals i socials; l'habitable amb les seves formes i equipaments; l'estructura de l'ensenyament en tots els seus nivells, graus i especialitzacions; els centres de cohesió i de serveis culturals, socials, polítics, esportius, cívics i religiosos; la tasca d'acolliment realitzada per l'atenció als grups més marginats de la població i al món juvenil de Molins de Rei, no esgoten ni de bon troç els camps de les relacions socials dels habitants de la població; però satisfan aquí i ara la prouja, l'afany i el desig de coneixement d'un consistori que pretén endegar unes polítiques de dinamisme i millorament de la qualitat de vida de la població en qüestió.

Per altra banda, els demandants saben molt bé que aquests papers que tenim la il·lusió d'entregar-los-hi són només un instrument que, ben conegut i estudiat, permet adequar unes solucions o, almenys, posar la primera pedra que permeti edificar lentament però progressiva una política a l'ensem intervencionista, respectuosa i equilibrada que faculti el poder caminar amb seguretat i fermesa vers un demà cada dia millor.

El Servei d'Estudis de la Fundació Jaume Bofill es donaria per ben complagut si aquest instrument que posa a les mans dels gestors dels afers públics de Molins de Rei, acaba contribuint eficaçment a satisfer, encara que sigui en una ínfima part, les expectatives despertades quan es trucava a la porta de la nostra institució.

Barcelona, Gener 1985

Raimon BONAL i Joan COSTA

I. LA POBLACIÓ

En aquest primer capítol, l'objectiu és analitzar les principals característiques de la població de Molins de Rei, des de la demografia. No constitueix, per ell mateix, l'eix vertebrador de l'estudi, però és del tot necessari un mínim i elemental coneixement de quina és la composició demogràfica de la població.

La font informativa de totes les dades procedeix de la Corporació Metropolitana de Barcelona i aquestes fan referència al Padró de 1981. Malgrat els tres anys transcorreguts, pensem que aquest espai de temps no suposa un canvi tan profund en la composició demogràfica de la població. Seria diferent si el centre d'interès de tota la recerca fos única i exclusivament la demografia. La necessitat de l'estudi queda sobradament coberta amb l'anàlisi que a continuació portem a terme. Aquesta anàlisi tindrà en compte no solament el que fa referència a la globalitat de la població sinó que, sempre que la informació de la qual disposem ens ho permeti, la donarem desagregada per les unitats administratives més petites, les seccions censals. Això ens apropa molt al coneixement dels barris naturals, Bonavista, Can Grané, Barri de l'Àngel, Riera Bonet, Barri del Canal i Barri Centre, ja que la majoria d'ells s'apropen molt a les dimensions de les seccions censals.

El creixement expansiu és el que ha caracteritzat l'evolució demogràfica de Catalunya entre el 1950 i el 1975. Aquest procés ha afectat amb més o menys exactitud a la quasi totalitat de municipis de la Corporació Metropolitana de Barcelona, de la qual Molins de Rei forma part.

Aquest model de creixement ha anat associat a una implantació territorial de tipus concentrat que podem esquematitzar en diverses tendències de diferent importància i amplitud, però que s'han donat de manera simultània i superpo-

sada en tot el llarg i ample de la geografia catalana.

- Una concentració a Barcelona-ciutat i successives corones territorials.
- Dinamisme i creixement de la franja litoral.
- Poder d'atracció de les principals ciutats.
- Absorció parcial del despoblament rural per les capitals comarcals.

El cas de Molins de Rei forma part, sense cap mena de dubte, de la tendència primera; la concentració de població a les successives corones que s'han format a l'entorn de la ciutat de Barcelona.

L'evolució des de 1950 a Molins de Rei és la següent:

1950	8.145	habitants
1960	10.396	"
1970	14.407	"
1981	18.308	"

Font: Dades Estadístiques del Padró 1981 dels Municipis de la C.M.B.

La nostra base són els 18.308 habitants que consten a l'any 1981.

1.- CARACTERÍSTIQUES

Entrant de ple en les característiques demogràfiques, analitzarem primerament les que fan referència a sexe, estat civil i edat.

1.1.- Sexe

La distribució de la població segons aquesta variable i tenint en compte la divisió administrativa del municipi per districtes dóna el quadre següent:

	<u>HOMES</u>	<u>DONES</u>	<u>TOTAL</u>	
Dte. I	2.321 47,9	2.523 52,1	4.844 100	26,4
Dte. II	3.109 50,2	3.089 49,8	6.198 100	33,8
Dte. III	2.844 49,2	2.934 50,8	5.778 100	31,5
Dte. IV	764 51,3	724 48,7	1.488 100	8,1
TOTAL MUNICIPI	9.038 49,4	9.270 50,6	18.308 100	
SUB- ÀREA 3	56.637 50,-	56.601 50,-	113.238 100	

Font: Dades estadístiques Padró 1981. Municipis C.M.B. Elaboració pròpia.

Els districtes II i III acumulen el 65,3% del total de població del municipi, que són sens dubte la corona del casc antic de la població on s'han anat assentant les diferents onades del creixement expansiu. El dte. IV dóna la impressió de la zona marginal del casc urbà, en el qual van sorgint petits nuclis de veïns; només acull el 8,1% del total de la població (vegi's gràfic nº 1).

Ens manquen les dades suficients per expressar la densitat en totes i cadascuna de les diferents zones. Ens consta únicament la dada global, i que dona una densitat de 337 habitants per hectàrea de sòl d'ús residencial.

Quant a la distribució de la població segons el sexe, cal assenyalar el que podríem dir-ne els dos extrems. Per una part el Dte. I on hi trobem l'índex més baix d'homes i per tant el més alt de dones, i el Dte. IV que presenta un panorama totalment invers; índex elevat d'homes i per contra índex baix de dones. Els altres dos districtes s'acosten molt, principalment el Dte. III, als índexs globals del municipi.

Normalment i sempre que no existeixi algun fet puntual que pugui distorsionar la regla general, un índex elevat de dones és símptoma de població envellida pel sol fet que la població vella és majoritàriament femenina. Aquesta correlació la podrem comprovar més endavant quan analitzem les edats de la població.

Sempre que ens sigui possible, farem constar en els quadres les dades de la Subàrea de la C.M.B. de la qual forma part Molins de Rei. Això ens permet recollir possibles connotacions peculiars del Municipi. Quant a la variable sexe, no s'aprecia cap connotació rellevant.

1.2.- Estat Civil

Aquesta variable demogràfica l'analtzarem tot relacionant-la amb el sexe, tal com expressestem en el quadre nº 1.

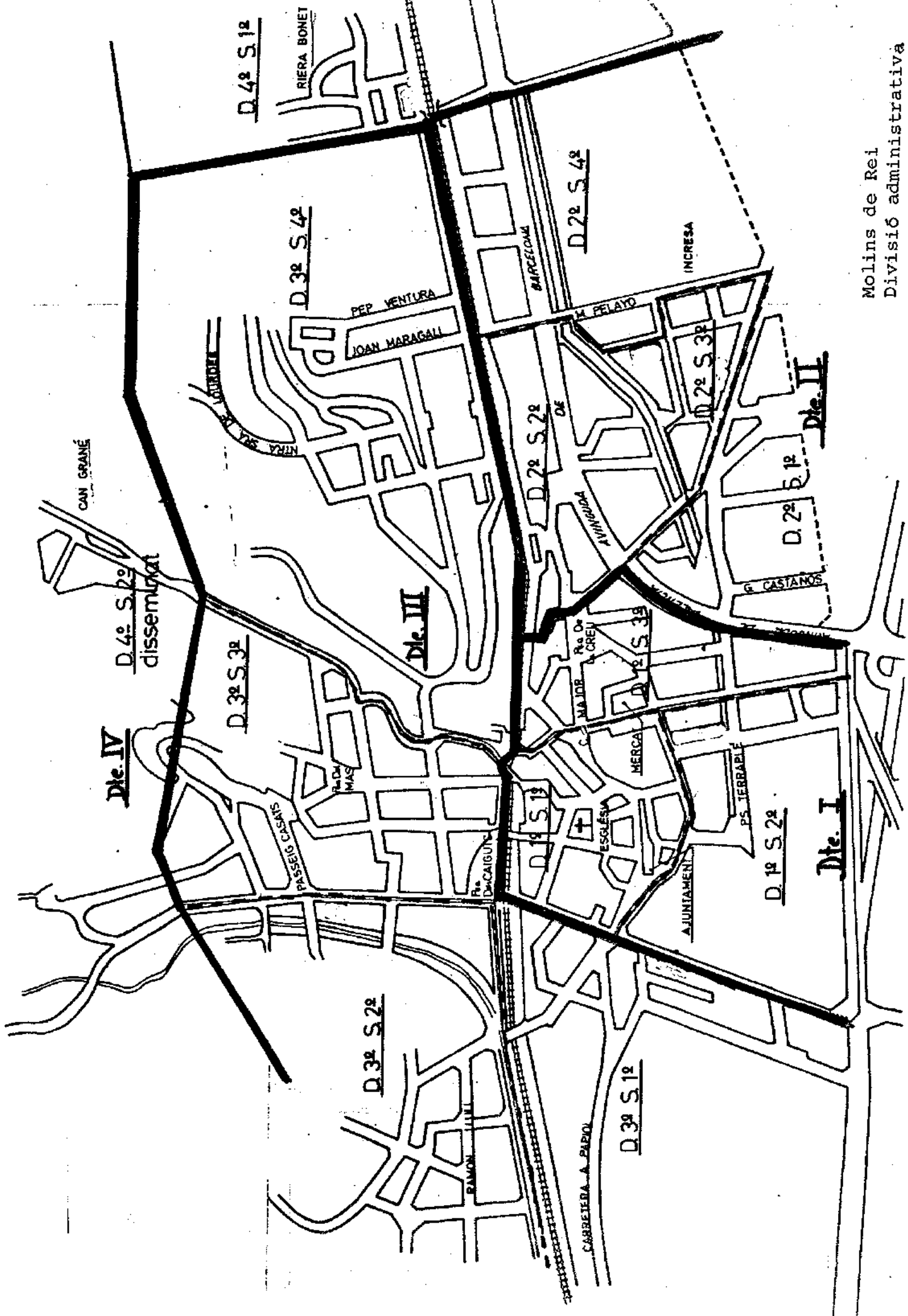
Les dades ens descriuen clarament les característiques de la població pel que fa referència a l'estat civil. Creiem que els trets més notables són els següents:

1.- Si relacionem els índexs de solters del conjunt de la subàrea 3,⁽¹⁾ amb els del Municipi de Molins de Rei, hi trobem 3,5 punts de diferència a favor de la subàrea. Generalment un índex més alt de solteria comporta també un tipus de po-

(1) Recordem que aquesta subàrea inclou els municipis de Pallejà, El Papiol, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despi, Santa Coloma de Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, a més de Molins de Rei.

SEXE I ESTAT CIVIL	SOLTERS		CASATS		VIDUUS		DIVORC-SEPAR.		NO CONSTA	
	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES
MUNICIPI	4.152	3.674	4.543	4.512	154	811	35	73	152	198
	53,1	46,9	50,2	49,8	15,9	84,1	33,	67,	43,4	56,6
total	7,826	42,7	9,055	49,4	965	5,3	109	0,6	350	1,9
DTE. I	1.058	1.000	1.196	1.195	36	205	4	17	26	46
	51,4	48,6	50,	50	12,	88,	19,	81,	36,1	63,9
26,4 total	2.058	42,9	2.391	49,4	301	6,2	21	0,4	72	1,5
DTE. II	1.445	1.231	1.554	1.546	47	228	15	24	48	60
	54,	46	50,1	49,9	17,1	82,9	38,5	61,5	44,4	55,6
33,8 total	2,676	48,2	3.100	50,	275	4,4	39	0,6	108	1,7
DTE. III	1.275	1.146	1.431	1.415	66	264	16	30	56	78
	52,7	47,3	50,3	49,7	20	80,	34,8	65,2	41,8	58,2
31,5 total	2.421	41,9	2.845	49,2	330	5,7	46	0,8	134	2,3
DTE. IV	374	297	362	356	5	54	1	2	22	14
	55,7	44,3	50,4	49,6	8,5	91,5	33,3	66,7	61,	39,
8,1 total	671	45,	718	48,2	59	4,	3	0,2	36	2,4
SUBAREA 3	27.826	24.525	27.626	27.521	836	3.992	182	340	165	219
	53,1	46.8	50,1	49,9	17,3	82,9	34,9	65,1	42,	57,
Total	52.351	46,2	55.147	48,7	4.828	4,3	522	0,5	384	0,3

100 A

Molins de Rei
 Divisió administrativa

blació més jove, o el que és el mateix, amb més nombre de joves. Això pot quedar confirmat en part, si tenim en compte l'índex de viudetat, propi generalment de la població adulta. En el nostre cas concret trobem la diferència d'un punt, en favor de Molins de Rei. Això, si tenim en compte solament els índexs globals d'aquests dos estats civils. Si relacionem l'estat de solter o vidu amb el sexe, ens trobem que els índexs més elevats de solteria corresponen sempre als homes, mentre que els de viudetat sempre a les dones, però amb molta més desproporció. Sembla ésser com si l'estat de viudetat fos quasi exclusivament femení.

2.- Cenyant-nos exclusivament a Molins de Rei, són dos els districtes que marxen de la tònica general del municipi; el Dte. II amb una lleugera presència de solters per damunt del global del municipi, però principalment el Dte. IV, que malgrat ésser el menys poblat, és el que més despunta al respecte. És en aquest Dte. on les diferències entre els índexs de solters i casats són menys pronunciades; mentre que tant a nivell de municipi com dels diferents districtes, els índexs entre casats i solters mantenen normalment uns 7 punts de diferència sempre a favor dels casats, en el Dte. IV només són 3 els punts de diferència. Tal com deiem anteriorment, una major presència de solters inclou a la vegada una major presència també de masculinitat.

Quant a l'estat civil de vidu, més propi de la població adulta o vella, són els districtes I amb un 6,2% i el II amb un 5,7% que ostenten la major presència d'aquest estat civil (l'índex del municipi és del 5,3%). Lògicament el sexe majoritari en aquest estat civil és el femení. Curiosament trobem uns índexs d'homes vidus mínimament rellevants en el districte II (17,1%) i en el districte III (20%).

1.3.- Les edats

Aquesta variable ens perfilarà ja molt més la imatge

GRUPS D'EDAT

	0 - 1	2 - 3	4 - 5	TOTAL PRE- ESCOLAR	6 - 10	11-13	TOTAL E.G.B.	BUP/FP 14-17	18-22	23-29	30-49	50-64	7 de 65	TOTAL POBLACIO
MUNI- CIPI	587 3,2	620 3,4	713 3,9	1.333 7,2	1.657 9,	940 5,1	2.597 14,2	1.247 6,8	1.383 7,5	1.926 10,5	4.779 26,1	2.766 15,1	1.682 9,2	18.305 100
DTE. I	123 2,5	138 2,8	182 3,7	320 6,6	438 9,	254 5,2	692 14,3	316 6,5	353 7,3	491 10,1	1.280 26,4	736 15,2	533 11	4.844
DTE. II	263 4,2	265 4,3	292 4,7	557 9,	591 9,5	288 4,6	879 14,1	379 6,1	457 7,4	783 12,6	1.590 25,7	832 13,4	455 7,3	6.195
DTE. III	168 2,9	184 3,2	195 3,4	379 6,6	497 8,6	313 5,4	810 14,	428 7,4	435 7,5	516 8,9	1.493 25,8	963 16,7	586 10,1	5.778
DTE. IV	33 2,2	33 2,2	44 2,9	77 5,2	131 8,8	85 5,7	216 14,5	124 8,3	138 9,3	136 9,1	381 15,6	275 18,5	108 7,2	1.488
SUB- AREA 3	3.953 3,5	4.673 4,1	5.256 4,6	9.929 8,8	12.376 10,9	6.323 5,6	18.699 16,5	7.820 6,9	8.481 7,5	12.040 10,6	30.540 27	13.904 12,3	7.905 7,	113.253

de la població i aclarirà les estimacions fetes quan dèiem que els índexs elevats de segons quin estat civil indicava una presència més rellevant de població d'una edat determinada.

En el quadre 2 hi ha la taula d'aquesta variable. Està elaborada tenint en compte la població sense l'estratificació per sexes, i prioritizant els grups d'escolaritat. Remarquem que aquestes dades corresponen a l'any 1981.

La primera evidència que se'ns manifesta en el quadre número 2, si relacionem el Municipi de Molins de Rei amb la Subàrea 3, és que les edats joves juguen sempre a favor de la subàrea. Mentre els índexs de la subàrea 3, referents als grups d'edats fins a 14 anys, són més alts que els del Municipi de Molins, a partir dels 50 anys els índexs s'inverteixen i queden prioritzats els del Municipi.

Si fem referència als diferents districtes que configuren Molins de Rei, les característiques més notables són les següents:

1. En el Dte. I la nota més rellevant la constitueixen els majors de 65 anys (sempre tenint com a punt de referència al conjunt dels municipis).

2.- En el Dte. II, les edats pre-escolars i el grup de 23-29 anys.

3.- En el Dte. III, sobresurten, de manera lleugera, el grup de BUP-FP i, més notòriament, el grup de 50-64.

4.- Finalment, en el Dte. IV, i de manera molt rellevant, sobresurten el que podríem anomenar edats joves; o sigui, el grup que va de 14-22 anys, i també el de 50-64 anys.

Si recordem les reflexions que fèiem en parlar de l'estat civil, es confirmen les nostres estimacions. Els districtes II i IV que ostentaven els índexs més elevats de solters són també els que presenten els índexs més elevats de població jove; el Dte. II en les edats pre-escolars i el Dte. IV de 14-22 anys. En canvi, els Dtes. I i III, on sobresurten els índexs de viudetat, tenen també els índexs més elevats

de persones de 50-64 anys (Dte. III) i de més de 65 anys (Dte. I).

L'elaboració més acurada d'aquestes dades referents a l'edat ens permet una concreció més exacta de com es distribueix, en tot el llarg i ample del municipi, la població segons la seva edat, Cal advertir que aquí només tindrem en compte els dos extrems; per una part els menors de 16 anys, i per l'altra els majors de 64. Accentuem els dos grups de població, jurídicament passius, deixant clar també el grup jurídicament "actiu" (de 16 a 64 anys). En el quadre següent expressem en nombres relatius la distribució d'aquests grups d'edat.

	<u>menys de 15 anys</u>	<u>més de 64 anys</u>
MOLINS DE REI	26,4	9,2
Dte I	25,1	11,-
s.c. 1ª	24,5	<u>12,8</u>
s.c. 2ª	<u>26,9</u>	6,9
s.c. 3ª	24,5	12,1
Dte II	28,8	7,4
s.c. 1ª	25,9	<u>8,9</u>
s.c. 2ª	20,7	<u>16,6</u>
s.c. 3ª	<u>32,8</u>	3,5
s.c. 4ª	<u>30,3</u>	5,7
Dte III	25,5	10,2
s.c. 1ª	23,5	<u>11,5</u>
s.c. 2ª	<u>27,2</u>	9,6
s.c. 3ª	22,3	<u>12,6</u>
s.c. 4ª	<u>29,3</u>	7,2
Dte IV	24,5	7,3
s.c. 1ª	24,6	7,6
s.c. 2ª	24,3	6,7

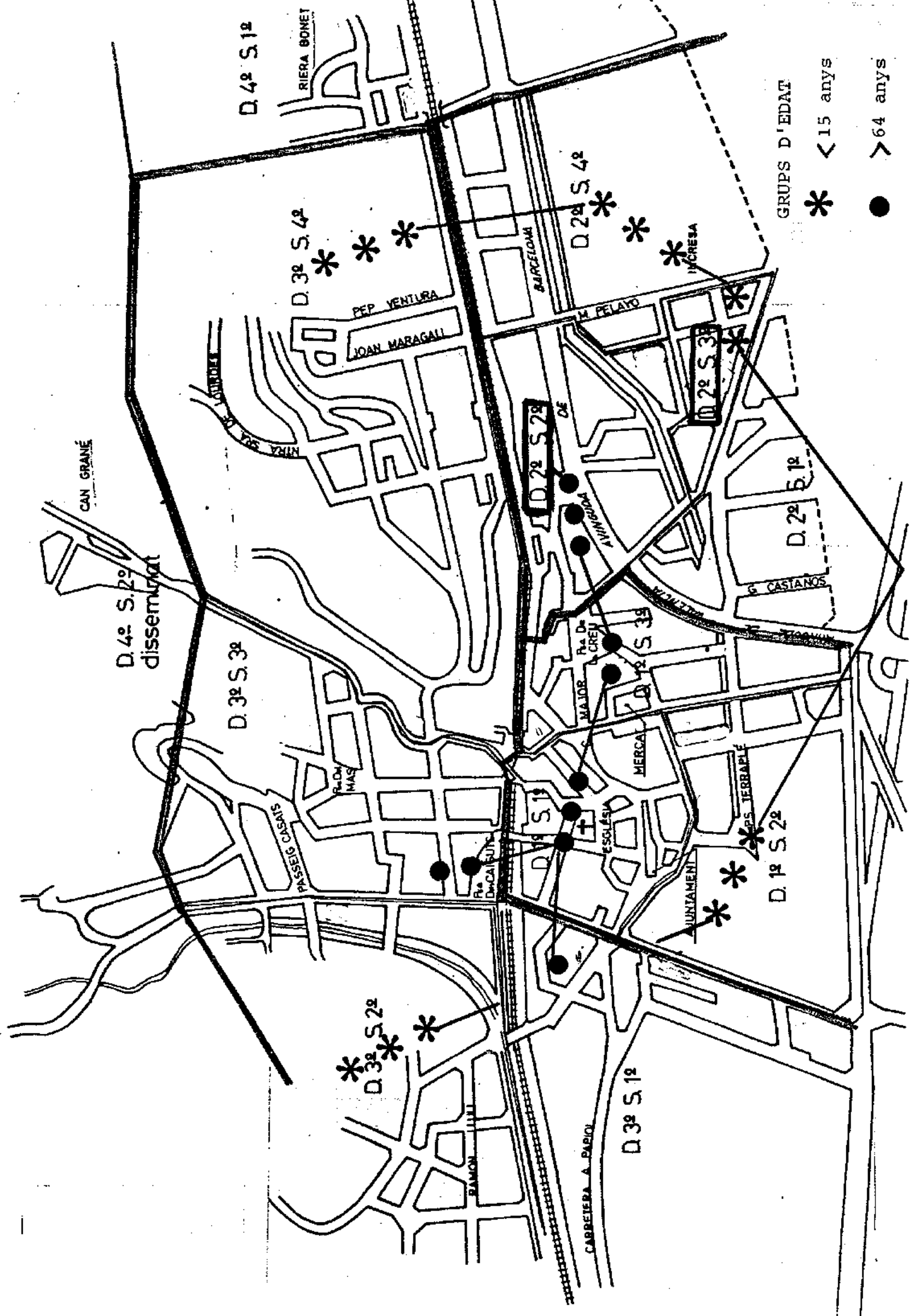
Font: Comissió de Seguiment dels Padrons Municipals d'Habitants 1981.

La lectura del quadre, comparant la globalitat del municipi per cada un dels districtes, no la tindrem en compte, ja que l'hem fet anteriorment. Centrarem la nostra anàlisi en cada un dels districtes i les seves seccions censals. Això ens permet perfilar molt més la tònica que en l'anàlisi global presentava cada un d'aquests districtes.

La primera constatació és la que segueix: malgrat que cada districte en la seva globalitat i per referència al total del municipi presenti una relativa preponderància de certes edats, no per això deixen d'haver-hi unes àrees on el predomini d'altres grups d'edat sigui relativament molt important. Això es dona en quasi tots els districtes, però l'exemple més clar és el que té l'índex més elevat de les edats menors de 15 anys, en canvi ens trobem que la seva secció censal 2ª presenta l'índex més elevat de tot el municipi de majors de 64 anys.

En segon lloc volem posar l'accent en les àrees on els dos grups d'edat hi tenen una rellevància realment notòria: en els menors de 15 anys cal remarcar les seccions censals 3ª i 4ª del Dte. II (quasi una tercera part de la població d'aquestes àrees té menys de 15 anys) i en els majors de 64 anys la secció censal 2ª d'aquest mateix districte. Només accentuem les que sobresurten de manera sorprenent. Una breu lectura del quadre ens indica quines són les altres seccions en què un o altre grup d'edat hi té una relativa però notòria presència.

En el gràfic nº 20 intentem plasmar de manera visual tot el que fins ara anem dient per referència a les edats. No cal dir que són les dades de 1981 i que és convenient una relectura del quadre nº 2 per fer una aproximació al moment actual.

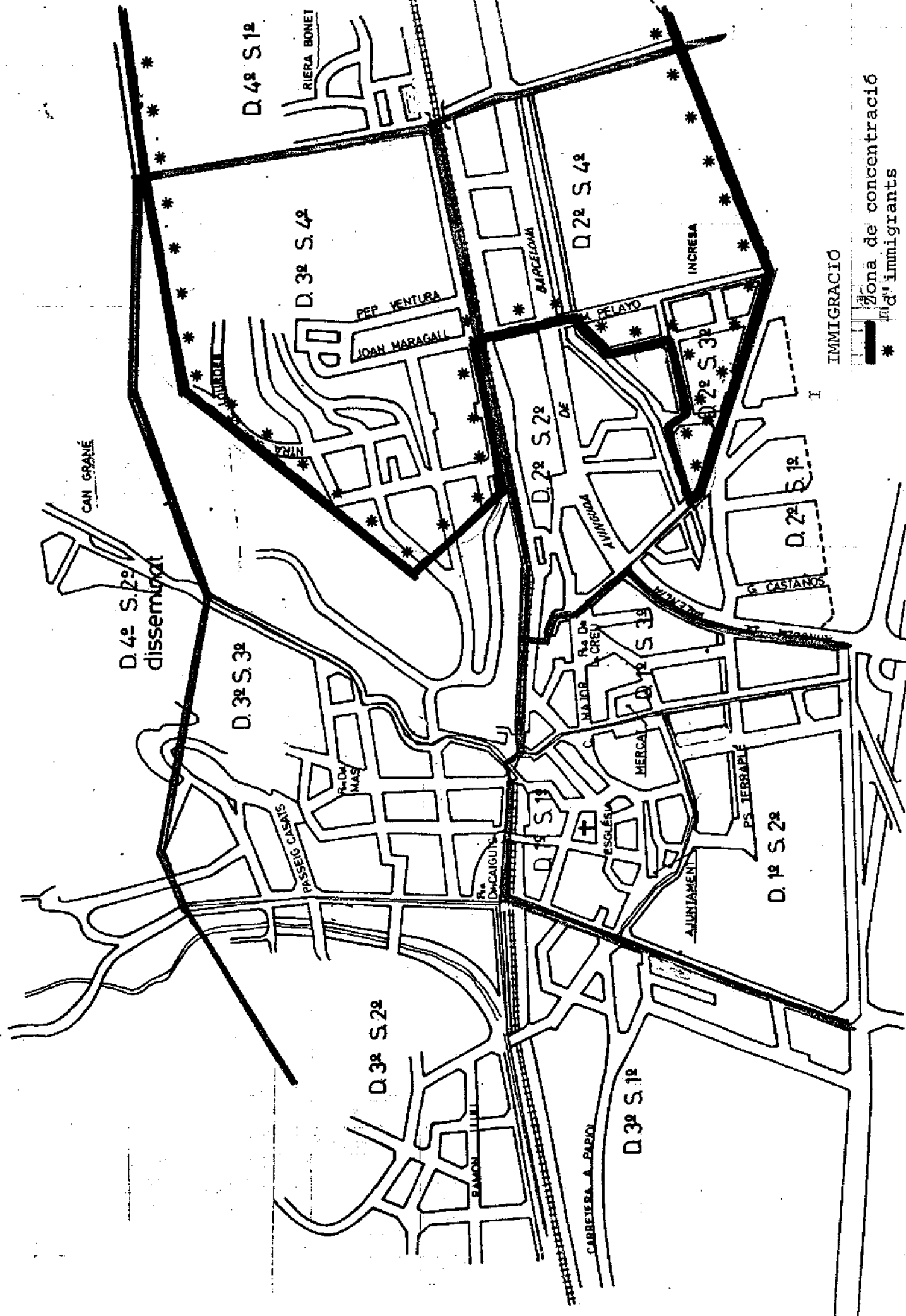

GRUPS D'EDAT

* < 15 anys

● > 64 anys

ORIGEN DE LA POBLACIO	CATALUNYA	ANDALU SIA	CASTELLA LLEO	EXTREMA DURA	MURCIA VALÈNCIA ARAGÓ	GAL. LICIA ASTÚRIES PAIS BASC NAVARRA	ILLES B. i C. CEUTA MELILLA ESTRANGER	NO CATALANS	NO CONSTA	TOTAL
MUNICIPI	11.865 <u>64,8</u>	3.100 15,9	948 5,1	503 2,7	1.409 <u>7,7</u>	181 1,	303 1,7	6.443 35,1	--	18.308
DTE. I	3.436 <u>70,9</u>	589 12,1	243 4,9	76 1,6	359 7,4	47 0,9	93 1,9	1.407 29,	--	4.844
DTE. II	3.680 59,4	1.288 <u>20,8</u>	429 <u>6,9</u>	220 <u>3,5</u>	409 6,6	65 1,	107 1,7	2.518 <u>40,6</u>	--	6.198
DTE. III	3.962 <u>68,6</u>	804 13,9	223 3,8	169 2,9	474 <u>8,2</u>	53 0,9	92 1,6	1.815 31,4	--	5.778
DTE. IV	785 52,7	420 <u>28,2</u>	52 3,5	39 2,6	165 <u>11,1</u>	15 1,	11 0,7	702 <u>47,2</u>	--	1.448
SUB-AREA 3	53.162 46,9	29.049 <u>25,6</u>	7.727 <u>6,8</u>	5.300 <u>4,7</u>	6.556 5,8	1.631 1,4	1.725 1,5	51.988 <u>45,9</u>	8.084 7,1	113.238

IMMIGRACIÓ

Zona de concentració
d'immigrants

D. 4º S. 2º
disseminat

D. 3º S. 3º

D. 3º S. 2º

D. 3º S. 1º

D. 1º S. 2º

D. 2º S. 1º

D. 2º S. 2º

D. 2º S. 4º

D. 3º S. 4º

D. 4º S. 1º

ANY	D'ARRIBADA	NO CONS ta	sense canvi	1.976	1.971	1.966	1.961	1.951	1.941	1.931	1.921	Avans	TOTAL
				1.981	1.975	1.970	1.965	1.960	1.950	1.940	1.930	1.920	
MUNICIPI	Al Municipi	146 0,8	8.396 45,9	1.447 7,9	2.082 11,4	1.861 10,2	1.125 6,1	1.550 8,5	668 3,6	433 2,4	425 2,3	175 0,9	18.308
	A Catalunya	146 0,8	11.431 62,4	405 2,2	1.055 5,8	1.143 6,2	1.297 7,1	1.522 8,3	657 3,6	265 1,4	267 1,4	120 0,6	
DTE. I	Al Municipi	41 0,8	2.353 48,6	454 9,4	460 9,5	367 7,6	245 5,	426 8,8	196 4,	127 2,6	127 2,6	48 1,	4.844
	A Catalunya	41 0,8	3.326 68,7	90 1,9	233 4,8	222 4,6	253 5,2	348 7,2	162 3,3	72 1,5	67 1,4	28 0,6	
DTE. II	Al Municipi	41 0,7	2.525 40,7	599 9,7	1.096 17,7	801 12,9	313 5,	381 6,1	178 2,9	109 1,7	99 1,6	55 0,9	6.198
	A Catalunya	41 0,7	3.558 57,4	188 3,	555 8,9	531 8,6	534 8,6	430 6,9	192 3,1	71 1,1	59 0,9	38 0,6	
DTE. III	Al Municipi	61 1,	2.935 50,8	302 5,2	433 7,5	513 8,9	390 6,7	497 8,6	221 3,8	180 3,1	183 3,2	64 1,1	5.778
	A Catalunya	61 1,1	3.785 65,5	109 1,2	215 3,7	295 5,1	356 6,2	474 8,2	210 3,6	101 1,7	123 2,1	47 0,8	
DTE. IV	Al Municipi	2 0,1	582 39,1	92 6,2	95 6,4	180 12,1	178 12,	246 16,5	72 4,8	17 1,1	16 1,1	7 0,5	1.488
	A Catalunya	2 0,1	760 51,1	18 1,2	52 3,5	95 6,4	154 10,3	269 18,1	93 6,2	21 1,4	17 1,1	6 0,4	
SUB- AREA 3	Al Municipi	337 0,3	42.980 37,9	11.521 10,2	20.508 18,4	16.110 14,2	9.457 8,4	6.997 6,2	2.290 2,	1.275 1,	1.001 0,9	456 0,4	113.238
	A Catalunya	337 0,3	60.155 53,1	2.969 2,6	9.998 8,8	11.409 10,1	13.217 11,7	9.746 8,6	3.146 2,8	998 0,9	805 0,7	454 0,4	

d'elles és més forta la presència dels nascuts a fora que la dels nascuts aquí.

El gràfic nº 3 ens situa aquestes seccions censals en el context municipal. Formen una zona compacta a l'entrada de la població, venint de Barcelona. No pretenem dir que en les altres zones i llocs del municipi no hi hagi persones procedents de la immigració, però sí que és aquest sector del municipi el que queda més caracteritzat per aquest fet.

Una altra qüestió plenament lligada al fet migratori és l'època o l'any d'arribada d'aquestes persones a Catalunya o bé al municipi. El quadre nº 4 ens dóna totes les dades d'aquesta variable distribuïdes en diferents espais temporals.

La primera cosa que es veu clara és que hi ha un nombre rellevant de persones originàries de Catalunya -"sense canvi"- que en el transcurs dels anys s'han aposentat a Molins de Rei. Aquest transvasament sembla afectar a més de 3.000 persones, i es dóna principalment en la dècada dels 70.

El que és més difícil d'esbrinar és el nombre d'immigrants que han arribat a Molins després d'una estada en algun altre indret de Catalunya. De manera molt estimativa i tenint en compte el nombre de no-catalans sembla que aquesta situació és pròpia d'un 6,7% dels nascuts fora de Catalunya.

L'època en què sembla coincidir l'assentament a Catalunya amb l'assentament a Molins de Rei és l'espai comprès entre els anys 1940 i 1965. El quinquenni del 66-70 és el que marca el torn cap al procés de traspàs de persones que provinents d'altres llocs de Catalunya s'aposenen a Molins de Rei sense oblidar el col·lectiu no-català que des del seu lloc d'origen s'aposenta al municipi. Un exemple que pot ésser molt il·lustratiu de tot això que diem és el Dte. IV, prototipus del barri d'emigrats; l'assentament dels veïns d'aquest districte a Catalunya i al municipi comença els anys 1950, s'accentua en la dècada dels 60 (època del boom migratori) i devalla totalment en els anys 70, que és quan Molins sembla créixer amb l'assentament de persones provinents d'altres

llocs de Catalunya, i que s'aposenen en altres zones de Molins (secció censal 2ª del Dte. I, secció censal 4ª del Dte. II...).

Creiem que aquestes reflexions aporten elements del tot vàlids per valorar quin és realment el pes de la immigració no-catalana a Molins de Rei, on malgrat que més d'un 50% de veïns són originaris de fora, no tot són immigrants no-catalans.

3.- NIVELLS D'INSTRUCCIÓ ASSOLITS

L'anàlisi d'aquesta variable la portarem a terme tenint en compte únicament el que pot suposar un tret diferencial dins el conjunt de la població.

El nivell d'instrucció comporta per ell mateix uns certs elements qualificatius que són més significatius en tant expressen un grau elevat de coneixements o bé una carència absoluta o quasi absoluta dels més elementals d'aquests coneixements.

Parlarem d'un nivell d'instrucció o cultural baix, on hi agrupem els analfabets majors de 10 anys i la població no escolar amb estudis primaris no acabats, i per altra part d'un nivell mig-alt o alt, on hi inclourem els titulats mitjans i superiors. La desagregació d'aquesta variable per seccions censals configura el quadre de la pàgina següent.

Si a partir de les dades del quadre volem ubicar el nucli de població que presenta un nivell cultural més alt, sens dubte que assenyalarem el Dte. I, i a l'altre extrem, o sigui nivell cultural baix, assenyalarem el Dte. IV. Els altres dos districtes són força heterogenis. Per una part, si ens fixem en el baix nivell d'instrucció, és el Dte. III el que dona un índex molt elevat de persones en aquesta situació i que sembla indicar que l'índex d'un nivell d'instrucció alt seria més baix que el global del municipi, situació que no es dona, ja

que encara que molt lleugerament, és més alt.

La situació es repeteix en el Dte. II però a la inversa. Si en el Dte. III tant un com l'altre nivell presenten índexs superiors al global del municipi, en el Dte. II són inferiors. És des d'aquesta perspectiva que nosaltres parlem d'una heterogeneïtat, de la manca d'uns trets diferencials clars.

	NIVELL BAIX		TITULATS MITJANS I SUPERIORS	
MUNICIPI	4.284	26,6%	743	4,1%
Dte I	1.060	21,9	256	5,3
s.c. 1 ^a	427	26,5	93	5,8
s.c. 2 ^a	221	18,4	89	7,4
s.c. 3 ^a	412	20,4	74	3,7
Dte II	1.379	22,4	201	3,3
s.c. 1 ^a	159	14,4	45	4,1
s.c. 2 ^a	342	29,-	47	4,-
s.c. 3 ^a	646	23,1	78	2,8
s.c. 4 ^a	232	21,6	31	2,9
Dte III	1.798	31,2	253	4,4
s.c. 1 ^a	443	28,4	82	5,2
s.c. 2 ^a	81	17,-	26	5,5
s.c. 3 ^a	614	35,8	94	5,5
s.c. 4 ^a	660	33,-	51	2,5
Dte IV	605	40,8	33	2,2
s.c. 1 ^a	390	38,9	19	1,9
s.c. 2 ^a	215	45,-	14	3,-

Si agafem com a pautes dels trets diferencials, per una part les zones on hi trobem índexs inferiors pel que es refereix al nivell cultural baix, i superiors pel nivell cultural alt, podem establir unes àrees molt clares marcades per aquests dos extrems:

NIVELL BAIX: secció 4ª del Dte. III
secció 1ª del Dte. IV
secció 2ª del Dte. IV
NIVELL ALT: secció 2ª del Dte. I
secció 2ª del Dte. III

Aquestes són les zones del municipi que més clarament queden qualificades per un o altre nivell cultural o d'instrucció. Totes les altres queden situades en un terreny més ambivalent; en algunes hi ha una clara tendència cap a un nivell alt, en canvi en una altra s'accentua més la tendència cap a un nivell baix. Una lectura de les dades del quadre ens pot situar més clarament aquesta perspectiva.

En aquest capítol en què analitzem el nivell cultural de la població, hi adjuntem les dades que fan referència al coneixement de la llengua catalana. Ens mourem en el terreny purament d'anàlisi descriptiva, tal com ho hem anat fent fins ara, tenint en compte dues variables independents: el lloc d'origen i l'any d'arribada al municipi. Cal advertir que aquest coneixement de la llengua catalana és del nivell més elemental, la pregunta del padró municipal era "si entenen el català". Aquest nivell de comprensió és el següent a Molins de Rei:

Dte I	92,5% entenen el català (7,5 no)
Dte II	80,9% entenen el català (19,1 no)
Dte III	86,5% entenen el català (13,5 no)
Dte IV	79,2% entenen el català (20,8 no)
MUNICIPI	85,6% entenen el català (14,4 no)

A nivell global ens trobem amb un 14,4% de veïns que diuen no entendre el català. A partir d'aquest promig podem situar els dos extrems; per una part el Dte. I on aquest índex de no comprensió del català queda reduït a la meitat, i per altra el Dte. IV on puja 6,4 punts.

Aquestes són les dades. No pretenem ni volem fer cap valoració de si aquests índexs són molt elevats, i poden indicar un bon nivell d'integració, etc. Aquestes dades només permeten la constatació d'un fet i prou.

Si tenim en compte el lloc d'origen de les persones i establím una relació entre el que representa el col·lectiu de no-catalans en el conjunt de la població i el que repre-

sentada aquest mateix col·lectiu en el conjunt de persones que entenen el català, tenim el quadre següent:

	% de no-catalans en el conjunt de la població	% de no-catalans que entenen el català en el conjunt de "entenedors de català"
Dte. I	29.-	25,9% (-3,1%)
Dte. II	40,6%	34,4% (-6,2%)
Dte. III	31,4%	26,9% (-4,5%)
Dte. IV	47,2%	40,9% (-6,3%)
MUNICIPI	35,1%	30,1% (-5,-%)

Podríem dir que es mantenen les mateixes constants expressades en el quadre anterior; el que aquí passa és que queda més clara la constatació d'un fet que tots coneixem sobradament; i és que en els barris on la presència dels immigrants és més pronunciada sempre serà també més forta la presència de persones que no entenen el català.

Pel que fa referència a la població d'origen català, les dades dels que "no entenen" el català, són les següents:

Dte. I	3,4% que no entenen el català
Dte. II	10,6%
Dte. III	7,8%
Dte. IV	11,2%
MUNICIPI	7,7%

Aquestes dades valen el que valen ja que no podem dir, per exemple, quants infants que encara no parlen hi ha en aquests percentatges. Malgrat tot, sí que l'evidència de dos nuclis de població bastants diferenciats va quedant clara.

Si la variable independent és l'any d'arribada al municipi, les dades de que disposem no permeten gaires elucubracions per un motiu molt concret, la seva palesa poca fiabilitat: algunes vegades són més els no-catalans que entenen el català en un període determinat que no pas els no-catalans

vinguts al municipi en aquest mateix període. És per això que ens limitarem a les característiques més generals de la globalitat del municipi.

Tenint en compte el col·lectiu arribat al municipi en els diferents períodes, els índexs més elevats de persones que entenen el català els trobem en el període que va del 1941 al 1965. Els índexs oscil·len des del 92,5 pel col·lectiu arribat a la dècada dels anys 40 fins al 83,9 pels arribats al quinquenni 1961-65.

A partir del 1966 fa un notable descens. Del col·lectiu arribat entre el 1966-70 només un 39,9 diu entendre el català; en el període 1971-75, un 28,9% i en el 1976-81, només un 13,7%.

Contràriament al que podríem esperar, els arribats al municipi abans del 1940 no donen uns alts percentatges "d'entenedors del català". Dels que varen arribar a Molins de Rei en la dècada dels 30, entenen el català un 56,6%; dels arribats entre el 1920-30, un 62,3% i dels d'abans del 1920, un 66,3%.

Això és tota l'exposició que ens permeten les dades resultants de la correlació entre els que "entenen el català" i l'any que varen arribar al municipi. Podríem fer elucubracions sobre si els de la zona o barri tal, arribats en els anys tals, entenen més el català que els de l'altre barri, etc. Serien pures elucubracions sense cap base d'anàlisi real. Preferim deixar les dades tal com estan amb els pocs o molts elements que ens aporten de reflexió.

4.- DADES SÒCIO-ECONÒMIQUES

En ulteriors capítols portarem a terme anàlisis més qualitatives i en profunditat sobre aquesta qüestió. Ara ens cenyim únicament a les dades del Padró que fan referència principalment a la població activa i inactiva i també a la

situació laboral de la població activa. En el quadre que oferim a continuació, situem la distribució de la població segons la divisió administrativa i tenint en compte les variables anteriorment expressades.

	TOTAL ACTIUS	EMPRE- SARIS	ATURATS ANTER. OCUPATS	BUSQUEN FEINA	RESTA POBL.	TOTAL INACTIUS	
MUNICIPI	6.742	253	867	466	5.160	11.566	18.308
	36,8	3,7	12,8	6,9	76,5	68,2	100
DTE. I	1.811	95	189	88	1.439	3.033	4.844
	37,4	5,2	10,4	4,8	79,4	62,6	100
DTE. II	2.313	63	268	168	1.814	3.882	6.195
	37,3	2,7	11,6	7,3	78,4	62,7	100
DTE. III	2.047	85	292	150	1.520	3.731	5.778
	35,4	4,1	14,3	7,3	74,2	64,6	100
DTE. IV	571	10	96	60	405	917	1.488
	38,4	1,7	16,8	10,5	70,9	61,6	100

Unes precisions respecte al quadre anterior. Quan diem "total actius" ens referim a la població en edat de treballar, però no pretenem dir que efectivament treballin. Per aquest motiu quan desagreguem la població activa, hi ha un apartat anomenat "resta població activa"; no seria correcte encapçalar-lo com a població treballadora, ja que això podria fer pensar que es tracta de persones realment ocupades i malgrat que donem els índexs dels aturats i dels que busquen la primera feina tampoc tenim les dades suficients per afirmar que la resta són treballadors efectivament ocupats.

Aclarits aquests punts, cal remarcar un cop més les peculiaritats del Dte. IV que d'una o altra manera ja han anat sortint en tot el llarg d'aquesta part demogràfica. Aquest Dte. IV és el que dona l'índex més elevat de població activa, l'índex més baix d'empresaris que ocupen personal, l'índex més alt d'aturats i el més alt també de persones que busquen la primera feina. Realment una situació pro-

blemàtica. Quant a l'índex d'aturats el Dte. III també és molt significatiu, però no acumula tantes connotacions pejoratives com el Dte. IV.

Amb l'intent de determinar de manera més precisa aquestes connotacions socio-econòmiques, predrem com a unitat d'anàlisi la secció censal i les variables que es refereixen a empresaris que ocupen personal, i a les persones que no tenen feina, tant si són les que la busquen per primera vegada com si són persones aturades i que anteriorment tenien feina.

En el següent quadre només tenim en compte les seccions censals que en una o altra variable sobresurten per damunt del promig del municipi. Els districtes han estat analitzats anteriorment.

	EMPRESARIS		ATURATS
MUNICIPI	3,7		19,7
Dte. I s.c. 1ª	6,7		
Dte. II s.c. 2ª	6,9	Dte. II s.c. 4ª	23,9
Dte. III s.c. 2ª	6,7	Dte. III s.c. 3ª	24,9
s.c. 3ª	6,1	s.c. 4ª	23,6
		Dte. IV s.c. 1ª	26,5
		s.c. 2ª	29,-

El gràfic nº 5 és molt il·lustratiu d'aquesta situació. Una línia en diagonal parteix el municipi, separant clarament dues zones diferenciades per les seves connotacions socio-econòmiques. Per damunt d'aquesta línia s'hi situen les àrees amb característiques més negatives; i, com més allunyades del centre són les àrees, més hi creixen els índexs de persones aturades. Per sota la línia s'hi situen els índexs més alts d'empresaris que ocupen personal.

Quan analitzàvem els nivells d'instrucció o nivell cultural de la població, la situació coincidia força amb la que ens trobem ara.

La zona del municipi expressada per la secció censal 3ª del districte III representa una situació més heterogènia, ja que participa de manera rellevant de la presència tant d'empresaris que ocupen personal com de les persones que no tenen feina. Podem pensar-la com una zona que fa d'imaginar punt de confluència dels dos tipus de població.

Els índexs de les persones que busquen la primera feina és molt important en tres àrees concretes:

Dte. II s.c. 2ª	10,9% de les persones en atur
Dte. IV s.c. 1ª	10,2%
s.c. 2ª	11,2%

Cal recordar que en les anàlisis de la població per edats, al Dte. IV tenia un pes molt important el grup d'edats de joves, per això mateix no és gens estrany que ens doni també els índexs més importants de persones que busquen la primera ocupació.

Relacionat amb l'activitat principal de la població, hi ha la qüestió del desplaçament necessari per exercir aquesta activitat i del mitjà de transport utilitzat. No existeixen dades suficients per determinar exactament el tipus de desplaçament; si són desplaçaments dins el mateix municipi, municipis veïns o bé a altres localitats més llunyanes.

És clar que el transport públic - tren, autobús, metro - és signe inequívoc d'un desplaçament fora de la població.

Segons el padró del 1981, eren 3.782 persones les que necessitaven desplaçar-se per exercir la seva activitat principal, l'estudi o el treball. Aquest nombre de persones representa el 20,7% del total de la població de Molins.

Aquest col·lectiu usa els següents mitjans de transport:

	Municipi	Dte I	Dte II	Dte III	Dte IV
PÚBLIC (tren metro, autobús)	26,7%	<u>30,3</u>	26,5	25,2	21,1
COL.LECTIU PRIVAT (autocars)	9,7%	8,5	9,9	8,5	<u>17,3</u>
VEHICLE PRIVAT	63,5%	61,2	63,6	<u>66,3</u>	61,5

No hi ha dubte que la ubicació geogràfica és un dels elements que influeixen a l'hora d'usar un mitjà de transport. Per exemple el Dte. I, un dels que podríem dir més ben "qualificats" del municipi, és el que té l'índex més elevat de persones que usen el transport públic, però també és una de les zones del municipi que té aquests transports més a mà; en canvi, el Dte. IV, el més allunyat, té també l'índex més baix d'usuaris del transport públic; per altra part és també aquest districte el que té l'índex més elevat de persones que usen el transport col.lectiu-privat.

El vehicle privat és un mitjà molt utilitzat en el Dte. III.

Els motius pels quals les persones es desplacen, els hem concretat en el treball i en les estudis:

	MUNICIPI	Dte I	Dte II	Dte III	Dte IV
TREBALL	81,1	79,1	<u>85,6</u>	81,2	70,4
ESTUDIS	18,9	20,9	14,4	18,8	<u>29,5</u>

Els trets més significatius són els que presenta el Dte. II, un índex molt elevat de persones que es desplacen per motius de treball, i el Dte. IV, un índex molt significatiu que es desplacen per motius d'estudis: quasi un 30% de la gent que es desplaça és per estudiar.

Si relacionem els motius de desplaçament (treball i estudi) i el mitjà de transport, la situació és la següent:

		PÚBLIC	COL. PRIVAT	VEHICLE PRIVAT
MUNICIPI	Treball	22,7	7,8	69,4
	Estudis	43,8	18,-	38,-
DTE I	Treball	23,2	7,2	69,6
	Estudis	<u>57,-</u>	13,5	29,4
DTE II	Treball	<u>24,4</u>	8,7	66,9
	Estudis	39	17,-	<u>43,9</u>
DTE III	Treball	20,3	7,-	<u>72,7</u>
	Estudis	46,5	14,7	38,7
DTE IV	Treball	<u>29,9</u>	8,4	61,7
	Estudis	43,6	<u>31,6</u>	24,8

Sense que aquesta correlació ens aportï cap novetat, sí que deixa més clar per quins motius els diferents districtes usen un o altre mitjà de transport;

- El transport col·lectiu privat és important en el Dte. IV per la qüestió d'estudis.

- El vehicle privat se'l reparteixen entre els Dtes. II i III. El Dte. II, respecte a l'estudi i el Dte. III respecte al treball.

5.- CONCLUSIONS

Presentem com a conclusions uns punts que volen sintetitzar de manera clara i entenedora el que fins ara hem anat analitzant.

1.- No es pot oblidar que les dades cal situar-les a l'any 1981. Han passat 3 anys i creiem que en aquest espai de temps no s'ha originat un canvi tant espectacular com per invalidar tota l'anàlisi precedent. Però sí que és necessari tenir present que quan a l'any 1981 es parlava d'un col·lectiu de 10 anys, aquest en té avui 13 o 14.

2.- La distribució de la població en tot el llarg i

TIPOLOGIA MUNICIPIS CMB, SEGONS INDICADORS DEMOGRAFICS BASICS. 1981. Font: C. M. BARRERA

RESIDENCIALS	DINAMICA DEMOGRAFICA	CARACTER RESIDENCIAL	ESTRUCTURA D'EDATS	IMMI-GRACIA	ACTIVITAT ECONOMICA		CARACTERISTIQUES SOCIO-ECONOMICQUES					
					sector primari	sector secundari	qualificat > 10 anys	4-10 anys	empreses	empreses per habitant	renda per capita	
ST JUST	2,6	12,4	25,1	37,0	11,8	61,2	36,6	5,0	17,5	6,7	35,5	384
ST CUGAT	1,0	29,4	28,6	36,6	11,8	55,4	41,5	6,6	19,9	5,9	23,1	325
TIANA	2,0	31,8	25,1	25,3	6,9	56,3	36,8	5,8	12,3	5,7	42,5	?
MONTBAT	2,4	34,0	28,3	39,2	11,8	54,9	40,8	9,4	9,9	3,4	34,1	289
STA COL CER	3,7	36,2	25,1	27,2	15,3	60,6	31,4	9,8	7,0	5,2	44,3	?
mitjana	2,3	22,6	26,4	33,1	11,5	57,7	37,4	7,3	13,3	5,4	36,7	(333)
RESIDENCIALS	0,8	13,1	26,8	29,1	9,7	53,5	17,1	7,5	3,9	2,6	43,4	?
EL PAPIOL	1,5	20,0	27,3	40,7	7,3	66,2	27,4	7,4	5,5	2,9	26,9	?
MOLINS	-1,83	6,3	26,4	36,8	12,3	65,3	31,9	8,0	7,1	3,8	22,2	332
mitjana	0,2	13,1	26,8	35,5	9,8	61,7	25,5	7,6	5,5	3,1	30,8	(332)
CAMPDELLETS	4,2	54,0	31,2	53,0	15,9	52,1	46,4	14,2	10,9	5,5	26,3	355
ESPLUGUES	3,9	12,0	29,6	50,3	13,0	64,6	34,2	9,8	8,0	2,7	21,0	294
CERDANYOLA	10,8	?	33,3	55,4	13,6	67,1	32,1	9,2	7,9	2,5	22,5	276
PALLEJA	2,4	20,2	31,1	46,2	12,7	72,6	22,0	12,1	7,4	3,2	25,7	302
mitjana	5,3	25,1	31,3	51,2	13,8	64,1	33,7	11,3	8,6	3,5	23,9	307
BADALONA	2,4	0,6	29,4	45,4	16,3	64,7	34,6	10,6	5,4	2,1	19,9	275
ST BDI	2,3	4,2	30,7	50,0	16,7	67,4	30,3	19,9	3,1	2,0	24,1	282
EL PRAT	3,4	0,6	31,3	50,3	13,9	61,2	34,8	13,4	2,9	1,8	18,6	270
ST FELI	2,3	1,1	31,8	48,2	14,1	71,9	26,4	7,7	3,5	1,9	19,5	278
GAVA	2,0	18,8	28,6	46,6	15,6	68,9	28,1	14,5	5,4	2,4	14,8	313
VILADERAHS	3,5	5,5	32,9	51,6	16,4	72,6	24,2	9,6	2,6	-1,5	18,6	278
mitjana	2,7	5,1	30,8	49,7	15,5	67,8	29,7	12,1	3,8	2,0	18,8	283
L'HOSPITALET	0,9	0,8	26,7	50,9	14,0	63,5	35,8	11,7	4,5	1,9	14,6	283
CORNELLA	-0,04	0,4	28,4	46,7	16,4	70,5	28,8	11,6	3,1	4,6	14,8	245
ST JOAN	1,2	1,7	31,0	53,9	15,5	74,8	23,4	10,5	4,7	1,7	18,6	291
ST VIGENC	1,9	23,0	32,6	46,7	17,1	70,1	26,8	16,1	4,4	2,3	18,6	244
RIPOLLET	1,6	0,1	30,9	52,3	16,6	73,1	26,1	14,3	4,8	2,2	16,3	279
MONTCAIX	1,9	7,9	27,2	47,1	14,7	69,9	29,4	10,0	6,5	2,6	17,5	290
STA COLONA	0,4	0,9	31,6	54,3	17,4	68,8	30,6	12,2	2,8	5,5	13,4	245
ST ADRI	-0,61	0,4	30,3	46,8	17,4	64,8	38,0	14,6	2,9	1,8	14,3	240
mitjana	0,9	4,4	29,8	49,8	16,1	68,9	29,9	12,3	4,2	2,5	16,0	265
CMB SENSE BARCELONA	1,8	5,5	29,4	49,1	15,2	65,7	32,8	11,6	5,1	2,6	18,1	277
BARCELONA	0,02	2,4	21,4	37,0	11,1	39,7	61,9	5,5	14,8	4,6	18,8	368
TOTAL CMB	0,8	3,6	24,9	42,3	12,8	47,8	51,3	8,1	11,0	3,7	18,5	330

RESIDENCIALS
INDUSTRIALS
INDICADORS
INDICADORS
INDICADORS

ample del municipi és molt clara: un casc antic, l'antic nucli del poble que acull poc més del 25% de la població. El que podríem dir-ne l'eixample del poble, els Dtes. II i III, que formen una corona del nucli antic i que acullen més del 66% de tota la població; i darrerament uns apèndixs marginals compostos de petits barris i població dispersa que només acull el 8% dels veïns del municipi. (Dte. IV).

3.- És precisament aquesta distribució de la població que ens permet veure clares les diferències entre un i altre indret. Les diferències apreciades mitjançant els indicadors demogràfics ens presenten dos tipus de població força ben diferenciats. Per una part, al que podríem dir-ne el casc antic hi trobem els índexs de població vella més elevats, més presència femenina, més presència d'autòctons i, per altra, en les zones marginals, que són les que menys població acumulen, les característiques són totalment a la inversa. Queda la zona dreta de l'eixample que en segons quins llocs agafa més característiques de centre-població. En l'anàlisi ha quedat prou detallat i clar.

4.- No cal dir que la presència de població en atur, ja sigui perquè busca feina per primera vegada, ja sigui perquè ha perdut el treball, és més evident i notòria en les àrees marginals que en les del centre.

5.- En el context de la subàrea 3 de la C.M.B. de la que Molins forma part junt amb Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Santa Coloma de Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Pallegà i el Papiol, apareix com el municipi amb els índexs més baixos de població jove i més alts de majors de 65 anys, i com el municipi amb més catalans d'origen, un 64,8% enfront al 46,9% de la subàrea.

Sense gaires pretensions, dona la sensació que Molins de Rei és una illa dins del context d'aquesta subàrea i de rebot dins el context de l'anomenat Baix Llobregat. Uns estudis recents i no publicats de la C.M.B que eren fruit d'unes combinacions dels indicadors demogràfics bàsics, situen

a Molins de Rei en la tipologia de municipis residencials estabilitzats junt amb el Papiol i Sant Climent.

Aquests són els grans trets que ens dibuixen el marc demogràfic en què realitzarem tot l'estudi.

II. L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA

1.- L'AGRICULTURA A MOLINS DE REI

El terme municipal de Molins de Rei amb dades del 1983 tenia 1.600 hectàrees distribuïdes de la manera següent:

279	hectàrees edificades	(17,4%)
230	" de vials i carreteres	(14,4%)
40	" de rius, rieres i torrents	(2,5%)
161	" de matoll	(10,1%)
519	" de bosc	(32,4%)
253	" de regadiu	(15,8%)
118	" de secà	(7,4%)

La superfície, doncs, efectivament cultivada arriba escassament a la quarta part de l'extensió del municipi.

A nivell il·lustratiu cal dir que en cultius de secà s'hi conreen les cireres, algunes espècies de pruna i alguns préssecs, i en cultius de regadiu alguns préssecs, algunes espècies de prunes, la poma i la pera, a part dels conreus dedicats a l'horta.

A Molins, doncs, hi ha més agricultura de la que la gent es pensa; però no hi ha massa. Al Baix Llobregat, en general, la industrialització no ha tret l'agricultura i, en aquest sentit, i concretament a Molins de Rei, el més greu ha estat l'autopista que ha compartimentat la propietat amb la seva cobdícia de la terra i ha generat una vertadera dificultat per a treballar-la mecànicament; només cal observar com l'autopista travessa just pel mig les superfícies que, fins aleshores, eren cultivades.

Es pot dir que l'agricultura ha estat rellevant a Molins de Rei fins a mitjan segle XX i, des d'aleshores, ha anat disminuint, no solament per causa del creixement urbà i indus-

trial, sinó per la intervenció d'altres factors.

No es pot dir que a Molins hi hagi grans propietaris, puix que les grans propietats totes són arrendades i a Molins hi ha encara grans propietaris que són absentistes.

1.1.- Els cultius

El que és veritablement predominant a Molins és el cultiu del fruiter; suposa el 75% dels cultius actuals.

Pel que es refereix al d'hortalisses, comença a haver-hi algú plenament dedicat; de fet, fins ara, s'aprofitava la intensitat dels cultius per a fer-hi horta. En aquests moments, hi ha algú que comença a fer-ho en exclusiva i qui sap si aquesta tendència anirà més enllà; no es pot dir a l'hora d'ara si aquesta tendència amb el temps arribarà potser al 40% del que es cultiva a Molins. De fet, un condicionant clar d'una possibilitat de desplegament d'hortalisses, podria ésser la gran extensió de regadiu que hi ha. Però es fa difícil endevinar-ne el futur.

El que realment crea dificultats econòmiques als pagesos és l'encariment fortíssim dels productes fito-sanitaris que comporten una despesa que no ve compensada, de cap manera, pels preus dels productes.

L'ideal seria l'extensió del gota a gota que encara és molt excepcional. A Molins hi ha aigua i cal dir que és aigua bruta que baixa contaminada de les papereres de Capellades i que porta molt de clor; pels fruiters, el fet que sigui bruta, no fa cap mal; però, per l'horta, alguna vegada hi ha hagut algú que se n'ha queixat.

1.2.- Tecnologia i qualitat

El pagès ha d'anar cada dia més a cercar la qualitat,

altrament es troba que cal llençar amplis estocs de gènere perquè no és competitiu per manca de qualitat.

Amb tecnologia es pot certament incrementar aquesta qualitat. Si el gènere no té prou qualitat per a la venda, a Girona i a Lleida tenen la sortida de les conserves o dels sucus de fruita i amb això val a dir que el Baix Llobregat va a remolc d'altres zones que, a més de tenir a l'abast fàbriques de conservació i transformació del producte, disposen dels tècnics que s'ocupen d'aquestes qüestions tecnològiques.

Al Baix Llobregat aquesta qüestió està una mica abandonada i reduïda a una gestió personal i de bona voluntat. Al Servei d'Extensió Agrària de Sant Boi es fan reunions mensuals per a posar en comú les experiències tecnològiques per la via de la pràctica personal; jo ho heig així, jo d'aquesta altra manera... És un intent de posar-se al dia.

A més, anualment, s'organitzen unes sortides per a veure cultius de Badajoz, Huelva, Galícia i d'altres llocs; s'intenta veure models i formes per tal de, en la mesura del possible, incorporar-les a la tasca agrícola de la comarca.

1.3. La comercialització

A Molins es fa de dues maneres: directe, és a dir, com a menudaire amb els dos mercats que ofereix Molins i com a majorista, per medi de la Càmera Agrària, venent al comissionista de Mercabarna, del mercat central de l'Hospitalet o de la mancomunitat de Sabadell i Terrassa.

De fet, és una minoria la que va a vendre al mercat. La venda es fa, sobretot, amb les assentadors dels mercats centrals esmentats. L'assentador és un intermediari legalment reconegut que treballa al 8%; ho vendrà després al majorista i al minorista a uns marges que depenen molt dels preus en un moment donat, perquè aquests oscil·len extraordinàriament i es fan sota la pressió de les lleis de l'oferta i la demanda.

En el camp de la comercialització, la competència és infernal; els tèlexs no paren i els camions, si és necessari, canvien de ruta. Algú opina que, en la hipòtesi de l'entrada al mercat comú, els mercats internacionals s'afegiran a aquesta competència.

El defecte de Molins de Rei i, per extensió, de tot el Baix Llobregat, és que es treballa molt individualment i no es disposa de cooperatives organitzades; aquesta llibertat aparent és també la seva servitud, perquè es manca de defensa col·lectiva professional i de preus i s'està molt poc organitzat. Això contrasta obertament amb la situació dels pagesos de Girona i Lleida.

El gran interrogant de l'hora d'ara és el de saber quin tipus d'agricultura serà la de Molins de Rei en el seu futur. De fet, els cultius tradicionals fins ara practicats aquí, és a dir, la fruita i les hortalisses, s'estan presentant com a no rendibles per la competència que fan altres comarques en el sector productiu. De moment, les coses continuen així perquè la majoria dels pagesos tenen un accés directe al mercat; però ja es veu que la perspectiva actual no té pas massa futur.

El problema capital és, doncs, el de saber quin serà el model agrícola del futur.

1.4.- El cens agrari

Els censos agraris més recents són els dels anys 1962, 1972 i 1982.

El 1983, després de les correccions oportunes, constava que hi havia 179 patrons d'explotacions agràries, totalitzant 216 persones que estaven treballant a l'agricultura per compte propi; la diferència de 37 persones són les parents, esposes i fills.

D'aquests, entre 40 i 50 són exclusivament agricultors i la resta comparteixen l'agricultura amb d'altres activitats.

El 9 de juny del 1984, hi havia a Molins de Rei exactament 29 jornalers i és que al Baix Llobregat hi ha molt poca salarització agrícola. S'intenta allargar o distribuir les collites en el temps, cosa que, per altra banda, permet també distribuir el producte en el mercat durant molt temps i això, per la força del promig, sempre resulta avantatjós econòmicament. Aquí no es fa pas com en d'altres indrets que es contracta gent al moment fort de la feina, sinó que es mira de treballar amb la mateixa gent durant tot l'any i s'agafa relativament poca gent les temporades fortes.

En aquests moments, els fills segueixen més la feina del pare; però la diferència es troba en què ha anat a l'escola i van preparats.

El que ha passat a Molins de Rei és que la industrialització recent no ha pas estat una veritable innovació, perquè ja ho era d'industrialitzat amb el tèxtil i, a més, amb una forta tradició. En produir-se la crisi del tèxtil, s'ha donat un traspàs de personal d'un sector de producció industrial en crisi cap a d'altres sectors industrials. Qui certament s'apuntava a la nova indústria era el jovent; però no el veritable pagès; els pocs casos que s'han donat, són més aviat excepcionals. És per això que l'edat mitjana dels pagesos se situa entre els 45 i els 55 anys.

1.5.- L'associació agrícola

A Molins hi ha la Càmera Agrària que és un ens molt híbrid entre ésser un òrgan de gestió i un òrgan de comercialització; en aquest sentit, no és gens definit tot i que cal dir que les Cambres Agràries, filles de les "Hermandades de Labradores", han estat sempre molt corporativistes.

A Molins, no hi ha conflictivitat entre la Unió de Pagesos i la Càmera Agrària. El que realment succeeix és el que passa també com a fet general: quan les càmeres funcionen en els seus aspectes de gestió i comercialització, la gent no se sent estimulada a apuntar-se al sindicat.

Diem, finalment, que d'horts salvatges a Molins n'hi ha pocs; els pocs que hi ha són en terrenys marginals i no són quantitativament importants. El que sí que hi ha és molt robatori en els camps; però aquesta és una qüestió que sembla que no s'hi pot fer res.

2.- L'ACTIVITAT INDUSTRIAL

Cal una precisió abans d'entrar a l'anàlisi de l'activitat industrial. Les dades que tenim i que són la base d'aquesta anàlisi fan referència a l'activitat industrial en un sentit ampli.

Hi comprenem des de l'empresa propiament dita, fins a tallers de reparacions, serveis de rentaduria, compra i venda de materials...

Malgrat que això pugui semblar una barreja que origini confusió, pensem que l'anàlisi de les dades permetrà destriar clarament els diferents tipus d'activitats. Precisament per aquest motiu preferim parlar d'activitats. El ventall d'activitats cobertes, entra de ple dins la tipologia establerta per la Cambra Oficial d'Indústria, Comerç i Navegació.

2.1.- El col·lectiu analitzat

El llistat que tenim cobreix un univers de 224 centres

d'activitat industrial. Però no serà aquest el col·lectiu objecte de la nostra anàlisi, i això per la senzilla raó que solament 186 d'aquests centres han volgut facilitar les dades, quan se'ls ha passat l'enquesta. D'algunes empreses o centres d'activitat que no han volgut contestar, s'han pogut obtenir dades, molt poques, a través dels expedients de l'Ajuntament. Aquestes dades fan referència únicament a la superfície, any d'obertura i nombre de treballadors. Tenint en compte tot això, els centres d'activitats industrials queden distribuïts de la manera següent:

Enquestes contestades.....	186 centres...	83%
Expedients Ajuntament.....	15 " ...	7%
Enquestes no-contestades.....	23 " ...	10%
<hr/>		
TOTAL	224 centres	100%

Les dades que tot seguit analitzem fan referència als centres d'activitat industrial que han contestat l'enquesta, 186, i que són el 83% del total. En els casos que incloem alguna de les dades que ens consten a través dels expedients de l'Ajuntament, en farem menció explícita.

2.2.- Els centres d'activitat industrial

Analitzarem en aquest apartat les dades que fan referència als centres com a tals, deixant tot el que correspon a personal, treball, etc., per apartats posteriors.

2.2.1.- Antiguitat o any d'obertura

La distribució dels centres d'activitat tenint en compte l'any en què varen començar la seva activitat, és la següent:

- Abans de 1939	10	5,4%
- Entre 1940 i 1960	22	11,8%
- Entre 1961 i 1970	21	11,3%
- Entre 1971 i 1980	56	30,1%
- Després de 1980	49	26,3%
- No consta	28	15,1%

TOTAL 186 100%

Aquesta dada també ens consta dels centres d'activitat industrial existents en els expedients de l'Ajuntament, però no fan variar substancialment la distribució anterior:

- Abans de 1939	suposa un augment del 0,1%
- Entre 1970 i 1980	" " " " 0,3%
- Després de 1980	" " " " 0,1%
- No consta	" " " " 1,3%

Tal com dèiem, la distribució no varia. Cal constatar que més de la meitat, exactament el 56,4%, dels centres d'activitat industrial són posteriors a l'any 1970, i només un 17,2% anteriors al 1960. Possiblement algunes, o moltes, de les empreses tradicionals de Molins de Rei havien fet fallida a l'hora que es va realitzar l'enquesta. Per altra part, és lògic que les empreses proliferin a partir de la dècada dels seixanta, ja que és l'època daurada del progrés. Contràriament al que es podria pensar, també trobem un índex important de centres que s'han iniciat a partir dels anys 80, ja en plena crisi. Caldria saber si aquests centres corresponen al què s'entén per empresa, sigui petita, mitjana o gran empresa, o es tracta més aviat de persones que inicien les seves activitats com autònoms, tallers de reparació, magatzems...

2.2.2.- Tipus d'activitat

A l'hora d'intentar una tipologia que fos capaç d'englobar tots i cada un dels centres d'activitat, hem optat per les 9 branques que té establertes la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació, ja que omplia tot l'ample ventall del nostre llistat.

1. Alimentació	19	10,2%
2. Tèxtil	18	9,7%
3. Fusta, Suro, Papers i Arts Gràfiques	25	13,4%
4. Pell, Calçat	2	1,1%
5. Químiques	5	2,7%
6. Construcció, Vidres, Ceràmica	11	5,9%
7. Metal.lúrgia	71	38,2%
8. Energia, Gas, Aigua	4	2,1%
9. Activitats diverses	19	10,2%
10. No consta	12	6,4%
TOTAL		186
		100%

El tipus d'activitat que més centres agrupa és la metal.lúrgia, però no per això hem de suposar que té els centres més importants. En aquesta tipologia hi entren tots els tallers de reparacions tant d'automòbils com d'electrodomèstics, les planxisteries, les serralleries, etc. Per ordre d'importància li segueix tot el que fa referència a fusta, papers, arts gràfiques, i, en tercer lloc, hi trobem l'alimentació; magatzem i distribució de begudes, fàbriques de pastes, forns d'elaboració del pa, i, també, totes les activitats agrupades amb la denominació d'activitats diverses, transports, rentadureries, i tot altre tipus de serveis que no es poden incloure en cap de les tipologies anteriors.

2.3.3.- Superfície - Dimensió (M2)

A l'hora d'establir les mesures dimensionals dels centres d'activitat industrial de Molins, no hem tingut en compte un model pre-establert que tipifiqués les activitats industrials segons la superfície ocupada. La divisió que hem fet i l'agrupació dels centres segons els metres quadrats és totalment subjectiva i fruit d'uns criteris totalment aleatoris. El que sí hem intentat és que les agrupacions significuessin realment un canvi qualitatiu de superfície:

+ Fins a 50 M2	17	9,1%
- De 50 a 250 M2	91	48,9%
- De 251 a 500 M2.....	30	16,1%
- De 501 a 1.000 M2	10	5,4%
- De 1.001 a 4.000 M2.....	15	8,1%
- Més de 4.000 M2	8	4,3%
- No ens consta	15		8,1%

TOTAL 186 100,%

Sembla evident que si tenim en compte els M2 de superfície, la dimensió dels centres d'activitat és majoritàriament reduïda, quasi el 75% tenen menys de 500 M2. Això no ens pot fer pensar que la majoria de sòl industrial està ocupat per petites indústries. Encara que el nombre de grans empreses sigui molt més petit, no hi ha dubte que ocupen molts més metres quadrats les 23 indústries que tenen més de 1.000 M2 que no pas les que no sobrepassen els 500 M2.

A partir d'aquestes dades no podem fer elucubracions sobre "minifundis industrials" o treure'n conclusions de cara a futurs plans de reindustrialització. L'única cosa clara és que aquestes dades ens situen en la realitat tal com és; per preveure futurs plans cal tenir en compte altres elements que possiblement sortiran en el decurs de la nostra anàlisi.

Pel que fa referència als metres quadrats de superfície,

els expedients de l'Ajuntament també ens aporten dades de les 15 indústries que hi consten, però, tampoc ara, aquestes dades, fan variar la situació anteriorment descrita.

- 2 empreses fins a 50 M2 fan variar amb un + 0,3%
- 2 empreses de 50 a 250 M2 fan variar amb un - 2,6%
- 1 empresa de 251 a 500 M2 fa variar amb un -- 0,7%
- 1 empresa de 501 a 1000 M2 fa variar amb un + 0,1%
- 4 empreses de 1001 a 4000 M2 .. fan variar amb un + 1,3%
- 1 empresa de més de 4000 M2 ... fa variar amb un + 0,2%
- 4 empreses de No consta fan variar amb un + 1,3%

2.2.4.- Propietat de l'empresa i de l'immoble o local; composició del capital

Són 57 els centres d'activitat industrial en què la propietat de l'empresa i la propietat de l'immoble, millor dit, del terreny, coincideixen. Això representa el 30,6% del col·lectiu que forma la nostra anàlisi. En el 67,2% dels casos restants, la propietat està dividida. Del 2,2% restant, no ens consta aquesta dada.

Quant a la composició del capital, (local, barceloní, etc), presenta la distribució següent. Aclarim que, amigrat que quan parlem de capital local, barceloní, etc., podríem considerar que tots són catalans, nosaltres els hem diferenciat en un sentit exclusiu:

- Capital local	136	73,1%
- Capital barceloní	16	8,6%
- Capital català	13	6,9%
- Capital estatal	3	1,6%
- Capital multinacional	7	3,8%
- Capital divers	5	2,7%
- No consta	6	3,2%

TOTAL 186 100%

El capital predominant és el local. Sense pretendre establir cap tipus de relació directa, existeix un cert paral·lelisme entre el percentatge de centres de producció que nosaltres consideràvem petits, tenint en compte la superfície en metres quadrats, i els centres de producció amb capital local exclusivament. Diem paral·lelisme, o si es vol, pura coincidència. No podem establir cap tipus de relació sense que aquestes dades hagin estat adequadament confrontades o correlacionades.

Tot i que pot semblar poc important, creiem que cal esmentar l'índex de centres de producció amb capital multinacional, el 3,8% de les empreses enquestades; dos punts per damunt de les empreses amb capital estatal. Remarquem la seva importància tenint en compte el tipus de municipi que és Molins de Rei.

2.2.5.- La necessitat de relacions amb altres empreses

Aquesta necessitat de relacions es concretitza amb empreses de la mateixa vila, i en dos aspectes ben concrets: relacions de manteniment i relacions en el procés productiu. Aquests són els resultats:

- Cap tipus de relació	70 empreses	37,6%
- Relacions de manteniment	40 empreses	21,5%
- Relacions en el procés produc..	50 empreses	26,9%
- No consta	26 empreses	14,-%
TOTAL		186	100%

Quines són les que mantenen un tipus de relació i quines un altre, no ho sabem. Faria falta una elaboració més exhaustiva de les dades. El que sí és clar és que més de la meitat dels centres d'activitat industrial que estem analitzant mantenen una certa dependència amb altres empreses locals, ja sigui per assegurar el seu manteniment, ja sigui per portar a terme tot el seu procés de producció. No hi ha

dubte que aquest tipus de relació és el que genera, o pot generar, moltes vegades un o altre tipus d'empresa.

2.2.6.- Les qüestions relacionades amb l'ampliació i trasllat de les empreses

Quant a la necessitat d'ampliar l'empresa, només són 24, de les 186, que contesten afirmativament. Aquestes 24 empreses són el 13% de totes les enquestades. Aquesta necessitat d'ampliació no té la mateixa significació per a totes. De les 24, 7 necessiten ampliar l'empresa, però en la part de l'utilitatge i la maquinària, representa el 29,2% del total que necessita ampliació. Pel que fa referència a l'ampliació de la superfície del sòl, són 10 les empreses que diuen necessitar-ho, el 47,6%. Les empreses que diuen necessitar ambdues ampliacions són 7, el 29,2% de totes les que necessiten ampliar-se.

Les dades permeten constatar aquesta necessitat però no les causes que motiven la mateixa. Tant pot ésser que es tracti de reestructurar l'empresa i necessitin més maquinària o una màquinària més moderna, com que l'ampliació en superfície de sòl sigui exigida pel ritme creixent de l'empresa. Una correlació ordenada de les dades ens permetria puntualitzar totes aquestes qüestions i saber de quin tipus d'empresa es tracta.

Paral·lelament a la necessitat d'ampliació se'ls han demanat dades referents a un possible trasllat de l'empresa, la zona en què preferirien ubicar-se, superfície necessària, etc.

Quant al trasllat de l'empresa, són 18 els centres de producció que per diferents motius contesten afirmativament; és un 9,7% de totes les empreses enquestades. La necessitat d'aquest trasllat vé motivat per les causes següents:

- Veïnat 1 empresa
- Qüestió càrrega i descàrrega 3 empreses
- Facilitat de transport 1 empresa
- Facilitat de comunicació 1 empresa
- Altres motius 12 empreses

Malgrat ésser 18 les que ens aprenen de trasllat, són 19 les empreses que ens expliciten la zona que preferirien per la seva nova ubicació. Les preferències es distribueixen de la següent manera:

- Zona Industrial "El Pla" 11 empreses
- " " "Riera Moli" 4 empreses
- Zona de Vivenda-Indústria 4 empreses

Caldria confrontar aquestes dades amb les de l'estudi tècnic que s'ha realitzat per encàrrec de l'Ajuntament, "Organització de la possible zona d'urgent reindustrialització (Zur) a Molins de Rei".

L'organització d'aquesta possible zona no es fa considerant únicament les possibilitats del parc empresarial de Molins de Rei, sinó en un sentit molt més ampli; però creiem convenient tenir en compte aquestes necessitats expressades per els industrials de la vila.

Junt amb aquesta necessitat de trasllat i la zona de preferència, 16 centres industrials ens expressen també la superfície de sòl que precisen. La distribució és la següent:

- 1 empresa precisa menys de 250 M2
- 8 empreses precisen de 251-500 M2
- 2 empreses precisen de 501-1.000 M2
- 5 empreses precisen de 1.001-4.000 M2

Com en altres aspectes ja tractats, s'apunta la necessitat de precisar i aprofundir l'anàlisi d'aquest petit grup d'empreses que expressen aquesta inquietud de trasllat tot especificant la zona de preferència i la superfície de sòl precisada.

Darrerament cal fer constar l'existència de 4 empreses que expressen clarament els seus desitjos de marxar de Molins de Rei.

- Per impossibilitat de sòl adequat 1 empresa
- Pels impostos tant elevats 2 empreses
- Per altres motius 2 empreses

2.3.- El personal

En l'apartat anterior hem dibuixat la imatge que presenten els centres d'activitat industrial, ara analitzarem el component humà que fa possible aquesta activitat.

2.3.1.- Les dades globals

Donarem molt breument les xifres que fan referència a la totalitat de la població treballadora, detectada en la realització de les enquestes a les 186 empreses de Molins de Rei.

El total detectat és de 1,998 treballadors; si a aquest total hi adjuntem els 90 treballadors que consten segons els expedients de l'Ajuntament, obtenim un total de 2.088 treballadors. Tenint en compte totes les limitacions d'aquestes xifres, pensem que ens hem apropat a un col·lectiu del món treballador industrial menyspreable.

Obviem per aquestes mateixes limitacions qualsevol referència i comparació amb les dades del Padró municipal sobre la població activa, tot i que tenint en compte el col·lectiu de treballadors de l'agricultura (capítol anterior) - 208 en total- i del comerç (capítol posterior) - 410 en total- sumen 2.706 persones. La manca de dades referents al sector dels Serveis (Bancs...) impossibilita qualsevol elucubració. Per altra part ens caldria saber la residència dels treballadors de tots els col·lectius esmentats, per poder parlar de la població treballadora ubicada a Molins de

Rei.

Retornant al terreny de l'anàlisi que ens ocupa en aquest aparta, situem la xifra de 2.088 treballadors en les activitats industrials que són objecte de la nostra anàlisi. (1.998 segons les enquestes contestades, més els 90 dels expedients de l'Ajuntament).

Tota l'anàlisi posterior farà referència únicament al col·lectiu detectat en les enquestes.

D'aquests 1.998 treballadors, 1.530, el 76,5%, són homes, i les dones sumen 468, el 23,4%.

Si tenim en compte les qualificacions professionals, aquest personal es distribueix de la manera següent:

- Tècnics	239	12,-
- Administratius	198	9,9%
- Obrers	1561	78,1%
<hr/>		
TOTAL	1998	100,-

El lloc de residència d'aquests treballadors, o si es vol el lloc d'on venen per treballar a Molins de Rei, és el següent:

- El mateix Molins de Rei	1.158	57,9%
- Fora de Molins de Rei	840	42,1%
<hr/>		
TOTAL	1.998	100,-

Són dades indicatives d'una realitat de Molins de Rei, i principalment en l'aspecte que la vila és un centre de llocs de treball per persones residents fora de Molins de Rei.

2.3.2.- Dimensió de les empreses segons el nombre de treballadors

En l'apartat anterior hem oblidat totalment la unitat empresa i hem tingut en compte únicament el global dels treballadors d'aquestes empreses. A partir d'ara, malgrat que

continuarem analitzant dades referents al personal, el punt central de l'anàlisi tornarà a ésser l'empresa, però sempre en funció de les característiques que li dóna el personal que hi treballa.

El primer aspecte que tractem és el dimensionat de les empreses enquestades segons el nombre de treballadors que hi treballa. L'escala que hem establert està pensada en funció de poder determinar més o menys certament, la petita, mitjana i gran empresa segons els barems generalment establerts.

-	Empreses de menys de 10 treballadors...	134	...	80,2%
-	" de 11-50	" 24	... 14,4%
-	" de 51-100	" 4 2,4%
-	" de 101-250	" 4 2,4%
-	" de 251-500	" 1 0,6%
-	" de més de 500 treballadors	- ----
TOTAL		167		100,-
		(N.C.	19)	

Aquestes dades corresponen a l'any 1984 i a les empreses que han contestat. El pes quantitatiu de la petita empresa sembla molt clar i rotund. De la mateixa manera que en el començament d'aquesta part de l'estudi dedicada a l'activitat industrial, advertíem i clarificàvem el sentit ampli d'aquest concepte (activitat industrial) també ara creiem oportú dir que en l'elevat percentatge d'empreses de menys de 10 treballadors hi tenen cabuda les empreses en què l'amo i el treballador són la mateixa persona, com també l'empresa que podríem dir-ne familiar.

En l'enquesta es demanava el dimensionat de l'empresa a partir d'una sèrie temporal, tenint com a punts de referència els anys 1960, 1970 i 1984 (al que corresponen les dades del quadre precedent). Com és de suposar, no totes les empreses enquestades eren presents els anys 1960 i 1970. Amb les dades que tenim podem situar percentualment el dimensio-

nat de les empreses existents en els diferents anys. Això és el que expressem en el quadre que segueix:

Dimensionat	Any 1960	1970	1984	
- Menys de 10 treballadors	72,7%	75,-	80,2%	+7,5%
- De 11 a 50 treballadors	13,6%	14,-	14,4%	+0,8%
- De 51 a 100 "	6,8%	-	2,4%	-4,4%
- De 101 a 250 "	6,8%	10,9%	2,4%	-4,4%
- De 251 a 500 "	-	-	0,6%	+0,6%
- De més de 500 "	-	-	-	-

La lectura del quadre ens evidencia una realitat força clara en cada un dels tamanys de les empreses. La gran empresa s'escapa de la perspectiva evolutiva del quadre precedent; perquè ha canviat únicament de mans. Les dades no es refereixen a la continuïtat o no de les empreses. I perquè algunes no consten precisament per haver desaparegut.

Aquestes dades poden tenir una doble perspectiva o lectura; per una part tenim que els centres de producció són més rellevants quantitativament en el seu tamany petit, i per altra part són les poques mitjanes i grans empreses les que aglutinen el major nombre de treballadors.

2.3.3.- L'edat mitja del personal

Enfocarem la qüestió des de la perspectiva dels centres de producció. Quines són les mitjanes d'edat, o edats predominants, dels treballadors segons categories professionals. Les dades de què disposem, més que unes dades exactes, dei-

xen entreveure unes tendències clares de quines són les edats predominants dels treballadors de les empreses de Molins de Rei segons les categories professionals.

Els tècnics, en el 44,1% de les empreses oscil·len entre 36-45 anys, i en el 33,8% tenen més de 45 anys. Només en el 22% de les empreses els tècnics tenen menys de 35 anys.

Els administratius, en el 67,2% de les empreses que han contestat, tenen menys de 35 anys.

Aquests dos estaments presenten una tendència ben diferent. Segurament que això pot venir influenciat per les exigències de coneixements i experiència que es demanen als tècnics i que, de fet, impossibilita una feina d'aquest tipus en edats relativament joves. En canvi la feina administrativa, tal com fins ara ha estat concebuda, i malgrat les innovacions, continua sense excessives exigències d'experiència i això permet que la pugui portar a terme personal més jove. Curiosament només el 9,4% de les empreses ens diuen que tenen administratius amb més de 45 anys.

La categoria dels obrers, tot i que hi ha una notable presència entre 26 i 35 anys, el 41,5% de les empreses ens diuen que hi predomina el personal de més de 36 anys.

El punt alt de les edats joves es dona en la part administrativa, en els tècnics és on hi trobem les edats més madures i en la categoria dels obrers, tot i la seva distribució més equilibrada, hi ha una clara tendència a més joves de 35 anys; s'insinua una mitjana d'edat més jove en el conjunt dels qualificats professionalment com obrers.

2.3.4.- Mobilitat del personal

L'anàlisi en profunditat de la mobilitat del personal exigiria tenir en compte les jubilacions passades i les previsible que possibiliten teòricament llocs de treball. Ens mourem més en una situació de fet i en aspectes molt concrets.

De les 186 empreses enquestades, només 22, o sigui, 11,8%,

han confirmat que han portat a terme una regulació de la plantilla. Però no sabem què ha suposat això en pèrdues de llocs de treball i en la creació de nous.

Quant a nous contractes de treball a partir de l'any 1980, tenim les dades següents:

- Han contractat TÈCNICS	19 empreses	10,2%
- Han contractat ADMINISTRATIUS	26 empreses	14,-
- Han contractat OBRERS	80 empreses	43,-

El que no ens consta és si són 1,2,3,4 o més els nous tècnics, administratius o obrers contractats. Tot i que sembla molt important que un 43% hagin contractat personal obrer, caldria veure quants llocs de treball ha suposat això, quins tipus de contracte els fan...

Per altra part és també molt important el percentatge d'empreses que no han fet cap tipus de contracte en cap de les categories.

Quant els llocs on les empreses acudeixen quan busquen nou personal, donem la relació segons la importància expressada per les mateixes. Hem d'assenyalar que 52 empreses enquestades ens diuen clarament que no han necessitat nou personal i que ara per ara tampoc el necessitaran. Per tant, la relació que tot seguit donem té com a base les 134 empreses restants.

- Busquen el personal VIA DIRECTA	60 emp.	44,8%
- " " " INEM	33 emp.	24,6%
- " " " INEM+VIA DIREC.	18 emp.	13,4%
- Busquen el personal per ALTRES MITJ.	10 emp.	7,5%
- " " " per TOTS ELS MITJANS ANTERIORMENT EXPOSATS	6 emp.	4,5%
- Busquen el personal a FORMACIÓ PROF.	4 emp.	3,-
- " " " " ASS- DE JOVES CONTRA L'ATUR	3 emp.	2,2%

Queda evident que la via directa és el sistema més utilitzat per buscar i contractar el nou personal. En darrer lloc s'hi situen la Formació Professional i l'Associació de Joves contra l'Atur, que en principi són un dels llocs més idonis per trobar la gent jove que busca la primera feina.

Una realitat que hem constatat en altres estudis és que els empresaris es malficien totalment de l'eficàcia i rapidesa de l'INEM. És per això que prefereixen la via directa, sigui mitjançant familiars, amics o coneguts que els proporcionen la persona que els fa falta.

2.3.5.- Els costos salarials anuals

Aquesta dada l'exposem amb molta reserva. Aquesta reserva ve motivada per dos fets que creiem importants. En primer lloc quan a qualsevol enquesta es demanen dades econòmiques i la certesa o no de la resposta depèn sempre de la paraula de l'enquestat i no de documents que constatin les dades, l'índex de fiabilitat no és gaire gran; en segon lloc, l'embalum dels costos salarials té més o menys importància quan se'l pot emmarcar en el conjunt de la dinàmica econòmica de l'empresa, cosa que nosaltres no podem fer. Fetes aquestes advertències exposem l'escala dels costos salarials de les empreses enquestades:

Menys de 200.000 ptes.	3 empreses	1,6%
De 201.000-500.000 ptes.	3 empreses	1,6%
De 501.000-1.000.000 ptes.	13 empreses	7,-
De 1 milió a 2 milions	23 empreses	12,4%
De 2 a 4 milions	30 empreses	16,1%
De 4 a 6 milions	7 empreses	3,8%
De 6 a 8 milions	11 empreses	5,4%
De 8 a 10 milions	7 empreses	3,8%
Més de 10 milions	25 empreses	13,4%
No consta	64 empreses	34,4%
TOTAL	186	100,-

Uns blocs apareixen clars; en primer lloc un 35,5% de les empreses es mouen entre uns costos salarials que oscil·len entre 500.00 ptes. i quatre milions de pessetes. En segon lloc un 22,6% de les empreses es mouen entre 6 i més de 10 milions de pessetes. Aquests dos blocs aglutinen el 58,1% de les empreses enquestades.

2.4.- El treball

No ens referim al treball com a producte sinó a tot un seguit de qüestions essencials o necessàries perquè tant l'empresa com el personal que hi treballa exerceixin la funció que han de fer.

2.4.1.- Procedència de les matèries primes

Les fonts d'on treuen la matèria necessària perquè les empreses de Molins puguin treballar i funcionar les hem distribuït i classificat de la manera següent:

<u>ORIGEN CATALÀ ÚNICAMENT</u>			
del mateix Molins	19	10,2	
resta de Catalunya	63	33,9	55,4
Molins i resta de C.	21	11,3	
<u>RESTA DE L'ESTAT</u>	27	14,5	14,5
<u>INTERNACIONAL</u>	7	3,8	3,8
<u>CATALÀ I ALTRES</u>			
Catalunya+Resta Estat	12	6,4	
Molins+Resta Estat	1	0,5	
Molins+Cat.+Estat	8	4,3	15,-
Cat+Estat+Interna.	5	2,7	
Catalunya+Interna.	2	1,1	
<u>ESTAT ESPA.+INTERNACIONAL</u>	9	4,8	4,8
N.C	5	2,7	
TOTAL	186	100,-	

Per més de la meitat de centres de producció existents a Molins de Rei les fonts de materies primeres existents a Catalunya són suficients pel seu proveïment.

Però creiem que és molt important assenyalar que el 44,6% necessiten recórrer no solament al mercat de la resta de l'Estat, sinó al mercat internacional, i això ho remarquem no negativament sinó en un sentit totalment positiu.

2.4.2.- Destí de la producció

Utilitzant els mateixos indicadors anteriors la distribució és la següent:

DESTÍ, SOLAMENT CATALUNYA

Local	42	22,6	
Comarcal	10	5,4	
Barcelona	10	5,4	
Resta Catalunya	10	5,4	
Local+Barcelona	10	5,4	
Local+Resta Cat.	24	12,9	57,1

DESTÍ, ESTAT ESPANYOL

Només E. Espa.	16	8,6	
Comarca+E. Es.	10	5,4	
<u>A TOT ARREU</u>	37	19,9	
No Consta	17	9,1	

TOTAL	186	100,-	
-------	-----	-------	--

2.4.3.- Els horaris de treball

El ritme de treball de les empreses enquestades es realitza a partir de l'horari següent:

Jornada normal	162	87,1
Horari intensiu	17	9,1
No consta	7	3,8
	<hr/>	
TOTAL	186	100,-

És normal que la majoria mantinguin els horaris de 8 hores, entre matí i tarda. No ens consta si algunes empreses treballen a torns continus, matí, tarda i nit, això no vol dir que no n'hi hagin.

2.4.4.- Organització del treball

El sistema de com es porta a terme l'activitat laboral en les diferents empreses és la següent:

Individualitzat	130	69,9
En cadena	15	8,1
A domicili	1	0,5
Cadena + Domicili	1	0,5
Individualitzat + Domicili	5	2,7
Altres (no especificats)	2	1,1
No consta	32	17,2
	<hr/>	
TOTAL	186	100,-

Una dada que pot ajudar, millor dit complementar el quadre anterior, és el fet que només 9 empreses, 4,8%, han fet estudis i programes per racionalitzar el treball. Per altra part, el dimensionat de les empreses, tal com anteriorment hem constatat, sembla més propici a un sistema de treball tradicional, individualitzat, que no a una dinàmica de producció en cadena. L'aproximació a l'existència d'una economia submergida queda simplement insinuada en les empreses que fan treball a domicili.

2.5.- Equipament i infraestructures de les empreses

En aquest darrer apartat incloem tot un conjunt d'elements que poden ajudar en gran part a la valoració qualitativa dels centres de producció tant en qüestions de salubritat pública, com en les condicions sanitàries en què els operaris han de realitzar el seu treball.

2.5.1.- Higiene i seguretat

Hem intentat cobrir el màxim d'aspectes que es refereixen a les qüestions esmentades, però possiblement en manquin encara alguns. En el quadre següent assenyallem els aspectes de dèficit i els agrupem per ordre d'importància:

VIGILANTS	161 emp. que no en tenen	86,5%
SISTEMA D'ALARMA	154 " " " " "	82,8%
SISTEMA D'AVÍS	153 " " " " "	82,2%
IL.LUMINACIÓ DEFICIENT	la tenen 33 empreses	17,7%
DUTXES DEFICIENTS O INEXISTENTS	és propi de 30 emp.	16,1%
FARMACIOLA INEXISTENT	és propi de 9 emp.	4,8%
RENTAMANS	6 emp. que no en tenen	3,2%
CONTRA-INCENDIS	5 " " " " "	2,7%
INODORS	4 " " " " "	2,1%
VENTILACIÓ DEFICIENT	és propi de 4 emp.	2,1%

Diferenciant els dos aspectes, el que queda al descobert és la qüestió de la seguretat. Els percentatges d'empreses que estan al descobert és molt crescut. Referent a la qüestió de la higiene hi ha uns punts que sobresurten sobre els altres; el primer és la qüestió d'una il.luminació suficient, principalment referida a la llum natural; l'altre qüestió tant o més important és la que es refereix a les dutxes. Aquesta darrera és una qüestió que avui en dia sembla que hauria d'estar resolta, principalment en segons quins

tipus d'empresa. Caldria veure quines són i quins tipus d'empresa són els que estan mal equipats en un o altre aspecte.

2.5.2.- Procedència de les aigües. Eliminació de les mateixes i dels residus industrials

La quasi totalitat de les empreses, el 91,9%, tenen l'abastiment d'aigua a través del sistema de distribució del municipi; només un 3,2% la tenen a través de propis recursos.

De la mateixa manera les quasi tres quartes parts d'empreses, el 74,2%, fan l'evacuació de les aigües residuals a través de la xarxa municipal. Un 9,1% ho fa a través del Canal de la Infanta, i un 5,4% a través d'un pou mort. De la resta no en tenim cap notícia.

Pel que fa referència a l'eliminació dels residus industrials es donen les respostes que tot seguit exposem:

Per concessió	69 emp.	37,1%
Abocador controlat	28 emp.	15,-%
Abocador incontrolat	1 emp.	0,5%
Incineració	2 emp.	1,1%
"Particulars"	13 emp.	7,-%
No consta	73 emp.	39,2%
TOTAL	186	100,-

Sembla que la majoria d'empreses utilitzen un sistema d'eliminació dels residus industrials prou ortodoxos i no contaminants, caldria veure les empreses que eliminen a través de particulars, quins són aquests sistemes, i també què passa amb els "no consta".

2.5.3.- Tipus d'energia que consumeix l'empresa. La càrrega i descàrrega i el transport de la producció

Lògicament, el tipus d'energia més consumit és l'electricitat. Són 183, el 98,4% d'empreses les que habitualment funcionen amb aquest tipus d'energia. Les altres fonts energètiques són quasi inexistent: un 4,3% -8 empreses- tenen fuel-oil; i el 2,1% -4 empreses- el gas natural; el 1,6% -3 empreses- el gas propà i finalment el 1,1% -2 empreses- també el carbó.

Un sistema no és exclusiu de l'altre, segons les dades, alguna de les empreses té instal·lació hàbil per utilitzar més d'un tipus d'energia.

La càrrega i descàrrega dels materials, és, moltes vegades, un problema important per les empreses ubicades en zones de vivenda o zones mixtes. El 45,2% de les empreses -84 en nombres absoluts- la realitzen dins els mateixos locals de l'empresa; el 29,6% -55 empreses- estacionant els vehicles en la via pública, i el 13,4% -25 empreses- usen els dos sistemes indistintament. El fet que un bon nombre d'empreses ho facin a la via pública, caldria veure fins a quin punt això suposa un problema per el tràfic i la circulació normal, ja que en molta part depèn de la ubicació de l'empresa; segons es tracti d'una zona considerada també de vivenda o una zona totalment industrial.

El transport de la producció, el 34,4% -64 empreses- l'efectuen en vehicles propis, mentre que el 23,1% -43 empreses- necessiten ja vehicles pesats. Això depèn substancialment del tipus de producció i de l'embalum que aquesta té. La resta d'empreses utilitzen un o altre sistema en funció de la necessitat que en cada moment es presenta.

Fins aquí l'anàlisi descriptiva que les dades recollides amb l'enquesta han permès d'elaborar. Hem agrupat en quatre grans apartats els punts importants referents als centres d'activitat industrial. Pensem que l'objectiu de reflectir una imatge d'aquest sector de la producció a Molins de Rei, l'hem aconseguit.

Existeixen llacunes; els centres de producció no han volgut contestar l'enquesta, algunes preguntes que no s'han fet... però malgrat aquestes deficiències, creiem que aquesta primera aproximació a la realitat industrial de Molins de Rei, és important. En tot el llarg de l'anàlisi han aparegut algunes característiques que valdria la pena analitzar en més profunditat. Les dades hi són perquè això es porti a terme.

3.- EL COMERÇ

En aquest capítol referent als sectors de producció dediquem aquest apartat a l'anàlisi de tot el que fa referència al comerç i als hàbits de compra dels veïns de Molins de Rei. Tant un aspecte com l'altre es fonamenten en un treball de camp seriós i conscient. L'enquesta de recollida de dades objectives i el sondeig de les actituds referents a la compra han estat els instruments utilitzats per a detectar quina és la realitat respecte a la qüestió que ens afecta.

L'ordenació de les dades obtingudes ens ha permès elaborar l'anàlisi que tot seguit presentem.

3.1.- Embalum del sector i la seva localització al Municipi

No hi ha dubte que són molts els factors que en moments històrics donats modifiquen la presència i la dinàmica dels diferents sectors de producció en una societat determinada. Però és evident que és el comerç el sector que manté una presència més estable en qualsevol nucli de població amb un

mínim de rellevància.

En el municipi de Molins de Rei hem comptabilitzat 272 establiments coemrcials, que hem agrupat de la següent manera:

1. ALIMENTACIÓ: comestibles, fleques, cansaladeries, carnisseries, vins i begudes, peixateries, lleteries, autoserveis, fruiteries, polleries, congelats...	76	27,8%
2. VESTIT: confecció, robes, llenceria, cotilleries...	47	16,9%
3. ELECTRODOMÈSTICS: material elèctric, fotografia, video...	29	10,6%
4. OBJECTES REGAL: ceràmiques, decoració, esports, joguines...	21	7,7%
5. MERCERIA+PERFUMERIA:	16	5,9%
6. PELL: sabates, moneders...	14	5,1%
7. LLIBRERIA-PAPERERIA:	12	4,4%
8. FUSTA-MOBLES:	10	3,7%
9. DROGUERIES:	9	3,3%
10. FARMÀCIES:	7	2,6%
11. ESTANCS:	5	1,8%
12. JOIERIA-RELLOTGERIA:	5	1,8%
13. RESTA: tintoreries, òptiques, sanitaris, cereals, loteries, pinsos, cotxes, esparters, matalassers, viatges...	21	7,7%

Segurament que els establiments podien agrupar-se en base a uns altres criteris. Nosaltres hem optat per agrupar els establiments que d'una manera o altra es mouen en un mateix tipus de gènere o funcionalitat d'aquest gènere. Per altra part és molt normal trobar comerços de begudes que a la vegada venen queviures i potser també altres tipus de productes. No està tan clarament dividida, en la pràctica, la venda dels productes. Un altre factor que també hem tingut present és no presentar un llistat llarguíssim, en què hi trobèssim una xurreria, un comerç de sanitaris, etc.; no hem

vist la utilitat de presentar un llistat d'aquest tipus. Possiblement algun dels establiments inclosos en un grup podrien també incloure's en algun altre; no crec que aquest sigui un cas molt repetit, ni tampoc crec que això desvirtui notablement l'ordre que hem establert anteriorment.

La ubicació d'aquests establiments dins el casc urbà presenta la següent distribució:

Dte. I	s.c.1 ^a	67	44,1		
	s.c.2 ^a	14	9,2		
	s.c.3 ^a	71	46,7	152	55,9%
Dte. II	s.c.1 ^a	10	14,1		
	s.c.2 ^a	34	47,9		
	s.c.3 ^a	27	38,-	71	26,1%
Dte. III	s.c.1 ^a	18	47,4		
	s.c.2 ^a	5	13,1		
	s.c.3 ^a	5	13,1		
	s.c.4 ^a	10	26,3	38	14,-%
Dte. IV	s.c.1 ^a	6	85,7		
	s.c.2 ^a	1	14,3	7	2,6%
N.C.		4		4	1,5%
		<hr/>		<hr/>	
		272		272	100%

No hi ha cap dubte de quina és l'àrea on es concentren la quasi totalitat dels establiments, ni suposo que sigui cap descobriment pels veïns de Molins de Rei ja que són els que habitualment hi compren. El que sí val la pena és constatar i comparar població i establiments en cada un dels districtes.

- El Dte. I té el 26,4% de la població
el 55,9% dels establiments
- El Dte. II té el 33,8% de la població
el 26,1% dels establiments

- El Dte. III té el 33,8% de la població
el 14,-% dels establiments
- El Dte. IV té el 8,1% de la població
el 2,6% dels establiments

Els districtes I i III són els que presenten més punts de diferència entre una i altra realitat. Mentre el Dte. I acull més de la meitat dels establiments del municipi i només la quarta part de la població, el Dte. III inverteix els termes. En els altres dos districtes la qüestió es resol sempre a favor de l'índex de població. El mapa de la pàgina següent mostra de manera gràfica el que estem dient.

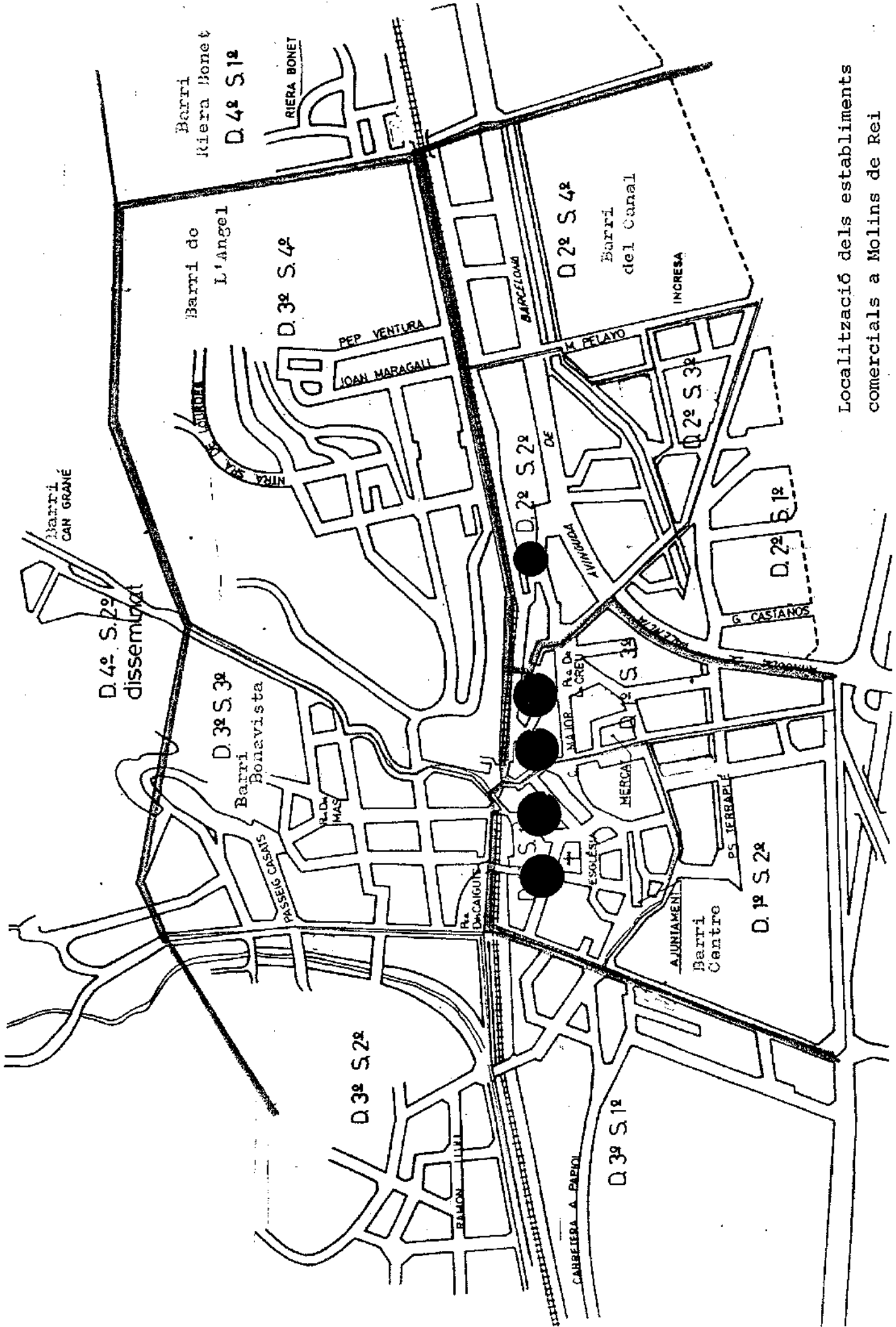
Les seccions censals 1^a i 3ª del Dte. I i la 2^a del Dte. II acumulen el 63,1% de tots els establiments de Molins de Rei.

3.2.- Any d'obertura, canvis de ram, dimensionat dels locals comercials i procedència dels productes.

No anem a mesurar l'antiguitat o no dels establiments. Ens interessa més veure quin ha estat el procés fins arribar a l'actual "parc d'establiments".

- Abans del 1935	21	7,7%
- Del 1935 al 1950	23	8,4%
- Del 1951 al 1970	68	25,-%
- Del 1971 al 1980	80	29,4%
- Després del 1980	65	23,9%
- N.C.	15	5,5%
	272	100%

El ritme de creixement sembla obeir a una progressió geomètrica. Dóna la impressió que d'un any a l'altre els establiments es multipliquin. L'espai temporal comprès entre el 1951 i 1970, són vint anys, dóna una mitjana matemàtica

Localització dels establiments
comercials a Molins de Rei

de 3,4 establiments per any, mentre que la dècada dels 70 dóna una mitjana de 8 establiments per any i si tenim en compte l'espai temporal 1980-novembre 1984, ens dóna una mitjana de 16 establiments per any.

Podem insinuar circumstàncies i factors que possiblement ens ajudarien a l'explicació d'aquest fet, però són simples intuïcions. Per exemple, la circumstància que com més difícil és trobar la feina que et permeti viure, s'intenta la creació d'un mitjà propi de subsistència, i si pot ésser, de negoci. Les indemnitzacions, els estalvis, etc., són l'instrument que permetrà assolir no solament una tranquil·litat de viure, sinó també tenir "aquest negoci propi", ésser independent. Però avui dia també és necessari saber ésser un bon botiguer, un bon comerciant a més de tenir consciència de quines són les possibilitats que ofereix el mercat.

De manera il·lustrativa podem comparar en quina proporció ha crescut Molins de Rei en els espais temporals abans esmentats i en quina proporció han crescut els seus comerços.

- De 1950 a 1970	17,9% població	154,5% establiments
- De 1970 a 1980	27,1% "	129,5% %

De 1981 a 1984 no podem fer la valoració ja que ens manquen les dades referents a la població.

Pel que fa a la dedicació a la mateixa branca comercial ens trobem que el 88,6% dels establiments s'han mantingut en la mateixa branca des dels seus inicis, només un 10,3% ha canviat. De la resta, un 1,1% no ens consta aquesta dada.

Una dada que no tenim i que seria molt il·lustrativa del procés seguit per segons quins establiments i branques d'activitat comercial, és la que fa referència als establiments que han tancat, quina ha estat la seva durada, etc.

El dimensionat dels establiments ens ve donat pels m² de sòl efectivament ocupats pels mateixos.

- Menys de 50 m ²	148	54,4%
- entre 50 i 100 m ²	53	19,5%
- entre 100 i 200 m ²	28	10,3%
- entre 200 i 500 m ²	8	2,9%
- més de 500 m ²	4	1,5%
- N.C.	31	11,4%
	<hr/>	
	272	100%

Per definir un establiment com a gran, mitjà o petit faria falta relacionar els metres de sòl ocupat amb la mercaderia que comercialitza, tant per la diversitat de la mateixa com pel seu embalum junt amb altres variables que fixessin clarament els criteris definitoris de la grandària o petitesa dels comerços. Aquí ens limitem a constatar els m² i a dir quants establiments hi ha de cada grup. Si ens atensem a les pautes establertes i acceptem com a petits els que no passen de 50 m² ens trobem que més de la meitat dels establiments se situen en aquesta pauta. Les dades obtingudes evidencien que es tracta de comerços de venda directa al detall i no de comerços que treballin la venda a l'engròs. Aquesta dada ens ve donada per la contesta dels mateixos propietaris quan se'ls pregunta el sistema de venda emprat en la seva relació comercial. Cap dels enquestats ens ha dit que treballés a l'engròs. La majoria de productes que es comercialitzen a Molins de Rei procedeixen de fora, tal com podem constatar en el quadre següent:

- De Molins mateix	25 establ.	9,2%
- de Barcelona	139	51,1%
- d'altres llocs	47	17,3%
- de Molins i Barcelona	17	6,2%
- de Barcelona i altres llocs	30	11,1%
- de Molins i altres llocs	4	1,5%
- N.C.	10	3,7%
	<hr/>	
	272	100%

Deixant a part els que s'abasten a Molins i Barcelona a la vegada i de Molins i altres llocs, ens trobem que el 79,4% dels establiments busquen o reben el producte que comercialitzen de fora de Molins de Rei.

Caldria saber quins són exactament els comerços que abasten a Molins mateix. En bona lògica caldria suposar que la majoria d'ells tractaran qüestió alimentària o seran artesanals. Per determinar-ho exactament ens caldria la relació de cada un dels establiments amb la font d'abastament, cosa que no ha estat possible degut al buidatge i tractament manual i "artesanal" de les dades recollides.

3.3.- Activitats comercials que porten a terme. Modernització dels locals. Sistema de seguretat.

El 75% dels establiments porten a terme únicament una activitat comercial. Suposem que això és indicador que teòricament es limiten a vendre els productes que entren dins l'activitat concreta per la qual han obtingut la llicència. Només un 20,9% diu portar a terme més d'una activitat.

2 activitats	16,5%
3 activitats	3,3%
4 activitats	0,7%
5 activitats	0,4%
	<hr/>
	20,9%

En nombres absoluts, aquest 20,9% són 57 establiments. I d'aquests 57 són 39 els que afirmen que aquestes altres activitats són de branques comercials diferents. Ens manca informació per precisar de quins tipus d'establiments es tracta i de quins tipus d'activitats. No hi ha dubte que en aquest col·lectiu d'establiments amb més d'un tipus d'activitat deuen trobar-s'hi els grans magatzems, supermercats, etc.

Només un 39,7%, concretament 108 establiments han modernitzat les seves instal·lacions. Fins a cert punt és normal aquesta situació, ja que la majoria d'establiments són d'obertura relativament recent (vegi's la taula que fa referència a l'any d'obertura). El que no podem dir és si aquestes modernitzacions l'han portat a terme precisament els establiments més antics de la població.

Només una quarta part, 25% dels establiments tenen instal·lat un sistema de seguretat. El 75% restant ens diu que no.

Dels 68 establiments que tenen instal·lat un sistema de seguretat, 62 dels mateixos, 22,8%, tenen incorporat un sistema d'alarma; però únicament dos d'aquests establiments tenen sistema d'alarma connectat amb la policia.

En els 6 establiments restants que tenen instal·lat també un sistema de seguretat, aquest consisteix en una sirena i portes especials (4 establiments) o bé en d'altres sistemes sense especificar (2 establiments).

3.4.- El nombre d'empleats i la seva vinculació amb el propietari. Els clients: procedència i forma de pagament. Llengua emprada en les relacions comercials.

Els 272 establiments enquestats acumulen un col·lectiu de 410 treballadors que representa una mitjana de 1,5 treballadors per establiment. Aquesta xifra no ens pot fer pensar que el comerç de Molins de Rei manté 410 llocs de treball, tal com normalment ho entenem: persones assalariades i amb un contracte de treball, etc. Aquests establiments comprenen des de la "botiga" tal com sempre l'hem vista i el que podríem dir-ne "empresa comercial".

Per aquest motiu ens va semblar útil diferenciar entre el personal que treballa en els comerços, els que estan vinculats directament a la família propietària i els treballadors amb plena dedicació però desvinculats de la família.

La proporció d'uns i altres és la següent:

- Familiars	277	67,6%
- No familiars	133	32,4%
	<hr/>	
	410	100%

És evident que el pes de les persones que hi treballen amb dedicació plena però que estan vinculats directament a la família i que tant poden ésser la mare, un fill, una filla, nebots, etc. Es tracta de la "botiga" que permet viure de manera autònoma i que entre tota la família es tira endavant.

Els 133 treballadors amb dedicació plena i no vinculats familiarment amb el propietari són els que podrien representar els llocs de treball pròpiament dits. No ens atrevim a afirmar-ho rotundament ja que no sabem quines són les condicions que regulen aquest treball: contracte, seguretat social, etc. Però si entenem el lloc de treball en sentit ample, que pot representar una explotació, si que podem dir que els establiments comercials de Molins aguanten en l'actualitat 133 llocs de treball.

És clar que també podríem fer l'anàlisi des d'una altra perspectiva i considerara que tant els uns -familiars- com els altres -no familiars- en el cas que la botiga o establiment tanqués, serien persones sense feina i en situació d'atur.

Els clients dels comerços, segons ens informen els seus propietaris, procedeixen dels següents llocs:

- mateix barri	108	39,7%
- altres barris	22	8,1%
- fora de Molins	57	20,9%
- barri i altres barris	63	23,2%
- barri i fora de Molins	2	0,7%
- N.C.	20	7,3%
	<hr/>	
	272	100%

El 54% dels establiments -147- usen indistintament una o altra llengua. El que priva realment és la "practicitat" de la relació comercial amb el client o proveïdor. Aquesta mateixa practicitat situa moltes vegades a segon terme qüestions com aquesta de la llengua, i el comerciant o venedor està més motivat per la possible venda que per la fidelitat a una qüestió cultural. Falten alguns elements concrets que ens ajudarien a valorar més exactament aquesta normalització lingüística: com es dirigeix i respon a les preguntes o demandes del client, amb quina llengua escriu els anuncis i proclames d'ofertes... Pensem que és positiu que només un 14,3% dels establiments tinguin com a llengua normal de les relacions comercials el castellà. Aquesta valoració positiva no vol dir un recolzament; senzillament pensem que és més fàcil aprofundir en la normalització del català en una situació com aquesta que no pas si fos a l'inrevés.

El sistema de pagament per part dels clients ens ve expressat en el quadre següent:

- al comptat	180	66,2%
- terminis	1	0,4%
- targeta de crèdit	1	0,4%
- comptat/terminis	32	11,8%
- terminis/targeta de crèdit	14	5,1%
- comptat/targeta de crèdit	14	5,1%
- comptat/terminis/targeta	17	6,3%
- N.C.	13	4,8%
	272	100%

Lògicament i donat el tipus d'establiment predominant, el sistema de pagament és al comptat, o bé aquest i a terminis. El sistema de la targeta de crèdit com a forma de pagament única és molt poc rellevant; cal tenir present per altra part que qualsevol establiment no sols té establert com a sistema de pagament la targeta de crèdit, també es pot pa-

Cal tenir present que es tracta de comerços i establiments, no del Mercat o "Mercadillo" que tenen tota una altra dimensió. Per aquest motiu sembla força lògica la relació expressada en el quadre precedent.

Si recordem el gràfic de la ubicació dels establiments ens trobarem amb una autèntica acumulació dels mateixos en el centre del poble i una minsa presència en els barris extrems. Això no obsta perquè les poques botigues d'aquests barris tinguin com a clients els mateixos veïns del barri.

Tota una altra qüestió és que aquests clients, es desplacin, per altres motius, al centre del poble a comprar altres articles.

El que crida l'atenció és aquest 20,9% de clients dels establiments de Molins que procedeixen de fora de Molins. Això fa suposar una certa capitalitat de Molins dins una àrea geogràfica determinada. No es tracta que les persones dels pobles veïns vagin al Mercat de Molins (perquè al seu poble no en tenen...) sinó que uns establiments concrets -57- tenen clients de fora de Molins, que està a molt poca distància de Barcelona i malgrat això manté una certa capitalitat comercial.

La llengua normalment utilitzada en les relacions comercials amb els clients ens dona aquest ventall de possibilitats:

- Català	83	31,5%
- castellà	39	14,3%
- indistintament	147	54,-%
- N.C.	3	1,1%
	<hr/>	
	272	100%

Malgrat que si ens fixem en la dicotomia castellà-català, aquesta darrera llengua és majoritària, no podem dir que l'ús exclusiu del català sigui una normalitat de les relacions comercials dels establiments de Molins de Rei.

gar al comptat, a terminis, etc; per aquest motiu el ventall de possibilitats és múltiple, tal com el quadre ens indica.

De les dades anteriors no podem induir l'existència d'una clientela que "no pagui", el que normalment se'n diuen morosos. És possible que en la modalitat de terminis s'hi incloguin els clients que paguen a fi de mes, però la qüestió no queda prou clara. Un altre assumpte que caldria veure, si els comerços de queviures, vestits, etc, en l'actual circumstància de crisi i atur acusen més la presència d'una clientela que compra "a fiar". Aquesta situació es dona normalment més en l'establiment "botiga" que en altres tipus d'establiments.

3.5.- Els problemes provocats per la normativa municipal: càrrega i descàrrega, circulació, obertura, nombre d'establiments.

Acostuma a ésser normal la queixa constant del botiguer i comerciant quan veu que les normes reguladores del tràfic pel carrer perjudiquen els seus interessos i dificulten l'accés del públic al seu establiment. És normal aquesta conflictivitat ja que l'Administració Municipal té en compte uns objectius que no coincideixen normalment amb els dels comerciants. Mentre un el que vol és que la gent pugui arribar al seu establiment de la manera més fàcil i còmoda, l'altra intenta que els carrers del municipi no siguin un caos de tràfic. Nosaltres intentem reflectir aquesta situació a través de l'anàlisi d'unes qüestions concretes. La primera fa referència a la càrrega i descàrrega dels productes. La majoria ens diu no tenir problemes al respecte. Són 184 els establiments, un 67,6% que es manifesten d'aquesta manera. Només un 30,1% -82 establiments- diuen que sí tenen problemes, però sense especificar en què consisteix aquesta problemàtica.

La situació és totalment a l'inrevés quan se'ls pregunta si les normes de circulació influeixen en el ritme de treball:

- si	143 establ.	52,6%
- no	124 establ.	45,6%
- N.C.	5 establ.	1,8%

Per aquests 143 establiments la influència de les normes és totalment negativa i la concretitzen en els punts següents:

- multes aparcament Guàrdia Urbana poc flexible	96	73,3%
- tancament del trànsit els dissabtes	18	13,7%
- el pas a nivell (1)	7	5,3%
- no respectar la Zona Blava	5	3,8%
- altres	5	3,8%
	<hr/>	
	131	100%

Dels 143, només 131, el 91,6% han explicat el perquè les normes perjudiquen el ritme de treball. D'aquests, la majoria es queixen per la qüestió de l'aparcament (la no possibilitat de deixar el cotxe prop de l'establiment) i que els guàrdies urbans són inflexibles en aquesta normativa. Aquest fet, segons ens diuen els comerciants, els perjudica molt la venda. Caldria una comprovació més exacta de l'afirmació.

El tancament del tràfic rodat els dissabtes (deu ésser en unes hores concretes) és el segon punt important. De fet apunta cap a la mateixa qüestió: la possibilitat d'arribar amb cotxe fins a la porta de la botiga o el més aprop possible. No hi ha dubte que la facilitat i comoditat per arribar al lloc forma part de la dinàmica urbana, però també és cert que els carrers han de servir per caminar les persones i no

(1) Les dificultats que es desprenien del pas a nivell ja han estat solventades a l'hora de la publicació d'aquest informe.

solament per circular els cotxes.

Els altres punts esmentats, el pas a nivell i no respectar les zones blaves, no presenten un embalum significatiu i el pas a nivell en concret no deu ésser solament assumpte de la Corporació Municipal.

El que sí sembla significatiu és que 210 establiments, un 77,2% del total d'enquestats, es declara a favor de planificar i ordenar el sistema i horaris d'obertura. Aquesta resposta sembla que comporta una preocupació i malestar quant als horaris d'obrir i tancar.

Pel que fa referència al nombre excessiu d'establiments del mateix ram en la localitat, els comerciants opinen de la manera següent:

- sí, és excessiu	116	42,6%
- no és excessiu	146	53,7%
- N.C.	10	3,7%
	<hr/>	
	272	100%

Malgrat que més de la meitat opina que no és excessiu, que vol dir no sentir-se perjudicat en el volum de les vendes i clients, no es pot passar per alt que un 42,6% sí que troben excessiu el nombre d'establiments del seu ram, i que deu témer pel ritme de vendes del seu negoci. La competència obliga a unes regles de joc i no deixa lloc a una exclusivitat que permet assegurar un negoci sense gaires miraments.

Aquest comentari no obsta a què s'ha de vigilar i controlar la sortida fàcil emprada avui dia quan un es troba a l'atur i amb unes pessetes a la mà fruit de la indemnització per acomiadament. Aquestes persones tenen moltes probabilitats de tornar a l'atur sense els diners i sense la botiga.

L'explotació artesanal de les dades recollides no ens ha permès esbrinar quin tipus d'establiments són els que creuen excessiu el nombre d'establiments del mateix ram. Tot fa pensar que el ram de l'alimentació que inclou des de

les carnisseries a les begudes pot ésser el més tocat per la qüestió. Per altra part, és unram "fàcil", que no exigeix grans coneixements i treballa amb articles que podríem qualificar de primera necessitat. Malgrat això, el possible mercat té també un límit de saturació que obstaculitza i impossibilita un nombre limitat d'establiments del mateix ram.

3.6.- L'associacionisme dels botiguers de Molins

El sentit gremial sempre ha estat una de les característiques dels sectors artesanals i autònoms, del qual tampoc se n'han escapat els botiguers. Aquesta figura corporativista havia perdut darrerament una mica la seva imatge, però la nova situació del país i els canvis democràtics sembla que li tornen a donar relleu. Pel que fa referència als botiguers i comerciants de Molins, només un 47,1% -128 establiments- ens diuen estar integrats en alguna associació. El 50,7% -138 establiments- ens diuen que no.

Les associacions que acullen als propietaris dels establiments de Molins són els següents:

- Bot Molt	98	76,6%
- Ram Comercial de Cornellà	4	3,1
- gremi ferreters	3	2,3
- col·legi farmacèutics	7	5,5
- gremi cansaladers	2	1,6
- Bot Molt + A.C.C.	2	1,6
- Bot Molt + gremi perfumeria	1	0,8
- Bot Molt + Espar	1	0,8
- Gremi herbolaires	1	0,8
- gremi d'armers	1	0,8
- gremi del vidre	1	0,8
- gremi de tintorers	1	0,8
- agrupació comerciants de calçat	1	0,8

- sindicat de droguers	1	0,8
- unió de botiguers	1	0,8
- gremi electrodomèstics	1	0,8
- agrupació fotogràfica	1	0,8
	128	100%

Aquest llistat, a més de fer evident que si alguna associació de comerciants agrupa a la majoria d'establiments associats de Molins és el BOT MOLT, conté també alguna contradicció que en vistes dels resultats només pot ésser atribuïda a un mal buidatge de les enquestes. Ens parla del grup de Forners de Molins i només ens conta un establiment associat. És impossible que un establiment sol s'institueixi com a grup de comerciants del ram. Suposem que la majoria de forners de Molins deuen formar part d'aquest gremi local, així com molts altres establiments d'altres rams deuen estar inscrits en els respectius gremis, encara que només sigui per tenir coneixement de les noves normes o lleis que els puguin afectar.

3.7.- Conclusions

Destacarem els punts que al nostre criteri tenen més rellevància en tot el que anteriorment hem analitzat.

1.- La concentració dels establiments en unes àrees o zones molt concretes dels Dtes. I i II.

2.- El fort increment del nombre d'establiments que a partir de la dècada dels anys 70 s'observa a Molins i que continua en els anys 80. Aquest increment queda més evident comparant l'índex de creixement de la població i l'índex de creixement del nombre d'establiments.

3.- Si tenim en compte el dimensionat dels establiments podem induir que hi ha una gran majoria d'establiments petits o de botigues.

4.- La matèria primera que abasta els establiments de Mo-

bre de persones, els suficients per a poder elevar a generalitzacions els costums, modes i hàbits trobats. Decidírem, d'entrada, que el nostre sondeig incidiria en una totalitat de 400 persones, distribuïdes proporcionalment per seccions censals dels diversos districtes de la vila.

Però, per altra banda també, ens interessava, no solament entrevistar les persones al domicili, sinó en el just moment de la realització de les seves compres i és per això que determinàrem així mateix fer el sondeig a unes 40 persones que estiguessin realitzant compres a l'anomenat "mercadillo" o encants.

El relat que segueix pretén donar compte del resultat d'aquest sondeig que incidia sobre els punts següents: localització de la persona per districte, secció censal, mercat o "mercadillo"; lloc habitual de la compra dels aliments i del vestit, les raons de l'una i l'altra, el sistema de pagament emprat en l'una o l'altra gestió, l'origen de l'entrevistada, l'origen del seu marit i règim laboral de la interlocutora.

El conjunt ha estat codificat i processat manualment i el que segueix és el resultat d'aquesta anàlisi.

3.8.1.- Composició definitiva de la mostra

El quadre que segueix és la relació detallada de les entrevistes realitzades en aquest sondeig. Malgrat que la intenció fou la de guardar una determinada proporcionalitat de tots els àmbits de la població de Molins, la distribució deixa evident que aquesta ha estat només una aproximació, encara que pensem que la fiabilitat del present sondeig no deixa cap mena de dubte.

Sector on ha estat realitzat el sondeig	Nombre de persones entrevistades	%
Mercat	45	11,=
"Mercadillo"	40	9,8
Dte. I s.c.1ª	29	7,1
s.c.2ª	17	4,2
s.c.3ª	44	10,8
Dte. II s.c.1ª	13	3,2
s.c.2ª	20	4,9
s.c.3ª	50	12,3
s.c.4ª	19	4,6
Dte. III s.c.1ª	38	9,3
s.c.2ª	7	1,7
s.c.3ª	35	8,6
s.c.4ª	31	7,6
Dte. IV s.c.1ª	18	4,4
s.c.2ª	4	1,-
TOTAL	408	100

3.8.2.- Els llocs habituals de compra de l'alimentació i les seves motivacions.

El quadre de la plana següent és la relació exhaustiva dels percentatges de població que realitza les seves compres, tant en l'alimentació com en el vestit, segons el lloc de residència o si estaven comprant al mercat o "mercadillo".

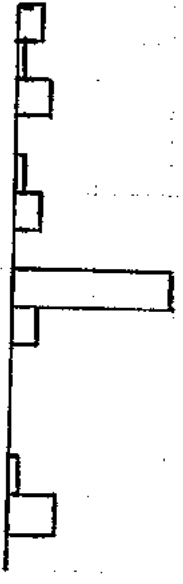
A la columna hi tenim aquesta darrera variable i com a independent, en horitzontal, hi tenim el lloc de compra habitual: botiga del barri, botiga del centre de Molins, mercat municipal, "mercadillo", Hiper o Prica o semblants, fora de Molins de Rei, l'economat o un altre lloc diferent.

Donada la complexitat del quadre, anem a fer una anàlisi per parts del seu contingut segons es tracti de l'alimentació o del vestit.

LOC DE MPRA	Botiga		Barri	Botiga		Centre	municipal		"dillo"		Hiper		Prica		Fora	Molins	Economat	Altres
	A	V		A	V		A	A	A	V	A	V	A	V				
Arca	17,1	23,3		4,8	26,	45,1	3,6	4,8	8,2	1,2	21,9	23,2	20,5	(45)				
Arca	29,7	14,8		1,3	25,9	40,5	1,3	1,3	7,4	2,7	11,1	23,	40,7	(40)				
e. I-1	24,4	28,9		2,2	24,4	44,4	4,4		4,4		28,9	24,4	13,3	(29)				
e. I-2	9,4	17,4		6,2	17,4	40,6		9,4		3,1	17,4	31,2	47,8	(17)				
e. I-3	24,5	25,9		8,5	25,9	44,7	1,			1,	25,9	20,2	22,4	(44)				
e.II-1	42,3	14,3		3,8	9,5	38,5	3,8		14,3		38,1	11,5	23,8	(13)				
e.II-2	48,3	23,1		3,4	30,8	27,6			5,1		28,2	20,7	12,8	(20)				
e.II-3	43,8	23,9		3,1	23,9	15,3	21,4	5,1	13,3	6,1	20,4	5,1	18,6	(50)				
e.II-4	23,5	25,6		14,7	30,7	14,7	2,9	8,8	7,7	5,9	17,9	29,4	17,9	(19)				
e.III-1	24,6	28,2		4,3	25,6	40,6		2,9			23,1	27,5	23,1	(38)				
e.III-2	6,2	33,3		18,7	33,3	37,5					22,2	37,5	11,1	(7)				
e.III-3	31,8	28,8		4,7	42,4	37,6		1,2	3,4	1,2	13,5	24,7	11,9	(35)				
e.III-4	26,7	12,1		8,3	27,3	35,	1,6	3,3		1,6	18,2	23,3	42,4	(31)				
e.IV-1	23,4	15,9		10,6	29,5	16,3	6,4	6,4	11,4	12,8	20,4	25,5	22,7	(18)				
e.IV-2	37,5				25,	50,			25,		25,	12,5	25,	(4)				
TAL	28,	23,1		5,7	25,6	34,8	4,2	3,	6,6	2,6	21,1	21,6	23,3	(408)				

Mercat
 Mercadillo
 D.I S.1
 S.2
 S.3
 D.IIS.1
 S.2
 S.3
 S.4
 D.III S.1
 S.2
 S.3
 S.4
 D.IV S.1
 S.2

Mercadillo o Encants

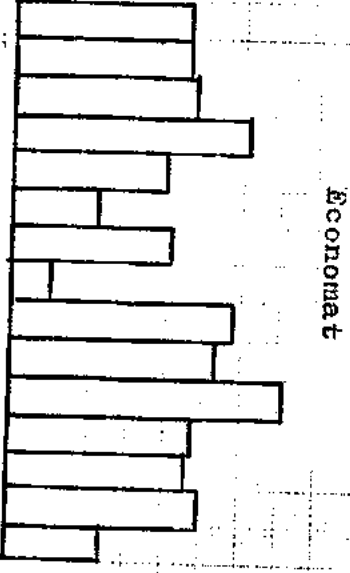
Mercat
 Mercadillo
 D.I S.1
 S.2
 S.3
 D.II S.1
 S.2
 S.3
 S.4
 D.III S.1
 S.2
 S.3
 S.4
 D.IV S.1
 S.2

Hiper o Price

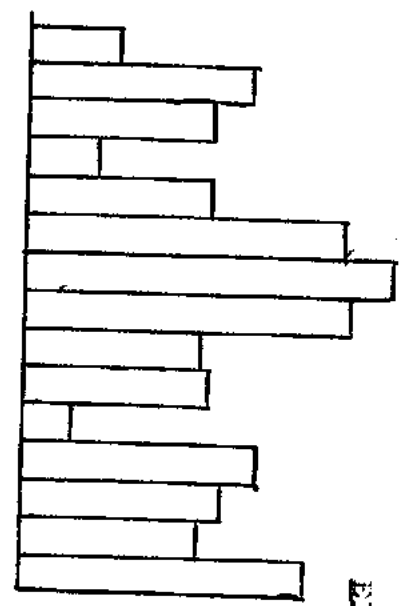

Mercat
 Mercadillo
 D.I S.1
 S.2
 S.3
 D.II S.1
 S.2
 S.3
 S.4
 D.III S.1
 S.2
 S.3
 S.4
 D.IV S.1
 S.2

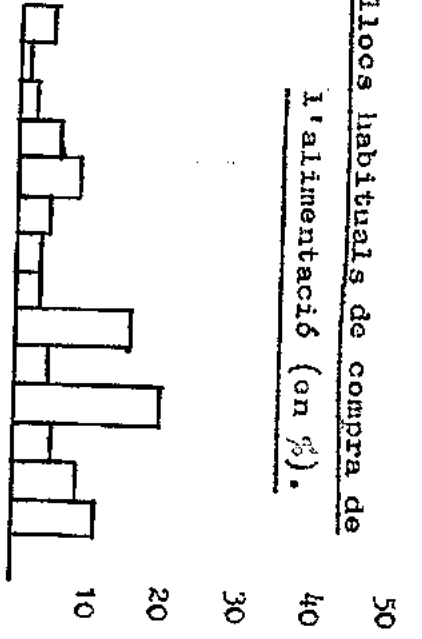
Economat

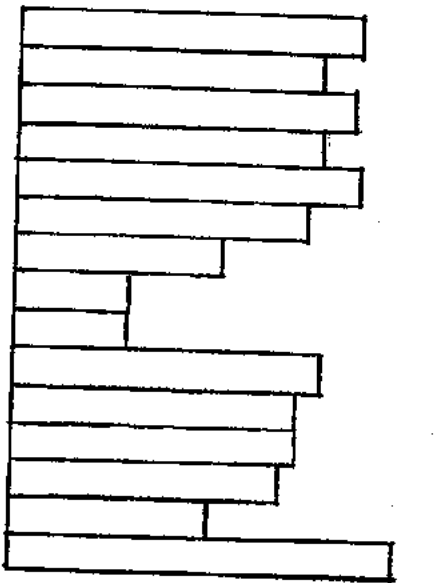
Botiga del barri

Botiga del Centre

Mercat

Els llocs habituals de compra de
 l'alimentació (en %).

Globalment, la distribució dels llocs habituals de la compra de l'alimentació i en ordre descendent, es presenta així:

<u>Lloc de compra</u>	<u>%</u>
- Mercat	34,8
- Botiga del barri	28,-
- Economat	21,6
- Botiga del centre	5,7
- "Mercadillo"	4,2
- Hiper o Prica	3,-
- Fora de Molins	2,6
	<hr/>
	100

Com queda evident, els centres més cohesionats de cara als hàbits de compra són per aquest ordre el Mercat municipal, la botiga del barri i l'economat; tots tres apleguen el 85% de les respostes. És per això que pensem que els altres llocs de compra, pel que es refereix a l'alimentació, tenen molt poca significació: tant el centre de Molins de Rei, com el "mercadillo", com l'Hiper o fora de Molins.

Evidentment, els qui compren més al mercat municipal són relativament els que han estat entrevistats al mateix mercat o els que viuen a la vora del mercat, és a dir, tot el districte I. A més d'aquests, també acudeixen habitualment al mercat municipal els barris de la carretera del Papiol i els que han estat entrevistats al "mercadillo".

Els que diuen comprar habitualment a la botiga del barri són els que viuen als barris que queden entre la via del tren i l'autopista i que es troben enquadrats entre l'Avinguda de València i el carrer Menéndez y Pelayo, a més dels que han estat entrevistats al barri de Can Grané.

Finalment, els habituals de l'economat, són els que han estat entrevistats al barri del cementiri, els del barri Centre i els del barri del Canal.

El gràfic de la pàgina següent vol expressar en diagrames aquestes diferències. El conjunt pretén confirmar visualment tot el que acabem de comentar.

Pel que fa a les motivacions de la compra en un lloc determinat referides a l'alimentació, hem confeccionat un quadre semblant al de la pàgina precedent on hi hem correlacionat els llocs on s'ha realitzat el sondeig amb les motivacions concretes d'aquesta gestió. Els grans epígrafs de la variable independent són: la proximitat, el costum, la qualitat del gènere, el seguir la moda, la qüestió dels preus i altres raons que no haguessin estat previstes.

Aquestes motivacions, pel que fa a l'alimentació, s'estructuren en la distribució de freqüències relatives següents:

<u>Motius de la compra</u>	<u>%</u>
- Proximitat	27,3
- Costum	23,9
- Barats	20,5
- Altres	14,7
- Qualitat	13,9
- Moda	0,6
	<hr/>
	100

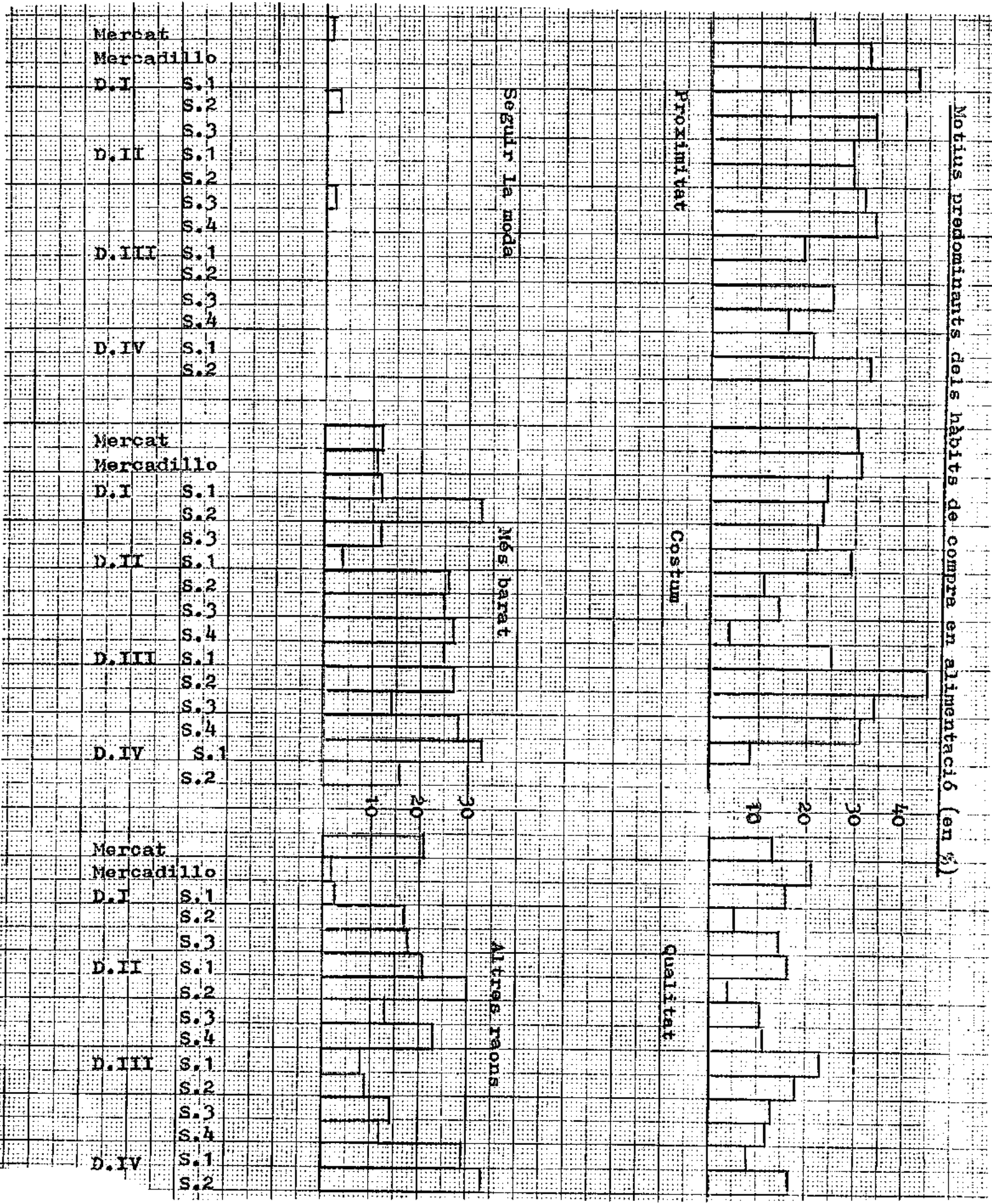
On es pot veure el pes relatiu important que adquireixen les motivacions de la proximitat, el costum i el preu, molt per damunt de la resta de possibilitats.

Entre les altres raons de la compra de l'alimentació, es dona un ventall ben divers que, a grans trets, podríem sintetitzar de la manera següent:

- Dels que compren al mercat municipal,
 - 17 diuen que ho fan per la varietat del gènere ofert
 - 11 diuen que cal donar vida al poble
 - 7 manifesten fer-ho per comoditat
 - 2 confessen que és més ràpida la gestió
 - 2 diuen que els agrada comprar al mercat

MOTIUS	Proximitat		Costum		Qualitat		Seguir la moda		Més barat		Altres raons	
	A	V	A	V	A	V	A	V	A	V	A	V
Mercat	20,8	13,5	30,6	27,1	12,9	15,2	1,6	8,5	12,9	22,	21,	13,5
Mercadillo	33,3	21,	31,6	21,	21,	12,3		7,	12,3	22,8	1,7	15,8
Dte. I-1	43,2	14,8	24,3	14,8	16,2	25,9			13,5	29,6	2,7	14,8
Dte. I-2	16,7	11,1	23,3	14,8	6,7	3,7	3,3	7,4	33,3	33,3	16,7	29,6
Dte. I-3	33,8	18,3	22,	30,	14,7	10,			11,8	16,7	17,6	25,
Dte. II-1	29,2	9,1	29,1	27,3	16,7	18,2		9,1	4,2	13,6	20,8	22,7
Dte. II-2	29,6	3,8	11,1	15,4	3,7	26,9		3,8	25,9	19,2	29,6	30,8
Dte. II-3	32,9	7,9	14,6	23,8	11,	4,8	2,4	3,2	25,6	42,8	13,4	17,5
Dte. II-4	34,6	7,7	3,8	11,5	11,5	23,1		3,8	26,9	30,8	23,1	23,1
Dte. III-1	19,2	20,	25,	22,2	23,1	20,			25,	22,2	7,7	15,5
Dte. III-2		11,1	45,4	33,3	18,2	22,2			27,3	11,1	9,1	22,2
Dte. III-3	25,3	20,	33,8	30,8	12,7	12,3		3,1	14,1	13,8	14,1	20,
Dte. III-4	16,7	10,5	30,9	23,7	11,9	7,9		2,6	28,6	42,1	11,9	13,1
Dte. IV-1	20,8		8,3	20,8	8,3	12,5		4,2	33,3	41,7	29,2	20,8
Dte. IV-2	33,3			16,7	16,7	33,3		16,7	16,7	16,7	33,3	16,7
TOTAL	27,3	13,5	23,9	23,5	13,9	13,9	0,6	4,	20,5	25,8	14,7	19,3

Notius predominants dels hàbits de compra en alimentació (en %)

Mercat

Mercadillo

D.I S.1

S.2

S.3

D.II S.1

S.2

S.3

S.4

D.III S.1

S.2

S.3

S.4

D.IV S.1

S.2

Boutique de Barcelona

Botiga del carril

Mercat

Mercadillo

D.I S.1

S.2

S.3

D.II S.1

S.2

S.3

S.4

D.III S.1

S.2

S.3

S.4

D.IV S.1

S.2

Botiga del Centre

Els llocs de compra del
Vestit (en percentatges)

10

20

30

40

50

10

20

30

40

Mercat

Mercadillo

D.I S.1

S.2

S.3

D.II S.1

S.2

S.3

S.4

D.III S.1

S.2

S.3

S.4

D.IV S.1

S.2

Altres llocs diferent

Hiper o Prica

i, per la resta, es dóna una dispersió entre qui diu que hi passa l'estona a qui reconeix que és més net, entre qui confessa que així no s'ha d'arreglar a qui diu que la gent és de molta confiança, fins a qui sembla que no ho troba tot al barri.

- Al "mercadillo" s'hi va també per raons molt semblants: s'ha de donar vida al poble, és molt agradable o es fa també per comoditat.

- A la botiga del barri,

5 hi van per comoditat

3 perquè tenen una impossibilitat de desplaçar-se o no poden portar pes.

i hi ha una varietat de respostes que van des qui diu que vol donar vida al barri a qui fa poc que viu a Molins i no coneix res, des qui té botiga pròpia a qui el que busca és la rapidesa.

- A la botiga del centre de Molins, s'hi va per raons ben diferents: s'aprofita el desplaçament i amb la concentració de botigues es fa la compra ràpida, o, essent prop del treball, resulta més adient comprar al centre.

- A l'Hiper o al Prica només s'hi va per la varietat.

- Fora de Molins s'hi compra per raons que són esperables: s'és familiar del propietari de la botiga, s'aprofita comprar quan s'hi ha d'anar per alguna cosa, es treballa fora de Molins o es compra en un mercat que estigui obert les tardes.

- L'economat aplega les raons més personals (l'ésser socis, l'empresa on es treballava pagava l'economat, s'hi havia anat a treballar, s'és familiar del que se'n cuida) o les més utilitàries (la plaça és massa cara o és més ràpid).

- Finalment, n'hi ha que diuen que compren on els convé; depèn d'on es trobin i cal mirar-ho tot abans de comprar.

Hem cercat la correlació del lloc habitual de compra de l'alimentació amb les quatre raons proposades a l'interlocutor per a veure les diferències més notables o els matis-

sos de qualsevulla motivació segons que es realitzi la compra en un lloc o altre. La distribució de freqüències és la següent:

Raons de la compra en un lloc determinat	Botiga barri	Economat	Mercat	Distribució mitjana
Proximitat	37,9	26,8	28,8	27,3
Costum	24,7	24,8	32,9	23,9
Barat	19,5	30,1	21,7	20,5
Qualitat	17,8	18,3	17,5	13,9

A part que la raó de la qualitat sigui ostensiblement citada arreu, cal assenyalar que la raó més fortament repetida de comprar a la proximitat ha estat invocada, sobretot, per les persones entrevistades entorn de l'Església parroquial, al barri del Canal, entorn de la plaça de la Creu, al barri de Can Grané i al "mercadillo".

El costum ha estat invocat per les persones entrevistades a l'entorn del barri del cementiri, al barri de Bonavista, al "mercadillo", al barri de l'Àngel i al mercat.

De la qüestió del preu, n'han parlat els interlocutors del barri de la Riera Bonet, el barri Centre, el de l'Àngel, la zona entorn del cementiri i el barri del Canal.

El gràfic de la pàgina següent, amb diagrames, vol donar una idea sectorial d'aquestes distribucions relatives.

3.8.3.- Els llocs habituals de compra del vestit i les seves motivacions.

Al quadre que hem aportat anteriorment sobre la relació exhaustiva dels percentatges de població que realitza les seves compres segons el lloc de residència o si estaven comprant al mercat o al "mercadillo", hi tenim també la informació sobre la compra del vestit.

Globalment, la distribució dels llocs habituals de la compra del vestit i en ordre descendent, es presenta així:

<u>Lloc de compra</u>	<u>%</u>
- Botiga del centre de Molins	25,6
- Altres llocs diferents	23,3
- Botiga del barri	23,1
- Fora de Molins	21,1
- Hiper o Prica o semblants	6,6
	100

Com queda evident, els centres més cohesionats de cara als hàbits de compra pel que fa referència al vestit, són per aquest ordre, la boutique del centre de Molins, altres llocs diversos dels que estan consignats, la botiga del barri i fora de Molins. Té molt poca rellevància el comprar a l 'Hiper, Prica o semblants pel que fa al vestit.

Entre les altres formes i llocs de compra del vestit, cal notar les respostes següents:

- al "mercadillo"	49 respostes
- arreu i on em convé	45 respostes
- compro la tela i la roba la faig jo	21 respostes
- m'ho fa la modista	4 respostes
- m'ho compren els fills	4 respostes
- compro sempre el més barat	3 respostes
- jo sóc modista	3 respostes
- no compro vestits; m'ho regalen	4 respostes
- la roba em dura molt	3 respostes

i, seguidament, hi ha unes dites que concreten: ho compro directament als majoristes, treballo en una botiga de roba, a una botiga de Sant Vicenç dels Horts, la compro fora perquè sóc família del propietari, a Incresa.

Els qui habitualment compren la roba més freqüentment a una boutique del centre de Molins, són els que han estat

entrevistats entorn de l'avinguda de Barcelona, al barri del Canal, al del cementiri, al de Bonavista i al de Riera Bonet.

Entre les altres raons, es fan notar els que han estat entrevistats al barri Centre, al barri de l'Àngel i al mateix "mercadillo".

Els qui compren a la botiga del barri, són els que han estat entrevistats entorn de l'Església parroquial, entorn de la carretera del Papiol, entorn del cementiri i al barri Bonavista.

Finalment, els que més compren fora de Molins han estat entrevistats entorn de l'Església parroquial, o a la zona que hi ha entorn de l'avinguda de València i l'avinguda de Barcelona.

El gràfic de la pàgina següent, vol expressar, en diagrames, aquestes diferències. El conjunt pretén confirmar visualment tot el que acabem de comentar.

Pel que fa a les motivacions de la compra del vestit en un lloc determinat, el quadre que hem fet constar abans ens revela la correlació dels llocs on s'ha realitzat el sondeig amb les motivacions concretes d'aquesta gestió. Són pràcticament els mateixos epígrafs que quan parlàvem de l'alimentació.

La distribució global d'aquestes freqüències relatives pel que es refereix al vestit, és la següent:

<u>Motius de la compra</u>	<u>%</u>
- És més barat	25,8
- Per costum	23,5
- Altres raons	19,3
- Proximitat	13,5
- Qualitat	13,5
- Moda	4,-
	<hr/>
	100

On es pot constatar la importància relativa que adquireix el preu, el costum i les altres raons, molt per damunt de la proximitat i la qualitat o la moda.

Entre les altres raons de la compra del vestit, es dona un ventall ben divers que, a grans trets, podríem sintetitzar de la manera següent:

- Dels que compren a la botiga del barri,

3 diuen fer-ho per comoditat

3 per a donar vida al poble

i per la resta es dona una dispersió: des qui diu que necessita una prenda concreta que no trobaria en un altre lloc fins a qui diu que necessita un venedor que faci venir el que veritablement usa, passant per qui diu que es troba amb dificultats físiques de desplaçar-se a qui diu simplement que li agrada més.

- Els que compren a la botiga del centre diuen pràcticament el mateix:

3 ho fan per comoditat

3 pel tracte familiar

3 per a donar vida al poble

i hi ha encara d'altres raons que s'expressen així: treballar a la mateixa botiga, és interessant no pagar viatges, hi trobo tot el que necessito i, encara, hi ha qui diu que potser és per inèrcia.

- A l'Hiper s'hi compra, sobretot, per la varietat.

- Dels que compren a una boutique de Barcelona,

10 diuen que hi ha més per escollir

4 confessen que hi passen la tarda

3 diuen simplement que els agrada

2 que els acorden facilitats de pagament

2 que aprofiten les rebaixes

2 per a trobar les talles precises

i la resta es presenta en un ventall divers: per a anar depressa, per a comprar veritablement el que es vol o perquè s'hi té botiga pròpia.

Finalment, n'hi ha que diuen que compren arreu, sense tenir un lloc fix i determinat. Les raons són aquestes:

14 diuen que simplement els agrada i prefereixen no lligar-se

4 diuen que els fills treballen a una botiga i els procuren el que els fa falta

3 diuen que això és el que els convé

2 busquen la varietat

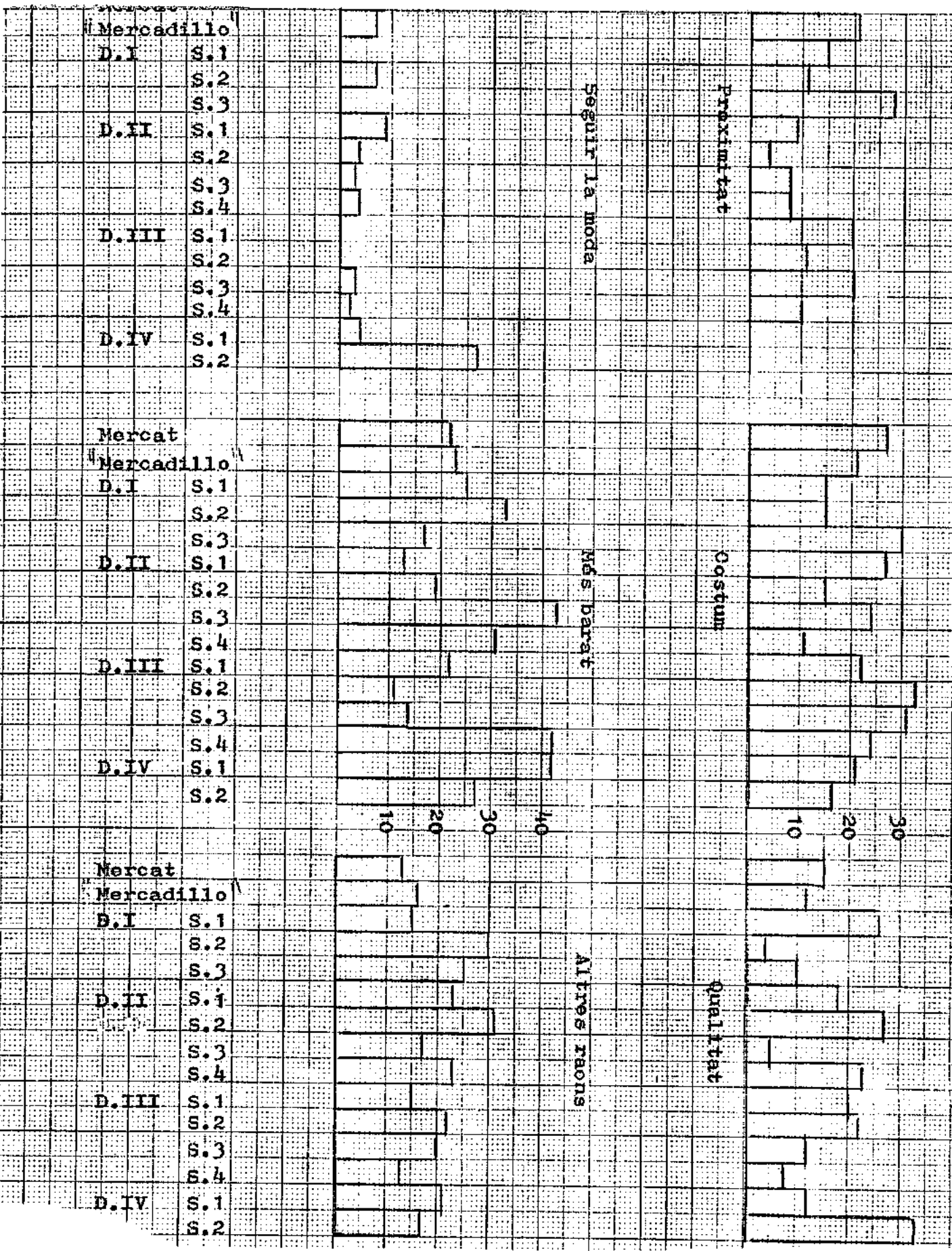
i per la resta, les raons s'expressen així: depèn de les talles, es compra on es donen facilitats, sempre depèn de què es busqui, com que treballa fora sempre compro allà on puc, el propietari és un familiar, la necessitat fa córrer i, també, hi ha a qui li regalen la roba.

Hem cercat la correlació del lloc habitual de compra del vestit amb les cinc raons proposades a l'interlocutor per a veure les diferències més notables o els matisos de qualsevulla motivació segons que es realitzi la compra en un lloc o altre. La distribució comparada de freqüències relatives és la següent:

Raons de la compra en un lloc determinat	Botiga barri	Botiga centre	Boutique Barna.	Distribució mitjana
Proximitat	23,8	20,4	10,6	13,5
Costum	31,1	33,2	25,5	23,5
Qualitat	15,5	18,9	19,1	13,9
Moda	2,6	3,8	11,3	4,-
Barat	26,9	23,7	33,3	25,8

A part del costum i la qualitat que són raons més o menys fortament invocades arreu (la qualitat concretament és molt més sovint anomenada quan es tracta d'una boutique de Barcelona), a la botiga del barri s'hi va, sobretot, per la proximitat igualment que a la botiga del centre, i a la boutique de Barcelona s'hi va principalment per la moda i perquè

Motius predominants dels hàbits de compra en el vestit (en %)

és barat. Hi ha, doncs, matisos notables diferents segons que es tracti de comprar l'alimentació o el vestit.

Com dèiem més amunt, la importància relativa que adquireix el preu o el fet d'ésser la roba barata, ho ha dit la gent entrevistada al triangle entre el carrer Santiago Rusiñol, el Canal i el carrer Menéndez y Pelayo, al barri de l'Àngel, el de Riera Bonet i al barri Centre.

El costum ha estat invocat per les persones entrevistades als sectors entorn del cementiri, el barri de Bonavista i entorn de la plça de la Creu.

Els diagrames de la pàgina següent pretenen donar idea de la importància relativa d'aquestes motivacions en funció dels sectors on ha estat realitzada l'entrevista.

3.8.4.- Els sistemes de pagament més usuals

Tant per l'alimentació com pel vestit, el sistema de pagament més usual és al comptat, com ho deixa evident el quadre de la pàgina següent. Els altres sistemes (fiant en la paraula, targetes de crèdit, lletres o altres maneres) no tenen pràcticament significació.

Entre aquests altres sistemes de pagament, per l'alimentació hi ha qui no ho paga ella i, pel vestit, hi ha qui li regalen, hi ha qui li compren els fills, hi ha a qui li descompten del salari i hi ha qui no té sistema fix de pagament de la roba.

Pel que fa als sectors, només cal notar la importància relativa de la fiança en la paraula al barri Centre i la de les lletres a l'entorn de l'Avinguda de Barcelona pel que fa al vestit.

La distribució de les formes de pagament per ambdós conceptes, és aquesta:

DAMES INQUESTANT	SISTEMA DE PAGAMENT										ORIGEN						TREBALL							
	comptat		fiant		targetes		lletres		altres		català		no català		dona sola		ple	flores	treb casa	treb.	atur	pen. jub.	N.C.	
	A	V	A	V	A	V	A	V	A	V	D	II	D	II	D	II								
Mercat	95,6	93,3	2,2				4,4	2,2	2,2		46,7	44,4	53,3	46,7	8,9		22,2	4,4	6,7	55,5	4,4	6,7		
Mercadillo "	97,6	93,		2,3	2,4	2,3	2,3				45,	35,	55,	65,			5,			95,				
Dte. I-1	100,	93,1				6,9					55,2	58,6	44,8	41,4			6,9			93,1				
Dte. I-2	100,	73,7		15,8		3,4			3,4		35,3	29,4	64,7	52,9	17,6						82,3	5,9		
Dte. I-3	95,5	90,9	2,2	2,3	2,2	6,8					81,8	81,8	18,2	15,9	2,3		28,9	6,7	6,7	55,5		2,2		
Dte. II-1	100,	78,6				21,4					76,9	69,2	23,1	30,8			7,7	15,4		69,2			7,7	
Dte. II-2	100,	80,9				4,8	14,3				55,	40,	45,	45,	15,		19,	4,8	4,8	47,6	14,3	9,5		
Dte. II-3	96,1	90,4				3,9	5,8	3,8			26,	12,	74	88			8,		2,	86,			4,	
Dte. II-4	95,	77,3	5,			13,6			9,1		68,4	47,4	31,6	36,8	15,8		5,3	10,5		63,1	10,5	10,5		
Dte. III-1	100,	96,4				3,6					82,1	71,4	17,8	21,4	7,1		10,7	7,1		78,6	3,6			
Dte. III-2	100	100,									100,	85,7		14,3					14,3	14,3	71,4			
Dte. III-3	97,1	85,7	2,8			14,3					71,4	48,6	28,6	34,3	17,2		20,	5,7		68,6	5,7			
Dte. III-4	93,5	90,3		3,2		3,2			6,4	3,2	35,5	35,5	57,1	61,3	3,2		6,4			93,5				
Dte. IV-1	100,	77,8					5,5		16,7		27,8	27,8	72,2	61,1	11,1		11,1	5,5		22,2	33,3	22,2		
Dte. IV-2	100,	100,									25,	25,	75,	50,	25,		25,		75,					
TOTAL		88,6	1,	1,4	0,5	6,3	1,9	1,9	1,2	1,7	54,	46,	46,	45,	6,5		11,9	5,5	2,2	72,4	3,7	3,50,8		

<u>Forma de pagament</u>	<u>alimentació</u>	<u>vestit (%)</u>
- al comptat	97,3	88,6
- fiant en la paraula	1,-	1,4
- targetes de crèdit	0,5	6,3
- lletres		1,9
- altres	1,2	1,7
	<hr/> 100	<hr/> 100

D'ambdues distribucions, només hi ha la petita diferència de la relativa importància que adquireixen les targetes de crèdit en la compra del vestit.

Per sectors, aquest sistema de pagament adquireix un cert relleu a la zona entre l'Avinguda de València i el carrer Santiago Rusiñol i al barri de Bonavista.

3.8.5.- D'algunes dades d'interès: l'origen i el treball de les mestresses de casa

Al mateix quadre de la pàgina anterior hi consten aquestes variables per sectors on ha estat realitzada la conversa. Aquestes dades són d'interès en quant puguin modificar els hàbits de compra de les persones interrogades.

La distribució de l'origen és la següent:

<u>Origen</u>	<u>Dones</u>	<u>Homes</u>
- català	54,-%	46,-%
- no català	46,-%	45,-%

El règim laboral de les mestresses de casa és el que segueix:

<u>Règim laboral</u>	<u>%</u>
- Horari ple	11,9
- Treball parcial a hores	5,5
- Treball a casa	2,2
- No treballa	72,4
- Atur	3,7
- Pensionista o jubilada	3,5
	<hr/> 100

Tant aquesta dada com la precedent només tenen interès en tant que es relacionen amb les motivacions de la compra. I hem cercat la correlació pertinent.

No fem constar la distribució d'aquestes correlacions per a més simplificació; però podem afirmar:

- Els matrimonis no nascuts a Catalunya es motiven per la qüestió del preu, sobretot, i els matrimonis autòctons es mouen significativament per la proximitat pel que fa referència a la mobilització en la compra de l'alimentació.
- En canvi, quan es tracta del vestit, els primers es mouen encara pel preu i també pel seguiment de la moda i els segons cerquen fonamentalment la qualitat.

Pel que es refereix a la segona correlació, l'horari de treball de la dona no té pas un pes determinant en les motivacions de la compra tant pel que fa al vestit com pel que es refereix a l'alimentació. Hi ha però petites diferències significatives que són les següents:

- Quan es refereix a l'alimentació i la mestressa de casa treballa a un horari ple o a temps parcial, la rapidesa de la compra adquireix un cert relleu; però si la dona està aturada o és jubilada, la motivació principal de la compra és el preu, és a dir, que el gènere sigui barat.
- Quan la compra fa referència al vestit, les diferències són ben poques: la dona jubilada es mou molt pel costum i la que realitza un treball remunerat a casa o la que es troba a l'atur, es mobilitzen molt per la qüestió del preu.

Dintre d'un altre ordre de coses, val la pena de consignar les dues anotacions marginals observades que s'expressen d'aquesta manera:

- "Haurien de posar botigues de carn i peix al carrer",
- "L'Ajuntament hauria de controlar més els preus".

3.8.6.- Conclusions

1.- Els centres més cohesionants dels hàbits en l'alimentació són el mercat municipal, la botiga del barri i l'economat, quedant amb molt poca significació el centre de Molins de Rei, l'anomenat "mercadillo" o la compra fora de Molins.

Per altra banda, la proximitat, el costum i el preu són les raons més importants que mobilitzen les mestresses de casa a realitzar la compra diària.

Comprar al mercat és efectivament buscar la varietat; amb tot, hi ha moltes persones que ho fan per a donar vida al poble entre d'altres raons menys sovintejades com la comoditat. Comprar al mercat acaba essent un costum.

A la botiga del barri s'hi va per comoditat o per una impossibilitat física de desplaçar-se.

A l'economat s'hi va per una vinculació especial amb l'entitat i per raons econòmiques.

2.- En els hàbits de compra pel que fa al vestit, la dispersió de llocs de compra és molt notable; però la botiga del centre de Molins de Rei, la del barri o la boutique de Barcelona adquireixen un particular relleu, sense oblidar el "mercadillo". La varietat de les formes de realització d'aquesta gestió s'expliquen en la resposta tan citada de dir: "arreu i on em convé".

Pel que fa a les motivacions de la compra, aquí també s'observa una forta dispersió, encara que el preu i el costum adquireixin un cert relleu.

A la botiga del centre de Molins o a la del barri s'hi va fonamentalment per comoditat, pel tracte familiar i per a donar vida al poble.

En el fet de decidir-se per la boutique de Barcelona hi pesa molt el buscar una varietat, és a dir, la possibilitat de poder escollir, a part que, així, es pot seguir la

moda i es poden escollir els preus.

3.- El sistema de pagament més usual, tant pel que es refereix a l'alimentació com al vestit, és al comptat; però, pel que fa al vestit, les targetes de crèdit adquireixen un relatiu relleu que no arriba al 7% de les persones entrevistades.

4.- Diem, finalment, que els matrimonis no nascuts a Catalunya es mouen generalment pel preu i una mica per la moda quan es tracta del vestit. Els autòctons, en canvi, es motiven per la proximitat quan es tracta de l'alimentació i per la qualitat si es tracta del vestit.

El règim laboral de la dona té poca influència en les motivacions de la compra: la que treballa plenament o parcialment sol buscar més aviat la rapidesa de la gestió i l'aturada o la jubilada miren més els preus.

Apèndix: Anotacions al barri del Canal

- 1.- L'alimentació la compren, sobretot a l'economat o a la botiga del barri, essent el que més les mou la proximitat i el preu.
- 2.- El vestit o la roba es compra majoritàriament a una botiga del centre o a una del mateix barri, essent el preu i la qualitat les raons més citades.
- 3.- Tot ho adquireixen manifestament al comptat, encara que una lleugera proporció empra les targetes de crèdit tot i comprant a botigues del centre de Molins.
- 4.- Hi predominen les persones catalanes formant, sobretot, matrimonis mixts.
- 5.- Les persones entrevistades són la majoria mestresses de casa i molt poques exerceixen una activitat laboral d'una manera o altra.

APÈNDIX: LES ASSOCIACIONS COMERCIALS

En aquest apèndix fem menció d'unes entitats que estan vinculades al món del comerç. El que defineix la seva existència i els dona raó d'ésser és precisament l'activitat comercial.

Alguna d'elles està més aprop del món de l'empresa, però el seu nombre és molt reduït.

1.- GREMI DE CONSTRUCTORS

- Té 9 anys d'existència i el seu principal objectiu ha estat l'intervenció directa en els convenis del ram.

- Està vinculat al gremi comarcal del Baix Llobregat i a partir té vinculació amb el gremi provincial i amb la Federació Empresarial de Constructors.

- Paguen una quota segons grau i dimensió de l'empresa (nombre de treballadors).

2.- COMERCIANTES NO SEDENTARIOS

- Neix el 1934, però fa 8 anys que es va re-estructurar totalment.

- El seu objectiu és la defensa del venedor, està constituït en gremi i paguen unes quotes.

3.- GRUP DE COOPERATIVISME

- Neix el 1980 amb l'objectiu clar de promocionar les idees cooperativistes.

- No estan legalitzats com a societat civil. El seu treball està en la línia de promocionar, engegar cooperatives i fer que s'autodesenvolupin. Ha treballat en la formació de les cooperatives Bon Vestir, Estel. Actualment està treballant en la formació de la "Cooperativa Molinense de la

Construcció".

- Els seus components són 6 persones, entre els quals hi ha 2 dones.

4.- JUNTA DE VENEDORS DE MERCAT

- Neix el 1978

- A petició de l'Ajuntament es crea una junta per actuar com enllaç entre el mercat i l'Ajuntament.

- No hi ha socis. Les parades del mercat són 130.

5.- VINOTECA CEP I VUIT

- Aquest grup es forma l'any 1982 i el seu objectiu és promocionar els vins del país. Està reconeguda com Associació Cultural.

- Són 50 socis i paguen 500 ptes. mensuals.

- Mantenen relacions amb INCAVI (Institut Català del Vi) i preparen degustacions periòdicament i participen també en la Fira de la Candelera.

6.- ASSOCIACIÓ DE PERRUQUERS

- Es funda l'any 1955 i estava vinculada al Sindicat de l'època.

- Els socis del gremi paguen 1.500 ptes. anuals.

- A Molins de Rei en formen part la quasi totalitat de professionals del ram.

- Actualment tenen problemes amb l'Acadèmia de Perruqueria, ja que segons l'Associació no està legalitzada.

7.- GREMI DE FORNERS

- És l'ex "Grupo Sindical de Panaderos" dels anys 1950-1960.

- És a l'època que a Molins neixen els nous barris que els forners del Gremi procuren posar-hi ells les botigues per evitar que vinguin altres de fora del poble.

- El 1978 es converteix en "PA MOLINS SA", una associació amb finalitats totalment comercials.

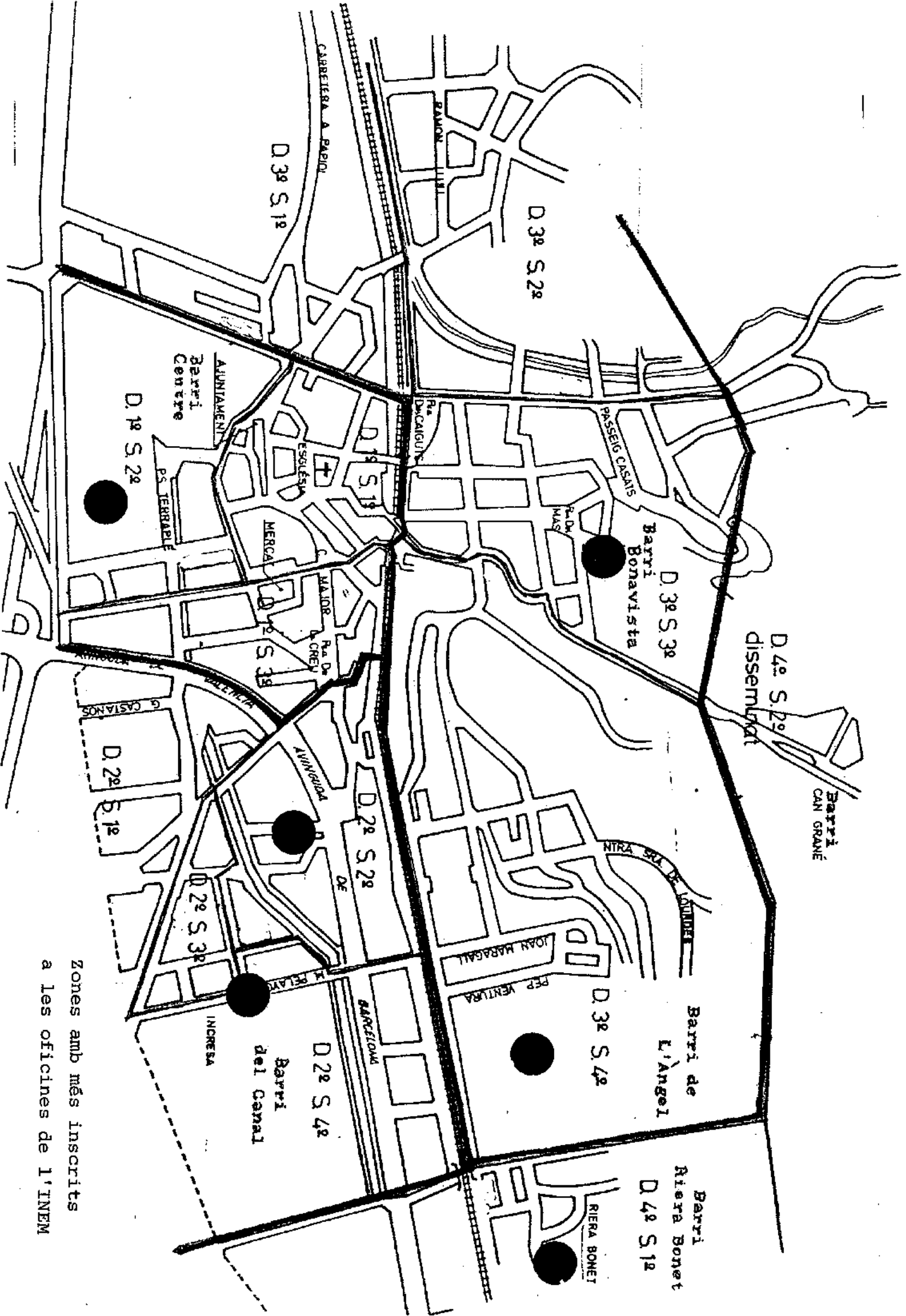
8.- BOT - MOLT

- Neix els anys 1978-1979, impulsat per un grup de comerciants i amb la finalitat de promocionar, defensar i potenciar el comerç a Molins de Rei.

- Durant un temps varen pertànyer a la "Unió de Botiguers de Catalunya". Actualment són autònoms però estan representats a la Unió de Botiguers del Baix Llobregat.

- Paguen 900 ptes. de quota trimestral i són 135 els comerços associats.

- Organitzen activitats de cara a la promoció del comerç com són els "Concursos d'aparadors" i les "Campanyes regal".

Zones amb més inscrits
a les oficines de l'INEM

4.- L'ATUR

El problema de l'atur preocupa i és, avui, l'eix a l'entorn del qual giren una gran part dels problemes socials. No és, doncs, gens estrany que qualsevol estudi que intenti analitzar la problemàtica d'una població dediqui alguns espais a l'anàlisi d'aquest fet. Aquesta perspectiva encara adquireix més relleu si la comanda de l'estudi prové de l'Administració, ja que lògicament ha d'ésser molt més sensible a aquesta situació.

En el primer capítol, quan fèiem l'anàlisi de la població, hem dedicat un apartat a la situació de l'atur basant-nos en les dades del Padró de 1981 i esgotant tant com ens ha estat possible el que aquestes dades ens podien aportar.

En aquest capítol que fa referència únicament a l'atur, volem aprofundir en la problemàtica quotidiana que comporta el fet d'estar sense treball. Els eixos que estructuraren les anàlisis d'aquest capítol són: per una part les dades de l'INEM que, amb totes les salvetats que es volgui, són l'única font que ens pot apropar a les dimensions quantitatives del problema, i per altra, les entrevistes en profunditat que ens aportaran els elements per valorar qualitativament el problema i ens donaran a conèixer l'autèntica dimensió humana del mateix.

4.1.- Els aturats a Molins de Rei. Dades de l'INEM

El recompte i buidatge de les fitxes de l'INEM arriba fins el juny de 1984. Aquest recompte ens dona un total de 3.023 persones de Molins de Rei que fins a la data esmentada havien anat a inscriure's a les oficines d'ocupació situades a Sant Feliu de Llobregat. Són realment 3.023 les persones que durant aquests anys han engruixit el món dels aturats? Caldria tenir més elements d'anàlisi per valorar a què respon la inscripció d'aquest important col·lectiu. És per

aquest motiu que sempre parlem d'inscrits a les oficines d'ocupació més que no pas de persones realment aturades.

Seria fals procedir a l'anàlisi partint d'aquest col·lectiu de 3.023 persones inscrites a les oficines de l'INEM. Primerament pel motiu expressat ja, i també perquè en el transcurs dels anys hi ha hagut unes baixes que donen lloc a tota una altra fesomia d'aquest col·lectiu. Aquestes baixes han estat originades per les causes següents; almenys aquestes són les causes que consten a les fitxes de l'INEM:

- Demanda no renovada	516	36,9
- Baixa voluntària	7	0,5
- Servei Militar	24	1,7
- Jubilació	19	1,3
- Invalidesa	5	0,3
- Altres causes	63	4,5
- Demandes nul·les	58	4,1
- Baixa per col·locació oferta nominal	608	43,5
- Baixa per col·locació oferta general	1	0,1
- Baixa per col·locació directa	97	6,9
TOTAL	1.398	100

No podem explicitar més el significat i contingut de cada una de les causes, principalment per les que tenen enunciats més ambigus; altres causes, demandes nul·les... Volem, no obstant, posar una mica d'atenció a tot el que són baixes per col·locació. Aquestes soles signifiquen el 50,5% de les baixes. Amb un intent d'apropar-nos de manera més precisa a aquestes baixes motivades pel trobament d'un lloc de treball les situarem en el temps, o sigui, en quin any es produeixen i també en quines edats aquests aturats han trobat la col·locació.

El total de persones inscrites a les oficines de l'INEM que han causat baixa per algun tipus de col·locació

(oferta nominal, general o directa) és de 707 persones. La seva distribució segons els anys en què han trobat feina és la següent:

Any 1982	35 persones	4,9%
Any 1983	374	52,9
Any 1984	298	42,2
	<hr/>	
	707	100

Font: Fitxes INEM i elaboració pròpia

A les fitxes buidades no ens constaven baixes d'aquest tipus anteriors al 1982. Segons les dades, és evident que aquest tipus de baixes per col·locació nominal, general o directa manté una línia notòriament en el transcurs dels anys. No hi ha dubte que això necessita una anàlisi més profunda per conèixer d'on procedeixen aquestes col·locacions, quin règim tenen, quina situació laboral ofereixen, etc, però ens manquen els elements per fer aquesta anàlisi. Per aquest motiu creiem que no es pot afirmar que en els anys respectius s'han creat tots aquests llocs de treball, únicament podem dir que aquestes persones han causat baixa de l'INEM per col·locació.

Pel que fa referència a les edats de les persones que han causat baixa a l'INEM, oferim el quadre següent:

- de 16 a 25 anys	337 persones	47,7%
- de 26 a 35 anys	172	24,3
- de 36 a 45 anys	114	16,1
- de 46 a 55 anys	70	9,9
- més de 55 anys	14	2,-
	<hr/>	
	707	100

Font: Fitxes INEM i elaboració pròpia

El grup més afavorit per les col·locacions és el que

comprèn les edats referents a l'atru juvenil, i a partir d'aquí s'evidencia un descens progressiu com més avança l'edat. Hauríem de repetir els matrixos raonaments fets anteriorment quan descrivíem la distribució temporal d'aquestes baixes i que fan referència a la manca d'elements per una anàlisi més profunda. No cal insistir-hi.

El buidatge de les fitxes de les oficines d'ocupació ens ha donat, fins al juny de 1984 la xifra de 3.023 persones de Molins de Rei que s'hi havien inscrit. D'aquest col·lectiu hem de descomptar 1.398 persones que per una o altra causa han estat baixa; això ens dona el resultat de 1.625 persones efectivament inscrites com aturades a les oficines de l'INEM fins a juny de 1984.

Aquest és el nucli que serà objecte de la nostra anàlisi posterior. Si tenim en compte el mes de desembre de 1983, l'actualització del padró municipal ens donava la xifra de 7.352 habitants de població dita activa, el col·lectiu inscrit com efectivament aturat -1.625 persones- representa el 22,1% d'aquesta població activa.

4.2.- Zona de residència d'aquestes persones

La primera variable que analitzarem és el lloc o zona de residència d'aquestes persones en el terme municipal de Molins. La distribució geogràfica d'aquestes persones tenint en compte les divisòries administratives del Municipi és la següent:

Districte I	s.c.1ª	99	
	s.c.2ª	145	
	s.c.3ª	137	381
Districte II	s.c.1ª	93	
	s.c.2ª	118	
	s.c.3ª-4ª	366	577

Districte III	s.c.1 ^a	131	
	s.c.2 ^a	32	
	s.c.3 ^a	162	
	s.c.4 ^a	211	536
Districte IV	s.c.1 ^a	103	
	s.c.2 ^a	28	131
			<hr/>
			1.625

Font: Fitxes INEM i elaboració pròpia

Aquesta simple distribució matemàtica ens assenyala uns llocs de més concentració que altres. Això no vol dir que siguin precisament aquests llocs on el pes específic és més important. Per valorar realment aquest, caldria relacionar el nombre de persones inscrites com aturades amb el col·lectiu de persones realment ocupades, o també amb el col·lectiu de persones que formen la població dita activa. És a partir d'aquí que podríem valorar el pes real i determinar unes possibles bases de desocupació dins el terme de Molins de Rei.

Per portar a terme una anàlisi en aquesta dimensió no més disposem de dades referents a la població activa del padró de l'any 1981 i sectoritzades per les diferents seccions censals en què ha estat dividit el municipi de Molins de Rei.

Anteriorment hem fet menció de la població activa a l'any 1983, però aquesta dada només ens consta a nivell global del municipi, cosa que impossibilita qualsevol tipus d'anàlisi més detallat.

El quadre que us oferim a la pàgina següent relaciona dades estadístiques que corresponen a anys diferents. En som plenament conscients i per aquest motiu ho remarquem. Malgrat tot, pensem que és l'única manera de fer una lleugera aproximació al que anteriorment dèiem de les zones del municipi en les quals les persones inscrites a les oficines d'ocupació tenen un pes rellevant.

	s.c.1ª	s.c.2ª	s.c.3ª	s.c.4ª
Dte. I	17,1	<u>29,8</u>	18,4	
Dte. II	22,6	<u>28,-</u>		24,7
Dte. III	22,8	19,4	<u>28,2</u>	<u>28,8</u>
Dte. IV	<u>27,5</u>	14,2		

Font: Padró Municipal 1981- Fitxes de l'INEM i elaboració pròpia

Els subratllats indiquen les seccions censals que ostenten índex molt per damunt del global del municipi. Són realment aquestes les autèntiques bosses d'atur del Municipi de Molins?

El que sí podem assegurar és que aquestes són les zones del municipi amb més persones inscrites a les oficines de l'INEM en busca d'una ocupació. El mapa de la pàgina següent situa aquestes zones al planell.

4.3.- Qui són els inscrits?

En aquest apartat portarem a terme l'anàlisi de les dades que fan referència a les característiques d'aquest col·lectiu: sexe, edat, estat civil, nivell d'instrucció i situació familiar, concretada aquesta darrera variable en si tenen o no persones al seu càrrec i responsabilitat.

4.3.1.- Sexe

Els 1.625 inscrits es reparteixen de la següent manera pel que fa referència al sexe:

HOMES	892	54,9%
DONES	<u>733</u>	<u>45,1%</u>
	1.625	100

Font: Fitxes INEM i elaboració pròpia

Malgrat que l'índex dels homes és superior, pensem que cal valorar molt positivament el que un 45,1% de les persones inscrites siguin dones. No ens consta quin és l'índex de les dones realment ocupades a Molins de Rei, però estem segurs que la diferència entre els dos sexes és molt poc accentuada. Donem per suposat que la dona fa molts treballs no censats estadísticament, motiu de més per desitjar que la dona entri en una dinàmica de relacions laborals normals.

4.3.2.- Edat

La distribució per edats ve expressada en el quadre següent:

De 16 a 25 anys	943	58,-
De 26 a 35 anys	250	15,4
De 36 a 45 anys	183	11,3
De 46 a 55 anys	140	8,6
De 56 a 65 anys	109	6,7
	<hr/>	
	1.625	100

És clar que les persones que omplen majoritàriament els fitxers de l'INEM són les classificades en l'apartat "d'atur juvenil". Són més de la meitat. Normalment són les persones que no han treballat mai, que busquen la primera feina. Com més s'avança en l'edat, més disminueix el nombre de persones inscrites en les oficines de l'INEM.

La manca d'un tractament adequat de les dades no ens permet relacionar-les i això ens priva de poder distribuir geogràficament aquests grups d'edat, cosa que podria situar-nos les zones més tocades per l'anomenat "atur juvenil". Hem de suposar que aquest es dona realment en les zones on la població "jove" té un embalum important.

4.3.3.- Estat civil

Advertim de bon començament que en el 40,1% de les fitxes (652 persones) no ens hi constava aquesta dada. Per tant, el quadre que donem a continuació només es refereix a 973 persones -59,9%- del total d'inscrites a les oficines d'ocupació.

Solter	673	69,2%
Casat	278	28,6
Separat	4	0,4
Vidu	18	1,8
	<hr/>	
	973	100

Font: Fitxes INEM i elaboració pròpia

Lògicament, si els percentatges dels grups d'edat més alts corresponen a les edats més joves, els percentatges més alts de l'estat civil d'aquestes persones ha de correspondre als solters.

4.3.4.- Nivell d'instrucció o acadèmic

La distribució que fem d'aquesta variable és amb el codi que tenen establert en les oficines d'ocupació. En alguns aspectes coincideix amb els estipulats en les dades censals, però en altres manté una agrupació de nivells acadèmics pròpia.

Res (cap nivell acadèmic)	104	6,4
Certificat Escolaritat	410	25,3
Graduat escolar-FP 1, Batxillerat elemental	974	60,2
Batx. superior, FP 2	74	4,6
COU	38	2,3
Grau mitjà	6	0,4
Estudis superiors	12	0,8
	<hr/>	
	1.618	100

No tenim en consideració les 7 persones de les quals no ens consta el seu nivell acadèmic. És un nombre insignificant que no pot afectar en absolut la situació real.

No podem fer elucubracions de si a uns nivells acadèmics alts hi corresponen també una facilitat més gran de trobar treball; la taula anterior expressa únicament la distribució de les persones en els diferents grups de nivell d'instrucció obtinguts. Però pot ésser una mica il·lustratiu fer una lectura conjunta d'aquestes dades i les del Padró del 1981 que fan referència també al nivell d'instrucció.

	PADRÓ 1981	INEM
Cap nivell, analfabets, primaris incomplets o només certificat escolar	26,6%	31,7%
Graduat escolar, FP, Batxillerat, COU	69,3%	67,1%
Titulats mitjans o superiors	4,1%	1,2%

Font: Padró 1981, Fitxes INEM i elaboració pròpia

El pes relatiu de les persones d'un nivell cultural baix és molt més pronunciat en les persones inscrites en les oficines d'ocupació que no en les del Padró del 1981. Com més alt és el nivell cultural aquesta relació canvia de sentit.

Pensant en perspectives de present i de futur, i tenint en compte la greu problemàtica que una situació de parat comporta en la vida quotidiana, cal tenir present que el nivell cultural o d'instrucció és essencial per un funcionament normal en qualsevol situació social. D'aquesta perspectiva no en podem excloure les relacions laborals.

4.3.5.- Responsabilitat familiar

Cal clarificar què entenem quan diem "responsabilitat familiar". I això ho fem a partir de la dada concreta que ens

facilita la fitxa de l'INEM. Aquesta dada és si té persones al seu càrrec i quantes en té. A partir d'aquí hem d'entendre com a responsabilitat familiar la persona sobre qui recau l'obligació econòmica de persones que conviuen amb ella.

Aquesta situació només ens consta de 284 persones de la següent manera:

Amb 1 persona al seu càrrec	81	28,5
Amb 2	71	25,-
Amb 3	76	26,8
Amb 4	36	12,8
Amb 5	11	3,9
Amb 6	6	2,1
Amb 7 i més	3	1,1
	284	100

No podem assegurar que aquestes 284 persones -el 17,5% de les que consten en les fitxes- siguin totes les que tenen aquesta responsabilitat familiar. Tampoc ens podem fiar de la suma de tots els que són casats, separats o vidus. Ens trobem sempre amb l'important nucli dels quals no ens consta el seu estat civil, el 40%, i seria molt exposat absolutitzar aquestes dades. Malgrat tots aquests inconvenients, no hi ha dubte que tenir responsabilitat familiar de dos, tres, quatre, cinc o més persones i estar sense feina ha d'ésser un problema greu les 24 hores de cada dia.

4.4.- Motius, causes i altres circumstàncies de l'actual situació

En aquest últim apartat incloem les dades que fan referència a les causes que han motivat tant la pèrdua de l'ocupació com la demanda d'inscripció; junt amb això, i en certa manera relacionades amb aquestes, analitzarem el sector de producció del qual provenen els inscrits a les oficines de

l'INEM i quina és la professió sol·licitada.

Costa una mica diferenciar de manera clara la causa de la demanda i el cessament personal de l'ocupació. Tot i que la causa de la demanda pot ésser una situació molt objectiva i que el cessament de l'ocupació pot tenir unes arrels més personals, sembla que entre una i altra hi ha una certa connexió.

Les dades facilitades per les fitxes de l'INEM tenen, en aquest concret, un buit molt notable per causa d'aquells dels quals "no consta" la dada en qüestió.

Quant a la causa de la demanda, ens trobem que només l'han respost 985 persones, un 60,6% dels inscrits, determinant aquesta causa de la manera següent:

Expedient suspensió	104	10,5
Primera ocupació	870	88,3
Retorn (de l'estranger)	11	1,2
	<hr/>	<hr/>
	985	100

Es torna a incidir de manera rellevant en la qüestió de l'atur juvenil o dels que busquen la primera ocupació. De totes maneres ignorem quina és la causa de la demanda d'inscripció del 39,4% -640 persones- de qui no ens consta el perquè s'han inscrit.

El cessament personal del treball ve motivat per les causes o situacions següents:

Baixa voluntària	14	2,8
Fi de contracte	192	38,1
Acomiadament	192	38,1
Expedient de crisi	106	21,-
	<hr/>	<hr/>
	504	100

Com podem veure en el quadre, les dades sobre el cessament personal de la feina no arriben ni a una tercera part dels inscrits; aquestes 504 persones representen solament un 31%. Aquesta qüestió únicament pot afectar a les persones que han estat realment treballant, ja que es tracta del cessament personal de la feina, circumstància que no es dóna en els que busquen la primera ocupació. Malgrat que sigui un nombre molt reduït -14 persones- és curiós que avui algú perdi la feina per pròpia i voluntària iniciativa, a no ser que hi juguin altres imponderables no expressats en aquestes dades. Els 192 (38,1%) que han cessat de la feina per la fi del contracte, possiblement ens apropin al col·lectiu de persones amb contractes temporals.

És força notable la coincidència de les persones que han expressat el perquè del cessament de l'ocupació amb les que tenen el subsidi d'atur sol·licitat. Les que han expressat el perquè del cessament són 504 (31%) i les que tenen sol·licitat el subsidi d'atur 563 (34,6%). La correspondència és normal, ja que només pot tenir accés al subsidi la persona que anteriorment ha tingut una ocupació "legalitzada".

Aquesta coincidència ja no es dóna quan es tracta de veure quin és el sector de producció de què provenen, i tot fa pensar que entre aquestes tres variables hi hauria d'haver una certa coincidència: cessament de l'ocupació, quin era el sector de producció en el qual exercien aquesta ocupació i subsidi d'atur sol·licitat.

El sector de producció d'origen ens consta de 847 persones inscrites, un 52,1% del total; un 21,1% més dels quals ens consta el cessament i un 17,5% dels quals ens consta que tinguin sol·licitat el subsidi d'atur. Es tracta de persones anteriorment ocupades però de manera informal, il·legal o submergida?

En el quadre següent expressem tot el ventall dels diferents sectors de producció o activitat econòmica d'on provenen aquestes 847 persones.

- Sector primari, extractives	2	0,2%
- Químiques	51	6,-
- Metal.lúrgia, elèctriques, electròniques	150	17,7
- Tèxtil	248	29,3
- Alimentació	21	2,5
- Cuir, fusta, cautxú	32	3,8
- Arts Gràfiques	29	3,4
- Construcció	200	23,6
- Comerç-Hostaleria	50	5,9
- Transports	10	1,2
- Serveis	54	6,4
	<hr/>	
	847	100

Font: Fitxes INEM i elaboració pròpia

Tres activitats acumulen més del 70% dels llocs d'on procedeixen els inscrits a les oficines de l'INEM: Metal.lúrgia, Tèxtil i Construcció, que es corresponen als sectors en els quals la crisi ha incidit profundament.

La professió per la que optaren a l'hora de la inscripció no sabem si és la que anteriorment havien exercit, per la que havien estudiat o bé perquè els sembla que oferia més possibilitats. Normalment hom sol·licita el que és capaç de portar a terme, sigui perquè coneix el medi, per l'experiència o perquè s'hi ha preparat intel·lectualment. Hem agrupat les professions en uns blocs més o menys homogenis ja que ens ha semblat del tot inoperant oferir un llistat amb més de 100 possibilitats.

- Titulats superiors (professionals)	16	1%
- Professions tècniques (graduats)	75	4,6
- Dirigents, Alts càrrecs empresa	29	1,8
- Administratius	233	14,3
- Oficis i obrers qualificats	515	31,7
- No qualificats, peonatge	757	46,6
	<hr/>	
	1.625	100

Un tractament mecanitzat de les dades ens permetria relacionar dues variables que podrien ésser molt clarificadores a l'analitzar la professió demandada. Aquestes dues variables serien el nivell d'instrucció i la feina o professió que s'ha sol·licitat. El que sí queda clar que la gran majoria de professions sol·licitades pertanyen a les tipificades com obrers manuals i peonatge. Si recordem la taula que feia referència al nivell d'instrucció, la majoria d'inscrits es movien també a nivell de certificat d'escolaritat, graduat escolar, batxillerat, i FP.

Per altra part és evident que arriba un moment que, el que volen les persones és treballar, ja que les possibilitats d'elecció segons les preferències o aptituds personals són molt escasses. És curiós el fet que mentre ens trobem amb un índex de 1,2% que diuen tenir un nivell d'instrucció de titulats mitjans o superiors, són un 5,6% els que demanen una professió pròpia d'aquests nivells d'instrucció. No tenim elements de judici que ens permetin analitzar aquestes divergències, només podem constatar-les.

4.5.- Enquesta de l'Associació de Joves Contra l'Atur

El contingut d'aquest apartat és més propi d'un annex del capítol dedicat a l'atur; però pel fet que es tracta de dades quantitatives ens ha semblat adient d'incloure'l en aquesta primera part d'anàlisi descriptiva. Existeix un defecte greu que impedeix totalment qualsevol tipus de generalització de les dades que tot seguit exposem. Es tracta únicament de 66 enquestes portades a terme a 66 joves que varen apuntar-se a l'Associació de Joves Contra l'Atur, sense cap criteri previ que intentés situar aquest petit col·lectiu com a mostra d'una realitat. Per altra part l'enquesta, a més de dades objectives, edat, sexe, etc. presenta unes preguntes d'opinió que, per elles mateixes, és molt difícil que donin una certa garantia de validesa; per exemple: l'atur tindria solu-

ció? La societat té en compte el jove? etc. Preguntes aquestes que són més reflex de la preocupació dels que han preparat l'enquesta que no pas instrument vàlid per conèixer la realitat dels joves aturats de Molins de Rei.

La quasi totalitat dels enquestats són nois i noies entre 14 i 21 anys. Cal advertir aquí que fins als 16 anys, segons la llei laboral de l'Estat Espanyol, no s'entra en edat laboral. Una altra qüestió és la problemàtica que poden presentar els nois i noies entre 14 i 16 anys.

Els barris de Centre, Àngel i Canal-Increta acumulen ja el 63,6% de totes les enquestes. No hi ha cap dada que faci referència a la qüestió del nivell d'estudis assolits o d'estudis que s'estan fent.

Quant al sexe, la presència dels nois és relativament més important a partir dels 18 anys i dels barris de Canal-Increta i d'altres zones no especificades, mentre les noies són relativament més presents en el període d'edats entre 14 i 17 i de les zones de Centre i Barri de l'Àngel.

Algunes preguntes de l'enquesta fan al·lusió a la necessitat dels estudis per trobar una feina. Curiosament els que més creuen en la necessitat dels estudis són els nois, ja que consideren que a menys estudis més atur, mentre que les noies creuen que una cosa no té res a veure amb l'altra. Si aquesta mateixa qüestió la relacionem amb l'edat, són les edats més joves que s'inclinen totalment pel treball i afirmen que els estudis no són pas necessaris, mentre que els grups més grans insinuen clarament una relació entre estudis i atur i s'inclinen per la necessitat de continuar estudiant en acabar EGB. Simptomàticament nois i noies divergeixen a l'hora d'assenyalar quins són els estudis millors a seguir després d'EGB. Per descomptat que tothom creu que el millor és treballar, però dels que s'inclinen pels estudis, les noies apunten cap el BUP i els nois cap a FP. Els motius que justifiquen una opció a l'altra és que la FP et permet estudiar i aprendre un ofici a la vegada (nois) i el BUP et pos-

sibilita més sortides el dia de demà (noies).

La resta de preguntes que es refereixen a per què hi ha atur, si la societat té en compte el jove, com paliar l'atur... a més de la greu dificultat que presenten com tota pregunta d'opinió, són contestades en base als estereotips de tothom coneguts i que dissimulen la majoria de vegades de la realitat problemàtica que amb una gran dosi de bona fe intenten plantejar aquestes preguntes.

4.6.- L'atur viscut i patit pels interessats

La fredor d'una panoràmica estadística de l'atur, ens pot fer oblidar fàcilment, distrets per la importància conjuntural de la crisi, les repercussions personals i socials que la situació d'aturat comporta. És per això que aquest petit apartat voldria baixar fins a la intimitat i la vivència de l'atur tal com ve expressat pels mateixos aturats.

Decidírem realitzar unes entrevistes semidirigides i fetes en profunditat a una petita mostra de persones en situació d'atur que, en el context de Molins de Rei, viuen i pateixen aquesta realitat socio-econòmica.

El col·lectiu no és pas molt ampli, puix que amb sis persones entrevistades cobríem abastament les variables que volíem tenir en compte per tal d'omplir un ampli espectre de situacions socials concretes. Precisament, volíem que la nostra mostra considerés les situacions següents: el jove i l'adult; l'home i la dona; el solter i el casat amb família o sense; l'immigrat i l'autòcton; el nivell d'estudis assolit; el nivell de qualificació professional; el qui espera la primera feina i el que havia treballat anteriorment; el resident a un barri perifèric de Molins i el que vivia al centre de la població.

El tema de la conversa seria, abans de tot, aquella informació que defineix el perfil de la persona entrevistada: l'edat, el sexe, l'estat civil, la situació familiar...

Després, es parlaria successivament del nivell d'estudis assolit i de l'aprenentatge laboral, la història laboral i com es fa en realitat la recerca de la feina.

La conversa se centraria, aleshores, sobre el tema central de la nostra entrevista: la significació del treball, la vivència de l'atur i les interpretacions personals del perquè es dona l'atur. Finalment, es demanaria a l'entrevistat d'aportar solucions a la problemàtica de l'atur i de donar prèviament una visió panoràmica del coneixement del que ja s'està fent en aquest camp.

La redacció d'aquest breu informe vol insistir sobre els aspectes més notables de la problemàtica social que comporta la situació existencial de l'atur. En un primer moment, farem el buidatge i anàlisi sistemàtica de la significació del treball en la pròpia vida correlacionant-lo amb totes les dades objectives aportades per l'interlocutor.

En un segon moment, analitzarem la vivència de l'atur correlacionada amb la manera i la forma de buscar la feina.

El tercer apartat incideix en l'anàlisi feta pels nostres interlocutors entorn dels judicis interpretatius del perquè hi ha atur.

El darrer apartat, a més d'aportar el coneixement dels entrevistats entorn del que es fa per a resoldre o pal·liar l'atur, incidirà també en les solucions imaginades pels interlocutors per a fer front a la situació.

El conjunt d'aquesta informació pretén fer un balanç i una síntesi del contingut de les converses sostingudes amb tots i cadascun dels integrants de la nostra mostra.

4.6.1.- La significació del treball en la pròpia vida

Aquesta variable que es desprèn de la informació verbalitzada pels nostres interlocutors és important en tant que condiona la manera de viure l'atur; és a dir, es viurà l'atur (variable que considerarem a l'apartat següent) en

funció de la significació del treball en la pròpia vida.

Són clarament tres les vivències del treball en les persones entrevistades. La primera, és la que passa del treball, la segona és la que posa en relleu únicament la necessitat econòmica i la tercera és la que resitua el treball en una problemàtica personal d'ésser i existencial. Anem a fer-ne la descripció separadament.

4.6.1.1.- Passar del treball

"El treball és per a aconseguir una major independència i, sobretot, per a no dependre tant dels meus pares. Significa per a mi guanyar diners i poder pagar els propis gustos i necessitats. Els joves d'avui tenim força capritxos i bastant cars".

Qui raona d'aquesta manera té només 18 anys, filla d'uns pares de mitjana edat dels quals només la mare és nascuda fora de Catalunya i encara a la província de Castelló de la Plana. De fet, no ha treballat mai, malgrat que hagi fet una petita experiència de treball durant una setmana a la collita del raïm amb un grup d'amics i amb uns patrons amics i coneguts dels pares. Malgrat que reconeix que el treball era dur i pesat, ens sembla que es pot parlar d'una inexperiència total en el camp laboral.

Té manifestament les espatlles cobertes i no ha de patir per les seves necessitats primàries i té afirmacions tan ingènues com aquestes:

"Em costava molt d'estudiar i crec que deixant d'estudiar puc aconseguir en treball. Però, si no trobo una feina, hauré de tornar a estudiar; és per això que em vaig matricular de nocturn quan vaig repetir el tercer de BUP per a veure si puc aconseguir una feina al matí".

Ja fa un any i mig que s'ha inscrit a l'Oficina d'Ocupació.

4.6.1.2.- El treball en funció de la necessitat econòmica

"El treball, per a mi, és una necessitat econòmica en tant que el salari del meu marit sigui insuficient. Cal satisfer les necessitats de la família".

"A casa meua, com que el meu pare ja fa set o vuit mesos que es troba a l'atur, es poden cobrir les necessitats bàsiques (menjar, vestit, calçat, lloguer, llum...) però les necessitats no estrictament bàsiques han d'ésser limitades al mínim. Jo necessito treballar almenys per dues motivacions ben concretes: sento la necessitat d'ajudar en la mesura de les meves possibilitats a les despeses de la casa, necessitat que he sentit sempre encara que s'hagi aguditzat des que el pare es troba aturat i el treball és el mitjà de pagar-me els estudis, els transports i altres despeses!"

Ambdues situacions centren la significació del treball en la necessitat econòmica, encara que les situacions siguin ben diverses. La primera és la d'una dona de 39 anys, filla d'immigrants i està casada i té dues filles de 14 i 12 anys. La segona és la d'un noi de 19 anys, també fill d'immigrants que tenen entorn dels 50 anys i que es troben en una situació econòmica força precària, puix que el pare està a l'atur, l'entrevistat cerca la seva primera feina i hi ha a la casa una germana d'11 anys.

Pel que fa al primer testimoni citat, es tracta d'una persona que des dels 13 anys havia treballat en el tèxtil i sempre a la mateixa empresa; havia conviscut amb la conflictivitat laboral, puix que durant els prop de 23 anys de la seva història laboral, els cinc darrers havien contemplat una notable degradació de les condicions de treball que desembocaren en tensions i vagues nombroses. Tot es va acabar amb un acomiadament improcedent després d'una regulació de personal que durà entorn dels sis mesos i amb la situació

tràgica i pintoresca que l'empresari s'emportà la maquinària. Si alguns estudis havia realitzat l'entrevistada eren els primaris i encara, fins a cert punt, perquè va ésser un requisit per a treballar a l'empresa.

Pel que fa al segon testimoni, fill d'una generació que ha tingut un relatiu accés als estudis, ha escollit la branca de formació professional de "màquines i instruments de treball" i es troba al segon grau i al darrer curs. Com que s'adona que és una especialitat que està de baixa, pretén estudiar informàtica perquè és una especialitat de futur. La seva experiència laboral és mínima, puix que només ha estat pintant per un conegut durant 15 dies i ha intentat integrar-se, en pla de prova, en el camp de la venda a comissió de llibres; però només oferien una enciclopèdia i amb unes condicions econòmiques molt negatives que no donaven pràcticament cap benefici.

4.6.1.3.- El treball com a realització personal

"El treball m'aportaria una realització personal, un fer-te sentir a l'entorn; et dóna diners i possibilita la diversió, a part de cobrir les necessitats dels familiars i dels que conviuen amb tu. El que sí que no permet el treball és fer-te un estalvi".

"Si jo pogués aconseguir un treball dintre la meva especialitat (l'antropologia), realment em donaria una veritable realització personal. Jo estic integrada a la societat; però si treballés ho estaria molt més. El treball amb el diner que procura, permet fer coses que no pots fer normalment i, sobretot, procurar-te un fons per esdeveniments imprevisibles".

"El treball és una manera de realitzar-se, puix que, quan una persona fa temps que no treballa, es torna

gandul i ha de viure a l'esquena dels pares; a aquest, bé li arribarà el moment que haurà de fer-se càrrec personalment de la pròpia vida.

La situació econòmica de casa és francament justa i és l'estricta per a satisfer les necessitats elementals; sort que les germanes es van casar. Està molt bé l'estalvi; però sempre que he guanyat uns diners, han hagut de servir per a satisfer les necessitats de la família".

Els tres testimonis, convergents en la mateixa idea, responen a realitats socials força diferents. El primer és el d'un home casat de 42 anys nascut a Andalusia i amb una important càrrega familiar: l'esposa, una cunyada i tres fills de 12, 7 i 4 anys. Va fer una temporada de tres anys a Alemanya per motius de feina. Manifesta, per altra banda, una forta voluntat de coneixements escolars dels que n'és extraordinàriament crític i es va iniciar en un curs d'electricitat per correspondència que va haver d'abandonar per la dificultat d'entendre les matemàtiques.

Va començar a treballar als 12 anys i la seva història laboral és complexa: aprenent en una ferreteria, aprenent de contramestre en una indústria tèxtil, peó a una serradora, tapisser a Alemanya, peó a una empresa tèxtil, peó del magatzem elèctric durant 4 o 5 anys i brigada municipal com a peó de la construcció. Generalment va canviar de feines per raons econòmiques i d'altres vegades per conveniències personals d'horari; però la darrera vegada que va treballar fix, es va acabar pel tancament de l'empresa. És per això que, com que ha viscut fortes tensions laborals, prioritza extraordinàriament la feina per damunt de totes les altres coses:

"Quan hi havia tants aturs i vagues, jo era el primer en dir que el millor seria continuar treballant. Això no agradava als companys. En aquests moments, com que la situació és d'atur generalitzat, la conflictivitat

general ha disminuït ostensiblement: s'han adonat que cal mantenir el lloc de treball i convé no donar motius a l'acomiadament. Crec que abans s'havia abusat molt del recurs a l'atur i a la vaga fins el punt que una vegada nosaltres vam parar per causa d'un acomiadament injust a la Pirelli quan la majoria de treballadors d'aquesta empresa continuaven treballant. Crec que tampoc s'han de donar diners a companys acomiadats d'altres empreses ni a companys que es casen; a mi no m'han donat mai res i, quan em van despedir, ningú va parar per nosaltres.

La conflictivitat laboral fou la causa del nostre acomiadament i del tancament de l'empresa; no hi havia dèficit, hi havia una bona cartera de comandes, les condicions de treball eren bones i la remuneració econòmica acceptable. El que passa és que abans podies discutir amb un superior i àdhuc segons com et donaven la raó; ara això és impensable i s'ha de passar per l'aro".

El segon testimoni citat, es correspon a una dona de 27 anys, mare d'un infant de sis, que conviu amb una àvia i procedent d'una família de la que els avis eren immigrants a Catalunya. És mestra titulada, ha fet un curs d'adaptació a l'antropologia i ha tret el certificat per a donar classes de català a la primera etapa d'EGB. La seva història laboral és ben simple: com que ja tenia el batxiller superior, va entrar a treballar directament d'Oficial 2ª a un laboratori quan tenia 18 anys. Estava en una cambra estèril d'elevades temperatures i havia d'operar amb uns vestits aïllants per a protegir-se el cos. Abandonà la feina per a poder continuar la carrera i, com experiència laboral, va fer els tres anys de pràctiques de magisteri a una escola. Malgrat tot, ha mamat el què és la conflictivitat laboral durant els quatre anys de treball al laboratori: dues vagues, voluntat de produir sense tenir compte de la perillositat de la feina, control de tots els temps

morts, desig de mantenir l'índex de productivitat com sigui i deshumanització.

"El fet de treballar a una empresa suposa que, fins a un cert punt, es tracti l'empleat com a un objecte, amb una total despersonalització".

L'acomiadament fou consensuat i es va cobrar una indemnització i el dret a acollir-se a l'atur.

El tercer testimoni és el d'un noi de 18 anys de pares immigrants i ell mateix nascut a la província de Màlaga. La família és extensa; i la situació socio-econòmica familiar no és pas a prop d'una estabilitat continuada. És estudiant de formació professional en l'especialitat de delineant i, després d'haver acabat el tercer i haver aconseguit el títol d'auxiliar delineant, va interrompre els estudis per l'existència de problemes econòmics a la família. Aleshores tenia 16 anys i es va posar durant un mes a preparar els impresos de l'impost de declaració de la renda. Aleshores, va tenir un contracte de tres mesos amb la Corporació Metropolitana de Barcelona i la seva feina era la de peó per a la repoblació forestal i, posteriorment, amb les brigades d'obres de l'Ajuntament. Aquí almenys va aconseguir la cartilla de la Seguretat Social.

Quan es va acabar la contracta, ja no ha trobat més una feina mínimament estable: ajudar al Frankfurt d'un seu cunyat i despatxar al bar de la piscina municipal. Aquí i ara, es reproduïx aquella por a qualsevulla situació que pugui fer perdre el que és més important: la feina.

"No sóc partidari dels aturs i de les vagues perquè en realitat no resolen res i l'amo pot utilitzar la conflictivitat existent per tancar l'empresa. De totes maneres, jo no he viscut mai de prop els conflictes laborals".

4.6.2.- Com és viscut l'atur?

La vivència de l'atur respon efectivament a la simbologia del treball en la vida personal i al terme d'aquesta relació intentarem fer la correlació d'ambdues variables.

Aquí també la vivència de l'atur es polaritza en tres dimensions ben concretes: la superficialitat, la serenitat i el dramatisme.

4.6.2.1.- Vivència superficial de l'atur

La situació d'atur es troba objectivament matisada pel fet de tenir les espatlles guardades i per l'ocupació del seu temps lliure realitzant d'altres estudis: mecanografia, anglès i possiblement informàtica.

S'acceptaria una feina, però amb condicions:

"sempre que eï sou no fos molt baix; però hauria d'agafar el que fos si arriba el moment que la meva aportació econòmica a casa sigui necessària o quan ja faci dos anys que estigui aturada. Si no trobo res, seguiré estudiant: quin remei!".

El servei militar és vist, des d'aquesta perspectiva, com una causa que fa perdre la feina, a part d'ésser una pèrdua de temps. El que seria interessant és el poder realitzar un servei social i encara prop de la residència de l'interessat. A més, l'experiència demostra que el servei militar canvia el caràcter de la persona. Amb tot, pel qui no treballa ni estudia, el servei militar és més justificable.

La recerca de la feina ha estat un itinerari una mica penós: quatre vegades s'ha anat al Ministeri de la Seguretat Social, informant-se a l'Ajuntament, preguntant als amics, apuntant-se a l'INEM. És també l'experiència que demostra que la feina es troba a través de familiars o treballant directament en un negoci de la pròpia família. Sembla que hi ha una possibilitat remota de poder treballar unes hores al ma-

disciplina i la responsabilitat; però és massa dura la separació que comporta que, a vegades, té conseqüències irreparables.

S'ha apuntat a l'INEM i es pregunta a uns i altres la feina possible; però

"ara la gent que perd una feina no ha pas aconseguit trobar-ne una de nova. Abans, n'hi havia prou amb la recomanació d'un amic o d'una persona de confiança i ara ni això serveix".

L'atur produeix una amargor, sobretot quan ningú de la família pot trobar una feina estable.

"estic disposat a fer qualsevulla cosa, perquè cal reconèixer que la situació és dramàtica. On anem a parar amb tant d'atur? M'he apuntat arreu i sempre vaig preguntant".

El servei militar és essencial per a retenir els joves i se'ls familiaritza amb unes obligacions i amb l'obligació de respectar uns superiors. S'està millor al servei militar que al carrer i es garanteix la satisfacció de les necessitats primàries. És important que el jove sàpiga que ha de fer unes coses i que, si no les fa, "li pot caure el pèl"; al carrer, a les discoteques i fumant porros no es pot formar un caràcter responsable.

"Jo acceptaria qualsevol treball perquè la tensió personal i social és forta. He trobat un ajut i un suport associant-me amb l'Associació de Joves contra l'Atur".

No es poden solventar els problemes quotidians de les despeses personals pròpies i les de la noia amb la que se surt i hom no té coratge per a plantejar-ho a la família perquè se'n coneix molt bé la situació. El dinamisme personal i juvenil es desfoga treballant com a voluntari per la Creu Roja; és impossible quedar-se a casa veient com passa el temps.

El servei militar és un fort entrebanc per la feina: abans perquè estàs pendent de la incorporació a files i després per la dificultat de trobar una feina estable. El servei militar hauria d'ésser voluntari i pagat considerant-lo com una professió.

La recerca del treball és múltiple: preguntant directament a les fàbriques, a l'INEM, a l'Ajuntament, apuntant-se a l'Associació de Joves contra l'Atur i llegint el diari (encara que les ofertes exigeixen carnet de conduir i vehicle propi). Si realment vols una feina, s'ha de buscar.

"Els fills de casa bona, generalment no senten la necessitat del treball; però quan hi ha necessitats, la recerca d'un treball s'ha de fer. Els qui treballen únicament pels diners, en realitat no estan pas necessitats de feina".

Hi ha la possibilitat d'obtenir un contracte per dos mesos i aquesta és una feina que

"m'obligarà a aixecar-me a les quatre del matí; però jo no puc pas posar-hi trabes perquè, altrament, ho farà un altre al meu lloc".

La correlació "significació del treball" i "vivència de l'atur"

Hi ha dues actituds extremes que resituen perfectament els termes d'aquesta correlació: l'una és la de la persona que, passant del treball, viu l'atur amb una concreta superficialitat; l'altra és la de les persones que, vivint el treball com una necessària realització personal, viuen l'atur des d'un cert dramatisme. Entre aquestes dues postures extremes, s'hi situen totes les altres.

Gràficament i de manera esquemàtica, la correlació ens diu el següent:

- 1- Passa del treball - superficialitza l'atur (dona, 18 anys, cerca la seva primera feina)
- 2- El treball és una necessitat econòmica
 - serenitat davant l'atur (home, 19 anys, espera la seva primera feina)
 - dramatisme davant l'atur (dona, 39 anys, casada, amb experiència laboral)
- 3- El treball és una realització personal
 - serenitat davant l'atur (dona, 27 anys, casada, amb experiència laboral)
 - dramatisme davant l'atur (home, 42 anys, casat, amb experiència laboral)
 - (home, 18 anys, feines esporàdiques)

El quadre següent vol evidenciar aquestes correlacions:

<u>Significació del treball</u>	<u>Vivència de l'atur</u>		
	<u>Superficialitat</u>	<u>Serenitat</u>	<u>Dramatisme</u>
Passa	1		
Economia		2.1	2.2
Realització		3.1	3.2.1 i 3.2.2

4.6.3.- Interpretació del fenomen de l'atur

És certament interessant ara fer el balanç de les interpretacions que els nostres interlocutors fan entorn del fenomen de l'atur. A què l'atribueixen? Què és el que està passant a la nostra societat?

Són exactament dotze les diverses causes intuïdes que explicarien el fenomen de l'atur. Aquí ens limitem a fer-ne una transcripció redactada seguint un ordre descendent del nombre de citacions fetes.

a) La nova tecnologia necessita menys personal (5 Citacions)

L'automatització de la maquinària està reduint sensiblement els llocs de treball i les noves tecnologies possibiliten i generen un major ritme de treball necessitant menys mà d'obra.

b) Manca inversió empresarial (quatre citacions)

Els empresaris no desitgen invertir perquè els manca confiança en la política governamental. El desencantament de la política, genera la desconfiança i, encara que necessiti personal, opta per no comprometre's. Aleshores, malgrat que es tinguin possibilitats, no es fa cap mena d'inversió. Això es podria resoldre prenent mesures per a crear noves empreses i ajudar a les actualment existents.

c) La crisi social (dues citacions)

Tota la societat en què estem immersos es troba en crisi i ara, precisament, ens trobem en un període cíclic de crisi. És el que ens ha tocat viure a nosaltres.

d) La reconversió industrial (dues citacions)

Com que hem d'entrar al Mercat Comú, estem arrancant les oliveres per a adaptar la producció a les exigències comunitàries.

e) La manipulació de l'atur (dues citacions)

Hi figuren com aturats més dels que ho són funcionalment; hi ha gent que es troba a l'atur i està treballant il·legalment en un altre lloc.

f) Manca inversió pública (dues citacions)

Es pot dir que no hi ha financiació, perquè el que l'Estat obté de les inversions en deute públic, hauria d'anar en inversió en creació d'ocupació ajudant, sobretot, a la petita i mitjana empresa i no afavorint exclusivament la gran empresa. És per això que el govern està francament corromput; no precisament aquest, sinó tots. El simple fet de governar corromp perquè es tracta directament amb uns estaments que

determinen que el marge d'actuació cada vegada sigui més petit. El governant acaba assumint els interessos de les classes socialment dominants; altrament, no s'explica fàcilment que disminueixi, per exemple, la paga d'invalidesa.

g) Hi ha massa pluriocupació (dues citacions)

Adhuc hi ha funcionaris que tenen diverses ocupacions. Manca control oficial sobre la problemàtica que suposa la pluriocupació. S'haurien de contractar de manera preferent les persones que ho necessiten realment.

h) Manca coordinació entre institucions (una citació)

L'Estat, les Comunitats Autònomes i l'Administració local haurien d'organitzar adequadament el sistema tributari per a no crear nous impostos.

i) La crisi tèxtil (una citació)

I altres sectors que necessiten una important mà d'obra.

j) Hi ha una mala estructuració del treball (una citació)

Donades les actuals condicions socials, s'hauria de tenir en compte l'actual esperança de vida, el nombre de naixements, les dades demogràfiques més bàsiques, etc.

k) Imprevisió governamental (una citació)

El govern anterior no va fer previsions per a la present situació amb uns estudis que permetessin una planificació per l'esdevenidor.

l) Manca imaginació (una citació)

Manca iniciativa pròpia; tant per les entitats públiques com privades. El que falta és una mica d'imaginació.

Finalment, hi ha una polèmica entorn de la crisi de responsabilitat dels joves. N'hi ha que creuen que als joves se'ls té efectivament com irresponsables i d'altres que ho neguen. Heus aquí una aproximació a la polèmica tal com ha estat verbalitzada.

- D'acord en què als joves se'ls té per irresponsables.

Hi ha efectivament una manca de confiança en la joventut; aleshores, el pretext és poder evidenciar una titulació i, si no es posseeix, ja no t'admeten. El que passa és que la gent gran generalitza molt comportaments particulars com si es tractés de la norma aplicable a tota la joventut en general. Si alguns delinqueixen i no són prou honrats, ja es pensa que tots som iguals i ens tracten com si ho fóssim.

- La irresponsabilitat dels joves és un mite.

No existeix realment desconfiança en la joventut; aquesta és només patrimoni d'algunes empreses. Aquesta és una afirmació completament falsa.

4.6.4.- Què fa l'administració per a resoldre l'atur?

Suggeriments de solució

Són aproximadament vuit les accions que els parats de Molins de Rei coneixen que fa l'administració per a pal·liar la problemàtica de l'atur. Les citarem en ordre descendent del nombre de vegades que han estat dites.

a) Es reparteix el treball temporal entre els aturats
(sis citacions)

Es dona feina per a tres mesos a persones diferents en ocupació comunitària en brigades d'obres públiques, jardineria i altres. La Generalitat de Catalunya, per exemple, va fer molts contractes per a la neteja dels boscos i la Corporació Metropolitana també ho ha fet. També l'Ajuntament de Molins de Rei ha proporcionat feina a joves per l'arxiu, amb motiu de la Festa Major i de la Fira de la Candelera. El que passa és que per a les brigades d'obres es contracta gent molt concreta amb la intenció deliberada de mantenir-la ocupada i que, mentrestant, no faci gamberrades.

b) El recolzament a l'Associació de Joves Contra l'Atur
(quatre citacions)

Aquesta associació ha treballat per a donar feina a

molta gent. A més, ha tingut la preocupació d'obrir locals al diversos barris per tal d'estar més a prop dels problemes.

c) El projecte de Granja municipal (totes una citació)

És una granja en què efectivament s'està ajudant a 7 nois. L'ajuda anava per un total de 12; però a 5 no els va agradar.

d) Preferència pels més necessitats

Es coneix l'escala de prioritats establerta per l'administració per la qual es dóna preferència a qui, per les necessitats i circumstàncies personals i familiars, més necessita una feina.

e) Es fa massa poc

I, sobretot, el poc que es fa no es dóna a conèixer d'una manera suficient; sovint només un ban o una publicació al TOT MOLINS.

f) Es veu una preocupació pels joves

Perquè se n'han adonat que, si als joves se'ls ajuda, responen amb bons resultats. De fet, no s'equivoquen perquè els joves estan més dotats i la preparació intel·lectual és superior a la de les altres generacions.

g) Que l'INEM sigui més eficaç

Se sap que l'administració està intentant que l'INEM doni més diners per a realitzar i portar a terme plans d'ocupació.

Finalment, els suggeriments que els nostres interlocutors fan per a pal·liar la problemàtica de l'atur, són ben diversos. En donem una constatació de la mateixa manera que acabem de fer-ho amb l'exposició precedent.

a) Avançar la jubilació (cinc citacions)

Establint-la entre els 55 i els 60 anys. Potser el més interessant seria el poder consensuar aquesta jubilació, no solament amb l'Estat sinó també amb les empreses. Aleshores,

es podrien tenir en compte les circumstàncies personals concurrents a cada cas: edat, situació familiar, condicions de salut física i psíquica, etc.

b) Acabar amb la pluriocupació (cinc citacions)

Caldria suprimir l'ocupació condicional. Per exemple; si la quantitat que es rep és escassa i insuficient per a satisfer les necessitats normals, està bé realitzar alguna labor; però si el treballador és ben remunerat, se l'haurà de sancionar. El problema es troba en la gent que no declara el fet de tenir varies ocupacions. Cal en tot això una bona dosi de consciència personal sobre el que veritablement significa; l'atur es veuria àmpliament solucionat si se'n prenguéss consciència.

c) La creació d'un subsidi indefinit (cinc citacions)

Sobretot, pels més necessitats i condicionat a l'existència d'una inspecció de control i al fet que realment es busqui un treball i es desitgi treballar. Es fa necessari que es doni feina a la persona cridada i que s'obligui a l'empresa a acceptar al desocupat cridat. Per fer això, es podria arbitrar un sistema de treball "a prova", al terme de la qual hi hauria l'alternativa de fer fixa a una persona o retornar-la al carnet d'atur. Cal que hi hagi una inspecció d'ocupacions i de parats.

d) Recolzament estatal a les cooperatives laborals
(tres citacions)

Són certament una solució per a les persones a qui els agrada. Generalment, són d'una duració limitada i el treballador acaba perdent-hi tots els seus estalvis.

e) Fer noves fàbriques (dues citacions)

Tant privades com públiques, com mixtes. I també impulsar cooperatives.

f) Crear ocupacions alternatives (aquesta i la resta una citació)

Que requereixen mà d'obra: peons caminers, bosquetans

i sistemes per a aprofitar els productes de la neteja (fusta, fems vegetals, etc.). Caldria pensar en la rendabilitat econòmica d'aquestes ocupacions.

g) Ajudes a la petita i mitjana empresa

h) Desgravació fiscal

Especialment en el cas de les primeres ocupacions, l'ocupació de joves, col·locació de treballadors amb categoria d'aprenents o similars.

i) Cultivar les terres desocupades

Pel fet que les indústries ja no tenen ocupacions disponibles.

j) Control dels expedients de crisi

En molts casos ni s'ha exercit ni es fa cap control.

k) Seguretat Social als parats

Quan arribin a certa edat, i si això no és possible, que entrin com a beneficiaris dels seus familiars; exceptuant-ne els casos d'abús i amb intenció de defraudar.

j) No hi ha solució

Almenys de manera immediata i a curt termini encara creixerà més, sobretot els dos o tres anys immediats.

4.6.5.- Conclusions

De tot el que hem descrit precedentment, podem generalitzar les induccions següents:

1.- El treball no significa pas el mateix per a tothom. A vegades és únicament un medi més per a obtenir uns diners per tal de poder participar de la societat de consum i no tenir que dependre en tot i per tot d'altres. Altres vegades, el treball és absolutament necessari per a poder posar en marxa una contribució econòmica efectiva a la insolvència o precarietat econòmica de la pròpia família. Una tercera di-

III. L'HABITACLE

INTRODUCCIÓ

Tota intervenció i política de l'habitatge es basa sempre en una planificació que segueix a un coneixement previ. Aquesta part de la nostra recerca sobre Molins de Rei, gaudia de l'oportunitat d'accés a una informació molt privilegiada: el cens local de vivenda del 1980 que es va acabar d'aplegar el mes de març d'aquell any; és, per tant, una informació força actual i d'una fiabilitat màxima.

El treball de les dades contingudes en aquest cens, gràcies a les facilitats atorgades per les instàncies municipals, ha pogut ésser processada i analitzada amb gran cura; és a dir, tenint en compte la divisió municipal de Molins de Rei per la unitat més petita d'estudi, o sigui, la secció censal.

L'interès d'aquesta anàlisi és indiscutible i la riquesa de la seva aportació permet elaborar, a partir del coneixement que proporciona, unes bases d'actuació administrativa referida a una problemàtica tan bàsica com és la de l'habitatge.

Avui dia, la vivenda és veritablement el reducte de la privacitat de les persones i de les famílies. Cal ésser amatents a puntualitzar que aquesta exploració analítica sobre el tema no pretén desbordar en absolut aquesta privacitat, sinó aportar un coneixement global i útil a la situació real de la vivenda a Molins de Rei.

Es així com el nostre relat passa pel coneixement del nombre global d'habitatges i per l'aproximació estructural a la morfologia dels edificis. Així mateix ens interessa conèixer l'antiguetat dels mateixos i el règim de tenença de les vivendes per part dels seus propietaris. Finalment, és d'interès l'anàlisi de les instal·lacions més característiques que qualifiquen i donen forma a una certa

forma de benestar social pels qui gaudeixen del seu ús. Aquests són els grans trets característics i cronològics de l'exposició que ara segueix.

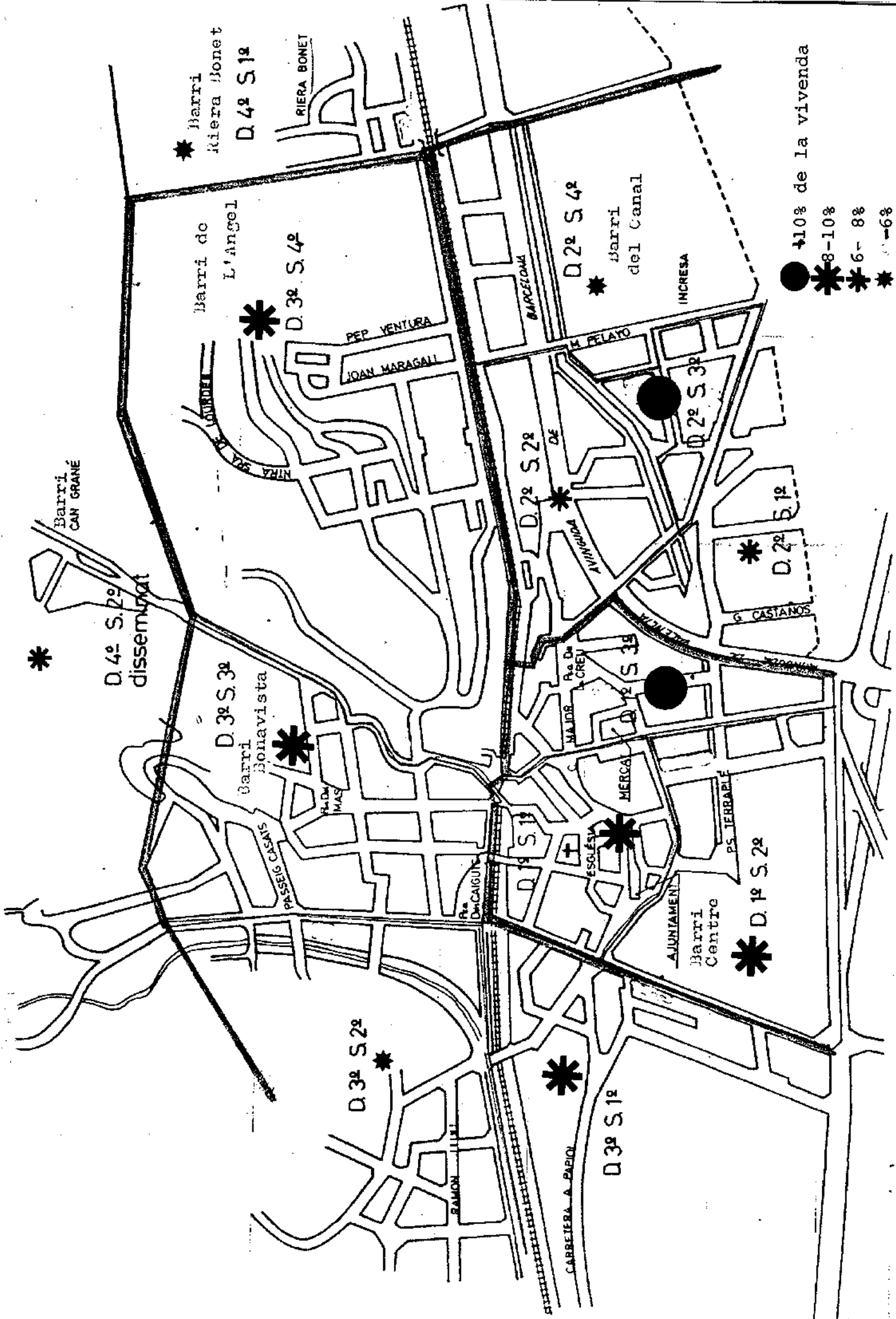
1. EL NOMBRE GLOBAL D'HABITATGES, PER DISTRICTE I SECCIÓ CENSAL.

El quadre següent ens fa veure la distribució dels edificis i les vivendes, tenint en compte la divisió en districtes i seccions censals. Aquest quadre és important en tant que situa globalment la realitat que anirem analitzant en el transcurs de la nostra petita exposició.

La claredat de la seva exposició, ens excusa obertament de tot comentari previ.

Nombre d'habitatges (cens 1980)

<u>Districtes</u>	<u>Seccions censals</u>	<u>Habitatges</u>	<u>%</u>	<u>TOTAL DISTRICTES</u>	<u>%</u>
I	1	542	8,6		
	2	508	8,-		
	3	675	10,7	1.724	27,3
II	1	413	6,5		
	2	499	7,9		
	3	805	12,7		
	4	330	5,2	2.047	32,4
III	1	533	8,4		
	2	146	2,3		
	3	562	8,9		
	4	570	9,-	1.811	28,7
IV	1	292	4,6		
	2	447	7,1	739	11,7
TOTAL		6.321	100	6.321	100

- +10% de la vivenda
- * 8-10%
- * 6-8%
- * -6%

Aquesta descripció de la distribució dels 6.321 habitatges, que té en compte les distribucions administratives de Molins de Rei, ja ens fa veure la relativa concentració majoritària de vivendes que se situa, a grans trets, entre la via del tren i l'autopista.

Malgrat tot, s'endevinen clarament uns punts de creixement de nous habitatges en tota la perifèria i no es pot desestimar la notable població disseminada de la secció segona del districte quart.

El gràfic de la plana següent pretén posar en relleu la relativa importància d'aquestes dimensions.

2. ESTRUCTURA DELS EDIFICIS

L'interès ara se centra en la definició estructural dels edificis, tant pel que fa al nombre de vivendes, com pel que es refereix al tipus residencial de les mateixes, al seu ús, el nombre d'habitacions de què disposa, el nombre d'espais professionalitzats i la superfície que ocupen les mateixes.

Aquesta informació és interessant per tal de trobar veritablement els fils que defineixen el perfil de la morfologia dels edificis que es troben a Molins de Rei.

2.1 Estructura dels edificis pel nombre de vivendes

Intentem aquí i ara trobar la definició dels edificis segons es tracti d'estructures unifamiliars, bifamiliars o amb tres o més vivendes. El quadre de la plana següent intenta fer-nos la descripció, tenint sempre en compte les divisions municipals administratives.

Aquesta aproximació global per districtes ens fa veure el gran relleu que adquireixen els habitatges amb una o dues vivendes als districtes III i, sobretot, el quart, en

contrast obert amb els districtes primer i segon on hi predominen els edificis amb tres o més vivendes.

Estructura dels edificis

<u>Districtes</u>	<u>Unifamiliars</u>		<u>Bifamiliars</u>		<u>3 o més estatges</u>		<u>TOTAL DISTRICTE</u>	
	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>
I	193	11,4	127	7,3	1.370	81,3	1.686	28,4
II	137	7,7	100	5,6	1.545	86,7	1.782	30,5
III	429	24,8	210	12,1	1.092	63,1	1.731	29,2
IV	469	64,5	63	9,7	195	26,8	727	12,3
=====								
Molins	1.228	20,7	500	8,4	4.202	70,9	5.930	100

Amb tot, cal perfilar més aquesta informació per a arribar a concrecions més sectoritzades. Es el que pretén fer evident la distribució per seccions censals del quadre següent:

Seccions censals Estructura dels edificis

<u>dels districtes</u>		<u>Unifamiliars</u>		<u>Bifamiliars</u>		<u>3 o més estatges</u>		<u>TOTAL SECCIONS</u>	
		<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>
I	1	105	8,6	54	10,8	363	8,6	522	8,8
	2	28	2,3	18	3,6	453	10,8	499	8,4
	3	60	4,9	55	11,-	554	13,2	669	11,3
II	1	25	2,-	37	7,4	278	6,6	340	5,7
	2	75	6,1	50	10,-	292	6,9	417	7,-
	3	16	1,3	1	0,2	741	17,6	758	12,8
	4	21	1,7	12	2,4	234	5,6	267	4,5
III	1	86	7,-	30	6,-	388	9,2	504	8,5
	2	45	3,7	24	4,8	73	1,7	142	2,4
	3	183	14,9	77	15,4	274	6,5	534	9,-
	4	115	9,4	79	15,8	357	8,5	551	9,3
IV	1	48	3,9	42	8,4	192	4,6	282	4,8
	2	421	34,3	21	4,2	3	0,1	445	7,5
Total		1.228	20,7	500	8,4	4.202	70,9	5.930	100

El gràfic de la plana següent pretén posar en relleu aquestes diferències.

A grans trets, es pot dir que els edificis amb moltes vivendes es troben manifestament ubicats entre la via del tren i l'autopista. A partir de la via del tren i a mesura que ens anem acostant a la zona disseminada, va predominant progressivament l'edifici amb poques vivendes fins atènyer la unitat unifamiliar en aquesta zona disseminada.

La quinta part dels edificis de Molins de Rei són unifamiliars i la tercera part dels mateixos es troben a la zona disseminada, és a dir, a la secció segona del districte quart. Per altra banda, quasi les tres quartes parts dels edificis acullen tres o més vivendes i hi ha una concentració relativa dels mateixos vora el barri del Canal; exactament, a la secció segona del districte tercer. Entre aquests dos extrems, s'hi troben tots els matisos i les proporcions més dispars.

2.2 Estructura dels edificis per l'ocupació dels mateixos

344 dels edificis, o sigui, 5,4% del total són només residències temporals i 918, és a dir, 14,5% estan desocupades. Heus aquí unes dades d'interès que convé conèixer sectoritzadament. El quadre de la plana següent dóna fe d'aquesta distribució per seccions censals.

Les residències temporals es troben pràcticament totes al disseminat municipal de Molins de Rei. Pel que fa a les vivendes desocupades, es concentren significativament al Barri del Centre de Molins, coincidint amb el casc antic. Concretament, la secció segona del districte primer i les seccions primera i segona del districte segon.

Seccions censals dels districtes	<u>Residències temporals</u>		<u>Desocupades</u>		<u>TOTAL SECCIONS</u>		
	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	<u>Nombre</u>	<u>%</u>	
I	1	2	0,6	78	8,5	540	8,6
	2	5	1,5	159	17,3	508	8,-
	3	3	0,9	86	9,4	674	10,7
II	1	1	0,3	95	10,3	411	6,5
	2	2	0,6	142	15,5	495	7,8
	3	8	2,3	58	6,3	805	12,8
	4	-	-	38	4,1	830	5,2
III	1	-	-	73	8,-	533	8,4
	2	1	0,3	16	1,7	146	2,3
	3	-	-	82	8,9	561	8,9
	4	-	-	67	7,3	570	9,-
IV	1	3	0,9	18	2,-	292	4,6
	2	319	92,7	6	0,7	447	7,1
=====							
Total	344	5,4	918	14,5	6.312	100	

2.3 Estructura dels edificis per l'ús de la vivenda

23,4 % de les vivendes comparteixen el seu ús residencial amb d'altres activitats i 0,9 % dels edificis són emprats per d'altres fins que la residència; respectivament, 1.408 i 55 vivendes.

El quadre de la plana següent explicita la distribució d'ambdues variables per secció censal.

On es comparteix notòriament la residència amb d'altres usos és precisament al barri del Canal; és a dir, les seccions tercera i quarta del districte segon. Per altra banda, on hi ha més edificis que no són usats per la vivenda és la zona que va de la línia del tren cap al canal; és a dir, a la secció primera del districte primer i a les seccions segona i tercera del districte segon, a més del barri Bonavista (secció tercera del districte tercer) i del barri Grané i a la part disseminada de la població de Molins (la secció segona del districte quart).

Seccions censals

dels districtes		Residència i altres usos		No ús residencial		TOTAL SECCIONS
		Nombre	%	Nombre	%	%
I	1	121	25,9	7	1,5	8,6
	2	82	16,2	1	0,2	8,-
	3	57	8,5	4	0,6	10,7
II	1	45	13,7	3	0,9	6,5
	2	100	23,4	9	2,1	7,8
	3	460	57,4	9	1,1	12,8
	4	175	60,3	2	0,7	5,2
III	1	122	23,-	1	0,2	8,4
	2	33	23,6	1	0,7	2,3
	3	47	8,4	6	1,1	8,9
	4	134	24,7	4	0,7	9,-
IV	1	26	8,9	1	0,3	4,6
	2	6	1,3	7	1,6	7,1
Total		1.408	23,4	55	0,9	100

El que ens sembla interessant, ara, és concretar aquestes dues variables (ocupació de les vivendes i ús de les mateixes) per a veure de definir les situacions dels edificis que no són concretament d'ús residencial; i aquesta definició ens interessa fer-la per seccions censals.

Els sectors que menys s'utilitzen per la residència o on més es comparteix l'habitable amb d'altres funcions són el barri del Canal i els seus encontorns (seccions tercera i quarta del districte segon) i el barri de Can Grané i on l'habitable es troba disseminat (secció segona del districte quart). Els sectors on més s'aprofita la construcció per a l'ús residencial és al barri Centre entorn de la plaça de la Creu, el barri Bonavista i el de la Riera Bonet (secció tercera dels districtes primer i tercer i secció primera del districte quart).

Això és el que expressa el quadre que segueix, mentre que el gràfic de la pàgina següent posa en relleu aquestes dimensions.

Seccions censals dels districtes		Usos no exclusivament residencials		Usos exclusivament residencials		TOTAL SECCIONS
		Nombre	%	Nombre	%	%
I	1	208	38,4	334	61,6	8,6
	2	247	49,6	261	51,4	8,-
	3	150	22,2	524	77,7	10,7
II	1	144	34,8	269	65,1	6,5
	2	253	50,7	246	49,3	7,8
	3	535	66,4	270	29,8	12,8
	4	215	65,2	115	34,8	5,2
III	1	196	36,8	337	63,2	8,4
	2	51	34,9	95	65,1	2,3
	3	135	24,-	427	75,9	8,9
	4	205	35,9	365	64,1	9,-
IV	1	48	16,4	244	83,6	4,6
	2	338	75,6	109	24,4	7,1
Total		2.725	43,1	3.596	56,9	100

2.4 Estructura dels edificis per la seva dimensió

Tenim dues variables que mesuren la dimensió dels espais habitats: el nombre d'habitacions i les dedicades a activitats professionals i els metres quadrats o superfície que ocupen els edificis. Anem a tractar ambdues variables separatament.

2.4.1 El nombre d'habitacions

Disposen d'una important i complexa informació que ens veiem forçats a simplificar per mor de la claredat expositi-

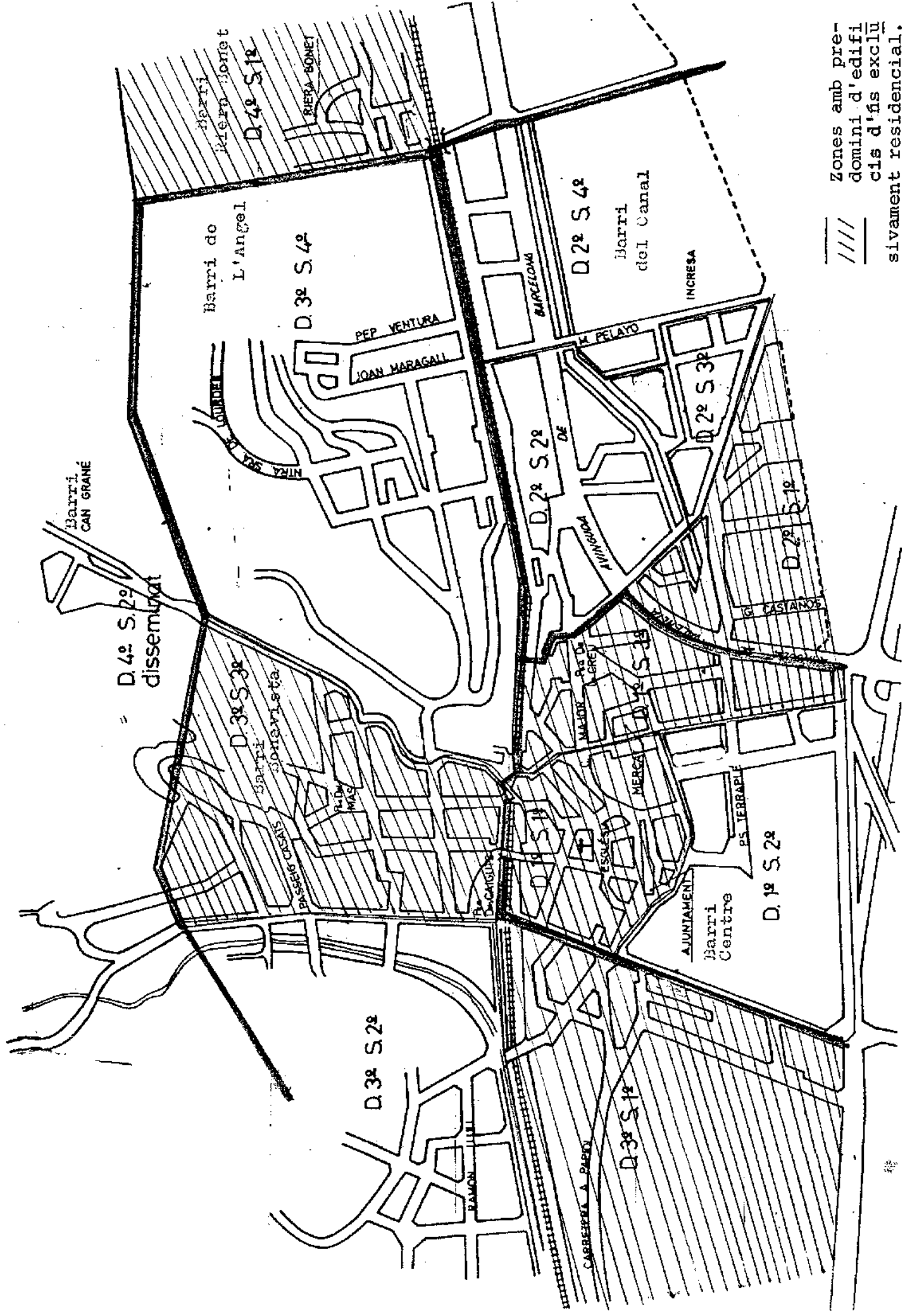
va. Es així com distingirem entre els habitatges que tenen una o dues habitacions, tres, quatre, cinc, sis i en cadascuna de les seccions censals hem calculat el nombre d'habitacions habilitades per a activitats professionals. El conjunt és el que vol expressar el quadre que segueix.

NOMBRE D'HABITACIONS DELS HABITACLES

Seccions censals dels Dtes.	1 o 2		3		4		5		6		-6		profesionals		TOTAL %	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%		
I	1	7	-	83	15,3	167	-	142	-	70	-	33	6,-	47	8,6	8,3
	2	3	-	25	-	157	-	223	43,8	79	15,5	10	-	15	-	8,2
	3	1	-	27	-	199	-	306	45,4	110	16,3	26	-	34	5,	11,2
II	1	-	-	26	-	129	-	107	-	61	14,7	25	6,1	3	-	5,8
	2	26	5,2	96	19,2	122	-	69	-	36	-	20	-	27	5,4	6,2
	3	5	-	37	-	464	57,6	161	-	130	16,1	5	-	5	-	13,3
	4	5	-	125	37,8	112	-	45	-	17	-	11	-	7	-	5,2
III	1	2	-	54	-	161	-	187	35,1	97	18,2	30	5,6	11	-	8,8
	2	4	-	20	-	44	-	50	34,2	13	-	14	9,6	2	-	2,4
	3	1	-	57	-	125	-	278	49,4	68	-	31	5,5	12	-	9,3
	4	3	-	35	-	232	40,7	191	33,3	92	16,1	17	-	9	-	9,4
IV	1	4	-	31	-	168	57,5	74	-	9	-	6	-	3	-	4,8
	2	81	18,1	221	49,4	77	-	39	-	10	-	18	-	10	-	7,4
TOTAL		144	23	837	13,8	2.157	35,7	1.872	30,9	792	13,1	250	4,1	185	2,3	100

Nota: per raons d'espai, només hi hem fet constar els percentatges que tenen una significació.

El dimensionat modal dels habitatges, tenint en compte només el nombre d'habitacions, és el patró donat per les quatre habitacions. I la mitjana d'habitacions/vivenda se situa al punt 3.097 que també es troba a les quatre habitacions, però molt a prop de les cinc.

// // //
 Zones amb pre-
 domini d'edifi-
 cis d'fis exclu-
 sivament residencial.

On la vivenda és més petita, no superant significativament la cota de les tres habitacions/habitacle és al barri del Canal i a la part disseminada de la població; és a dir les seccions dos i quatre del districte segon i a la secció segona del districte quart. On l'habitacle és més gran pel que fa al nombre d'habitacions és a l'entorn del barri Centre, concretament a les seccions primeres dels districtes segon i tercer.

On més habitacions professionals hi ha és a la trama que va des de la plaça dels Caiguts, el carrer Major i al llarg de l'Avinguda de Barcelona; és a dir, les seccions primera i tercera del districte primer i la segona del districte segon.

El gràfic de la plana següent vol il·lustrar aquestes diferències.

2.4.2 La superfície en metres quadrats

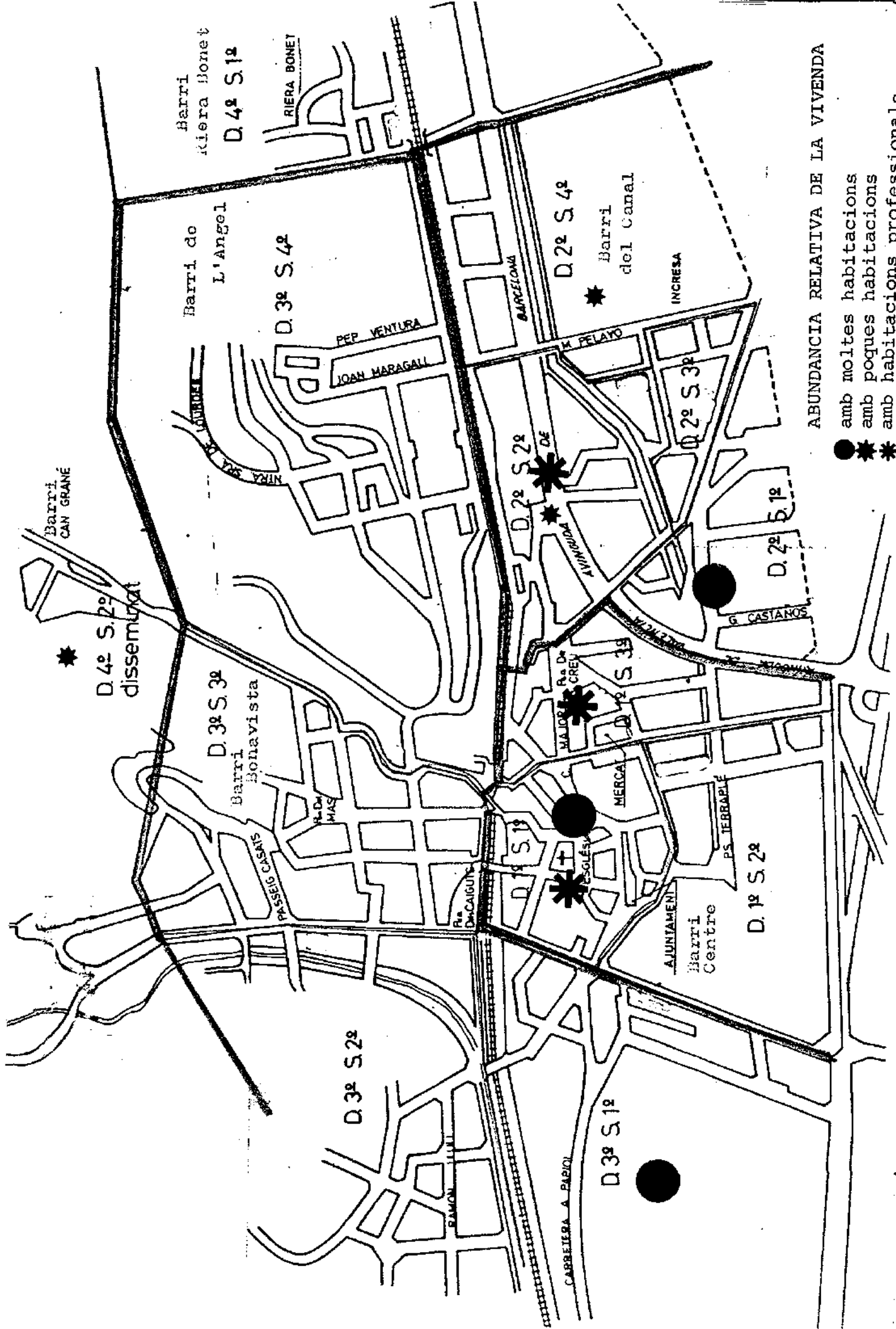
Més interessant és encara l'estudi de la distribució dels edificis i les vivendes segons els metres quadrats de superfície dels espais habitats.

Disposem aquí i ara de cinc variables referides totes elles a la qüestió de l'espai: menys de 50 m², entre 50 i 69, entre 70 i 99, entre 100 i 110 i més de 111 m². La distribució la presentem també per districtes i seccions censals.

Tant la mitjana com la moda es troben justament a l'interval entre els 70 i els 99 m².

La vivenda més gran es troba manifestament al barri de Bonavista i a l'entorn del cementiri (on hi ha una forta presència d'habitacles de més de 111 m²) i entre l'Avinguda de València i el barri del Canal; és a dir les seccions segona i tercera del districte III i a la primera del districte II.

L'habitacle de dimensions més reduïdes és al barri de la Riera Bonet (on hi predomina l'habitacle de menys de

ABUNDANCIA RELATIVA DE LA VIVENDA

- amb moltes habitacions
- * amb poques habitacions
- * amb habitacions professionals

D. 4^a S. 2^a
disseminat

D. 3^a S. 3^a
Barri Bonavista

Barri de L'Angel
D. 3^a S. 4^a

Barri Riera Bonet
D. 4^a S. 1^a

D. 2^a S. 4^a
Barri del Canal

INCRESA

D. 2^a S. 2^a

D. 2^a S. 3^a

D. 2^a S. 1^a

D. 1^a S. 3^a

D. 1^a S. 2^a

D. 3^a S. 1^a

PEP VENTURA
JOAN MARAGALL

BARCELONA

M. PELAYO

LA MAJORIA DE

G. CASTANOS

MAJORIA DE CREU

MERCA

PS. TERRA BLA

AJUNTAMENT
Barri Centre

D. 3^a S. 2^a

RAMON LLULL

CARRERA A RABIO

Barri CAN GRANE

RIERA BONET

MASSIS G. CASALS

N. DE MAS

R. DE CAIGUERS

LA VINDA

N. DE LA VINDA

ESGLÉSIA

70 m² al costat d'altres que excedeixen els 100 m²); respectivament, les seccions primera i segona del districte quart.

Seccions censals dels Dtes.	-50m ²		50 - 69m ²		70 - 99m ²		100-109m ²		+111m ²		TOTAL	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%		
I	1	29	5,9	147	30,1	187	38,3	48	9,8	77	15,8	8,4
	2	25	5,1	55	11,3	307	62,3	48	9,8	53	10,9	8,4
	3	4	0,6	23	3,5	516	77,2	46	9,1	66	10,1	11,2
II	1	2	0,7	55	20,8	146	55,3	24	9,-	40	15,2	4,6
	2	15	4,4	88	26,1	169	50,6	25	7,5	40	12,-	5,8
	3	-	-	100	12,5	674	84,5	22	2,7	2	0,2	13,7
	4	1	0,3	46	15,3	223	74,1	15	5,-	16	5,3	5,2
III	1	10	3,-	114	22,4	290	57,-	41	8,1	64	12,5	8,9
	2	8	5,6	16	11,3	69	49,-	19	13,5	29	20,6	2,4
	3	9	1,6	115	21,2	316	58,1	26	4,8	78	14,3	9,3
	4	2	0,3	97	17,2	379	67,2	40	7,1	46	8,2	9,7
IV	1	8	2,7	111	38,-	160	54,8	5	1,7	8	2,7	5,-
	2	60	13,4	160	35,8	162	36,3	39	8,7	25	5,6	7,6
TOTAL	173	3,-	1.127	19,3	3.598	61,6	398	6,8	544	9,3	100	

Donat l'interès d'aquesta informació, intentarem correlacionar aquesta variable amb l'ús residencial de la mateixa vivenda, el règim de tinença i el nombre d'habitacions professionals que ocupen aquests espais.

La complexitat d'aquestes informacions ens obliguen a simplificar una mica la seva exposició.

Aquestes correlacions les fem constar als cinc quadres de les planes que segueixen on respectivament hi hem exposat aquestes interrelacions per a cadascun dels dimensionats de superfície dels habitacles en metres quadrats.

La nostra descripció, sense complicar l'exposició amb detalls innecessaris, vol posar en relleu les característi-

ques més sobresortints dels habitatges en cadascun dels sectors de la població de Molins de Rei.

Districte I, secció 1 (entorn de l'Església)

- El 45,8 % dels habitatges són o de menys de 50 m² (5,9%) o entre 50 i 69 m² (30,1 %), o entre 100 i 110 m² (9,8 %), mentre que per a la totalitat de Molins aquestes dimensions totalitzen el 29,1 % dels habitatges.
 - Entre els pisos més petits, n'hi ha relativament molts de desocupats i, en canvi, quan es tracta de les altres dimensions, solen ésser residències habituals.
 - Pel que es refereix a la propietat de l'habitatge, fins a 70 m² el més corrent és el lloguer sense mobles i, en canvi, a l'interval entre els 100 i 110 m² és destacable la proporció dels que, tendint a la propietat, encara estan pendents de pagament.
- Hi ha també alguns pisos d'empresa; però mai excedeixen els 70 m².
- Hi ha algunes habitacions professionals en els pisos entre 50 i 69 m².

Districte I, secció 2 (Barri Centre)

- El 14,9 % dels habitatges tenen o menys de 50 m² o entre 100 i 110 m²; per a la totalitat de Molins els pisos amb aquestes dimensions no arriben al 10 %.
 - Els pisos més petits són d'empresa, de lloguer amb mobles o de propietat encara pendent de pagament.
- Dels pisos més grans n'hi ha relativament força de desocupats i molts que encara estan pendents de pagament.

Districte I, secció 3 (entorn de la plaça de la Creu)

- El 78,8 % dels pisos tenen entre 70 i 99 m², accentuant la freqüència modal d'aquesta dimensió a Molins (61,6 %).
- Són, sobretot, residències habituals i imperant el llo-

CARACTERÍSTIQUES D'OS I RÉGIM ECONÓMIC DE TINENÇA DE LES VIVENDES (en percentatges)
 Habitacles de - 50m² per districtes i seccions censals

	Districte I			Districte II				Districte III				Districte IV		TOTAL
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	
Residència habitual	88,2	84,	100,	100,	100,		100,	90,	87,5	100,	100,	75,	10,	80,4
Residència temporal		4,											88,3	5,4
Desocupat	17,2	12,						10,	12,5			25,	1,7	14,5
Propietat	14,8	24,	25,	100,				33,3	12,5	22,2	50,	37,5	96,7	47,1
Pendent de pagament	7,4	56,			6,7			11,1		22,2				20,8
Empresa	3,7	4,												1,4
Lloguer sense mobles	70,4	12,	50,		93,3		100	55,6	75,	44,4	50,	25,		26,5
Lloguer amb mobles	3,7	4,	25,							11,1		12,5	1,7	0,6
Cap habit. professional	100,	100,	100,	100,	100,		100,	100,	100,	100,	100,	100,	98,3	97,7
1 ha. Profes													1,7	1,8
2 ha. Profe.														
+ 2 ha. Prof.														
TOTAL	5,9	5,1	0,6	0,7	4,5		0,3	1,9	5,7	1,7	0,4	2,7	13,5	3,

Nota: En aquests percentatges no s'ha tingut en compte els que no consta.

CARACTERISTIQUES D'OS I REGIM ECONOMIC DE TINENÇA DE LES VIVENDES (en percentatges)
 Habitacles entre 50 i 69m² per districtes i seccions censals

	Districte I			Districte II				Districte III				Districte IV		TOTAL
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	
Residència habitual	91,2	45,5	78,3	87,	98,9	97,	93,5	91,2	93,7	97,4	87,6	91,9	22,5	80
Residència temporal	0,7											0,9	75,	5,4
Desocupat	8,2	54,5	21,7	13,	1,1	3,	6,5	8,8	6,3	2,6	12,4	7,2	2,5	14,5
Propietat	28,5	54,5	8,7	36,2	17,4	50,	34,9	36,9	37,5	19,8	38,4	31,5	87,4	47,1
Pendent de pagament	1,5	3,6	4,3	21,3	15,1	46	32,6	25,2	6,3	47,7	18,6	36,9	1,9	20,8
Empresa	2,2	1,8						1,		2,7	3,5		0,6	1,4
Lloguer sense mobles	64,2	30,9	87,	36,2	66,3	4,	32,6	35,9	50,	21,6	29,1	20,7	9,4	26,5
Lloguer amb mobles	2,9			4,3	1,2					1,8		0,9		0,6
Cap habit. professional	95,9	98,2	95,7	100	97,7	100	100	99,1	100	98,3	99,	98,2	97,5	97,7
1 ha. Profes	4,1		4,3		2,3			0,9		1,7	1	1,8	2,5	1,8
2 ha. Profe.														
+ 2 ha. Prof.														0,3
TOTAL	30,1	11,3	3,5	20,6	26,1	12,5	15,3	22,	11,3	21,1	17,2	38,	35,9	19,3

Nota: En aquests percentatges no s'ha tingut en compte els que no consta.

CARACTERÍSTIQUES D'US I RÈGIM ECONÒMIC DE TINENÇA DE LES VIVENDES (en percentatges)
Habitacles entre 70 i 99m² per districtes i seccions censals

	Districte I			Districte II				Districte III				Districte IV		TOTAL
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	
Residència habitual	90,9	71,	87,8	91,	92,8	91,2	89,2	79,7	84,1	75,9	87,1	94,4	28,4	80
Residència temporal	0,5	1,	0,4		0,6	1,						1,3	71,	5,4
Desocupat	8,6	28,	11,8	9,	6,6	7,7	10,8	20,3	15,9	24,1	12,9	4,4	0,6	14,5
Propletat	26,9	37,7	33,1	40,2	26,8	62,9	31,8	45,	39,1	43,3	59,6	33,7	87,	41,1
Pendent de pagament	17,7	42,	17,5	9,8	16,6	30,7	29,8	20,1	4,3	16,	17,	51,9	3,1	20,8
Empresa	0,6	2,		3,8	2,5	0,3		0,9	7,2	0,7	3,3		2,5	1,4
Lloguer sense mobles	52,	16,4	48,2	42,4	52,2	5,	37,4	31,9	30,4	16,6	18,5	4,4	6,8	26,5
Lloguer amb mobles	0,6	0,3		0,8	1,3		1,	0,9		1,			0,6	0,6
Cap habit. professional	93,	98,2	97,3	98,6	97,6	99,4	98,7	99,3	100,	98,4	98,9	99,4	99,4	97,7
1 ha. Profes	5,9		2,5	1,4	2,4	0,6	1,3	0,7		1,6	1,1	0,6	0,6	1,8
2 ha. Profe.	0,5		0,2											0,2
+ 2 ha. Prof.	0,5	1,8												0,3
TOTAL	38,3	62,9	78,8	54,7	50,1	84,5	74,1	55,9	48,9	58,1	67,2	54,8	36,3	61,6

Nota: En aquests percentatges no s'ha tingut en compte els que no consta.

CARACTERÍSTIQUES D'US I RÈGIM ECONÒMIC DE TINENÇA DE LES VIVENDES (en percentatges)
 Habitacles entre 100-110m² per districtes i seccions censals

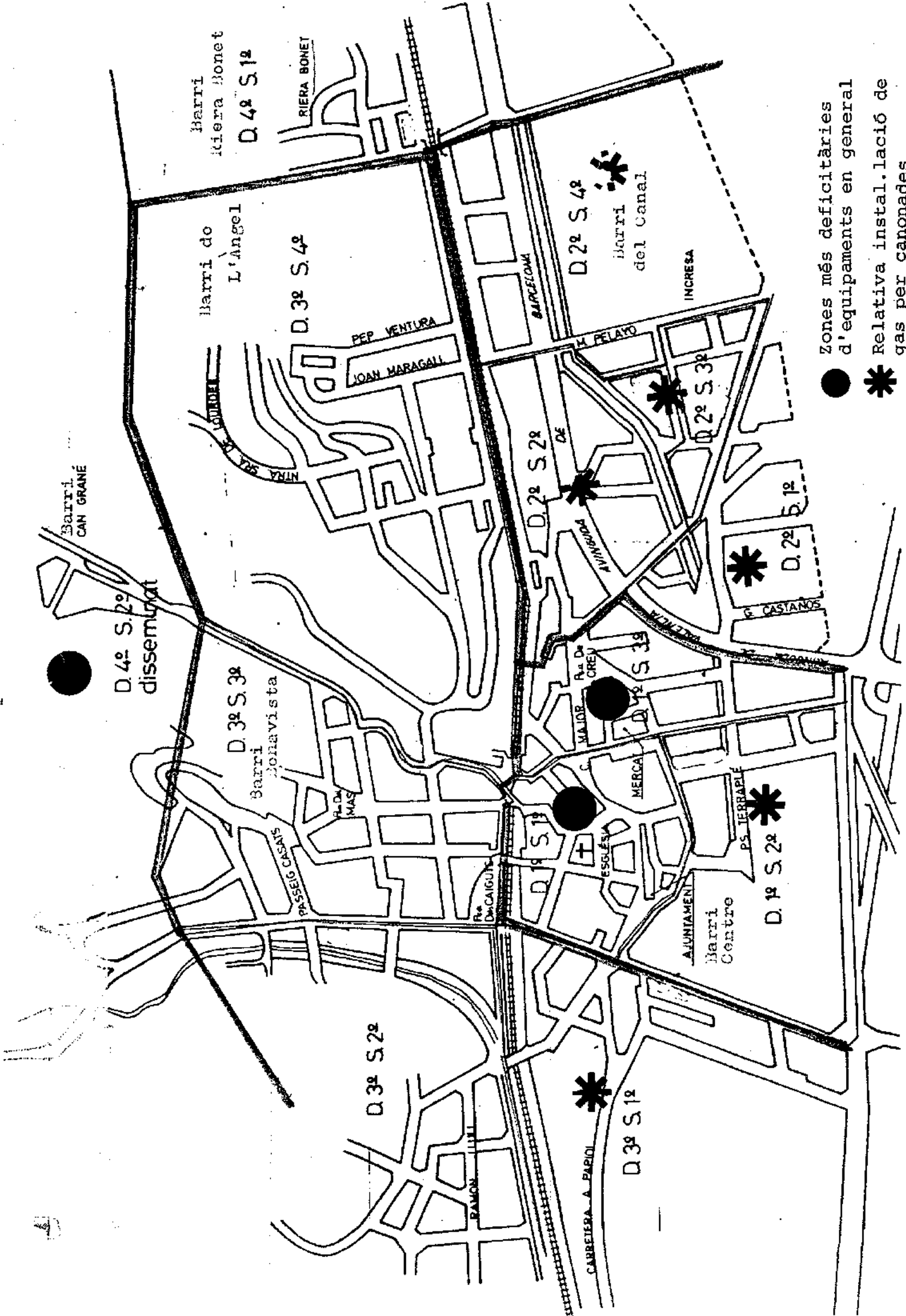
	Districte I				Districte II				Districte III				Districte IV		TOTAL				
	1		2		3		4		1		2		3			4		1	2
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2					
Residència habitual	89,6	66,7	87,		87,5	100,	81,8	100,	95,1	94,7	100,	90,	80,	46,2					80,4
Residència temporal							4,5			5,3					53,8				5,4
Desocupat	10,4	33,3	13		12,5		13,6		4,9			10,	20,						14,5
Propietat	34,9	47,9	52,2		38,1	48,	59,1	53,3	50,	57,9	57,7	65,7	25,	82,1					47,1
Pendent de pagament	32,6	35,4	23,9		28,6	8,	31,8	26,7	7,9			11,6		12,8					20,8
Empresa					4,8					2,6									1,4
Lloguer sense mobles	30,2	16,7	21,7		28,6	40,	4,5	20,	31,6	31,6	23,	20,	25,	2,6					26,5
Lloguer amb mobles																			
Cap habit. Professional	97,9	100,	93,5		100,	92,	100,	100,	97,6	100,	88,5	100,	100,	100,					97,7
1 ha. Profes	2,1		4,3			4,			2,4		11,5								1,8
2 ha. Profe.			2,2			4,													0,2
+ 2 ha. Prof.																			
TOTAL	9,8	9,8	7,		9,	7,4	2,8	5,	7,9	13,5	4,8	7,1	1,7	8,7					6,8

Nota: En aquests percentatges no s'ha tingut en compte els que no consta.

CARACTERISTIQUES D'OS I REGIM ECONOMIC DE TINENÇA DE LES VIVENDES (en percentatges)
 Habitacles de + de 111m² per districtes i seccions censals

	Districte I			Districte II				Districte III				Districte IV		TOTAL
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	
Residència habitual	96,1	60,4	81,8	70,	100,	100,	100,	98,4	89,7	98,7	95,7	100,	64,	80,4
Residència temporal		1,9	1,5										36	5,4
Desocupat	3,9	37,7	16,7	30,				1,6	10,3	1,3	4,3			14,5
Propietat	66,2	62,3	59,1	65,5	70,	50,	75,	74,6	82,8	69,2	79,5	71,4	64,	47,1
Pendent de pagament	9,5	26,4	22,7	13,8	7,5	50,	12,5	6,3		10,3	11,4		8,	20,8
Empresa	4,1	1,9			2,5			1,6	3,4	1,3	4,5	14,3	16,	1,4
Lloguer sense mobles	20,3	9,4	16,7	20,7	15,		12,5	2,5	6,9	14,1	4,5	14,3	12,	26,5
Lloguer amb mobles										1,3				0,6
Cap habit. professional	79,2	98,1	89,4	97,5	82,5	100,	87,5	90,6	96,6	97,4	93,5	100,	92,	97,7
1 ha. Profes	15,6		6,1	2,5	5,		6,3	7,8		2,6	4,3			1,8
2 ha. Profe.	5,2		3,		2,5			1,6	3,4		2,2		8,	0,3
+ 2 ha. Prof.		1,9	1,5		10,		6,3							0,2
TOTAL	5,8	10,9	10,1	15,	11,9	0,3	5,3	12,3	20,6	14,3	8,2	2,7	5,6	9,3

Nota: En aquests percentatges no s'ha tingut en compte els que no consta.

- Zones més deficitàries d'equipaments en general
- * Relativa instal·lació de gas per canonades

Barri de Can Grané

D. 4^è S. 2^è disseminat

Barri de Riera Bonet
D. 4^è S. 1^è

Barri de L'Àngel

D. 3^è S. 4^è

PEP VENTURA
JOAN MARAGALL

RIERA BONET

D. 2^è S. 4^è

Barri del Canal

INCRESA

D. 2^è S. 3^è

D. 2^è S. 1^è

C. CASTANOS

D. 3^è S. 3^è

Barri de Bonavista

PASSEIG CASALS

R. DE MAS

D. 2^è S. 2^è

V. ANTONIA

D. 1^è S. 1^è

MERCAT

P. S. TERRALE

D. 1^è S. 2^è

AJUNTAMENT
Barri Centre

D. 3^è S. 2^è

RAMON LLIBRE

CARRERA A PARIOL

D. 3^è S. 1^è

3. LES INSTAL·LACIONS BÀSIQUES DELS HABITACLES

És interessant ara conèixer els equipaments d'aquestes vivendes segons la informació continguda al cens de 1980. La informació incidia sobre la disponibilitat de l'aigua, sobre els aspectes higiènic i sanitaris, sobre el tipus de calefacció o refrigeració emprat, sobre la disponibilitat de gas per canonades i sobre el servei de telèfon. El conjunt dóna una certa aproximació a la qualitat de vida dels habitatges de Molins de Rei.

La nostra anàlisi, precisament per simplificar la gran quantitat d'informació disponible, només tindrà en compte l'absència de cadascun d'aquests serveis. I, evidentment, el farem sectoritzat per districtes i seccions censals.

El quadre que segueix és la relació percentual dels dèficits respectius, en una relació de més a menys, i sempre comparada amb la totalitat dels dèficits municipals per a cadascun dels serveis considerats.

A nivell global, els béns i serveis més escassos són la refrigeració i la calefacció; es pot parlar veritablement de l'excepcionalitat d'aquesta mena d'equipaments.

El gas instal·lat per canonades és deficitari a les tres quartes parts de les vivendes. Concretament, només se'l veu a la zona que va de la via del tren fins l'autopista, exceptuant els entorns de l'Església parroquial i els de la plaça de la Creu.

El telèfon, per la seva banda, és present a un 40 % dels habitatges, essent més aviat excepcional al barri de Can Grané i a la part disseminada de la població i al barri Centre on només ateny el 50 % de les vivendes.

L'aigua corrent calenta és deficitària a la quarta part dels habitatges. La zona més ben equipada és la del districte II, és a dir, la que es troba entre la via del tren i l'autopista i en el límit de l'Avinguda de València.

Els dèficits d'equipament dels habitatges. En tant per cent.

Seccions censals i districtes	Refri-geració	Calefacció per		Gas per telèfon	Aigua corrent		W.C.								
		aire	aigua radia-dors		canona-des	calen-ta	freda sense banyera la- o dutxa vabo	aigua sense	sense						
					(1)		(2)	(3)							
I	1	99,6	99,6	95,9	79,-	86,1	36,3	33,6	2,9	1,4	13,1	7,-	6,5	4,1	(542)
	2	100,-	89,9	73,3	94,3	6,2	50,9	9,9	0,2	-	2,6	2,6	0,8	0,6	(508)
	3	99,1	99,7	90,8	87,8	89,1	39,5	28,2	12,5	12,3	11,9	7,3	2,5	2,3	(674)
II	1	99,1	96,9	91,7	87,4	75,8	30,3	14,5	1,2	-	4,7	1,8	1,2	1,-	(413)
	2	99,7	97,9	88,6	89,8	78,2	34,4	34,1	1,4	0,7	9,7	5,5	1,4	1,1	(499)
	3	98,2	85,2	93,6	86,7	53,1	30,1	3,3	2,5	1,8	-	-	0,9	0,3	(805)
	4	99,7	98,7	95,2	92,7	73,2	41,4	16,-	2,2	1,6	1,6	1,3	0,3	-	(330)
III	1	99,4	98,8	88,5	90,9	73,-	40,-	28,8	1,6	1,4	7,5	2,3	0,4	0,4	(533)
	2	99,2	98,6	88,7	73,2	90,8	37,1	24,1	1,4	0,7	8,3	2,8	3,5	1,5	(146)
	3	99,2	98,8	90,8	79,9	91,1	34,8	35,4	1,1	0,9	3,9	2,9	1,5	0,4	(562)
	4	99,1	98,9	97,3	91,1	95,6	39,9	30,5	2,3	1,5	4,-	0,4	0,5	0,4	(570)
IV	1	99,6	99,6	99,6	96,8	98,9	34,8	32,2	1,8	0,8	2,4	0,7	1,4	1,1	(292)
	2	100,-	99,6	97,3	96,4	96,6	88,1	39,4	19,7	19,4	17,9	7,6	16,4	16,5	(447)
Molins		99,2	96,3	91,6	88,5	75,2	41,3	24,6	4,3	3,9	6,6	3,3	2,8	2,3	
		(5760)	(5575)	(5363)	(5203)	(4448)	(2437)	(1476)	(257)	(217)	(400)	(197)	(165)	(128)	(6321)

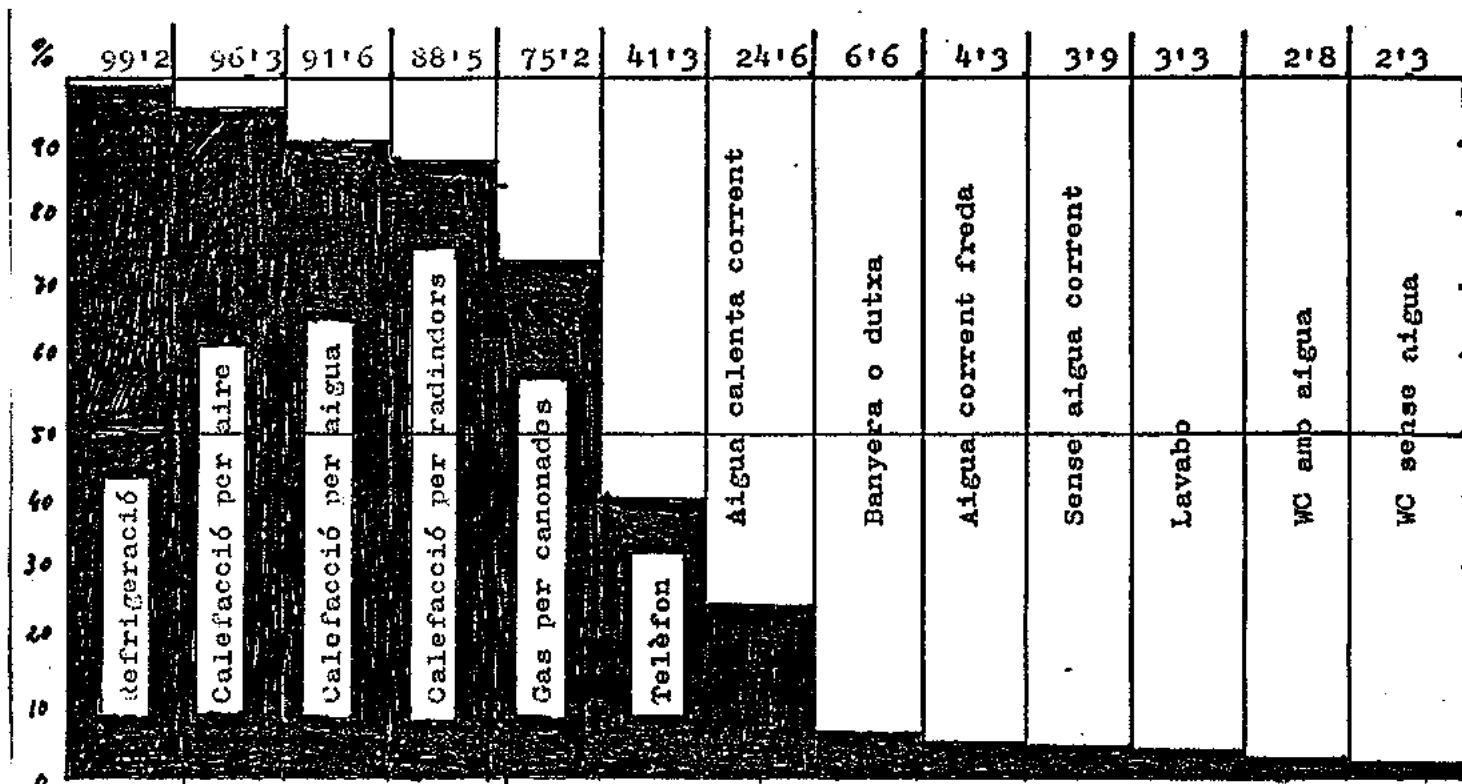
(1) S'entén que no disposen d'aigua corrent a la casa; però que sí tenen pous o cisternes propis.

(2) S'entén que tenen encara comunes que van a parar a pous morts. Aquí i ara la relació percentual no és de dèficit, sinó dels qui veritablement tenen aquest sistema de WC.

(3) En cadascuna de les distribucions sempre hi ha un petit percentatge de no respostes que en aquests totals no hem fet constar.

Per la resta de les infraestructures considerades, els dèficits són ja l' excepció. Els dèficits d'aigua corrent són ostensibles entorn de l' Església i al barri de Can Grané i al disseminat de la població i pel que fa als serveis sanitaris i higiènics, a més d'aquests, també s' observen entorn de la plaça de la Creu.

A grans trets, aquestes són les característiques globals dels dèficits d'equipament a les vivendes de Molins de Rei. El gràfic següent en vol donar una idea aproximada: (el grafiat negre i els percentatges es refereixen als qui no disposen del servei).

CONCLUSIONS

Hi ha una relativa concentració de vivendes, en línies generals, entre la via del tren i el disseminat.

La característica d'aquesta concentració ve donada per la gran quantitat d'edificis de més de dues vivendes, o sigui, tendint als blocs de cases que, certament, incrementen la seva densitat al barri del Canal.

Ès aquí on justament la funció residencial és manifestament compartida amb d'altres usos que no són específicament els de la residència. La vivenda, per altra banda, sol ésser petita relativament, concentrant-se a la dimensió de tres habitacions per habitacle.

L'ús exclusivament residencial de l'habitacles es localitza entorn de la plaça de l'Església, de la de la Creu, al triangle Avinguda de València-Santiago Rusiñol-autopista, a la carretera del Papiol i als barris Bonavista i Riera Bonet.

El barri de Can Grané i en tot l'ample territori on s'escampa el disseminat de la població cap a la muntanya, s'hi troba una gran proporció de residències temporals. Per altra banda, el barri Centre concentra una relativa proporció d'habitacles desocupats en un municipi on ja són relativament importants i nombrosos. Aquí les vivendes solen ésser grans superant la mitjana de les quatre habitacions per vivenda.

Si tenim en compte la superfície en metres quadrats, s'observa que les grans superfícies es concentren al barri de Bonavista, a l'entorn del cementiri i entre l'Avinguda de València i el carrer Santiago Rusiñol. Per altra banda, les petites dimensions es troben a la Riera Bonet i al disseminat de la població; es veu clar que aquí també la vivenda és petita concentrant-se a les tres habitacions per habitacle.

Finalment, cal dir que els dèficits d'equipament més ostensibles s'observen a Can Grané i al disseminat de la població, a l'entorn de l'Església parroquial i pels volts de la plaça de la Creu.

IV. EQUIPAMENTS I SERVEIS SOCIALS

1. ENSENYAMENT

1.1 Pre-Escolar

A manera de preàmbul presentem la situació del pre-escolar en el curs 1984-85, tenint en compte tot el col·lectiu escolaritzat de 0-5 anys. Fem aquest aclariment perquè en l'anàlisi que es fa a continuació de l'etapa d'E.G.B. es parla també de pre-escolar però només es té en compte el que normalment s'entén per parvulari, 4 i 5 anys. En aquest "pròleg" o preàmbul analitzem tot l'equipament existent, tant públic com privat, dedicat al pre-escolar en sentit ampli; des de la guarderia, jardí d'infància, fins a pàrvuls.

Una anàlisi mínimament correcta que volgués incidir en els índexs de població entre 0 i 5 anys, realment escolaritzada, hauria de treballar també sobre la població real de 0-5 anys existent l'any 1984 a Molins de Rei. Aquestes dades no les tenim. En el capítol d'anàlisi demogràfica, la nostra base ha estat el padró de 1981, que malgrat els anys transcorreguts creiem del tot vàlid en la perspectiva d'una visió global de la població. Aquesta vàlida no és aplicable quan es tracta de posar en relació uns serveis o equipaments i un grup concret de la població a qui van destinats aquests serveis. Aquest és el motiu pel qual no entrarem en les anàlisis i percentatges de quina és la població de 0-5 anys efectivament escolaritzada. Centrarem l'anàlisi en els equipaments propiament dits i en el col·lectiu atès, però sense referir-lo al grup de la població real.

1.1.1. Els serveis existents

A més de les escoles, tant públiques com privades, que tenen les aules de pre-escolar, hem contactat amb les

següents institucions:

1. Parvulari Niu	de 9-18 h. (sense menjador 9-13 i 15-18 h.)
2. Cooperativa Tambor	de 7-20,30 h.
3. Parvulari Bambi	de 9-17 h. (sense menjador 9-12 i 15-17 h.)
4. Parvulari El Girasol	de 7-20 h.
5. Parvulari El Pulgarcito	de 6-20 h. (sense menjador 9-12,30 i 15-17 h.)
6. Parvulari L'Ametller	de 7-19 h. (també de 6-20 h.)
7. Jardí d'Infants Municipal	de 8,15-19 h.
8. Parvulari El Cargol	de 8-18 h. (també de 18-20 h.)
9. Parvulari Romani	de 7,30-18,30 h. (sense menjador 9,30-12,30 i 15-17,30 h.)

La lectura dels horaris fa pensar que la majoria dels parvularis o guarderies han tingut en compte el possible treball de la mare. Més de la meitat comencen la jornada abans de les 8 del matí i acaben a les 19 o més tard. Això permet realment l'atenció i cura dels infants de les mares que tenen un horari laboral.

1.1.2. El col·lectiu atès

Les institucions esmentades anteriorment estan dedicades únicament a l'etapa de pre-escolar i no considerem en la seva dinàmica de funcionament l'etapa d'ensenyament primari, E.G.B.

Per una visió més real (i global a la vegada) de quin és el col·lectiu de persones de menys de 5 anys que està escolaritzat unificarem les dades que ens han facilitat els parvularis mencionats, amb les de les escoles, tant públiques com privades, que tenen també nivell de pre-escolar.

L'escola privada és encara qui domina el pre-escolar, considerat en la seva globalitat. Però és clar que aquest

predomini li ve donat clarament per l'atenció que presta als menors de 4 anys. A partir de 4 anys s'inverteixen els papers i el predomini passa a ésser de l'escola pública. La privada domina clarament el que és guarderia i jardí d'infància, mentre que el parvulari que ja és més pròpiament ensenyament, forma part de l'escola pública.

<u>Edat</u>	<u>Escola Pública</u>	<u>Escola Privada</u>	<u>TOTAL</u>
De 0-1 anys	---	54 (100)	54(100)
De 2-3 anys	69(20,6)Municipal	266 (794)	335(100)
De 4-5 anys	401(62,7)	238 (372)	639(100)
	470(45,7)	558 (54,3)	1.028 (100)

No sabem quin és l'embalum de la població entre 0 i 5 anys a l'any 1984. En el padró de 1981 era de 1.207 persones; no pensem que hagi augemntat, fins i tot potser haurà anat en retrocés. Volem remarcar que la xifra de 1.208 infants de 0 a 5 anys escolaritzats en 1984 representa un índex força elevat.

Per tractar el col·lectiu escolaritzat d'aquest nivell, hem tingut en compte totes les institucions que apleguen els infants d'aquestes edats. A partir d'ara, que tractarem el nombre d'aules, professors, personal i altres serveis, limitarem la nostra anàlisi a les institucions que hem llistat en un començament, que són en definitiva les que es dediquen quasi exclusivament als infants de guarderia, i han estat visitades una per una.

1.1.3. Nombre d'aules i altres espais específics

Els 9 parvularis anteriorment esmentats apleguen 442 infants de 0 a 4 anys, distribuïts en 29 aules, el que representa un promig de 15,2 infants per aula. Aquest és el promig de la globalitat, però si tenim en compte cada un dels parvularis, no tots se situen en el mateix índex. L'es -

cala oscil·la des del que té 8,7 infants per aula fins el que en té 22,2. Cal dir, no obstant, que els índexs més baixos corresponen sempre als que tenen els infants més petits, mentre que els índexs més alts acullen els més grans. Aquesta és la tendència, això no vol dir que en alguns casos aquesta tendència no sigui del tot correcta. En el quadre següent expressem aquesta relació entre alumnes i aules.

1.P.Niu	26 alumnes	3 aules	8,7 al/aula
2.C. Tambor	38	3	12,7
3.P. Bambi	32	3	10,7
4.P. El Girasol	52	4	13,-
5.P. Pulgarcito	56	3	18,7
6.P. L'Ametller	30	2	15,-
7.J.I. Municipal	86	5	17,2
8.P. El Cargol	89	4	22,2
9.P. Romaní	33	3	11,-
TOTAL	442 alumnes	29 aules	15,2 al/aula

Quant a altres espais específics i complementaris d'aquest tipus d'equipament els detallem per escoles en el següent quadre.

	<u>Patis</u>	<u>Dormitoris</u>	<u>Lavabos</u>	<u>Cuina</u>	<u>Menjador</u>
1.P. Niu	2 T	1	2 tasses 1 pica	si	--
2.C. Tambor	1 P	-	3 lavabos	si	si
3.P. Bambi	1 P	1		si	--
4.P. El Girasol	1 P	-	2 banys	si	si
5.P. Pulgarcito	2 P	1	2 lavabos 6 tasses	si	si
6.P. L'Ametller	1 P	1	-	si	si
7.J.I Municipal	1 P	1	si	si	si
8.P. El Cargol	1 P	1	si	si	si
9.P. Romaní	1 P	1	si	si	si

Cal fer algunes observacions per a la lectura d'aquest quadre.

Com es pot comprobar, la majoria de parvularis fan constar que tenen patis i no terrasses. És normal que en una població com Molins de Rei aquest tipus d'institucions puguin ubicar-se en immobles no encaixonats en grans edificis i que això els permeti una sortida a un pati exterior.

La qüestió dels dormitoris i menjador no significa, la majoria de les vegades, una sala expressament dedicada a aquests efectes, sinó senzillament una aula que fa aquestes funcions en les hores precises. En algun parvulari ens diuen que tenen cuina, però que no serveix, ja que a l'hora de dinar els infants són traslladats a una altra escola (és el cas del Jardí d'Infants Municipal).

Pel que fa als lavabos, és quasi del tot normal l'existència d'un espai pels grans i un altre pels infants. No ens consten les dades d'alguns parvularis, però suposem que aquesta separació deu ésser normal. Pel que fa referència als infants, normalment són unes piques i unes tasses a la mida i expressos per ells.

Algunes de les institucions ens especifiquen l'existència d'un despatx i d'una "biberonía" (Parvulari Niu) i altres, l'existència d'un gimnàs o recuperació (Cooperativa El Tambor i Parvulari El Girasol) que es tracta més, suposem, d'una activitat que de l'existència d'un espai físic concret destinat exclusivament a l'exercici físic.

1.1.4. El personal

El personal que d'una o altra manera treballa en aquestes institucions suma un col·lectiu de 56 persones que hem agrupat en les categories següents:

-Educadors (psicòlegs, puericultors, pedagogs, mestres..)	36
-Educadors suplents	3
-Altres professionals (ATS, Educadors físics...)	2
-Personal subaltern (cuina, neteja...)	9
-Pràctiques	6
TOTAL	56

Si tenim en compte únicament el personal "educador", 36 persones, i del col·lectiu d'infants que aquests parvularis acullen, 442 infants, ens trobem amb una mitjana de 12,3 infants per educador. Estem parlant d'un promig global, que sabem ja que no serà el mateix en tots i cada un dels parvularis, però que es pot valorar de correcte i positiu dins aquesta perspectiva de globalitat. La situació més en detall de la distribució del personal en els diferents centres ve expressada en el quadre següent:

	Nºed.	Nºnens	N/E	suplents	altres prof.	p.sub.	pràc.
1.P.Niu	3	26	8,7	2	-	1	-
2.C.Tambor	2	38	19	-	2	2	-
3.P.Bambi	3	32	10,7	-	-	2	-
4.P.El Girasol	6	52	8,7	-	-	1	3
5.P.Pulgarcito	4	56	14	-	-	1	3
6.P.L'Ametller	2	30	15	1	-	-	-
7.J.I Municipal	5	86	17,2	-	-	-	-
8.P.El Cargol	7	89	12,7	-	-	-	-
9.P.Romaní	4	33	8,2	-	-	1	-
TOTAL	36	442	12,3	3	2	8	6

Els parvularis que donen els promigs més alts de nens per educador són normalment els que tenen nens a partir dels 2 anys fins a 4, en canvi els més petits formen nuclis molt més reduïts. Si aquests promigs es poden valorar com a positius també cal remarcar que algun dels parvularis té persones suplents o altres tipus de professionals al seu servei

que sempre són signes indicadors d'un nivell qualitatiu molt acceptable.

1.1.5. Les condicions higiènic-sanitàries

Quan parlàvem de l'espai físic, o millor dit, "equipament d'espais específics", hem fet menció d'algun aspecte que afectava la qüestió higiènica-sanitària, però pensem que és una qüestió que mereix una anàlisi més detallada.

Ens fixarem en dues qüestions puntuals, però que poden ésser realment indicadores al respecte.

Serveis sanitaris per cada aula. Creiem que alguna de les institucions no ha captat prou bé la pregunta i ha entès si a dins de cada aula hi havia el sanitari. No era aquesta la pregunta, sinó que el que es volia realment saber és si cada aula tenia el seu propi servei sanitari, però no si el tenia ubicat a dins la mateixa aula. Per aquest motiu i amb molta raó, algun parvulari ens ha contestat que "era més higiènic tenir-los ubicats fora de la propia aula".

Només dos parvularis ens afirmen l'existència clara d'un servei sanitari per cada aula. Un altre ens diu que solament hi ha diferència entre els serveis dels més petits i els dels més grans. Algun diu tenir una pica a cada aula que faciliti el rentar-se les mans sempre que sigui necessari, però la resta dels serveis són un equipament a part.

El que sí queda molt clar és que cada nen té normalment el seu equip personal d'higiene: xumets esterilitzats en els casos adients, pintes, tovalloles, esponges... fins i tot un parvulari ens diu que cada nen té la seva pròpia tumbona per a dormir.

Com es pot suposar aquest equip personal d'higiene varia també segons les edats dels nens. Queda molt clar que els petits que són normalment qui més equip necessita ja tenen com a norma la total personalització d'aquest equip d'higiene, fins a les petites coses com poden ésser la pinta, etc. Un dels parvularis ens diu que aquestes nor-

mes d'higiene personal només arriben fins al pitet o tovalló, però també és cert que es tracta d'un parvulari de nens a partir dels 2 anys.

Quant a l'assistència sanitària personal, en sentit ampli, hem tingut en compte dos tipus de serveis: el del pediatre i el del psicòleg. Pel que fa referència al pediatra, totes les institucions menys una tenen cobert el servei d'una o altra manera. El ventall és prou ample i es contempla des de la possibilitat d'un servei permanent del pediatre fins al que té el servei del pediatre cobert per la seguretat social. Dos parvularis estan assegurats a l'ASEPEYO, que els garanteix una revisió a començament de curs i algun altre parvulari té una "igualada" amb un pediatre i sempre que cal el poden cridar.

El que sembla clar per tots els parvularis és que cada nen ja té el seu propi pediatre per conducte familiar i que a l'escola només els toca prevenir i assegurar les possibles emergències que es poden donar dins l'escola.

La quasi totalitat d'escoles disposen dels serveis d'un o més psicòlegs. El que no podem concretar és si aquests serveis els presta un psicòleg contractat únicament per aquestes funcions o bé les fa un psicòleg que consta ja com un educador de plantilla. Sigui quina sigui la situació el cert és que només una escola no té aquests serveis i actualment l'Associació de Veïns del barri fa gestions per aconseguir-los (el Parvulari Romani del c. Riera Bonet, s/n). Dos parvularis (Bambi i l'Ametller) diuen tenir els serveis d'un psicòleg 4 hores per setmana. Dos més (Cargol i Girasol), 6 o 8 hores per setmana. Un altre (Pulgarcito) diu tenir 2 psicòlegs 1 o 2 hores cada setmana. La resta que té aquest servei l'utilitza principalment fent unes proves a fi de curs o bé sempre que els mestres ho demanen per algun cas concret.

El Jardí d'Infants Municipal utilitza els serveis de l'equip psico-pedagògic que té l'Ajuntament.

Només un parvulari especifica concretament que un dels serveis del psicòleg són les sessions de supervisió del treball realitzat pels educadors. Remarquem això perquè creiem que la generalització d'aquesta tasca podria ésser almenys tant útil com les atencions individuals que es poden prestar als infants.

1.1.6. Les condicions econòmiques

Creiem oportú que abans de qualsevol reflexió tinguem a la vista les dades facilitades pels mateixos parvularis. Elles mateixes poden servir de comentari.

	<u>Mensualitat</u>	<u>Menjador</u>	<u>Total m.</u>	<u>Matrícula</u>
1.	4.500	4.500	9.000	
2.	3.500(6h)	3.800	7.300	3.500
	4.500(8h)		8.300	
3.	3.200	275 dia 20 d:5.000	8.700	2.800
4.	3.500	250 dia	8.500	3.000
	4.500	20 d:5.000	9.500	
5.	depèn del nen	4.000	-----	2.000
6.	3.300	300 dia	9.300	
	3.600(paquet)	20 d:6.000	9.600	
7.	3.000	1.600 set. 4 set:6.400	9.400	
8.	4.000 4.800(petits)			
9.	2.500	4.000	6.500	1.000

És evident que les despeses de menjador només les tenen aquelles famílies que utilitzen aquest servei. Llavors la quota mensual queda reduïda estrictament a la "mensualitat". Una advertència semblant cal fer en els preus de menjador que l'estipulen en base a una quantitat per àpat; és de suposar que les famílies només abonaran l'import del total dels àpats que el nen ha fet a l'escola.

Tot això ho diem per deixar clar que els totals mensuals que donen en el quadre són elaborats per nosaltres en base a les dades parcials facilitades pels parvularis. Aquests totals, incloent-hi les despeses de menjar mostren un ventall que oscil·la entre les 6.500ptes. el més barat fins a les 9.600ptes. el més car. Aquest ventall omple totes les possibilitats d'increment produïdes per si són més petits, si es passen més hores a l'escola, per si són necessaris els "paquets"... La diferència entre un extrem i l'altre és de 3.100 ptes.

Si només tenim en compte la mensualitat escolar el ventall oscil·la entre 2.500 i 4.800 ptes. El ventall entre un i altre extrem es redueix a 2.300 ptes.

Valorar el preu és difícil des d'una perspectiva el més objectiva possible, ja que aquesta objectivitat pot tenir el punt de mira de qui organitza aquest servei, i també el punt de mira de qui l'utilitza. Aquest darrer pot tenir unes situacions que realment no li permetin la utilització d'aquests serveis, malgrat que el seu preu estigui realment ajustat al cost.

És un servei escolar no obligatori, i la seva privatització encareix el seu cost.

En la informació rebuda de les mateixes institucions es fa menció d'algunes activitats que ocasionen despeses. Les activitats més generalitzades són les sortides. En la majoria dels casos, els nens paguen el preu de l'autocar; en un cas concret se'ns diu que el 50% va a càrrec de la guarderia i l'altre 50% a càrrec del nen. En el cas de les colònies d'estiu (en parla un parvulari) el preu és de 1.000 ptes. diàries.

Unes altres fonts de possibles despeses, mencionades únicament per un parvulari, són, en primer lloc, els treballs manuals, que comporten 300 ptes. mensuals, i en segon lloc "el seguro escolar" que representen 1.100 ptes. al llarg de l'any. El fet que aquestes activitats, treballs ma-

nuals, sortides, colònies, etc. siguin explícitament mencionades per una minoria de parvularis no presuposa que els altres no portin a terme cap tipus d'activitat; només podem dir que "no ens consta", i per tant tampoc sabem si el preu mensual, encara que sigui ocasionalment, ve incrementat per alguna d'aquestes despeses.

1.1.7. Les Associacions de Pares

Generalment aquestes associacions són el mitjà normal de participació que les famílies dels infants en edat escolar tenen a l'abast durant tot el procés educatiu dels seus fills.

El fet sembla més normal en els nivells d'escolaritat obligatòria, però cal veure què és el que passa en els serveis de pre-escolar.

De tots els parvularis visitats només dos ens contesten afirmativament. El Jardí d'Infants Municipal i el Parvulari Romani. No solament n'afirmen l'existència nominal, sinó també efectiva, a través de les activitats que es porten a terme. En el cas del Jardí d'Infants Municipal, els pares fan una aportació anual de 1.100 ptes. per les despeses que ocasionen les sortides, conferències, etc.

Els altres parvularis no tenen associacions de Pares, però això no vol dir una desconexió total de les famílies. Els contactes personals són el mitjà més habitual. Algunes vegades aquests contactes estan mínimament reglamentats, com és el cas del Parvulari que té establert rebre una família cada setmana o bé també els altres que tenen ja estipulades unes reunions periòdiques d'informació, o bé també l'ús d'un Butlletí Informatiu.

Sembla insinuar-se un cert descoratjament de cara a les reunions ja que segons diuen els nostres informants els pares no assisteixen a les reunions.

S'ha intentat sondejar als responsables de les insti-

tucions sobre els motius que determinen a les famílies a portar el nen a la guarderia. Volem remarcar que es tracta únicament de la impressió que els educadors han pogut treure a base de converses amb els pares, no és el resultat de cap enquesta o sondeig.

Per damunt de qualsevol altra motivació sembla que el fet determinant és que la mare treballa. Amb molta menys proporció surt la qüestió de que el nen a casa no sap què fer o bé també que és un destorb.

Aquests són els dos motius principals, però junt amb ells s'hi donen més observacions dignes de tenir en compte i que podríem resumir en "la preocupació dels pares per a l'educació dels fills i el convenciment que la guarderia és l'inici de l'escolaritat".

Es troba a faltar per part dels educadors un reglament de guarderies. Ignoren si ja n'existeix algun.

1.1.8. Conclusions

Més que unes conclusions, assenyallem alguns punts que en tot el llarg de l'exposició han sobresortit.

- L'anàlisi presenta unes limitacions clares ja que ens manca el punt de referència de quina és a l'any 1984 la població potencialment usuària dels equipaments de pre-escolar. Això ens priva de situar realment la incidència que tenen aquests equipaments. Malgrat això creiem que els 1.028 infants de 0-5 anys realment escolaritzats representa una xifra molt important.

- Una segona realitat a tenir present és que la majoria de les guarderies presenten un horari molt adaptable a un possible treball de la mare que li permet l'exercici de la seva feina o professió amb normalitat.

- Tant si tenim en compte l'equipament com el personal, sembla que es tracta de guarderies o parvularis que han tingut en compte les exigències qualitatives que pre-

senten aquests tipus d'equipaments. No es tracta de "parkings" de criatures sinó d'institucions que tenen en compte el seu rol educatiu i formatiu.

- El cost, la mensualitat, tal com hem observat en l'anàlisi, no és fàcil mesurar si és realment excessiu o no. Si prenem en compte únicament la mensualitat, deixant a part el cost del menjar, ens trobem que el cost mitjà de la globalitat és de 3.400 ptes. mensuals. Si aquesta xifra la prenem com a pauta podem situar per damunt d'ella el Parvulari Niu, Cooperativa Tambor, Parvulari El Girasol i Parvulari El Cargol, tot assenyalant que aquests són els parvularis més cars. Per sota aquesta xifra hi trobem el Parvulari Bambi, Parvulari L'Ametller (si els nens no porten paquet), Jardí d'Infants Municipal i Parvulari Romani.

- En darrer lloc i a nivell purament indicatiu farem menció d'alguns dels estàndards que la Corporació Metropolitana de Barcelona va elaborar i aplicar l'any 1977 pels municipis que formen part de l'Àrea. En les previsions fetes en aquest estudi per Molins de Rei a l'any 1983 es conta que aquest municipi contarà amb 28.000 habitants, previsió que no s'ha complert i per tant tampoc són dignes de tenir en compte les aplicacions dels estàndards basades en aquestes previsions. Per tant ens limitarem a aplicar alguns dels estàndards que fan referència a l'equipament de pre-escolar, basant-nos sempre en les dades del padró del 1981.

La demanda efectiva sobre la població potencialment usuària de l'equipament és d'un 65%. Aquests estàndards contemplen l'equipament de pre-escolar per a la població de 2 a 5 anys. En el cas de Molins de Rei tindrem la situació següent:

- La demanda potencial sobre la població total és d'un 7,5%. A Molins la població total és de 18.222 ha; la demanda potencial sobre el total d'aquesta població serà de 1.366 places de pre-escolar.

- La demanda efectiva sobre aquesta població es

conta que és d'un 65%. En el cas de Molins de Rei, de 887 places de pre-escolar entre 2 i 5 anys. Actualment són 964 places existents que representen el 70,6% de la població potencial. Per tant se supera en 5 punts els estàndards previstos.

- La participació del sector públic queda establert en un 65% de la demanda efectiva. Això vol dir que el sector públic hauria de cobrir 576 places. A Molins de Rei en cobreix (sempre de 2 a 5 anys) 470, que representen el 53%; 12 punts per sota de l'estàndard.

Els estàndards valen el que valen i prou. Si els hem consignat és perquè puguin servir de punt de referència. És evident que els problemes no es resolen aplicant estàndards, però tampoc és inútil tenir-los com a referència.

1.2 Educació General Bàsica

1.2.1. Presentació

Aquest informe té dos objectius bàsics: el primer és proporcionar un coneixement exhaustiu de la situació escolar al Municipi; el segon objectiu és poder disposar de dades que permetin de saber quina demanda de places escolars es pot preveure per als pròxims cinc anys.

La davallada de la natalitat i la crisi econòmica, que ha aturat l'onada migratòria, han fet variar essencialment les perspectives de creixement de població: per aquesta raó és necessari disposar de dades estadístiques que permetin fer una planificació del sector.

Cal dir, però, que aquest objectiu és difícil d'assolir, atès que no hi ha una estructura administrativa adequada que permeti tenir al dia les altes de població que es produeixen a causa de la natalitat. El registre de naixements és tramès amb un retard considerable al lloc de residència de la

mare. Cal recordar que aquests naixements s'efectuen sobretot en centres sanitaris de fora del Municipi, per la qual cosa el registre es fa en el lloc on té efecte el naixement, i la tramitació és excessivament lenta.

La població nascuda en els darrers dos anys, ha hagut de ser calculada mitjançant el contrast de diferents fonts d'informació (1) a fi de poder tenir un màxim d'aproximació de la població escolar, nivell pre-escolar, compresa entre els cursos 85/86 al 87/88. Per això els resultats han de ser utilitzats amb precaució, atès que és difícil de calcular quina ha estat l'actitud de la parella respecte a la natalitat en aquests dos anys, perquè és a partir de l'any 1980 que comença a minvar el creixement de població.

Els totals de població, sobretot pel que fa referència al nivell d'E.G.B. poden variar per les altes o baixes que es produeixin a causa dels desplaçaments. Però si la crisi econòmica actual no canvia no es preveuen grans variacions pel que fa a les altes. Poden produir-se baixes pel retorn en el lloc d'origen de la població immigrada o per l'oferta de llocs de treball en una zona determinada, però això, de moment, no sembla gaire probable.

Malgrat tots els inconvenients plantejats i les modificacions que posteriorment poden sorgir per canvis imprevistos, treballs d'aquest tipus poden ésser de gran utilitat.

Aquest estudi tot just iniciat, seria bo de completarlo i fer-lo extensiu a BUP, COU i Formació Professional. No tant pel que fa a la planificació de places escolars com pel que pot aportar al coneixement de la població juvenil, el qual ajudaria a contestar les preguntes següents:

- Cap on es canalitza la població compresa entre els 14 i 18 anys?
- Quin percentatge, en acabar l'Educació General Bàsica, té únicament el certificat d'escolaritat i quants d'aquests passen a Formació Professional?
- Quina població compresa en aquests anys es canalitza cap

a BUP? Elecció que pressuposa una intenció de fer estudis superiors.

També seria bo de fer un seguiment dels fracassos escolars; igualment seria important de saber si les actituds enfront dels estudis i les tendències en l'elecció, es localitzen en determinades zones urbanes, en determinades capes socials i en determinades escoles, atès que, hipotèticament, elements com: mena d'escola, categoria socio-professional dels pares, barri on habita, etc., són determinants en la formació dels joves.

L'ampliació de l'estudi podria ésser una eina de treball vàlida per seguir la línia marcada de millorar el benestar social o, si més no, permetria conèixer el comportament de la població compresa en aquests anys.

1.2.2. Sectors d'ensenyament

L'escola pública ha constituït en els darrers anys una reivindicació dels moviments progressistes d'ensenyament i de moltes associacions de pares. En realitat aquesta reivindicació implica una reforma profunda en l'ensenyament i una desaparició de la segmentació escolar, objectius que encara no han estat assolits, malgrat que s'observa un trasllat de població escolar cap el sector públic.

A Catalunya, en el curs 1978/79, el percentatge d'alumnes del sector públic sobre el total de la població escolar és un 48,2%; en el curs 1980/81 és un 50%; no es disposa de dades del curs 1983/84, però és possible que el percentatge sigui més alt. Estudis puntuals de les poblacions de Catalunya -aquestes dades han estat tretes de l'INE "Estadística en la Enseñanza en España"- serien força més aclaridores per saber quina és la situació escolar sobretot pel que fa referència a les comarques més properes a Barcelona. A Molins de Rei, en el curs 1978/79 anava al sector públic un 55,7% de la població escolar; en el curs 1983/84, passa a ser un 58,4%. (2) Però aquest desplaçament encara és més

nombrós en el nivell de pre-escolar del qual únicament disposem de dades de la població escolar de Molins de Rei: mentre que en el curs 1978/79 és un 47,3%, en el curs 1983/84 passa a ser un 60%.

En aquest sentit, el progrés numèric realitzat per l'escola pública no significa un avanç cap a formes d'escolarització noves, sinó que únicament pot ser el reflex de l'esforç realitzat en algunes zones per tal de millorar les instal·lacions i oferir un nombre més gran de places escolars.

Avui encara l'elecció de sector és estretament relacionada amb característiques econòmiques i socials. És fàcil comprovar entre la població escolar del Municipi que la que habita en zones que tenen un alt percentatge de població immigrada, la qual cosa generalment implica un nivell socio-econòmic més baix, es decanta majoritàriament cap el sector públic, mentre que els sectors socials amb nivell econòmic més alt, ho fan cap el sector privat.

Igualment, el percentatge més alt de població escolar no localitzada en cap escola del Municipi és també a les mateixes zones, la qual cosa fa suposar que aquesta població es desplaça a escoles privades de fora de la vila.

El sector privat, a Molins de Rei ocupa un espai important. El 46,7% de places escolars disponibles del nivell d'EGB pertanyen al sector privat.

Nombre de places escolars

Taula 1

	<u>Escola Privada</u>		<u>Escola Pública</u>		<u>T.Places</u>	<u>T.Pobl.</u>
Pre-escolar	255 +	39,9%	384	60,1%	639	640
E.G.B.	1378	46,7%	1573	53,3%	2951	2690
TOTAL	1633	45,5%	1957	54,5%	3590	3330

+ En el nivell de pre-escolar no s'hi han inclòs els parvularis privats.

L'oferta numèrica dels dos sectors és per sobre de les necessitats de la població, la qual cosa no vol dir que sobrin places escolars, atès que la població o alumnat de fora absorbeix el 33,12% de les places del sector privat.

Procedència de l'alumnat

Taula 2.

<u>Escola Laica</u>	Alumnes de M. de Rei		Alumnes de fora		Total Sector Privat	
		%		%		%
Pre-escolar	58	22,7	14	5,5	72	28,3
EGB	379	27,5	68	5,0	447	32,4
<u>Escola Religiosa</u>						
Pre-escolar	117	45,8	66	25,9	183	71,7
EGB	537	38,9	393	28,5	930	67,4
TOTAL	1091	66,8	541	33,1	1633	45,5

Els percentatges de la tercera columna han estat trets sobre el total de places del sector.

1.2.3. Zonificació espacial

Per realitzar l'informe de la població s'ha dividit el casc urbà en quatre zones i disset unitats geogràfiques. S'ha refusat la divisió de districtes, atesa l'extensió espacial que tenen alguns d'aquests districtes com és ara el III, però s'han respectat els barris. (3)

La divisió s'ha fet considerant la situació geogràfica de les escoles del sector públic i la facilitat d'accés a aquestes escoles. També s'ha tingut en compte l'estructura social dels diferents grups de població, encara que la nova divisió de l'espai urbà limita el gruix del treball en

no poder relacionar amb dades exactes el nivell sòcio-econòmic amb la demanda del sector.

Però un coneixement exhaustiu de la població basat en l'observació i reforçat de manera aproximada per les dades del Padró d'Habitants que la Corporació Metropolitana de Barcelona ha explotat per als 27 Municipis de l'Àrea, ha permès de fer una divisió de l'espai força coherent.

En realitat, l'interès central del treball és conèixer la demanda de la població escolar, com es cobreix aquesta demanda i quines perspectives hi ha per als pròxims anys; ara bé, un coneixement sòcio-econòmic de la població podria ajudar també a preveure la demanda del sector.

Una vegada acabat l'informe es veu, segons la divisió feta, que en tres zones l'oferta de places és per sobre de la demanda, la qual cosa no vol dir que sobrin places sinó que són ocupades per alumnes d'altres zones. En la zona que comprèn el barri del Canal, que seria la que fa quatre, l'oferta és per sota de la demanda. Solament la sol·licitud de places, dins del sector públic, de la població escolar del barri ja supera l'oferta, malgrat l'escola que hi ha en construcció.

Si no s'amplia la nova escola, la població del barri del Canal es veurà obligada a dividir-se en altres centres d'ensenyament per poder assolir una plaça escolar dins el sector públic, i encara més si es considera que la població escolar del barri creix en els anys pròxims.

El mapa núm. 1 mostra la zonificació utilitzada per fer l'informe.

1.2.4. Zones urbanes i població escolar

Zona A. Centre

Comprèn des de la carretera de Caldes fins a l'Avinguda de València. Forma el casc antic de la Vila, la qual cosa

suposa una densitat de població alta. És la zona més ben dotada tant pel que fa a serveis -s'hi localitzen les institucions privades d'ensenyament- com pel que fa a les condicions urbanístiques en general. L'assentament de la població immigrada és baix i el nivell socio-econòmic globalment es pot considerar mitjà.

El percentatge d'alumnes que va a l'escola privada és alt en tota la zona. Un 45,8% va al sector privat i únicament un 41,2% va al sector públic.

Població escolar per sectors d'ensenyament.

Tabla 3

	E.Pública		E. Privada		Total Escol.	Total Pobl.	Dife- rència
Pre-escolar	94	41,6%	92	40,7%	186	226	40 17,7%
E.G.B	400	41,2%	457	47,1%	857	971	114 11,7%
Total	494	41,2%	547	45,9%	1043	1197	154 12,8%

La zona ha estat dividida en quatre unitats urbanes; això permet localitzar la població escolar amb més precisió. En el curs 1984/85 la població de la zona, nivell EGB, creix. Aquest creixement es localitza en el carrer Verdaguer i Carretera de Caldes en un 8,6%; però, com que les altres unitats decreixen, l'augment global és únicament d'un 0,82%, un total de 9 habitants compresos entre els 6 i 13 anys.

A partir del curs 1985/86 es preveu una pèrdua global de població escolar de la zona, tot i que la unitat urbana-1 Verdaguer-Ctra. de Caldes, creix d'una població de 276 en el curs 1983/84, passa a 309 en el curs 1986/87.

Cal dir, però, que en el curs d'enguany únicament un 35,5% de la població escolar d'aquesta unitat va al sector públic, percentatge que està per sota de la mitjana de la zona. És per això que l'augment de l'alumnat afectarà més el sector privat, suposant que les tendències en l'elecció del sector continuïn igual.

Població escolar per unitats urbanes

Taula 4

	<u>Curs 1983/84</u>		<u>Curs 1984/85</u>	
		%		%
1) Verdaguer-Ctra. Caldes	276	28,4	300	30,6
2) Aragó-Església	168	17,3	158	16,2
3) Canv.-Terraplè	380	39,2	376	38,4
4) Pl. Creu-Av. València	147	15,1	145	14,8
Total EGB	971	100	979	100
Total Pre-escolar	229			

	<u>Curs 1985/86</u>		<u>Curs 1986/87</u>	
		%		%
1) Verdaguer-Ctra. Caldes	299	31,3	309	32,9
2) Aragó-Església	151	15,8	144	15,3
3) Canv.-Terraplè	365	38,4	350	37,3
4) Pl. Creu-Av. València	138	14,5	136	14,5
Total EGB	953	100	939	100
Total Pre-escolar	+182		+160	

+ Totals estimatius (4)

En el nivell de pre-escolar es perd població en totes les unitats, mentre que en el nivell d'EGB no passa així; la pèrdua de població escolar no és proporcional en totes les unitats.

Zona B. Bonavista

Aquesta zona es localitza sobre el pas a nivell: és ben urbanitzada, llevat del Barri de la Pau, que resta apartat del centre, però la incidència de la població escolar és poc significativa. El percentatge de la població immigrada, en general, és baix i les característiques socio-econòmiques són força similars a les de la zona Centre.

El nombre d'alumnes que va a l'escola privada és quasi igual al nombre que va a l'escola pública: 47,6% sector públic i 46,1 al sector privat. Tot amb tot hi ha una lleugera majoria en el sector públic que en el nivell de Pre-escolar es veu molt més accentuada.

El Jardí d'Infants absorbeix un 20% de l'alumnat de 4 anys de la zona.

Població escolar per sectors d'ensenyament.

Taula 5

	Escola Pública		Escola Privada		Total esczat. Pobl.		Difer.	
Pre-escolar	30	53,6%	25	46,4%	55	55	-	
EGB	140	46,5%	139	46,1%	279	301	23	7,4%
Total	170	47,6%	164	46,0%	334	357	23	6,4%

Població escolar per unitats urbanes.

Taula 6

	Curs 1983/84		Curs 1984/85		Curs 1985/86		Curs 1986/87	
		%		%		%		%
1) La Pau	31	10,2	31	11,4	28	10,6	27	10,4
2) Ver. FeCas.	126	42,0	120	44,4	120	45,4	116	45,0
3) Bonavista- 11 Setembre	144	47,8	119	44,2	114	43,2	115	44,6
Total EGB	301	100	270	100	264	100	258	100
Total Pre-es.	55		56		+57		+58	

+ Totals estimatius. (4)

La zona ha estat dividida en tres unitats urbanes, malgrat que, a la unitat tercera, la població, en la seva composició, pot ser una mica heterogènia, atès que comprèn Bonavista, Montserrat, Puigcerdà, 11 de Setembre i Torres i Bages.

En els pròxims anys, la zona perd un 14% de població escolar, nivell EGB; aquesta pèrdua, bàsicament es localitza en l'Àrea de Montserrat-Torres i Bages-Puigcerdà que és on hi ha el nombre més alt d'alumnes del sector privat. Contràriament a la pèrdua de població que s'observa en el nivell d'EGB, el nivell de Pre-escolar es manté estable, segons els totals aproximatius de què es disposa.

Zona C. Barriades

La zona es localitza també a la part alta de la Vila, sobre la via del ferrocarril. El creixement urbanístic de la zona es produeix bàsicament a partir dels anys 50: és el resultat de l'especulació en matèria urbanística que desenvolupa en aquests anys. Hi ha un percentatge alt de la població immigrada i el nivell socio-econòmic és baix en general.

La unitat que comprèn la urbanització Roca s'aparta d'aquestes característiques, però el percentatge de població és molt baix, la qual cosa no fa variar els totals.

En aquesta zona canvia totalment la proporció d'alumnat entre els dos sectors d'ensenyament; augmenta considerablement l'assistència al sector públic: un 73,8% va al sector públic i únicament un 20,1% va al sector privat, el qual es localitza sobretot en el barri de les Conservees.

Població escolar per sectors d'ensenyament

Taula 7

	Escola Pública		Escola Privada		Total Escol.	Tot. Pobl.	Difer.	
Pre-escolar	70	70,4%	18	16,7%	94	108	14	12,9%
EGB	361	74,6%	101	20,9%	462	484	22	4,5%
Total	437	73,8	119	20,1	556	592	36	6,1%

En el sector públic s'han inclòs els alumnes del nou parvulari de Riera de Bonet, el qual absorbeix un 43% de la població escolar de 4 anys del Barri.

Aquesta zona s'ha dividit en cinc unitats urbanes, atès que hi ha quatre barris molt ben delimitats.

Població escolar per unitats urbanes

Taula 8

	Curs 83/84		Curs 84/85		Curs 85/86		Curs 86/87	
		%		%		%		%
1)U.Roca	5	1,1	5	1,1	5	1,1	6	1,3
2)C. Grané	42	8,6	38	7,9	33	6,9	30	6,5
3)Àngel	167	34,5	164	34,3	163	34,4	159	33,9
4)Conserv.	121	25,1	124	25,9	125	26,4	125	26,7
5)R. Bonet	149	30,7	148	30,8	148	31,2	148	31,6
Total EGB	484	100	479	100	474	100	468	100
Total Pre-escol.	108		99		+90		+81	

+ Totals estimatius. (4)

La població de la zona decreix en els pròxims anys en un 3,3% en el nivell d'EGB. Aquesta pèrdua es localitza a Can Grané i Barri de l'Àngel, mentre que Riera de Bonet conserva el mateix nombre i les Conserves augmenta.

En el nivell de Pre-escolar, totes les unitats perden població llevat de Riera de Bonet en què s'observa un lleuger augment.

Zona D. Canal

La densitat de població d'aquesta zona és semblant a la de la zona Centre: comprèn des de General Castaños fins a l'Avinguda de Barcelona.

La composició és heterogènia, atès que l'assentament s'ha produït en moments diferents cronològicament.

En el barri del Canal, nascut a la dècada dels anys 70, hi ha un percentatge alt d'immigració amb una piràmide de població jove i, la majoria qualificada, en aquest barri s'hi localitza el 75% de la població escolar de la zona. A l'Avinguda de Barcelona, la composició de la població és més semblant a la del casc antic atès que es va urbanitzar paral·lelament a aquest.

El percentatge de població escolar que va al sector públic també és més lat en aquesta zona: un 70,1% va al sector públic i un 22,7% va al sector privat.

Població escolar per sectors d'ensenyament

Taula 10.

	Escola Pública		Escola Privada		Total Esc.	Total Pobl.	Dife.	
Pre-escolar	183	75,6%	39	16,1%	222	243	21	83%
EGB	620	68,6%	222	24,5%	842	903	61	69%
Total	803	70,1%	261	22,7%	1064	1145	81	72%

La zona s'ha dividit en quatre unitats urbanes de les quals, únicament, la que comprèn l'Av. de Barcelona perd població en els propers anys.

És l'única zona que creix en els pròxims anys, l'augment global de la zona és d'un 4,2% tot i la pèrdua de població que s'observa a l'Av. de Barcelona.

Població escolar per unitats urbanes

Taula 11.

	Curs 83/84		Curs 84/85		Curs 85/86		Curs 86/87	
1) V. Pilar-Gastañós	51	5,7	54	5,9	53	5,7	56	5,9
2) Canal	683	75,6	683	75,0	692	75,1	706	75,1
3) A. Vives	29	3,2	35	3,8	41	4,4	46	4,4
4) A. Barcel.	140	15,5	139	15,3	137	14,8	133	14,1
Total EGB	903	100	911	100	922	100	941	100
Total Pre-escolar	243		234		+224		+213	

+ Totals estimatius. (4)

Pèrdua de població escolar

En els pròxims tres anys Molins de Rei perd un 1,8% del nivell d'EGB. En el curs 1986/87 hi haurà 50 alumnes menys que enguany.

Pel que fa al nivell d'EGB la pèrdua és molt més elevada, tot i que es treballa amb totals estimatius es pot calcular una pèrdua global aproximada d'un 20% de població.

Però aquesta pèrdua de població escolar, al nivell EGB, no afecta igualment totes les zones: la zona B- Bonavista, és la que perd més població; a continuació la zona A-Centre, i de la zona C- Barriades. Com a contrapartida la zona D- Canal- Carretera, guanya població en els pròxims anys.

Pel que fa al nivell de Pre-escolar la pèrdua és general, malgrat que la zona B guanya població en els totals estimatius. Cal dir que, en quantitats tan petites, el marge d'error és molt més gran; per això és preferible no tenir en consideració aquest augment. Taula 12.

La pèrdua de població pot afectar els dos sectors d'ensenyament però cal fer dues observacions: primera, la

figada d'alumnes del sector privat cap al sector públic; segona, la pèrdua de població escolar és més nombrosa a les zones on la població es decanta més cap el sector privat, llevat d'algunes unitats urbanes en què el percentatge de població sobre el total de la zona és baix, com és l'U. U. de Verdaguer-Ctra. de Caldes.

Fent previsions a mitjà termini, si la tendència de traspàs de sector continua igual que en els darrers cinc anys, pel curs 1986/87 els alumnes del sector públic poden representar aproximadament el 60% de la població escolar, la qual cosa vol dir que el nombre d'alumnes en aquest sector pot oscil·lar entre els 1575 i els 1585: enguany, el sector públic acull 1573 alumnes. (5)

Això pel que fa a EGB. Pel que fa a nivell de Pre-escolar és més difícil de preveure, atès que el total de població escolar per als cursos 85/86 i 86/87 és estimatiu. Però tot fa suposar que el nombre d'alumnes per aquest nivell té una inclinació a ésser força semblant al d'enguany.

No s'ha considerat la integració de l'Escola Estel al sector públic, la qual cosa faria augmentar el percentatge d'alumnes d'aquest sector al mateix temps, però també augmentaria la disponibilitat de places del sector.

Nombre d'alumnes per sector escolaritzats en el Municipi.

Taula 13.

	Zona A		Zona B		Zona C		Zona D	
Escola Pública	494	47,4%	170	50,9%	437	78,6%	803	70,5%
Escola Privada	549	52,6%	164	49,1%	119	21,4%	261	24,5%
Total	1043	100,0%	334	100,0%	556	100,0%	1064	100,0%

Població escolar per zones urbanes

Taula 12.

	Curs 83/84	Curs 84/85	Curs 85/86	Curs 86/87	Diferència 83/84-86/87	
ZONA A						
Pre-escolar	229	205	+182	+160	-69	30%
EGB	971	979	953	939	-32	3%
ZONA B						
Pre-escolar	55	56	+ 57	+ 57	+ 2	3%
EGB	301	270	264	258	-43	14%
ZONA C						
Pre-escolar	108	99	+ 90	+ 81	-27	25%
EGB	484	479	474	468	-16	3%
ZONA D						
Pre-escolar	243	243	224	213	-30	12%
EGB	903	911	922	941	+38	4%
RODALIA						
Pre-escolar	9	7	5	4	- 55	55%
EGB	31	31	34	34	+ 3	9%
<u>Totals</u>						
Pre-escolar	649	601	+557	+516	-133	20%
EGB	2690	2670	2647	2640	- 50	1,8%

1.2.5. Mobilitat de la població escolar

No pretenem de cap manera dir que la divisió espacial que s'ha fet per realitzar l'informe és la més adequada; encara més, una vegada acabada, es veu que és necessari modificar aquesta divisió si es vol cercar un equilibri entre oferta i demanda en les diferents zones urbanes.

Tampoc són necessàries unes fronteres estrictes que determinin l'escola que correspon a cadascú, el traspàs d'una zona a l'altra no sempre significa un desplaçament allunyat del lloc de residència.

Però allò que sí sembla necessari és racionalitzar el sistema de matrícula i evitar: primer el desplaçament d'alumnes dels sectors públics a escoles allunyades del lloc on habiten; segon, que els alumnes del sector públic d'un mateix barri es divideixin entre les diferents escoles del Municipi sobretot si aquests barris estan allunyats de les escoles. Atès que això obliga a la utilització d'un transport escolar que, si bé és necessari per als alumnes d'alguns barris, podria estalviar-se recorregut.

Mobilitat de la població escolar per barris

Els barris que presenten més dificultat pel que fa a la mobilitat escolar són Riera de Bonet, Can Grané i Conserves, dins de la zona C; i Canal dins de la zona D.

Riera de Bonet.- Aquest és el barri més perifèric del Municipi. Té una població escolar de 149 alumnes, dels quals un 82,3% van al sector públic. Però es divideixen entre les quatre escoles que hi ha al Municipi. Enguany s'ha inaugurat un Parvulari per acollir la població escolar de 4 anys.

Can Grané.- Igualment com el Barri de Riera de Bonet, aquest també és un barri perifèric, encara que la població és molt més

més reduïda: 42 alumnes, dels quals un 76,6% van al sector públic. Aquests alumnes es divideixen entre les escoles de Gual Villalbí i Ramon i Cajal.

Canal.- En aquest barri hi ha l'escola Ferran Agulló, però l'oferta de places d'aquesta escola és inferior a la demanda del barri, la qual cosa obliga els alumnes del sector públic a desplaçar-se a altres escoles. Cal dir, però, que l'escola encara acull alumnes d'altres barris. La població escolar del Barri és de 852 alumnes dels quals un 72,4% van al sector públic. (Veieu Taula 14)

1.2.6. Oferta i demanda de places escolars

Col·legi Alfons XIII - Zona Centre

L'escola d'aquesta zona en el curs d'enguany té 506 places escolars ocupades en el nivell d'EGB i 118 places de Pre-escolar. La demanda de la zona és de 94 places per al nivell de Pre-escolar i 400 places per al nivell d'EGB, la qual cosa vol dir que l'oferta és superior a la demanda de la zona. Però únicament un 66% d'aquesta demanda va al Col·legi Alfons XIII; la població escolar restant es desplaça a altres escoles del sector. Les places que sobren són ocupades per alumnes d'altres zones.

Oferta places	Demanda de zona	Alumnes que es desplacen		Alumnes del Col·legi A. XIII de la zona		Alumnes del Col·legi A. XIII d'altres zones	
634	494	168	34,0%	326	52,2%	298	47,8%

Col·legi Gual Villalbí - Zona Bonavista

Aquesta escola en el curs 83/84, té cobertes 256 places d'EGB i 56 places de Pre-escolar. La demanda de la zona és de 31 places, per al nivell de Pre-escolar i 140 per al d'EGB, amb la qual cosa també té un excedent de places; però de la demanda de la zona únicament queden a l'escola de Gual Villalbí un 72% dels alumnes del sector públic. Les places restants són ocupades per alumnes d'altres zones.

Oferta places	Demanda de zona	Alumnes que es desplacen	Alumnes del Col·legi G.Villalbí de la zona	Col·legi G.Villalbí d'altres zones
308	171	48 28%	123 39,9%	185 60,1%

Col·legi Ramon i Cajal - Zona Barriades

Les places escolars cobertes en l'escola de Ramon i Cajal són: 460, més 15 places per a alumnes de 4 anys del Parvulari de Riera de Bonet; d'aquestes places, 82 són de Pre-escolar i 393 d'EGB. La demanda de la zona és de 76 places per al nivell de Pre-escolar i 361 per al nivell d'EGB. Únicament un 64,%% d'alumnes de la zona es queden a aquesta escola; les places sobrants també són cobertes per alumnes d'altres zones.

Oferta places	Demanda de zona	Alumnes que es desplacen	Alumnes del Col·legi R.iCajal de la zona	Col·legi R.iCajal d'altres zones
474	437	156 35,7%	281 59,3%	193 40,7%

A la zona C també hi ha l'Escola Estel. Actualment és dins del sector privat, però té la voluntat de passar al sector públic, amb la qual cosa augmentaria l'oferta de places escolars del sector públic en aquesta zona. Cal suposar que

els alumnes que actualment van a aquesta escola passarien a ser del sector públic, amb la qual cosa també augmentaria la demanda. Però, en el curs d'enguany, aproximadament un 35% dels alumnes són de fora del Municipi, i és previsible que aquestes places restarien preferentment disponibles per a la població escolar de Molins de Rei.

Col·legi Ferran Agulló - Zona Canal-Carretera

Aquesta és la zona més conflictiva pel que fa a la demanda de places escolars; l'escola disposa per aquest curs de 545 places: 116 de Pre-escolar i 430 d'EGB. La demanda de la zona és de 183 pel nivell de Pre-escolar i 620 pel nivell d'EGB. És l'única zona que té un dèficit important. Només els alumnes del sector públic del barri del Canal superen en més d'un 6% l'oferta. La població d'aquesta zona, i del barri, necessàriament se n'ha d'anar cap a altres escoles. Però malgrat el dèficit de places, el Col·legi de Ferran Agulló també rep alumnes d'altres zones, encara que en un percentatge molt baix.

Oferta places	Demanda de zona	Alumnes que es desplacen	Alumnes del Col·legi F. Agulló de la zona	Col·legi F. Agulló d'altres zones
546	803	294 36,6%	514 94,1%	32 5,9%

Si es vol utilitzar la divisió de l'espai com element orientatiu, és necessària una nova divisió, atès que la que s'ha fet no manté un equilibri entre oferta i demanda. La subdivisió en unitats urbanes que s'ha fet de cada zona, permet de traspasar de zona algunes d'aquestes unitats i conservar-ne igualment la validesa. Cal dir, però, que aquesta nova divisió de l'espai tampoc no pot solucionar el dèficit de places escolars del Barri del Canal; per fer això seria

necessari dividir el barri en dues unitats, la qual cosa no és convenient.

1.2.7. Nova divisió de l'espai urbà

Queda demostrat que la zona D és la més mancada de places escolars; la nova divisió de l'espai urbà permet assolir un equilibri més gran entre oferta i demanda. Malgrat que també conserva una homogeneïtat en la composició socio-econòmica de la població, per poder preveure la demanda del sector obliga la població escolar de l'Avinguda de Barcelona a desplaçar-se a la zona Centre. Mapa 3

Hi ha un altre element a considerar, sobretot pel que fa a la planificació per als anys pròxims: és el possible creixement urbanístic que previsiblement pot haver-hi en algunes zones, la qual cosa faria variar la demanda en augmentar la població de la zona afectada pel creixement.

Malgrat que com ja s'ha dit, la crisi econòmica actual no afavoreix la mobilitat demogràfica pel que fa a l'augment de població forana, podria produir-se un desplaçament de població del mateix Municipi, la qual cosa significaria el creixement d'una zona i decreixement d'una altra, amb la consegüent alteració de la demanda escolar.

En l'oferta de places escolars nivell Pre-escolar de les zones B i C s'han inclòs les places per a alumnes de 4 anys del Jardí d'Infants i del Parvulari de la Riera de Bonet.

Els 21 alumnes de la Rodalia, que en curs d'enguany es divideixen entre les escoles de Gual Villalbí i Ramon i Cajal, no figuren a la Taula 17. Tampoc no hi ha en aquesta Taula un total de 29 alumnes de les diferents escoles perquè no constava llur lloc de residència en el moment de treure les dades.

Nova divisió: oferta i demanda

Taula 17

	Places escolars	Demanda 1ª Divisió	Demanda 2ª Divisió
<u>ZONA - A</u>			
Pre-escolar	118	94	115
EGB	506	401	437
<u>ZONA - B</u>			
Pre-escolar	75	31	60
EGB	256	140	240
<u>ZONA - C</u>			
Pre-escolar	82	76	76
EGB	400	362	362
<u>ZONA - D</u>			
Pre-escolar	116	183	133
EGB	430	620	484
<u>TOTAL</u>			
Pre-escolar	391	384	384
EGB	1592	1523	1523

públic, continua igual en els pròxims anys, la pèrdua de població afectarà en una proporció més gran el sector privat.

A les zones en què hi ha un percentatge més alt d'immigració és més nombrosa l'assistència a l'escola pública, però també són les zones més allunyades geogràficament de les escoles del sector privat, element que hi podria influir.

El percentatge més alt de població escolar no localitzada en cap de les escoles del Municipi per al nivell d'EGB, el dona la zona Centre, la qual cosa fa suposar que són alumnes d'altres escoles privades de fora del Municipi. Contràriament, la zona que dona un percentatge més baix és la que comprèn els barris de Riera de Bonet, Àngel, Conserves i Can Grané.

La unitat urbana que presenta més dificultats pel que fa a places escolars és el barri del Canal. La construcció de la nova escola en el barri no subsanarà el dèficit de places: caldria pensar en la possibilitat d'ampliar la disponibilitat d'aules, si no, els alumnes del sector públic hauran de continuar dividits en altres escoles del Municipi, atès que les deu unitats que actualment hi ha projectades únicament substituiran les aules que s'han habilitat de forma provisional. I, ara per ara, falten 70 places per poder cobrir la demanda del barri en el sector públic.

El barri de Riera de Bonet és el que resta geogràficament més aïllat, però la població escolar del barri no és prou nombrosa per pensar en la ubicació d'una nova escola. Caldria sumar-hi els alumnes de les unitats urbanes d'Amadeu Vives i Avda. de Barcelona, la qual cosa suposaria absorbir alumnes d'altres escoles del sector públic.

L'estructuració del sistema de matrícules, d'acord amb l'oferta de places de cada escola i la demanda de la població més propera, podria evitar en part la utilització del transport escolar tant públic com privat i, a la vegada, també evitaria que la població escolar d'un mateix bar-

ri es dividís per totes les escoles públiques del Municipi.

1.3 L'ensenyament mitjà i l'educació especialitzada a Molins de Rei

Introducció

En aquest capítol anem a considerar totes les formes característiques d'ensenyament que, per sobre dels nivells fins ara estudiats, afecten la població de Molins de Rei i no solament interessen els nivells que estan per damunt de la bàsica (BUP i FP), sinó també tots aquells ensenyaments que, malgrat que no siguin reglats, apleguen un contingent relatiu de població estudiant: l'educació especial, l'educació permanent d'adults, la música, les belles arts i les formes cooperatives d'ensenyament.

Dintre d'una visió panoràmica dels serveis que interessen la població de Molins de Rei, ens sembla molt útil poder conèixer i contemplar els requeriments i necessitats que expressen en la seva funció de serveis.

1.3.1. El BUP i el COU

Només l'Institut Nacional de Batxillerat LLUÍS DE REQUESENS, ubicat a la carretera de Vallvidrera, aplega alumnes que es proposen seguir estudis cap a etapes superiors.

Amb una capacitat de 420 alumnes, el darrer curs n'hi havia escolaritzats, a aquests nivells, 746; el que suposa un excedent de persones sobre les places disponibles del 80%. Com a primera aproximació, aquesta ja és una dada que defienix una realitat que es presenta com a molt saturada. Quan es diu que no tots els grups disposen d'aula pròpia,

no és difícil comprendre les raons; en definitiva, tot està molt ple i únicament es veu compensada aquesta saturació per l'amplitud dels patis amb l'aventatge de trobar-se ubicat a la muntanya.

El que és interessant és veure la distribució global d'alumnes per nivell i cursos i segons el règim d'estudis que realitzen. Cal saber bàsicament que 523 alumnes són de Molins mateix, exactament el 70%; o sigui, que hi ha un 30% d'alumnes que vénen diàriament de fora de Molins.

El següent gràfic d'alumnat expressa la relació que suara esmentàvem:

Diürn	Edats												TOTAL	
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	més 24		
.BUP														
1er.	149	37	2	5										193
2on.		95	37	2										134
3er.				55	9	4	2							70
.COU														
				1	48	17	11	3						80
Totall	149	132	39	63	57	21	13	3						477
Nocturn														
.BUP														
1er.	5	6	6	2	4	2	1	2	2					30
2on.		6	25	14	13	6	3	2	4	7				80
3er.			5	15	16	6	5	8	5	10				70
.COU														
					15	21	16	15	9	5	6	2		289
Total	5	12	36	31	48	35	25	27	20	22	6	2		269
TOTAL alumnes													746	

La primera cosa que es fa evident és la proporció diferencial d'alumnes segons es tracti de diürn o nocturn: per cada dos alumnes de diürn n'hi ha un de nocturn.

La segona cosa que crida l'atenció és la diferència que hi ha entre els nivells segons es tracti de diürn o de

nocturn; pel primer, hi ha clarament un procés de creixement segons s'avança en els cursos: 40,5% al primer, 28,1% a segon, 14,7% a tercer i 16,8% a COU; pel nocturn, en canvi, el procés és invers: 11,1%, 29,7%, 26% i 33,1%. Això evoca una "mortalitat" estudiantil relativament important a diürn on, entre segon i tercer, es redueix a pràcticament la meitat la plantilla estudiantil; segurament que el tipus d'alumnes també variarà substancialment si es tracta d'un estudiant de dia o de nit.

Una tercera cosa que es desprèn d'aquella distribució és la diferència d'edat entre els estudiants de diürn o de nocturn: mentre que pels primers l'edat modal se situa als 14 anys, pels segons es troba als 18 anys. La distribució comparada d'aquestes relacions ens ho farà veure més clarament:

<u>Anys</u>	<u>Diürn</u>	<u>Nocturn</u>
14	31,2	1,8
15	27,7	4,4
16	8,2	13,4
17	13,2	11,5
18	11,9	17,8
19	4,4	13,-
20	2,2	9,3
21	0,6	10,-
més 22	--	18,6

100

Per a tot aquest alumnat, es disposa de 46 professors, que, en principi i sobre el paper, sembla una plantilla més que suficient.

Les matrícules que es paguen són diferents segons es tracti del curs, si es tenen assignatures pendents, si es matrícules només per algunes assignatures, si pertanyen a una família nombrosa, si disposen d'una beca, etcètera.

La base de la matrícula és de 5.000 ptes. a primer, 4.370 a segon i tercer i 6.746 ptes. a COU. A part d'això hi ha petites despeses que van a càrrec de l'alumne; per exemple, les anades a Barcelona, els llibres, etc. El curiós és que si les sortides són a fora de Barcelona, els alumnes disposen d'un ajut de l'Associació de Pares del centre.

1.3.2. La Formació professional

L'Institut de Formació Professional de Molins de Rei té una capacitat per a 840 persones i hi ha matriculats 750 alumnes amb una assistència de 682. Treballa, doncs, a un 90,9% de la seva capacitat, encara que els responsables opinen que, al seu criteri es troba al límit de la seva efectivitat.

D'aquests alumnes, només un 58,6% són de Molins de Rei i, per tant, el 41,4% vénen d'altres poblacions.

L'I.F.P. imparteix quatre especialitats: administratiu, automoció, delineació i electricitat i en cadascuna d'elles hi té els dos graus de formació professional.

El quadre de l'alumnat per especialitats i graus és el següent:

	<u>Primer grau</u>	<u>Segon grau</u>
Administratiu	109	58
Automoció	109	64
Delineació	27	21
Electricitat	69	49
	<hr/>	<hr/>
	314 (62,5%)	192 (37,5%)

Hi ha una preferència de les especialitats administratiu i d'automoció per damunt de les altres. Per altra banda, la "mortalitat" estudiantil és també més forta en aquestes.

Vegem ara la distribució d'aquesta població per sexe i edat:

<u>Edats</u>	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>
14	98	57
15	151	59
16	121	34
17	48	18
18	33	21
19	24	7
20 o més	10	6
	485	202

Les noies, globalment, són el 29,4% de l'alumnat i, en general, són relativament més nombroses als 14 anys (28,2% quan només el 20,2% dels nois tenen 14 anys). Amb tot, per ambdós sexes, l'edat modal se situa als 15 anys.

Vegem, finalment, la distribució d'aquesta població segons el règim d'estudis:

Diürn	506 alumnes	(74,2%)
Nocturn	176 *	(25,8%)

On es veu que només la quarta part de l'alumnat estudia de nit. I la raó és ben senzilla: a nocturn només hi ha el segon grau de formació professional.

A diürn disposen de 16 aules i 4 tallers, i a nocturn de 9 aules i 4 tallers; respectivament, la proporció és de 31,6 i 19,5 alumnes/aula, proporció que sobre el paper no sembla pas exagerada.

L'I.F.P. disposa de 32 professors de teoria i 15 de pràctiques.

La matrícula és molt accessible: 1.500 ptes. a primer grau i 2.500 a segon.

Com sempre, els responsables consideren que els pressupostos són insuficients per les necessitats del centre que depèn de l'ajuda de la Generalitat de Catalunya.

Com que l'I.F.P. es troba ubicat al barri de l'Àngel, els responsables diuen que hi manca senyalització per a accedir-hi i això fa difícil la seva localització.

1.3.3. La formació professional no reglada

Hi ha moltes petites acadèmies que imparteixen, en condicions diverses, ensenyaments professionals no considerats per la llei. N'hem comptabilitzat 6 de "corte" i confecció, una de mecanografia, dues d'idiomes i una de perruqueria.

4.3.3.1. "Corte" i confecció

Les sis petites institucions apleguen un total de 115 alumnes de les quals 80 aprenen pròpiament a cosir i 35 a brodar. La majoria, exactament el 86,9%, són de Molins de Rei mateix.

Els aprenentatges se solen fer en un petit local o una habitació i les edats de les alumnes oscil·la majoritàriament entre els 14 i els 20 anys, encara que també es trobin alumnes de 12 anys i de 23 o més. Sol haver-hi algunes dones casades. El més corrent és que els aprenentatges es facin de tarda o de nit, encara que pel brodat hi ha també horaris de matí.

Normalment, l'ensenyament l'imparteix una persona sola i les matrícules que es paguen per cosir oscil·len entre les 9.500 ptes i les 1.000. Pel que es refereix a les mensualitats, els pagaments són també molt dispers: des de les 1.500 ptes fins a les 15.000; però el que passa és que hi ha sessions de dos dies a la setmana i d'altres que tenen una freqüència diària de dues hores. Generalment, es fan torns.

Hi ha alguns matisos que afecten a les petites institucions de brodats que, per la seva originalitat, val la pe-

na d'assenyalar.

En primer lloc, cal dir que no es tracta d'escoles pròpiament dites, sinó de cases que venen màquines de cosir; es tracta més aviat d'oferir la possibilitat d'un aprenentatge de l'ús a la persona que comprí una màquina.

Les persones que ensenyen al funcionament de la màquina, no cobren ni matrícula ni mensualitat, perquè el preu del curset que, a vegades dura un mes, va inclòs en el de la màquina. Quan s'ha acabat el curset, hi ha la possibilitat de continuar, al mòdic preu de 500 ptes. al mes. Una d'aquestes persones havia estat empleada en una empresa i posseeix un títol amb el que pot ensenyar i, a més, havia fet un curset a càrrec de l'empresa.

Per altra banda, si les alumnes reben alguna peça de roba per brodar, són elles mateixes que cobren el seu treball.

Algunes d'aquestes petites institucions es queixen de les càrregues econòmiques que comporta la llum i de la poca rendabilitat del negoci: suposa molt temps amb una mensualitat insuficient.

Així mateix, hi ha qui voldria fer publicitat, però és massa cara per afrontar-ne els costos.

Fent referència a una altra qüestió, es parla que els nois del barri molesten a les noies de paraula i de fet, tirant-los petards i, alguna vegada, trencant un vidre.

Finalment, hi ha un requeriment que sembla prou raonable. S'ha dit que l'Ajuntament podria ajudar les noies quan surten del curset donant-los un local i màquines per tal que poguessin guanyar-se la vida ensenyant a cosir a màquina a d'altres persones. Sembla que hi ha qui ho va intentar, però va fracassar davant l'encariment de les màquines i del material.

1.3.3.2. Mecanografia

Són varies les acadèmies de mecanografia de què hem tingut notícia; però n'hi ha que ja no existeixen des de fa temps: una per trasllat a l'Hospitalet,

L'única acadèmia que està en funcionament ara té una capacitat per a 20 o 25 persones i síhi imparteixen classes de mecanografia i taquigrafia; en la primera hi acudeixen uns 40 alumnes, i en la segona 7. Quasi tots els alumnes tenen 12, 13 o 14 anys. Només es fan classes de tarda en sessions de dues hores a la setmana.

Hi ha dues aules i només un professor i es paga una mensualitat de 700 ptès, encara que no es paga matrícula. Les màquines les porten els mateixos alumnes, un 80% dels quals són de Molins de Rei.

Els responsables del centre voldrien tenir informació sobre els problemes de llicència, puig que només disposen d'un paper que no saben exactament per a què serveix. Creuen que hi hauria d'haver més control en aquest sentit. Per altra banda, també es desitjaria conèixer què cal fer per poder distribuir publicitat.

1.3.3.3. Idiomes

Són dues les escoles que imparteixen idiomes a Molins de Rei; concretament, a hores d'ara, únicament l'anglès.

Aquest ensenyament es fa les tardes a partir de les 6. S'arriben a impartir quatre nivells diferents d'ensenyament i, entre les dues acadèmies, es disposa de cinc aules. Els professors són nadius anglesos i persones qualificades per a aquesta mena d'ensenyament.

Són aproximadament unes 130 persones que estudien anglès de les quals el 67,5% són de Molins mateix. Les edats són molt variables: des dels 10 anys fins a persones molt grans; però hi predominen els compresos entre els 17 i els

23 anys i s'hi observen més noies que nois.

Les matrícules i mensualitats que es paguen no són pas carès: oscil·len entre les 2.200 i les 3.000 ptes.

1.3.3.4. Perruqueria

Hi ha una escola que imparteix aquest ensenyament que abarca dos cursos d'una duració de sis mesos. La institució té una capacitat per a 30 alumnes amb una distribució de dues aules, una de teòrica i una de pràctica. Les classes teòriques són donades per un mestre industrial de la branca de perruqueria i les pràctiques per una professora que té el certificat de perruquera i que ja porta més de cinc anys d'experiència.

L'ensenyança es fa en règim diürn i hi ha 20 alumnes que fan perruqueria general dels quals el 35% són del mateix Molins, la meitat dels quals tenen entre 15 i 17 anys i l'altra meitat més de 18 anys.

El preu de l'ensenyament és de 5.000 ptes mensuals.

1.4. L'educació especial

L'educació especial té un centre docent, l'escola Alba, i una organització de pares comarcal, ACOSU.

El centre Alba té una capacitat per a 40 alumnes, encara que, segons els testimonis dels responsables, se n'hi podrien afegir 5 o 10 més. És una torreta de dues plantes, amb cinc aules, un pati i una gran cambra de bany a més de dos serveis individuals.

Les especialitats del centre, entre educatives i terapèutiques, són l'habitució en què hi participen tots, la psicomotricitat segons el grau de deficiència, l'escolaritat d'EGB en què hi participen 16 alumnes, la preescolaritat amb 10 i el pretaller amb 7. Les edats dels alumnes són: en-

tre 6 i 8 anys, 5; entre 9 i 12 anys, 25; i entre 12 i 16 anys, 10.

L'horari és el de tot centre docent, de 9 del matí a 17 de la tarda, incloent-hi el menjador. Les cinc aules s'habiliten per pre-escolar, els profunds, el pretaller i dues per l'escolaritat.

Es disposa de dos psicòlegs i quatre mestres, dos dels quals tenen el títol de pedagogia terapèutica. Hi ha una persona de neteja.

Els alumnes paguen entre les 5.000 i les 7.000 ptes al mes, comptant-hi el transport i el menjador; però el cost total de l'ensenyament és de 28.000 ptes mensuals. La diferència es cobreix amb les beques de particulars o de l'Ajuntament. Hi ha matrícules gratuïtes.

El centre disposava d'un menjador al soterrani de l'edifici que amb les riuades es va inundar i és inhabitable. Els alumnes mengen a la seva classe amb el professor. Els porten el menjar del taller de subnormals que es troba ubicat a un altre centre.

Disposen d'un psiquiatre un dia fix a la setmana. Ell és qui entrevista els pares i els nous candidats per tal de poder orientar els educadors de cara a l'oportunitat o no de l'ingrés.

L'any 1963 començà a funcionar una associació de pares d'àmbit comarcal, per tal de fomentar la recuperació, ensenyament i integració dels subnormals. L'any següent, el 1964, es constituïa jurídicament i es donava uns estatuts.

Fins l'any 1984 el treball de l'associació fou problemàtic per la tensió creada per causa de la ingerència dels pares en els assumptes dels centres. Fou en aquesta data precisament que esclatà la crisi i aleshores es decideix una reestructuració de la junta i la contractació de nous mestres. Des d'aleshores, hi ha una certa pau entre pares i mestres i es disposa de responsables tècnics per a resoldre els possibles conflictes.

Els canvis experimentats, ho han estat més en l'ordre pedagògic que en l'institucional: els pares s'han automarginat de la tasca pròpiament interna dels centres i no intervenen quasi mai fora de situacions particularment greus.

Des del naixement fins aquesta data del 1974, el creixement fou extraordinari fins arribar als 400 socis. Amb motiu de la crisi, hi hagueren 74 baixes i, des del 1975, s'observa un constant increment, lent però segur.

El programa de l'entitat és clar: despertar la consciència pública i familiar, fer el cens dels nens afectats, aconseguir que el subnormal tingui accés als estudis, fer possible la creació de centres, arribar a la formació professional, desenvolupar les facultats i activitats al màxim, col·laborar amb empreses públiques i privades per tal d'aconseguir llocs de treball i donar formació religiosa.

ACOSU és una entitat privada.

Els socis, voluntaris tots ells, cotitzen, segons que siguin protectors o pares, 500 ptes cada trimestre i segons els seus propis ingressos fins arribar al llistó màxim de les 7.000 ptes. Hi ha algunes donacions i es reben subvencions de la Generalitat, l'Ajuntament i, possiblement, la Diputació. L'Ajuntament cobreix només el 2 o 3% anual, la Generalitat el 50% i els pares no assumeixen pas el cost real perquè el pressupost anual és de 50 milions. De socis protectors n'hi ha uns 400, d'actius uns 103. La majoria dels socis-pares se situa a una edat entre els 40 i els 50 anys. El 80% són immigrants i una idèntica proporció són d'un nivell cultural i econòmic baix.

Per a ésser soci membre de l'Assemblea, n'hi ha prou de tenir un familiar afectat i que acudeixi a qualsevol dels centres que depenen de l'associació.

L'Assemblea té una permanent que és la junta composta per un grup entre 12 i 15 persones, en què sempre hi ha d'haver-hi una paritat idèntica entre els pares d'afectats i els voluntaris. Els càrrecs són elegits i, per tant, ostente

ten una representació. La junta es reuneix una vegada al mes amb els responsables dels centres; però no té pas atribucions pedagògiques.

Aquesta junta té encara una permanent, representativa de la junta, integrada per un responsable de l'associació, un responsable de cada centre (són cinc) i un coordinador. Es reuneix cada 15 dies i àdhuc més sovint per resoldre els problemes quotidians.

Hi ha, a més, un coordinador que és un tècnic de l'ensenyament i que fa de gerent; aquest realitza una tasca administrativa i de relacions públiques. Després de la crisi esmentada del 1974 és qui fa de pont amb la tasca dels educadors. Resolt els problemes més corrents, encara que hi ha decisions que ha de prendre la permanent, com són els sous i els seus augments.

Finalment, hi ha unes comissions (de promoció, de sensibilització) que són estables i amb una total autonomia.

Els centres de l'associació són: escola, taller, residència... Els educadors elaboren el treball, el responsable del centre el prepara i coordina els tècnics que són els qui l'apliquen a les persones que tenen al seu càrrec.

L'associació edita fa temps una revista, però es va haver de deixar per manca d'intervenció i d'interès dels socis. Amb tot, es fan circulars segons les activitats: festes, fira de mostres de Sant Feliu, etc.

S'havien fet conferències, però donat l'àmbit comarcal, s'han deixat de fer per causa de les dificultats dels desplaçaments. Amb tot, es creu important la formació d'una escola de pares per a tractar problemes personals i discutir-ne la seva projecció.

Els conflictes més seriosos de la institució són:

- a) Conflicte entre professionals per qüestions pedagògiques i per l'aplicació de tècniques. En el fons, és un conflicte de diversos nivells de sensibilització de cara a la problemàtica del subnormal.

- b) Les queixes dels pares per la marginació dels seus fills.
- c) Conflictes de relació entre pares i fills.
- d) Queixes dels alumnes per causa de l'alimentació.
- e) Problemàtica amb la qüestió sexual del subnormal, sobretot si es tracta d'una noia.

En aquest sentit, s'és conscient que el subnormal també madura biològicament i físicament i les relacions home-dona les contemplen des d'una perspectiva romàntica i idealitzada. Es voldria naturalitat en aquest aspecte de l'educació.

- f) Problemàtica amb l'alcohol, perquè quan un subnormal ha begut més del compte, no se'l tracta de la mateixa manera que a una persona que no ho sigui.
- g) Problemàtica de la marginació del subnormal perquè àdhuc els mateixos familiars se'n desprendrien si poguessin.

Hi ha també un altre tipus de marginació que és la sobreprotecció, sobretot quan els pares ja són grans.

- h) Hi ha dificultats d'escolarització del subnormal: poques escoles, amb subvencions com si es tractés d'una escola normal i amb l'atorgament de beques "de favor" que no saps mai quan arribaran.

La gran línia pedagògica de l'associació és: pagar de terminades sortides (piscina, colònies, cinema) que altrament no es farien; responsabilitzar el subnormal àdhuc essent una mica dur, havent-los deixat prèviament un ampli marge per escollir i, si és tractat amb una certa pressió, s'acaba fent responsable ell mateix; crear en ells el desig de producció i de treball, donant una mensualitat mitjana de 7.000 ptes que no és tant el que produeixen, sinó el que dona la seva capacitat (es podrà aconseguir la legalització del treball i el tenir Seguretat Social). La producció mitjana és del 33% del normal i s'exerceix en serios control de la productivitat: cronometratges, control de qualitat,

1.7 Les belles arts

L'escola de belles arts té una capacitat per a 150 persones; però d'escolaritzades n'hi ha unes 80, a diversos nivells.

Els estudis impartits a l'escola de belles arts, es concreten en uns tallers anomenats "oberts", per a menors de 14 anys, en què es donen totes les assignatures i que els facultaran per a entrar posteriorment als cursos oficials per a adults: història de l'art i dibuix, escultura, pintura, ceràmica, fotografia i imatge. En aquests tallers oberts s'hi acullen actualment unes 18 o 20 persones.

Els cursos oficials, ja per a adults o per a més grans de 14 anys, consten de tres anys: un curs preparatori (on hi ha 14 o 15 persones en edats compreses entre els 14 i els 22 anys), un segon curs (on hi ha 5 persones que ja fan especialitats: pintura, ceràmica i fotografia) i un tercer curs (que, continuant les especialitats, aplega un col·lectiu de 26 persones). Les edats dels alumnes de segon i tercer oscil·la entre els 15 i els 27 anys encara que també hi ha un alumne de 49. Per altra banda, el primer curs, anomenat preparatori, té per objecte la introducció en les matèries i, com en els tallers oberts, es donen totes les assignatures.

A part d'això, s'imparteixen així mateix uns cursos monogràfics, als quals hi assisteixen unes 20 persones, 10 de les quals fan ceràmica i 10 dibuix.

El règim acadèmic és sempre nocturn i l'horari varia molt segons es tracti dels tallers oberts o dels cursos pels grans. Pels primers, l'ensenyament s'imparteix dos o tres dies a la setmana entre les 6 i les 9 de la tarda i pels segons les sessions són diàries, de 7 a 10.

Hi ha set aules molt espaioses dedicades cadascuna d'elles a una matèria específica: història de l'art, pintura, dibuix, ceràmica escultura i fotografia. També hi ha

sis professors: d'història de l'art i coordinador, ceramista, pintor, escultor, fotògraf i de tallers oberts que té l'especialitat de pintura, però que ensenya de tot.

El 68 % de l'alumnat és de Molins de Rei.

Finalment, pels tallers oberts es cotitza 8.064 ptes. de matrícula i pel cicle de tres anys 13.440 ptes. Això sí, els alumnes han de comprar el material que empren en el procés de la docència.

1.8 La cooperativa Estel

L'anàlisi de l'alumnat d'aquesta escola ha estat tractat anteriorment quan analitzàvem la bàsica. Amb tot, hem cregut interessant incorporar l'esperit i la línia de l'escola en aquest capítol, perquè és l'única escola cooperativa que hi ha a Molins de Rei i, per altra banda, té el suficient interès per a ésser tractada a part.

El centre escolar nasqué fa 10 anys com a parvulari del qual era titular un professor. Els pares dels nens volen i demanen una continuïtat i es constitueix una escola que porta un grup de mestres.

Des de l'inici, la forma organitzativa de l'escola és ja cooperativa en la pràctica, encara que no estigui institucionalitzada: funciona així durant els tres primers anys.

Fins l'any 1973, el centre no serà inscrit com a "societat cooperativa escola Estel limitada". De fet, la fórmula cooperativa no és pas prevista per la llei.

El 1976 s'adquireix un edifici propi i s'inaugura amb el preescolar. Amb tot, es disposa de locals de lloguer pels diferents cursos. Fins l'any 1982 no s'inaugurarà l'actual edifici al complet.

La fórmula cooperativa és mixta, o sigui, integrada per pares i mestres i hi ha un president perquè la llei així ho exigeix. Els socis de la cooperativa són els pares,

els mestres, el personal no docent i, de manera opcional, els treballadors. És una escola privada i subvencionada.

Les quotes mensuals dels socis giren entorn de les 7.500 ptés i aquesta quantitat contempla l'amortització de l'edifici. Les activitats de càire extraordinari es paguen a part.

La cooperativa està formada per 350 socis i es donen situacions especials com són els preus reduïts pels germans, les beques i altres situacions.

Els pares són, la seva gran majoria, comerciants, o bé de professions liberals i d'oficis qualificats. Es fa una campanya d'obertura de matrícula i es divulga per l'emissora local.

Cada mes, aproximadament, es publica un butlletí i a finals de curs se'n fa un d'extraordinari. Sovint, es reuneixen en assemblea general i trimestralment se'n fa una per classes. Es fan xerrades a nivell intern sobre aspectes puntuals.

El curs 1978-1979 s'originà un famós conflicte que va obligar a la dimissió de la junta rectora (el que actualment equival al Consell d'Escola). Alguns pares pretenien imposar un determinat sistema d'ensenyament i pretenien que l'escola es convertís en un centre classista. L'assemblea general va aconseguir la força suficient per a fer-la dimitir.

Com a conseqüència, van marxar bastants nens de l'escola, el nivell d'inscripció va afluixar i l'escola va adquirir mala fama: es deia que els nens sortien pèssimament preparats en determinades matèries, sobretot les matemàtiques.

L'agressivitat del conflicte va anar oblidant-se fins el punt que, àdhuc alguns pares que havien integrat l'antiga junta rectora, van demanar que els seus fills fossin readmesos. Malgrat tot, en el conflicte hi hagué un fons de veritat, puix que el problema de les matemàtiques era cert.

La gran diferència d'aquesta escola envers les altres

és que no es donen classes magistrals i que es té en compte el nen en tots els seus aspectes. No se li ensenya a "empollar" sinó a ésser deductiu i a raonar per si amteix. Se li dóna la màxima llibertat dins del possible i es pensa que cal preparar-lo per altres coses que no es contempen en la docència habitual; es pensa bàsicament en la formació del nen com a persona.

Els pares saben que aquest sistema d'ensenyament pot portar problemes als nens quan surtin, problemes d'adaptació i comprensió; però hi ha la convicció que és en els vuit anys de bàsica on el nen adquireix la base d'un sistema d'estudi.

A manera de conclusió

Aquest llarg apartat sobre les ensenyances mitjanes, l'educació especial, els ensenyaments diversos no reglats i l'assaig d'escola cooperativa a Molins de Rei, ens fa veure la gran importància que aquesta diversitat de petites o grans institucions tenen en l'oferta d'un ensenyament impartit més enllà de la bàsica.

Només per a veure i calibrar la importància relativa del que suposa l'oferta: hi ha una totalitat aproximada de 1.351 alumnes en totes aquestes docències, exceptuant l'educació especial i la cooperativa Estel. Això referint-nos només als qui són de Molins de Rei mateix; és una quantitat d'alumnes de cap manera desestimable.

La distribució relativa d'aquest alumnat de Molins és la següent:

BUP - COU	523
FP	439
Cosir - brodar	100
Mecanografia	37
Perruqueria	7

	1.106 (suma anterior)
Ed. Permanent d'Adults	60
Música	131
Belles Arts	54

1.351 alumnes residents a
Molins de Rei

L'anàlisi ens ha fet veure aspectes ben diversos d'aquesta realitat: a batxillerat, la gran mortaldat estudiantil a diürn; a professional, la prioritat que mereixen les especialitats d'administratiu i d'automoció, considerant el nombre dels alumnes matriculats; a l'educació especial, la gran preocupació per salvar la marginació que pateix el deficient, tant en l'aspecte del rebuig com en el de la sobreprotecció i les tensions pedagògiques manifestes, etc., etc.

Però ens sembla que hi ha un fet a destacar per damunt de l'anècdota parcial de cadascun d'aquests àmbits de docència. Ens referim a la relativament important riquesa d'oferta en els ensenyaments no reglats que, juntament amb l'Educació Permanent d'Adults, l'escola Municipal de Música i les Belles Arts, ofereixen un ventall prou divers i es presenta com a difícilment comprensible la manca de recolzament amb què es troben.

Pensem que seria necessari, donat el servei que presten, que hi hagués una regulació de normativa i control per tal d'integrar-les en una visió global de l'ensenyament a la localitat. Aquesta problemàtica no la podem singularitzar a Molins de Rei, sinó que l'hem vist en altres indrets de la geografia catalana. Pensem que aquesta voluntat de normativització i control de l'ensenyament que es fa, ha d'anar encaminat, no solament a potenciar els esforços de la iniciativa privada, sinó a garantir la serietat docent i donar sortida fàcil i assequible a un esforç d'integració de quelcom que es presenta com a massa marginal.

2. INSTITUCIONS I ASSOCIACIONS CULTURALS

La vida cultural de Molins de Rei presenta com una mena de puzzle extraordinàriament divers.

No sabem si l'expòsició que segueix és exhaustiva de tot el que és en realitat la dinàmica cultural de la població; però almenys és una bona mostra, incapaç encara de sintetitzar i sistematitzar els aconteixements veritablement col·lectius que demanen constantment la participació de moltes i diverses entitats: el carnaval, la festa major, les festes de la candelera, etc. Aquestes són veritablement fetes col·lectives i punts culminants que engeguen un clima festiu, d'elles és impossible atribuir-ne l'autoria a una o altra associació; tothom, al seu nivell i amb la seva funció, hi participa.

Aquesta petita exposició ha estat dividida en cinc aspectes que pensem que són diferenciables. En un primer moment, veurem les institucions o associacions que són, sobretot, infraestructurals o plataformes per a ben diverses entitats; considerarem després les associacions que són més aviat equipaments; en tercer lloc, considerarem les associacions o institucions que se centren en la comunicació; després les que se centren en les activitats de lleure i, finalment, les que essencialment tenen un objectiu cívic.

És per raons expositives que hi hem donat aquesta divisió; però no podem oblidar, de cap manera, la importància cultural i dinàmica que presenten en el seu conjunt. Sovint, la contemplació de l'immediat ens pot fer oblidar la panoràmica més global i col·lectiva.

2.1 Institucions i associacions infraestructurals

Sota d'aquest epígraf hi incloem el Foment Cultural i Artístic, La Joventut Catòlica, el Grup Local d'Urbanisme i

la Federació Obrera.

Amb orígens ben diversos, aquestes quatre institucions són, en aquests moments, importants infraestructures que acullen interessos locals ben específics. La Joventut Catòlica, més que centenària puix que data del 1875, acollia ja des del seu origen, els interessos religiosos i culturals de l'Església Catòlica en tant que voluntat d'incidència i de intervenció de cara a la joventut. El Foment Agrícola i Industrial, que així fou anomenat al començament, se centrava en activitats dirigides als pagesos de la població. El Grup Local d'Urbanisme, per la seva banda, és relativament recent (del 1976) i es dedica quasi absolutament a servir els interessos dels qui estan motivats a salvar l'arquitectura i l'urbanisme local.

La Federació Local de Societats Obreres que fou aprovada l'any 1918 és malhauradament una relíquia d'un passat gloriós marcat per la dinàmica i la influència cívica en la població de Molins de Rei. Avui en queda només un edifici en conflicte legal esperant temps millors i essent aixopluc de petites associacions o activitats locals.

Aquestes institucions o associacions han sofert una importantíssima evolució i, precisament, com més llarga és la història respectiva, més forta ha estat aquesta evolució. Pel que es refereix a la Joventut Catòlica, per exemple, després d'haver-se iniciat com "Escuela Dominical de Niños" i a l'ombra d'una activitat eclesial pròpiament dita i amb una vida institucional dinàmica influent en la població fins arribar a ésser el 1920 la promotora dels "Pomells de Joventut" que tanta influència tingueren arreu de Catalunya, va contemplar la caiguda progressiva de presència juvenil. Després de la guerra, una nova junta pretén rellançar la Joventut Catòlica enmig de moltes dificultats que, a la curta, fan fracassar les bones intencions. Però els anys 1950, l'entitat es converteix en l'aixopluc de les esquerres i la joventut s'hi afilia; això provocarà un procés de laïcització i, en certa

manera, de normalització de l'entitat: el rector del poble deixa d'ésser el president vitalici de l'entitat, es creen diversos secretariats dinàmics (art, cultural, teatre, jazz, etc.). Després de les primeres eleccions municipals, quan la vida política i local del país es normalitza, la Joventut Catòlica torna a decaure estrepitosament per causa de l'abandó de la gent progressista, que tenia fam de cultura i de moure's dintre molts i diversos camps. Dóna la impressió que actualment la institució ha fet una veritable regressió causada pels conflictes ideològics i polítics. La institució torna als seus orígens discriminant els associats per raons purament i únicament polítiques. S'està en un procés de veritable retrocés i integrisme.

El Foment Cultural i Artístic, per la seva banda, tot i mantenint-se dintre d'una línia deliberadament apolítica, va anar prenent el caire de l'entitat dels rics en contrats amb una altra entitat decididament polititzada com és ara la Federació Obrera. Durant la guerra, els milicians en feren la "Casa del Pueblo" i, posteriorment, hi hagueren sempre unes juntes depurades per governació. Del 1977 al 1983, el Foment passà una mala època amb una junta que només es preocupava per la pesseta i s'especulava amb les activitats que s'hi duien a terme. El 1983 s'assisteix amb la nova junta gestora a la convocatòria de noves eleccions que donaran el govern de l'entitat a gent dinàmica que marcarà una real prosperitat i un encaminament renovat de l'entitat; els guanys tenen sentit en tant que permeten subvencionar noves activitats i s'intenta desmitificar una imatge adquirida d'entitat tancada, classista i arcaica. El poder de convocatòria cada vegada és més elevat i s'intenta sostenir una línia d'obertura progressiva que va canviant lentament la perspectiva institucional del Foment.

El Grup Local d'Urbanisme que, com ja ha estat dit, se centra fonamentalment en els seus inicis en una actuació crítica de cara al tema, es va plantejant la necessitat de

constituir un grup tècnic en el seu si, capacitat per a treballar professionalment per diverses institucions, entre d'altres l'Ajuntament i la Corporació Metropolitana. El nom de l'associació és prou revelador de les seves finalitats: "Grup local de professionals de l'urbanisme, l'arquitectura i tècnics de la construcció de Molins de Rei". Vetllen per l'urbanisme, són representatius dels professionals, és un òrgan consultiu i d'assessorament que es permet ésser reivindicatiu amb coneixement de causa. El grup tècnic actua com una entitat professional i el grup d'urbanisme funciona amb les aportacions voluntàries dels seus associats. El sistema de funcionament és assebleari.

La Federació Obrera de Molins de Rei serà el nom legalitzat que consagrarà les activitats que s'havien iniciat amb el nom de Federació Local de Societats Obreres el 1915, reunint els treballadors de la fàbrica de filats del "Molí". Com totes les institucions semblants de l'època, es va orientar bàsicament vers el mutualisme laboral. Però la singularitat de la Federació Obrera de Molins de Rei, una de les més importants i originals de Catalunya, fou la centralització de la contractació de jornalers pel treball de la terra. La forta activitat de l'entitat, que havia aconseguit tenir un espectacular edifici propi gràcies a la col·laboració i el voluntarisme dels associats, veié començar la devallada el 1936: l'edifici passà a un partit dels que sostenien la guerra, el PSUC. El cop de gràcia definitiu fou el 1939 quan es declarà legal l'apropiació de tots els béns de la Federació és l'Organización Sindical Española, la CNS; aquí s'inicia un fort deteriorament. El 13 de març del 1977, els antics socis, recobrats pel Congrés de Cultura Catalana local i als locals de la Joventut Catòlica, nomenen una comissió gestora per tal d'elaborar uns estatuts actualitzats i intentar recuperar el local i els béns expoliats de l'antiga entitat. En aquests moments, és més propi parlar d'associació obrera que no pas de federació. Ara hi ha 212 socis d'una edat mit-

jana de 40 anys. Hi ha una secció de filatèlia, dos grups musicals, la canicultura, l'halterofília (que estan en conflicte amb l'actual junta perquè pretenen tenir ja uns drets adquirits) i aviat hi haurà el gimnàs municipal. En general, el local es troba en molt males condicions. L'any 1981 el local fou cedit a l'Ajuntament per a poder-hi realitzar activitats culturals i recreatives i l'Ajuntament extraoficialment ho ha cedit als socis que no hi poden fer res pel fet de no ésser declarat a Indústria.

2.2.- Institucions i associacions que són equipaments

Sota d'aquest apartat hi hem inclòs el Museu Municipal i la seva associació d'Amics del Museu i la d'Amics dels Castells.

El Museu Municipal va tenir el seu origen en la iniciativa d'un particular que va començar a conservar coses antigues ja des del 1953. Era una persona que anava casa per casa buscant materials d'interès perquè tenia afecció especial pel col·leccionisme ja des del 1924. Tot tenia un interès per a la seva col·lecció: cromos, revistes, cròniques, segells, curiositats, teixits coptes, urnes d'incineració, etc.

Amb la col·laboració d'altres persones, treballà en una tasca continuada a la recerca de més elements que, acoblats als que ja tenia, van donar llum al Museu Municipal.

L'any 1963 i tenint el Museu dificultats d'emplaçament, l'Ajuntament el va fer Municipal i va facilitar un nou local i, a l'ensens, neixia l'Associació d'Amics del Museu per tal d'ajudar-lo moralment i materialment. La feina d'aquesta associació seria la de fer excavacions, recollir peces, fer adquisicions, tenir dotació de materials per a conferències i projeccions i dedicar-se a la recuperació de coses d'interès cultural. El Museu consta de tres persones encarregades (un director, un subdirector i un conservador); però l'Associació té 180 socis que són més aviat gent gran i té una Junta

de vuit membres.

Les seccions del Museu són tres: la d'arqueologia, l'arxiu fotogràfic i el patrimoni històric de la vila.

La primera, la d'arqueologia, intenta buscar les traces de l'home en el passat; quan es troba alguna cosa, es demana un permís al servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya i, després d'excavar, de netejar les peces i d'estudiar-les, se'n fa un informe a la Generalitat i s'exposen.

L'arxiu fotogràfic s'enriqueix essencialment amb la recollida de fotografies antigues per les cases; una vegada fetes les còpies s'exposen.

La tercera secció, la del patrimoni històric de la vila, treballa en la recollida d'objectes artístics i en l'inventari arquitectònic.

S'organitzen conferències, exposicions, excursions per a la "descoberta" de Catalunya, etc. Totes les activitats que es duen a terme es comuniquen a través d'un Butlletí Informatiu, de periodicitat trimestral. Aquest Butlletí es ven a les llibreries.

Pel fet d'ésser municipal, el Museu rep una subvenció anyal de l'Ajuntament i viu fonamentalment de les quotes dels socis que pràcticament no participen a les assemblees de la institució.

Els Amics dels Castells són una delegació local de la Asociación de Amigos de los Castillos de España. La seva tasca és la del manteniment i vigilància de les runes, castells, excavacions, monuments històrics, etc. L'entitat espanyola de què forma part, segons els nostres informants, té un caire dretà i la presidència sempre s'ha atorgat a altes personalitats com el Duc d'Alba i la seva dona.

La delegació de Molins de Rei acaba essent una secció més del Museu, encara que aquest ha dit sempre que han d'ésser autònoms. Un dels objectius bàsics és la conservació del Castell Ciuró, sense oblidar les excavacions, la investigació i la restauració. Viu únicament de les quotes dels socis.

2.3.- Institucions i associacions de comunicació

Totes les entitats que anem a considerar ara tenen un objectiu immediat que fa referència a la comunicació i als seus mitjans: la revista "Llaç d'Unió", la Ràdio Molins de Rei, el Club del Còmic, el Cinema Amateur i el Cine Club.

De particular transcendència per a la comunicació a Molins de Rei són tant la revista "Llaç d'Unió" com l'Emissora Municipal.

El febrer del 1976, "Llaç d'Unió" publicava ja el seu número 160 i encara era una revista parroquial, essent fidel als seus orígens. No abandonarà el subtítol de revista parroquial fins el gener del 1980 i el gener del 1982 es defineix com a revista independent d'informació i d'opinió.

L'interès de la publicació, feta amb una bona qualitat tècnica, és evident i abarca temes tan diversos com els culturals, els polítics, les anàlisis històriques, coses de la vida local, informacions diverses, temes cívics i urbanístics i informacions de Cervelló que deixaran de publicar-se el desembre del 1978, data en què els de Cervelló creen el seu propi òrgan de comunicació.

La revista és a l'ensem informativa, cultural i reivindicativa, cosa que la fa molt fidel al subtítol que porta en aquests moments: informació i opinió.

Ràdio Molins de Rei, per la seva banda, és una emissora municipal legal però no legalitzada. El model comunicatiu és el de ràdio d'informació local; però no comercial. Una important tasca realitzada és la de potenciació d'entitats i grups de Molins de Rei que és una feina silenciosa, encara que extraordinàriament eficaç. A l'ensem, Ràdio Molins de Rei ha actuat sempre com escola de ràdio per a molts que s'incien en aquesta tasca.

Les 66 hores a la setmana d'emissió són realitzades en les seves quatre quintes parts en català i és que un objectiu clar de l'emissora és el de la normalització lingüística.

Estan integrats a l'Associació d'Emissores Municipals i hi ha un Consell integrat per un membre de cada grup polític, l'alcaldesa, la directora de la Ràdio i el gerent. En aquests moments, estan fent un estudi d'audiència.

El no reconeixement per part del Govern Civil i del central, la competència amb Catalunya Ràdio i la de les emissores pirates són les principals preocupacions de l'hora d'ara.

L'any 1983 i amb motiu de la festa major, es realitzava una exposició de còmic i aquest fet donava naixement al Club del Còmic Molins que prengué tot seguit uns objectius ben clars: tenir accés a parlar amb dibuixants, fer-se una revista pròpia i dibuixar, moure's en el món del còmic, etc. La idea bàsica és la de fomentar els còmics i que siguin coneguts en la seva dimensió cultural i comunicativa. Els seus 50 socis paguen una petita matrícula i una cotització també petita cada mes que és diferent segons tinguin o no 16 anys. Pertanyen quasi tots a una classe mitjana. Hi ha un govern d'aquesta minisocietat feta una mica a la seva manera: un president, un vicepresident, un tresorer, un coordinador d'exposicions, un coordinador de biblioteca i uns consellers (antics fundadors que assessoren i orienten).

Es disposa d'una biblioteca, d'uns guionistes i uns dibuixants, d'un espai setmanal a la Ràdio de mitja hora i pensent muntar un taller de còmic per tal d'ensenyar els nens a dibuixar i fer còmics. Per a la seva comunicació editen un "Boletín Oficial del Club Còmic Molins" que porta per títol "Virguerías".

El 1966 neixia al Foment una secció de cinema; l'objectiu del grup promotor era de fer pel·lícules anti-cine i, posteriorment, de fer art i assaig; però es va acabar fent pel·lícules comercials. El 1975 van haver d'instal·lar-se al local de la Joventut Catòlica, on passarien films els divendres a la nit. El 1983 el Cine Club experimentà un gran dèficit econòmic del qual se'n va sortir a través d'un acord entre l'Ajuntament, el Cine Club i la Joventut Catòlica; però,

malgrat tot, es fa difícil sortir-se'n perquè hi ha deutes amb les distribuïdores i la Federació Catalana de Cine Clubs.

El desig del Cine Club és d'ésser independents i no haver de dependre de ningú i es pensa que amb una subvenció municipal ja tirarien endavant. De fet, són els qui organitzen les setmanes del cinema de terror. De totes maneres, es pot dir que el Cine Club es troba en una situació força crítica.

El Grup de Cinema Amateur es va iniciar l'any 1975 com una entitat cultural i d'esbarjo i, a través d'aquest medi de difusió, sembrar inquietuds i llibertat contra la repressió per medi de la crítica social.

El Grup de Cinema Amateur compta amb 54 socis; però, de fet, mou unes 90 persones més aviat de classe mitjana, comerciants, funcionaris i empleats. Hi ha una junta constituïda per set persones i es fan projeccions cada dimarts de documentals, reportatges i pel·lícules d'argument. Per mitjà de la imatge es comenten moltes coses entre el grup.

L'activitat bàsica és la filmació i fer petites produccions; però també s'han realitzat cursets cinematogràfics i fotogràfics. Mensualment s'edita un Butlletí Informatiu fet a impremta com a mitjà de difusió cultural.

2.4.- Institucions i associacions de lleure

Es tracta d'una sèrie d'activitats més o menys culturals i educatives que tenen per objecte principal l'oci i el temps lliure. El ventall és veritablement heterogeni: els grups infantils (Moviment Infantil de Barriades MIB, Esplai Clariana i l'Agrupament d'escoltes), els que tenen un objectiu cultural definit (Agrupació Filatèlica i Numismàtica, Agrupació Folklorica, Associació Ornitològica i Associació sardanista "Anella de Germanor") i els que tenen exclusivament per objectiu la diversió (Amics del Camell i Bolinga Star Club).

El curs 1971-1972 es comença a fer activitats amb nens els diumenges i el 1977 s'arriba ja a una cohesió entre el grup de monitors que perdura fins a l'actualitat, amb la incorporació de noves fornades de responsables fins a aconseguir un col·lectiu de 23 persones; el Moviment Infantil de Barriades vegé la llum i de mica en mica s'anà coordinant amb els diversos esplais de barri. Actualment, aquest Moviment té dos grups o seccions: el de la Riera, que utilitza el local de la parròquia, i el del Canal o Incresa, amb locals cedits per l'Associació de Veïns.

Els pilars educatius del Moviment Infantil de Barriades són clars: possibilitar la convivència entre els nens de la mateixa edat, fomentar els jocs no competitius, desenvolupar el sentit del treball en equip, fer una coeducació mixta i familiaritzar els infants amb ambients diferents dels seus. Donada la dependència de locals, el MIB està estretament lligat a la parròquia i aquesta l'avalua amb la seva autoritat moral.

Més o menys, el MIB mou un col·lectiu de 120 infants dels quals pràcticament el 90% són fills de la immigració i amb percentatges importants de pares parats o que viuen d'un treball manual. Els nens paguen unes 1.000 ptes. l'any i es reben subvencions del Servei de Colònies de la Generalitat; però l'Ajuntament dona també unes beques per colònies. Amb tot, es fan campanyes del paper i les ampolles en col·laboració amb l'Agrupament d'escoltes i també es realitzen unes activitats precolònies per a treure algun cèntim.

Els 120 infants participants s'escalonen en cinc nivells abarçant les edats compreses entre els sis i els divuit anys. Entre els monitors, la majoria dels quals són estudiants, l'organització és del grup de base, un secretari, el responsable d'esplai, el de l'economia, el del material, uns coordinadors d'esplai de zona (s'entén el Baix Llobregat), uns coordinadors d'agrupacions d'esplai del poble i un responsable pedagògic. Pràcticament tots han aconseguit el carnet de

monitor atorgat pel Servei de Colònies de vacances.

El MIB es queixa de la duplicitat de tasques pel fet que l'Ajuntament de Molins de Rei organitza també pel seu compte unes colònies per a tota la població.

L'Esplai Clariana va nèixer l'any 1973 com una activitat específica pels deficients mentals que han deixat ja el taller i per a subministrar-los-hi esbarjo. És un grup de 5 monitors que realitza activitats de lleure per a 35 persones la majoria noies es edats que oscil·len dels 18 als 35 o 40 anys i d'un nivell econòmic marcadament baix. Només 10 dels que hi participen són de Molins de Rei mateix.

Fins el 1980 van compartir el local amb moltes altres entitats, traslladant-se al local de l'Associació de Joves contra l'Atur fins que, després d'haver-los estat destrossades totes les instal·lacions per uns gamberros, han estat acollits a la Federació Obrera. L'Esplai Clariana es manté gràcies a les subvencions de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya.

L'octubre del 1959 neixia a Molins de Rei l'Agrupament d'Escoltes que va tenir una època d'esplendor fins el 1970. Aquesta fou una gran etapa ajuntant dues fites clarament assumides: el nacionalisme i la fe. Fou en aquest primer període, el curs 1965-1966, que s'inicia el grup de les noies encara que no actuaven encara junts.

El 1970-1971 es produeix un fort trencament a Catalunya i un marcat canvi de línia; es posa en qüestió tot el que es refereix a la fe i als símbols escoltes i es dona una rellevància notable al contingut per damunt de les formes. És el moment de la fuga de caps vers sectors socials, cívics i polítics que comencen a presentar plataformes molt eficients de lluita i contestació al sistema vigent.

El 1972-1973 és la data que a Molins marcarà clarament un nou impuls; precisament, és el 1973 quan l'escoltisme es fa mixt i el 1975 es declara no confessional i la fe queda relegada a l'esfera personal; el moviment és essencialment

d'esplai i d'empenta vers el nacionalisme. Un punt alt en la represa serà la del curs 1980-1981 i a Molins hi haurà de tot: llobetons i daines, raiers i guies, pioners i caravel·les i el truc. Donada la força que es posseïa hi ha el plantejament de si s'havia d'ésser un agrupament, un grup d'esplai o un grup d'escoltes. Serà el moment de fusionar-se definitivament nois i noies vinculant-se amb els Minyons Escoltes-Guies Sant Jordi. El curs 1981-1982, després de consultes prèvies, s'adheriran al Moviment d'Escoltes Catalans que al mateix temps s'integra a l'Escoltisme Mundial; és el rebuig definitiu de qualsevulla ombra de confessionalitat.

Les cotitzacions dels socis (3.300 ptes, anuals), les subvencions de la Generalitat i les campanyes del paper i l'ampolla són les seves fonts d'ingressos. L'Ajuntament de Molins de Rei també els ajuda puntualment per les coses de material.

L'Agrupament d'Escoltes agrupa 90 persones totes elles catalanes d'origen amb un local al centre de la població. Hi ha un cap d'agrupament, una coordinadora i uns encarregats de material, d'economia i d'arxiu. Actualment fan els preparatius per a celebrar el seu 25 aniversari.

El 1954 es fundava l'Agrupació Folklòrica amb una finalitat purament sardanística. Posteriorment, entrava dintre del Foment amb tres colles sardanistes de 12 persones cadascuna i, sota l'aparença única de ballar sardanes, començaren aviat a interessar-se per d'altres coses, sobretot per la qüestió nacional. Els seus interessos es van eixamplar i, també, es donen classes de català, de ballets i de flklòre català en general.

El 1960, l'any de la riuada, coincidí amb un període d'euforia institucional provocant al mateix temps un greu oblit de la gent jove; no hi ha la preocupació de potenciar la tasca entre la gent jove. Serà precisament al terme d'aquesta dècada dels 60, exactament el 1969, que l'Agrupació Folklòrica entrarà en una etapa de degradació per causa de la no

renovació dels participants, fent una vida purament vegetativa i es pot dir que només es manté el nom de l'Agrupació.

L'any 1976 serà el de la represa de l'entitat amb un floreixement i una dinàmica que recordava temps pretèrits; al mateix temps, abandonen l'acolliment del Foment i es fa el plantejament de comprar una casa que es realitzarà amb la compra de títols per valor de 5.000 ptes. Ràpidament els socis passaran de 300 a 560 i en l'actualitat n'hi ha uns 830 l'edat modal dels quals oscil·la entre els 28 i els 35 anys havent-hi un 10% d'immigrats. Hi ha, a més, una junta de 10 persones. El sosteniment de l'entitat l'aconsegueix la cotització dels socis que només satisfan les 200 pessetes mensuals els qui més cotitzen; de fet, la força actual de l'Agrupació folklòrica és deguda a la gran col·laboració dels socis. L'Ajuntament subvenciona certes i determinades activitats.

Hi ha tres seccions constituïdes i en funcionament: sardanes, tenis taula i esplai i tres seccions no constituïdes però en funcionament: art, coral i turisme. Entre les moltes activitats que es porten a terme, cal subratllar la del grup de recerca del cançoner popular català.

L'any 1978 i en oposició al tancament de l'Agrupació Folklòrica, neix l'Associació sardanista "Anella de Germanor", com una secció del Foment i amb la preocupació d'ésser una entitat oberta i acollidora a tothom. Aquesta Anella de Germanor, l'any 1983 presenciarà una forta devallada degut a la desaparició d'alguns responsables per causes personals i alienes a l'Associació Sardanista. Fins feia poc s'havia participat en aplecs. Havien estat associats a la Unió de Colles Sardanistes de Barcelona.

Des del 1969, un grup d'aficionats a l'ornitologia comencen a reunir-se i el 1971 ja organitzaran el primer concurs de canaris i d'altres ocells; no serà fins el 1978 que es constitueixen en Associació Ornitològica. Entre el 1973 i el 1979 aconseguiran que els concursos locals puntuïn pel campionat de Catalunya. Fins el 1984 tindran un local propi,

passent aquest any a ésser un grup de la Federació Obrera. Estan federats amb l'organització de Catalunya i la d'Espanya.

Són uns 108 socis dels quals només 65 cotitzen i el 80% tenen més de 45 anys. Realitzen una exposició anual, han organitzat xerrades sobre canaricultura i ornitologia i, amb motiu del concurs anual, sortegen dos canaris.

El 1975 es va fundar l'Agrupació Filatèlica i Numismàtica que va interrompre les seves activitats l'any 1973 per causa de determinats enfrontaments i no serà fins el 1980 que no reprendrà la seva activitat. Depèn institucionalment del Cercle Filatèlic i Numismàtic de Barcelona i, per tant, té els mateixos estatuts. Té uns 110 socis d'una edat mitjana entorn dels 45 anys i amb una Junta integrada per 10 persones. La finalitat de l'Agrupació és estar al corrent de les novetats, facilitar els intercanvis de segells i fer una exposició anual. Les quotes del socis amés d'algunes subvencions de l'Ajuntament i d'una caixa d'estalvis són fonamentalment el seu sosteniment econòmic.

Amb motiu de cada exposició, es fa un matasegells commemoratiu recollint motius d'interès local o de personatges de la població: Miquel Carbonell, arribada del ferrocarril a Molins, centenari de l'estafeta de correus local, font de Molins, etc. Així mateix, s'han fet encunyaments commemoratius: 25 aniversari de l'Agrupació, Miquel Carbonell, etc. De fet, a l'entitat hi ha les dues seccions corresponents: segells i monedes. Es fan circulars d'informació ocasionalment i, des de fa cinc anys, es publica cada any un Butlletí Informatiu.

Tot un altre tipus d'institució és la dels Amics del Camell, nascuda el 26 de setembre del 1981. Ja l'any 1979 en el pregó de la festa major es va fer referència a què en el segle XIX hi havia una bèstia fantàstica que sortia pel carnestoltes: era el camell, un ninot feixus fet de fustes i tela i sostingut per dos homes, amb una bocassa feta amb les barres d'un cavall i uns ulls lluminosos. També es feu

esment al ball del camell. Tot seguit, un grup de persones van voler estudiar-lo i construir-lo; eren tres grups de set persones que decidien passar-ho bé, tots eren joves.

Per a cobrir despeses han vengut fulards i, quan han sortit del poble, han cobrat alguna cosa (encara que no sortiran més perquè la gent no sap pas de què va la festa). Actualment s'estan fent uns estatuts i, encara que no depenen de ningú, sembla que cal considerar-los com una parcel·la de l'Ajuntament. Tenen dues seccions: la del manteniment de la bèstia i la de l'arxiu.

El Bolinga Star Club és una associació de lleure extraordinàriament singular. És un grup de gent que no volen estar legalitzats i, de fet, no són pas pocs: unes 70 persones de categoria modesta entre parats i eventuais. La finalitat del grup com a tal és fer festes i passar-ho el millor possible. Es trobaven en bars de Molins de Rei i generalment són joves i van començar a repartir uns carnets i fer festes per a més gent. Des del setembre del 1982 que no han parat de fer festes: Sant Miquel, Rock endins, etc. Van fer un programa radiofònic durant mig any i van haver de plegar per la gran quantitat de queixes dels oients que protestaven pel seu caràcter informal. Cal dir, però, que el seu poder de convocatòria entre la classe social més modesta és força destacable.

2.5.- Institucions i associacions cíviques

Hi ha finalment unes activitats que se centren fonamentalment sobre aspectes cívics. Són l'Associació Espanyola contra el Càncer, la Creu Roja Espanyola i el Grup del Medi Ambient.

La Junta Local de Molins de Rei de l'Associació Espanyola contra el Càncer va veure la llum l'any 1971. Ve integrada per 15 persones que es reuneixen dues o tres vegades l'any i és la que organitza la recaptació del dia del càncer que mobilitza unes 300 persones a la població amb un total

de 14 taules petitòries; totes són dones de les quals el 50% són nascudes fora de Catalunya.

El Departament d'Assistència Social de la Junta Local es dedica, d'una banda, a ajudar els malalts en els problemes d'ordre social, mèdic i econòmic que es deriven de la malaltia i, per l'altra, programes de rehabilitació, cursos oncològics per a metges rurals i de capçalera i xerrades a la població (prevenció, escoles).

Sembla que el 1936 ja estava formada l'Assemblea Local de la Creu Roja; l'escalonament jeràrquic de l'organització és rigorós: Internacional, Nacional, Regional, Provincial i Local. La Creu Roja depèn de dues variables completament aleatòries: la col.laboració lliure i voluntària i les quotes dels socis. La finalitat de l'organització ja ve donada pels estatuts internacionals: l'ajuda dels malalts o necessitats i el socorrisme.

A Molins en concret, hi ha 600 socis que cotitzen i es compta amb una brigada de 35 voluntaris. Aquests són els que duen a terme les activitats següents: un servei de guàrdia que ofereixi una cobertura permanent les 24 hores del dia, el manteniment dels medis propis (locals, vehicles i material sanitari) i la centraleta telefònica. S'han fet cursets de socorrisme i xerrades sobre temes d'interès; és així com es capta als possibles voluntaris.

L'any 1979, neix el Grup del Medi Ambient que, en l'espai de dos anys contempla un fort creixement, una certa consolidació i una aguda crisi. Durant la crisi, es fa un programa setmanal per ràdio de 30 minuts.

El 1983 degut a què al Papiol hi volen posar un abocador de productes químics, s'organitza la coordinadora ecologista del Papiol i això representa la represa dinàmica de l'associació que no serà mai un moviment legalitzat, sinó que procedirà de manera completament assembleària. Són només 10 persones, totes estudiants o llicenciats en biologia, geologia, peritatge agrícola i enginyers. El poder de convo-

catòria és relativament limitat.

En els temps de més esplendor havien fet informes i estudis sobre els arbres de Molins de Rei i, actualment, estan en lluita amb la Corporació Metropolitana, la Generalitat i el Govern central; tenen el problema plantejat de si entrar o no en el terreny polític, opció a la qual la majoria de les persones del grup s'hi adhereixen. El problema de la relació amb la política divideix l'ecologisme en dues bandes ben definides: la conservadora (cal protegir la natura) i l'ambientalisme (cal canviar el sistema de vida); ambdues postures semblen irreconciliables.

Visió global

En una població de les dimensions de Molins de Rei que no arriba als 20.000 habitants, hom es queda una mica astorat de la gran varietat d'interessos que recullen totes aquestes associacions agrupades en aquest epígraf.

En el context d'un poble, crida l'atenció contemplar una certa identificació política o social d'algunes d'aquestes entitats; el fet no té gaire res d'extraordinari puix que un determinat etiquetatge és sempre fàcil en un context on la pressió social és forta. És el cas, per exemple, del Grup de Cinema Amateur, de la Federació Obrera i el del Foment Cultural i Artístic com a tipificació política, i el del Moviment Infantil de Barriades, l'Agrupament d'Escoltes, el Cine Club i el Bolinga Star Club com a tipificació social. En aquest sentit de l'etiquetatge, és curiós observar l'evolució soferta per una institució tan típicament religiosa com és la Joventut Catòlica.

També és curiós la gran quantitat d'institucions i associacions que, responent originàriament a interessos personals o col·lectius d'un petit grup, han anat derivant vers una dimensió més global i general. És el cas del Museu

Municipal i dels Amics del Museu, dels Amics dels Castells, del Club del Còmic, de l'Associació sardanista Anella de Geranor, dels Amics del Camell, de l'Agrupació Filatèlica i Numismàtica, de l'Agrupació Folklòrica i de l'Associació Ornitològica.

Per altra banda, cal veure com hi ha col·lectius que aconseguen exercir una influència a la població a nivell de creació d'opinió; són importants instruments de cohesió que, amb una influència relativa, poden generar una forta dinàmica cultural en un moment donat. És el cas de la revista "Llaç d'Unió" i de la Ràdio Molins de Rei. Veritables instruments de força col·lectiva.

Finalment, hi ha les institucions o associacions que responen a interessos ben específics i concrets; adés urbanístics i ecològics (el Grup del Medi Ambient i el Grup Local d'Urbanisme), adés terapèutics i sanitaris (Esplai Clariana, Junta Local de l'Associació Espanyola contra el Càncer i Assemblea Local de la Creu Roja)/ El seu poder de convocatòria i la seva influència estan estretament lligats als interessos determinats que intenten cobrir.

3.- ELS SERVEIS SOCIALS

Des de fa un temps relativament curt i, concretament, des del naixement dels Ajuntaments democràtics, hi ha hagut una preocupació cada vegada més generalitzada entorn dels problemes preventius, assistencials i terapèutics de certes capes de població particularment desfavorides i en clar desventatge respecte a la resta de la població.

Aquests col·lectius humans no han pas estat inventats, sinó que no és gens arriscat pensar que de sempre hi han estat presents amb la tota la càrrega reivindicativa i amb tota la demanda indefugible amb què es presenten en aquests moments. El que passa és que ara, -per què negar-ho?- la volun-

tat democràtica que inclou el respecte per les minories que siguin i per totes les capes de la població, allò que potser havia quedat sota els auspicis de la caritat, ha anat progressant vers una qüestió de justícia. I el que havia estat patrimoni d'una iniciativa privada, comença a ésser assumit per les petites o grans administracions públiques; el que semblava una problemàtica que afectava a uns contingents relativament importants de població, es va definint amb uns contorns absolutament importants. I, com si la problemàtica present no fos encara prou, la crisi conjuntural o no que hi sobreafegeix l'atur, eixampla extraordinàriament el camp de treball d'aquests serveis socials que van afectant successivament a noves capes de població.

L'Ajuntament de Molins de Rei, fidel a la tradició i a la generalitat dels municipis regits per les esquerres, no s'ha pas fet sord al crit que convoca a noves solidaritats. Tant la salut com els problemes que afecten les dones ben específicament, com els de la joventut i dels avis són contemplats en l'actuació ciutadana d'aquest municipi; la iniciativa privada conviu harmònicament amb la intervenció municipal.

3.1.- La salut

El 1980 va començar a funcionar el Consell de Salut i es va començar a plantejar la necessitat de crear un servei de Salut Mental pel tractament de casos concrets. Per tant, tant institucionalment com econòmicament el Centre de Salut Mental depèn de l'Ajuntament amb algunes subvencions de la Diputació de Barcelona.

Hi ha dues persones dedicades: un psiquiatre per les persones que necessiten medicació i un psicòleg més dedicat a la problemàtica dels infants i de les parelles.

El Centre contempla una forta demanda i la llista d'espera es fa inevitable en perjudici del pacient que, en el

temps de l'espera, fa generalment veritables regressions. Aquesta espera afecta, sobretot, els infants.

Al començament, la clientela era sobretot d'una classe mitjana que presentava una patologia superficial de conflictes neuròtics; però en atorgar la Diputació subvencions a certes i determinades institucions hospitalàries (Clínic, Bellvitge, Sant Joan de Déu...), aquestes van començar a derivar cap al Centre de Salut Mental una clientela més aviat de classe social modesta amb una problemàtica singularment més agreujada; a vegades era per evitar un ingrés i d'altres era per a fer un tractament ambulatori després de l'ingrés. Aquest allau de persones ha anat minvant i en aquests moments s'ha pràcticament estabilitzat.

De totes maners, encara hi ha una demanda per tractaments, per conflictes neuròtics i que pertany a la classe mitjana treballadora. De fet, com que els centres d'assistència primària s'han convertit en minihospitals amb tractaments ambulatoris de la Seguretat Social, les persones que arriben al Centre de Salut Mental hi arriben quasi exclusivament per conflictes psíquics; es tracta de tractaments més perllongats que, encara que no siguin greus, els transmeten sense voler-ho al seu entorn. Quan en aquest entorn hi ha nens, les coses s'agreugen sensiblement.

La clientela és majoritàriament immigrada, d'edats compreses entre els 20 i els 40 anys i presentant una problemàtica ben diversa: neurosi, angoixa, histèria, depressió neuròtica, psicopatia, alcoholisme, etc. Pel que fa als infants, predominen els trastorns de conducta, de llenguatge, emocionals, enuresiss, etc. El Centre de Salut Mental és acollit ara sense els prejudicis del començament.

El Gabinet Psicopedagògic va nèixer després d'un estudi realitzat en el curs 1979-1980 sobre el fracàs escolar; fou a partir d'aleshores que es va poder separar el grup de nens afectats de problemes mentals dels qui presentaven dificultats d'aprenentatge escolar. I la responsabilitat del

Gabinet Psicopedagògic l'assumia a tot nivell l'Ajuntament.

L'equip és compost de quatre psicòlegs, dos dels quals van a les escoles i els altres dos fan els tractaments i tenen dues reunions setmanals amb els mestres d'educació especial.

Quan el mestre ha detectat una problemàtica específica, i amb la voluntat expressa dels pares, s'inicia un treball de suport. Al nen se l'envia a classe d'educació especial. Generalment, es tracta de fills de famílies immigrades d'un nivell econòmic sensiblement modest.

Una de les grans preocupacions del Gabinet Psicopedagògic és l'atenció precoç de les problemàtiques presentades; és per això que miren d'evitar llistes d'espera i voldrien fer una intervenció a les escoles bressol donada la importància dels dos primers anys de vida. El més difícil és fer entendre als pares que la problemàtica del fracàs escolar és un problema de fons sovint deslligat de les mateixes capacitats de l'alumne.

3.2.- La dona

Les Jornades Catalanes de la Dona del 1976 van obrir l'interès d'un col·lectiu de persones per tal d'iniciar un Grup de Dones que, en uns primers moments, preocupades per la lluita contra el franquisme, no assumiren com a pròpies les reivindicacions feministes. Precisament en aquelles jornades es posaren sobre la taula temes com l'avortament, els anticonceptius, la sexualitat i la situació laboral de la dona. Promogut per dues persones particularment sensibilitzades, es va fer un secretariat que tenia com a fi la promoció de la dona i, a l'ensem, promovien un secretariat cultural en contacte amb els barris per tal de fer proselitisme. Segons confessió mateixa dels nostres informants, per a dur a terme tota aquesta labor no es va pas reparar massa en els mitjans: poc importava que la gent entengués massa de què es

tractava: l'objectiu principal era la mobilització de les dones per una causa que s'havia considerat justa.

A l'Incesa es va fer una vocalia de dones que, després d'una sèrie de vicissituds, va desaparèixer; àdhuc havien intentat crear un casal de la dona. A la Joventut Catòlica hi havia també un grup de dones lligades a diferents grups polítics que van acabar portant a terme la campanya del divorci; les tensions polítiques van acabar ofegant l'experiència, encara que van organitzar les Primeres Jornades de la Dona als locals del PSUC amb una nombrosa assistència, van fer xerrades a les barriades sobre planificació familiar, van posar una parada a la fira on s'informa sobre el planing, van fer contactes amb els planings de la comarca (El Prat, Sant Feliu,...), van muntar uns cursets on s'exposaren idees que no tenien res a veure amb la medicina tradicional, etc.

El Grup de Dones és el qui donarà el suport més destacat al projecte de planing de l'Ajuntament i organitzarà unes xerrades a la Caixa del Penedès sobre l'avortament i altres coses i, el 1983, es crea el premi literari Mercè Rodoreda en el que hi participen 70 persones de tot el Baix Llobregat... Però fou precisament a partir d'aquesta data que s'observa un cert cansament i poc a poc es va abandonant. El curiós és que una activitat tan dinàmica i polifacètica és portada només per 10 persones entre 25 i 30 anys i totes elles catalanes, d'un nivell cultural més aviat elevat; però fonamentalment són dones treballadores.

Fou precisament el juny del 1980 que l'Ajuntament de Molins de Rei dona pas al Centre de Planificació Familiar per tal d'assistir la contracepció i treballar en el camp de la medicina preventiva fent una tasca de divulgació amb xerrades a les escoles, als barris i als programes de ràdio. Només dues persones s'ocuparan dels serveis del Centre: una metgessa especialitzada i una auxiliar de clínica. El funcionament és per la via d'una contractació de serveis del metge del centre amb l'Ajuntament. La Diputació acorda una subvenció i el

sosteniment es resol pel complement de les taxes que paguen els qui es visiten.

La tercera part de la població que usa aquests serveis té entre 20 i 39 anys, encara que l'escala d'edats va des dels 14 als 54 anys. La meitat són mestresses de casa i una quarta part treballadores qualificades; la resta es distribueix entre les obreres no qualificades, les administratives, les diplomades, les carreres mitjanes i les universitàries. Des dels seus inicis s'han realitzat 3.183 visites, de les quals 2.203 (68%) són ja segones visites; el 70,2% són de Molins de Rei mateix.

3.3.- Els joves

El 1983 a la barriada de l'Àngel i el 1984 a la de Riera Bonet, l'Ajuntament de Molins de Rei posà en marxa uns Casals de Joves per tal d'ocupar els joves en el seu temps lliure amb activitats formatives i d'esbarjo. Per a la bona marxa d'aquests Casals, la Generalitat de Catalunya i la Corporació Metropolitana atorguen unes subvencions.

Les edats del jovent que freqüenta aquests Casals oscil·la entre els 14 i els 25 anys. Pràcticament la totalitat són immigrants i hi ha una real dificultat a què hi facin presència les noies i aquest és un problema de mentalització dels pares.

Al de la barriada de l'Àngel se'ls ofereixen cursos variats: de ceràmica, de fusteria, etc. Hi ha sis nois de menys de 16 anys que treballen la fusta amb un monitor i, com que ho fan per a encàrrecs, s'arriben a treure un petit sou. Per la seva banda, el de la Riera Bonet va haver d'ésser tancat durant un petit temps per problemes de disciplina i del veïnat.

El 15 d'octubre del 1983 va nèixer l'Associació de Joves Contra l'Atur, com a resultat d'un Pla d'Ocupació Juvenil portat a terme conjuntament per la Generalitat, la Regiduria

de Joventut de l'Ajuntament i el Departament d'Acció Social. A partir d'aleshores, tres joves estudiants de Formació Professional, van tenir la idea de crear una Associació que, com que fou ben acollida per la Regiduria de Joventut de l'Ajuntament, es va dur fàcilment a la pràctica. L'entitat se sosté per les subvencions que es reben de la Generalitat que canalitza la mateixa instància municipal.

Hi ha unes 400 persones associades i, en general, hi predominen els fills d'immigrants. La junta ve integrada per tres càrrecs específics (president, tresorer i secretària) i per quatre delegats de barri (Centre, Incresa, Àngel i Riera).

En el seu actiu, hi ha l'haver donat ocupació a uns 120 associats fins al punt que l'empresa privada, per medi de l'Ajuntament, comença a demanar gent a l'Associació. S'han fet cursets d'electricitat, de pintura, fusteria, puericultura, disseny i publicitat, enquestadors, arxiu i jardineria. S'han montat tres tallers: ferrovelleria (amb tres persones que s'autofinancien), fusteria (idem) i la granja de Can Santoi (amb sis persones i amb una subvenció per a tres mesos). En aquests moments, el bingo ha demanat set noies.

La setmana del 9 al 17 de novembre van organitzar la Setmana del Jovent per a celebrar el seu primer aniversari amb activitats tan diverses com cine-fòrum, teatre, concerts, conferències, festivals de rock, de cantautors locals, etc. En el context d'aquesta celebració, s'organitzaren jornades, cursets diversos, concursos variats, etc. L'Associació de Joves Contra l'Atur, a part del seu evident dinamisme, és una de les entitats més apreciades per tothom a Molins de Rei.

El 9 de juliol del 1984 i per concurs oposició, l'Ajuntament va contractar un Tècnic de Joventut que depèn directament de la Regiduria de Joventut de l'Ajuntament. L'objectiu i la missió d'aquest Tècnic és de tirar endavant tot el que està en marxa, recolzar la joventut, dinamitzar activitats i responsabilitzar-se de la residència de colònies de Santoi. S'intenta amb la seva presència que cap sector quedi margi-

nat fent funcionar tots els serveis que s'adrecen als joves.

La panoràmica del programa de joventut actual és: en la seva dimensió global, centrar-se en l'atur juvenil, la marginació i el temps lliure i l'oci; en la seva realització, el programa ha d'ésser integrador, que englobi tota la població juvenil i sigui complementat per tots els serveis socials.

3.4.- Els avis

Per iniciativa de l'Ajuntament, s'obria una Residència d'Avis el primer de setembre del 1982 acollint el sentiment popular que rebutjava el fet que els grans, a l'hora d'haver de cercar un internament, haguessin d'anar a Tortosa. El pis és propietat de l'Ajuntament i, de moment, és provisional esperant l'habilitació de Can Capdevila.

Es rep una petita subvenció de la Diputació de Barcelona i els residents cotitzen el 75% dels seus ingressos; és així com es dóna la possibilitat a tots de participar dels mateixos beneficis independentment dels propis recursos. Aquest piset, a més, serveix com a Centre de Dia aportant, els qui se'n beneficien, una petita quantitat.

La constant dels beneficiaris és la seva precarietat econòmica, social i física. Hi resideixen 9 persones; 6 dones i 3 homes, dels quals tres són deficients mentals. Les edats oscil·len entre els 50 i els 82 anys, essent l'edat mitjana de 72 anys. El nombre dels que hi acudeixen com a centre de dia varia entre dues i cinc persones; són persones amb problemàtiques serioses a la família, que els impossibiliten la convivència, o persones que, de fet, viuen soles.

Al servei de la Residència d'Avis hi ha 5 treballadors familiars que fan torns rotatius.

L'any 1986 és el previst per l'obertura de Can Capdevila amb una capacitat per a 30 persones; hi ha més gent a la llista d'espera que places disponibles.

Cal fer al·lusió als quatre Casals d'Avis existents a

Molins de Rei: el de la Caixa d'Estalvis del Penedès (1977), el de la barriada de l'Àngel (1980), el de la Riera Bonet (març 1982) i el del Canal (1 de maig del 1983). El primer és una Obra Social de la Caixa i els altres tres de l'Ajuntament amb subvencions de la Generalitat per a determinades activitats.

Tot jubilat que tingui una pensió de qualsevulla mena té opció a assistir regularment a un Casal d'Avis; però només el primer limita l'edat d'admissió a partir dels 60 anys i, de fet, és a l'únic Casal on no hi va ningú a prendre la pressió o a tenir cura d'ells. En els altres, hi solen anar estudiants d'Assistent social un parell de dies a la setmana i una persona que pren la pressió als avis i en el de la barriada de l'Àngel hi va també una mestra per a ensenyar els avis a llegir i escriure. Hi ha una Coordinadora dels Casals d'Avis a la qual hi estan vinculades les juntes de tots els Casals d'Avis municipals.

Els quatre Casals considerats mouen entorn de les 1.115 persones (respectivament, 900, 38, 130 i 47 jubilats o pensionistes).

A manera de reflexió

La salut mental, les dificultats d'aprenentatge escolar, els joves, el tècnic de joventut, el centre de planificació familiar, la residència d'avis i els casals d'avis són la mesura de l'esforç municipal per tal d'atènyer uns sectors de població que es podrien trobar despenjats en la dinàmica quotidiana de la vida col·lectiva de Molins de Rei. Per altra banda, l'impuls atorgat a l'Associació de Joves Contra l'Atur i el coixí fabricat per aquell desaparegut grup de dones, acaben cobrint un ventall que dona fe de la força i la dinàmica d'unes instàncies municipals disposades a no regatejar cap mena d'esforç per tal de respondre adequadament a la necessitat de normalització de la vida cívica i de tendir, al-

menys en el desig, a una veritable igualtat d'oportunitats.

Hi ha petits problemes com és la queixa del Gabinet Psicopedagògic de treballar en millors condicions i la de poder incrementar la precocitat de la seva intervenció; hi ha la protesta de l'Associació de Joves Contra l'Atur quan voldria ésser més autònoma en l'administració de les subvencions rebudes de la Generalitat; hi ha la inquietud d'alguns Casals d'Avis de barri que voldrien un condicionament més adequat dels seus locals; etc. Malgrat tot, el que és innegable és aquesta voluntat de resposta de les instàncies municipals als requeriments i les demandes d'una determinada població mancada de possibilitats de viure amb millors condicions.

Es fa difícil retrocedir en el camí que ha estat iniciat i hom pensa que és només d'aquesta manera com es pot ésser fidel a les exigències que planteja la quotidianitat de la vida d'una població com la de Molins de Rei.

3.5.- Els serveis d'assistència social

Des del maig de 1980, l'Ajuntament de Molins de Rei posà en marxa la labor d'acolliment i d'animació d'un servei d'assistent social i el curs 1982-1983 a totes les poblacions que reunien unes determinades característiques o que, simplement, excedien els 25.000 habitants, la Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'acció social i estretament lligat amb els serveis socials del municipi, se'ls concedia el poder tenir un Equip Social de Base format per un assistent social, educadors de carrer i treballadores familiars. Per a aquest Equip Social de Base els contractes els fa l'Ajuntament i els subvenciona íntegrament la Generalitat; la coordinació dels tres integrants de l'equip (assistent social, treballadora familiar i educador de carrer) és necessària si no volen caure en el parany de fer una tasca absolutament individualitzada.

El servei d'assistència social de l'Ajuntament compta

amb recursos que provenen de diverses fonts: la Generalitat (ajudes a la tercera edat, infància i joventut), La Diputació Provincial (ajudes per a la joventut, els disminuïts físics i psíquics i equipaments per a treball de grup i treball comunitari), l'Ajuntament (ajudes de caràcter individual, per a grups i equipament comunitari: casals d'avis, centres juvenils, etc.) i càritas diocesana (algunes ajudes que, com les de la Generalitat, són sempre individuals; però en quantitats molt reduïdes).

La finalitat del servei d'assistència social és la d'atendre majoritàriament els grups més marginats de la població i la capacitat de resposta del servei és relativament limitada perquè moltes de les situacions que es presenten acaben essent problemes estructurals; des d'aleshores el departament intenta mitigar les situacions i treballar seriosament sobre les possibles conseqüències que se'n puguin derivar de tota problemàtica que es presenti. Tindrem ocasió més endavant d'analitzar amb rigir el conjunt de les situacions que es presenten quotidianament al servei.

El Servei d'Assistència Social el que veritablement intenta és fer un treball comunitari per a la població; ha engegat ja dos programes i encara n'hi ha un tercer que comença ara. Els dos primers són de tercera edat i joventut i el tercer té l'objectiu de donar força a les associacions de pares de les escoles; també i a més llarg termini es preveu portar a terme un quart programa sobre la dona.

Pel que fa al programa de la tercera edat, hi ha en funcionament tres casals: al barri de l'Àngel, a Incesa i a Riera Bonet intentant l'associacionisme, l'organització i l'autogestió dels mateixos avis. És una alternativa per a un temps lliure creatiu. Es fan cursets de manualitats, d'alfabetització, sortides culturals, participació a les festes populars de la població, etc. S'intenta concienciar a la població dels problemes dels avis.

L'organització se centralitza en una coordinadora d'a-

vis per tal de socialitzar, recolzar i desenvolupar els diferents casals. L'Assistència social ha primogut i animat les residències d'avis tant pel que es refereix als ingressats com als qui acudeixen com a centre de dia, amb una relació estreta amb els casals. En definitiva, s'intenta potenciar la integració.

Pel que fa al programa de la joventut, s'intenta respondre a les tres necessitats fonamentals de la joventut: el treball, la formació i l'oci. És per això que s'han creat els casals de joves a Riera Bonet, al barri de l'Àngel i aviat s'inaugurarà el del Canal i el de l'Avinguda València al mateix local de l'Associació de Joves Contra l'Atur. La finalitat dels mateixos és l'organització, participació i autogestió de les activitats pels mateixos joves.

Anàlisi de la tasca que realitza el Servei d'Assistència Social

Hem elaborat mecànicament la informació referida a l'atenció de les situacions que es presenten al Servei des dels seus inicis. La nostra exposició tindrà en compte cinc grans apartats que toquen aspectes d'interès: la seqüència espacial i temporal d'aquestes visites, les característiques demogràfiques dels demandants, les característiques demogràfiques i socials de les famílies que són objecte de demandes, certs i determinats aspectes sociològics de la demanda i alguns elements que diuen referència a la qualitat i adequació dels serveis socials a Molins de Rei. El conjunt fa l'objecte del relat que segueix. Es tracta de 1.047 intervencions no pas referides a persones diferents, puix que 619 (62,5%) han realitzat entre 1 i 3 consultes, 147 (14,8%) entre 4 i 6 i 224 (22,6%) més de 6 visites.

Per altra banda, el 67% de les visites (681) han estat fetes per pròpia iniciativa, 27% (283) a través d'un familiar, 2,1% (22) enviades per l'Ajuntament mateix i 3% (31) pro-

venien d'altres institucions. És a dir, es tracta d'un servei extraordinàriament obert en què la intervenció institucional no és pas massa rellevant (5,2%).

1.- Seqüències espacial i temporal de les visites

Considerarem ara únicament les dades referides al districte i secció censal on s'ubiquen els domicilis de les persones consultants i els mesos i l'any en què la consulta fou realitzada.

La correlació dels mesos i els anys en què es va realitzar la consulta expressada en percentatges, és la que vol deixar en evidència la lectura del quadre que segueix:

	1980	1981	1982	1983	1984	TOTAL
Gener	-	26,-	31,2	15,6	27,1	9,3
Febrer	-	21,9	31,5	27,4	19,2	7,1
Març	1,0	27,1	39,6	18,7	13,5	9,3
Abril	4,5	29,5	33,-	20,5	12,5	8,6
Maig	12,4	26,5	23,9	26,5	10,6	11,-
Juny	23,6	21,7	19,8	22,6	12,3	9,6
Juliol	22,2	17,2	30,3	24,2	5,1	9,6
Agost	-	15,4	-	46,2	38,5	1,3
Setembre	21,9	20,8	20,8	11,5	19,2	9,3
Octubre	39,4	30,9	22,3	6,4	1,1	9,1
Novembre	25,3	33,7	26,5	13,3	1,2	8,1
Desembre	26,8	26,8	38,-	8,5	-	6,9
TOTAL	16,-	25,4	28,-	18,4	12,2	100 (1.028)

Cal considerar el quadre absolutament vàlid, per a no fer comparacions gratuïtes, des del maig del 1980 fins el setembre del 1984; és a dir, des de l'inici del servei fins el moment de la recollida de la informació.

En principi, ens sembla que el quadre precedent es queda en un estadi purament descriptiu, puix que només podem dir que, pel que fa als anys, hi ha una punta important el 1982 i, pel que es refereix als mesos, aquest increment de consultes es presenta els mesos de maig i juny i una mica el juliol; aquest seria el trimestre de l'any més freqüentat. A nivell d'interpretació, no en sabem dir res sobre el particular.

Podríem encara destacar-ne certes cotes en mesos i anys determinats; però la dada és massa anecdòtica per a tenir-la en compte i, sobretot, ens diu ben poca cosa referent a una voluntat d'interpretació.

Molt més interessant ens sembla la correlació dels districtes i les seccions censal d'on provenen les consultes i és el que vol deixar clar la lectura del quadre següent:

Districtes	Secció 1	Secció 2	Secció 3	Secció 4	Total
I	8,5	5,5	9,5	---	23,5
II	4,5	9,2	11,8	4,-	29,5
III	7,3	2,9	6,8	14,1	31,1
IV	10,4	5,5	---	---	15,9
Total	30,6	23,1	28,2	18,1	100 (965)

El quadre ja ens marca unes diferències ben importants en la distribució de les consultes: des del 14,1% del barri de l'Àngel (districte III, secció 4) fins al 2,9% del barri del Cementiri (districte III, secció 2).

Ens atrevim a sectoritzar el domicili de les consultes en els quatre grups següents:

- A) Entre el 12 i el 14% de totes les consultes: barris de l'Àngel i del Canal.
- B) Entre el 10,5 i el 8,5% de totes les consultes: barris de Riera Bonet, entorn de la plaça de la Creu, Avinguda de Barcelona i entorn de l'Església Parroquial.
- C) Entre el 7,5 i el 5,5% : barris de la carretera del Papiol, Bonavista, Centre i Can Grané.
- D) Entre el 4,5 i el 3% : la resta de la població.

El gràfic de la pàgina següent expressa visiblement sobre el mapa de Molins aquestes freqüències.

Com es pot observar, el Servei d'Assistència Social té una incidència relativa en tota la població de Molins de Rei i no es pot pas dir que sigui precisament la proximitat (ubicat a la plaça del mercat) el que determini més decisivament la seva àrea d'actuació.

2.- Les característiques demogràfiques dels demandants

Qui són els que formulen una demanda? Hi ha més dones que homes? Quina edat tenen? Quina importància determinant hi juga el fet d'haver nascut fora de Catalunya? Es tracta de casats o més aviat de solters? Són aquestes les preguntes a què voldria donar resposta aquest apartat.

La primera dada referida al sexe ens dona la distribució següent:

Homes	417	40,1%
Dones	620	59,6%
Parelles	4	0,4%
	<hr/>	
	1.041	100

El que ens indica que, predominant les dones, la gestió de la consulta és exercida simultàniament per ambdós se-

xes de la mateixa manera.

Pel que es refereix a l'edat, la distribució és la següent:

- 16 anys	126	12,4 %
De 17 a 25	110	10,8
De 26 a 40	239	23,5
De 41 a 65	292	28,8
Més de 65 anys	247	24,3
	1.014	100

Només una quarta part són persones que tenen menys de 25 anys i cal tenir en compte aquesta altra quarta part que són els avis; en definitiva, però, la majoria de les consultes són realitzades per gent adulta.

Quan ens preguntem sobre la naturalesa d'origen del consultant, hem correlacionat aquesta variable amb la del districte de procedència i ens dona el quadre que segueix:

<u>Procedència</u>	<u>Districte de residència</u>				<u>Total</u>
	I	II	III	IV	
Molins de Rei	6,3	7,4	9,-	2,7	25,4
Catalunya	5,2	3,8	5,8	1,5	16,3
Espanya	10,4	19,2	15,7	11,5	56,7
Mixta (Catalunya + Espanya)	0,5	0,3	0,8	0,1	1,6
Total	22,3	30,7	31,2	15,8	100 (792)

Queda evident la relativa importància del factor migratori entre les persones que acudeixen a la consulta de l'Assistent Social. Aquest factor migratori s'incrementa notablement als districtes II i IV (respectivament; és el

62,6 i 72,8 % de les consultes realitzades que és feta per immigrants); en canvi, la població de Molins de Rei mateix o nascuda a Catalunya tenen un especial relleu als districtes I i III (respectivament de l'ordre del 28% la filla de Molins de Rei per ambdós districtes i de 23,2% i 18,6% la nascuda a Catalunya).

Finalment, si tenim en compte l'estat civil de les persones consultants, tenim la distribució següent:

Solters	256	26,2 %
Casats	513	52,5
Vidus	146	14,9
Separats de fet	60	6,1
Divorciats	3	0,3
	978	100

El que ens revela que més de la meitat són persones casades i que una generosa quarta part són solters.

El perfil demogràfic dels consultants al Servei d'Assistència Social de Molins de Rei és el següent:

- hi predominen les dones, els adults, els nascuts fora de Catalunya i les persones casades.

3.- Les característiques demogràfiques i socials de les famílies que freqüenten els serveis socials.

Volem veure ara l'estructura familiar d'aquestes llars a les que pertanyen els demandants. Des de les condicions objectives de la convivència, fins a l'abundància de fills, des d'indicadors socioeconòmics com la situació laboral, els ingressos mensuals familiars i el nombre de sous que s'ingressen a la casa, fins aspectes socials i culturals com l'afiliació a la Seguretat Social i l'alfabetització dels membres de la família. El relat que segueix vol fer el punt de tots

aquests extrems.

La convivència familiar ve determinada, no solament per l'existència efectiva del matrimoni a la llar, sinó també per l'abundància dels fills i per la presència d'avis a la casa.

Diguem d'entrada que a 10,8% de les famílies, és a dir, a 113 hi ha un avi convivint amb la família. No sembla pas, en principi, una proporció exagerada.

Pel que es refereix a l'estructura familiar en quant a l'existència efectiva dels pares, tenim aquesta dada correlacionada per districtes. És el quadre següent:

<u>ESTRUCTURA FAMILIAR</u>	<u>Districtes</u>					Total	
	I	II	III	IV	Total		
El matrimoni	35	50	49	30	164	82%	
La mare sola	6	3	6	8	23	11,5	
El pare sol	1	2	6	1	10	5	
No hi són els pares	1	1	1	0	3	1,5	
Total	43	56	62	39	200	100	
(%)	(21,5)	(28)	(31)	(19,5)			

Cal assenyalar aquest 18% de famílies en què hi manca un dels dos cònjuges o tots dos; és quasi la quinta part. Es destaquen els districtes I i IV en què hi ha un relatiu nombre de famílies en les quals hi manca el pare (respectivament 14 i 20,5%) i el districte III en què hi falta la mare (9,7%)

Quan al nombre de fills, tenim la distribució que segueix:

- fins a 3	466	70,5%
- entre 4 i 6	177	26,8
- 7 o més	18	2,7
	661	100

Hom té la impressió que aquestes dades no han estat pas donades en funció del nombre de famílies, sinó en funció del nombre de consultes; això és degut fonamentalment als dèficits d'informació o a la codificació mal plantejada que no ha permès realitzar-ho d'una altra manera.

Amè tot, suposant com a certes aquestes dades, hi hauria exactament 386 famílies (el 36,9%) que no tindrien fills. Per altra banda, les 661 famílies que tenen fills, totalitzarien aproximadament els 2,95 fills per família; en veritat que es tractaria de famílies molt nombroses. De totes maneres, el risc d'aquest càlcul és massa gros per a donar-lo com a verídic.

Més interès tenen els indicadors socioeconòmics que ens consten a la informació i que nosaltres hem treballat informàticament.

Primerament la situació laboral en la seva correlació per districte:

<u>Situació laboral</u>	<u>Districtes</u>				
	I	II	III	IV	Total
Assalariat	16,4	20,5	17,4	9,3	17,- (92)
Autònom	6,6	3,-	3,4	4,-	4,1 (22)
Servei domèstic	2,5	1,2	-	-	0,9 (5)
Jubilat o pensionista	39,3	27,1	36,-	29,3	33,1 (179)
Parat subsidiat	6,6	6,-	7,3	8,-	6,8 (37)
Parat sense subsidi	17,2	30,7	21,9	32,-	25,- (135)
Treball marginal	8,2	5,4	6,7	10,7	7,2 (39)
Família que viu d'ajudes	0,8	1,8	3,9	2,7	2,4 (13)
Pagès	-	1,8	0,6	-	0,7 (4)
Empleo Comunitari	-	-	-	1,3	0,2 (1)
Treball a temps parcial	2,5	2,4	2,8	2,7	2,6 (14)
Total	(22,6)	(30,7)	(32,9)	(13,9)	100 (541)

La distribució ens mostra la gran importància relativa que tenen els jubilats o pensionistes i els parats sense subsidi; els primers ubicats en gran manera als districtes I i III i els segons als districtes II i IV. Només un 22% d'aquesta població té un treball mínimament estable i regular (assalariats, autònoms, servei domèstic o pagès).

Aquesta primera constatació es veu sensiblement confirmada quan contemplem els nivells d'ingressos familiars:

- 10.000 ptes.	32	4,5 %
- 10.000 a 30.000	327	45,8
- 30.000 a 50.000	206	28,9
- 50.000 a 70.000	90	12,6
- + de 70.000	34	4,8
- ingressos no fixos	25	3,5
	<hr/>	
	714	100

El 50,3% de les famílies no ingressen quantitats superiors a les 30.000 pessetes i més de les tres quarts parts, 79,1%, no sobrepassen les 50.000 ptes. Aquesta realitat ja ens fa veure la precària situació econòmica de les diverses situacions que acudeixen a l'Assistent Social en aquest departament.

Pel que es refereix al nombre de sous ingressats per cada família, només 134 de les llars n'ingressen més d'un: és la quinta part de les famílies considerades. De totes maneres, a la contemplació dels nivells familiars d'ingressos considerats anteriorment, ja podem veure com la dada del nombre de sous té molt poc relleu.

Anem ara a veure la cobertura de la Seguretat Social d'aquestes famílies correlacionant la dada pel districte de residència. Diem d'entrada que el 29% de les famílies (280) no tenen Seguretat Social. La distribució relativa per districtes és la següent:

<u>Districtes</u>	<u>No tenen Seguretat Social</u>
I	34,8 %
II	23,4
III	27,7
IV	33,3
	29,-
	(280)

Els districtes més perjudicats són el I i el IV. Aquesta dada es sobreafegeix a la precarietat econòmica de les llars considerades.

Finalment, considerarem l'índex d'analfabetització per districte com un element més de la pobresa estructural en què es troben les famílies que consulten a Serveis Socials:

<u>Són analfabets?</u>	<u>Districtes</u>				
	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>	<u>Total</u>
No tots	2,9	3,5	3,2	4,-	3,5 (27)
Sí	11,5	15,9	14,2	23,-	15,5 (120)
	14,4	19,4	17,8	27,-	19,- (147)

Una quinta part de totes les famílies que passen pel servei tenen un dèficit cultural elemental. I cal veure encara com la situació s'agreuja considerablement al districte IV on se supera la quarta part dels que hi acudeixen.

El perfil de l'estructura socioeconòmica de les famílies és força configurat: es tracta de llars sobrecarregades de persones, amb unes precarietats o insuficiències econòmiques evidents i, a més, en una tercera part, desemparades d'Assegurances socials i amb una forta incidència de l'analfabetisme que ve a ésser un impediment més a l'hora de superar la situació per si mateixos.

El conjunt és un fidel indicador que les famílies que fan una consulta al Servei d'Assistència Social són, probablement, de les més marginades de Mòlins de Rei i que el contingut de les demandes que explícitament formulen cal resituar-les en contextos personals i familiars sensiblement desestructurants.

4.- Aspectes sociològics de la demanda

I per què s'acudeix al Servei d'Assistència Social? Quins requeriments es fan a l'hora de fer una consulta? És interessant veure la sol·licitud concreta que es fa a l'hora que es truca a la porta de l'Assistent Social.

Però aquesta, en la majoria dels casos, en fa una altra lectura de les necessitats de les persones; és a dir, una cosa és la demanda formulada i verbalitzada pel qui acudeix al Servei i una altra és la demanda no expressada verbalment i que l'Assistent Social creu endevinar-hi com a rerafons de la situació real. És per això que en aquest apartat intentarem veure quina és la demanda explícita formulada i quina la demanda implícita descoberta per l'Assistent Social segons es tracti d'una problemàtica que afecta els adults, els joves o els ancians. Aquesta és l'anàlisi sociològica que ens permet realitzar la informació analitzada.

Primer de tot, intentarem veure aquesta demanda explícita segons els districtes de residència dels demandants. En segon lloc, analitzarem la correlació de la demanda implícita dels adults, joves i ancians segons el districte de residència dels demandants. En tercer lloc, veurem successivament la correlació de la demanda explícita per la implícita dels adults, joves i ancians respectivament.

El conjunt segurament que ens donarà prou elements per a induir l'acord o la contradicció entre demanda i l'altra.

La demanda explícita s'expressa en el quadre que segueix:

<u>Demanda explícita</u>	<u>Freqüència</u>	<u>%</u>
Treball	234	22,3
Economia	325	31,-
Malaltia	74	7,1
Beques menjador	59	5,6
Beques escolars	50	4,8
Servei a domicili	34	3,3
Tòxics	16	1,5
Tràmits burocràtics	208	19,9
Residència d'ancians	47	4,5
Total	1.047	100

Més de la meitat, el 53,3% de la problemàtica verbalitzada i manifestada pels consultants al servei incideix sobre problemes estretament lligats a la crisi econòmica present (treball i economia). A més, hi ha encara un 10,4% que podria afegir-se a aquesta demanda (les beques tant de menjador com les escolars).

Una quinta part, 19,9%, recorren al servei per tal de fer tràmits burocràtics, és a dir, arreglar papers per pensions, subsidis, habitatge, separacions conjugals, etc. És pel fet de complimentar unes gestions i una documentació de notable complexitat que recorren a una ajuda forània.

Per la resta, no hi endevinem pas massa diferències, llevat dels problemes motivats per la malaltia que són el 7% de les motivacions de la demanda explícita general.

Pel que es refereix a la demanda implícita, hem trobat que la correlació per districtes no té massa significació tant pel que respecta als adults, com pels joves, com pels ancians. Si alguna cosa hi ha a destacar, ho farem constar en el moment que convingui; però no ens sembla interessant d'aportar els quadres de les correlacions respectives perquè no és de massa utilitat i complicaria extraordinàriament aquesta relació.

La distribució d'aquesta demanda implícita respectiva és la següent:

<u>Demanda implícita adults</u>	<u>Freqüència</u>	<u>%</u>
Subsistència	6	0,9
Desnonament	16	2,4
Estat de l'habitable	34	5,2
Deutes	55	8,4
Mala administració	1	0,2
Treball	185	28,3
Disminucions	36	5,5
Alcohol/drogues	18	2,8
Malaltia psíquica	35	5,4
Malaltia física	81	12,4
Separació conjugal	66	10,1
Presidi	3	0,5
Delinqüència	6	0,9
Prostitució	2	0,3
Conflictes familiars	85	13,-
Desestructuració familiar	14	2,1
	<hr/>	<hr/>
	654	100
 <u>Demanda implícita joves</u>		
Internament	1	4,-
Escola especial	2	8,-
Retard escolar	4	16,-
Deficiències	5	20,-
Malaltia	1	4,-
Mals tractes	2	8,-
Risc de pre-delinqüència	2	8,-
Delinqüència	2	8,-
Desocupació	5	20,-
Tòxics variis	1	4,-
	<hr/>	<hr/>
	25	100

Demanda implícita ancians

Incapacitació	60	33,3
Soledat	24	13,3
Absència de pensió	77	42,8
Conflictes amb els fills	19	10,6
	<hr/>	<hr/>
	180	100

Les distribucions precedents ens fan veure com el 76,1% de les consultes tenen per objecte els adults; la quinta part, el 20,9% un avi i només el 2,9% un jove o menor; això segons l'apreciació i lectura que en fa l'Assistent Social.

Pel que fa als adults, efectivament, els problemes que sovintegen més són els econòmics (subsistència, desnonament, deutes, mala administració i treball): el 45,2% de les consultes. Més de la quarta part, 25,2% són problemes que tenen relació amb qüestions de salut (disminució, malaltia, psíquica o física). Finalment, molt poc relleu, 4,5%, tenen les consultes realitzades per causa de problemes de conducta (alcohol/drogues, presidi, delinqüència i prostitució).

Pels joves, la dispersió ens impedeix de realitzar massa elaboracions; però especial relleu tenen totes les situacions lligades, de prop o de lluny, amb l'aprenentatge escolar i les seves dificultats.

Els avis, finalment, acudeixen a la consulta per problemes fonamentalment econòmics (absència de pensió): 42,8%. Amb tot, els problemes d'incapacitació (33,3%) i de soledat (13,3%) tenen també una certa rellevància. Cal no oblidar aquest generós 10 % que acudeix al Servei per causa dels conflictes amb els fills.

La correlació entre la demanda explícita amb la demanda implícita, ens dóna uns signes i una intensitat que acaben específicament amb una aproximació a les determinacions de les causes complexes que determinen la demanda explícita. La relació que segueix vol posar sobre la taula el sentit i la direcció de les mateixes:

En el cas dels adults, quan la demanda explícita és:

- Treball, les causes són també majoritàriament (en el 81,8%) la necessitat de feina; però hi ha també un rerafons de deutes, de separació conjugal o de conflictes familiars.
- Econòmica, la motivació fonamental és encara el treball (en un 30,2% dels casos); però també la malaltia física (27,2%), els deutes (22,2%) i molt menys la separació conjugal i l'estat de l'habitable.
- La malaltia, les causes són també la malaltia psíquica (45,8%), la disminució física (29,2%) i, també, els conflictes familiars.
- Les beques de menjador i escolars, les causes són sempre lligades a la necessitat de treball.
- El servei a domicili ve determinat pels conflictes familiars (en un 36,4% dels casos) i també per la separació conjugal, la malaltia psíquica i les disminucions.
- Les toxicomanies troben les seves motivacions tant en l'alcohol i les drogues com en els conflictes familiars.
- i - Els tràmits burocràtics són motivats per la separació conjugal (la tercera part) i quasi al mateix nivell la malaltia física.

En el cas dels joves, quan la demanda explícita és:

- El treball, es tracta quasi sempre d'un problema de desocupació (en el 80% dels casos).
- Econòmica, ve motivada per un problema de deficiències (37,5%).
- La malaltia, és també una situació de deficiència (66,7%).
- Les beques escolars, és sempre un problema de delinqüència.
- Les toxicomanies, és sempre una qüestió de risc de pre-delinqüència
- i - Els tràmits burocràtics, són motivats tant per una deficiència, una malaltia o el fet d'uns mals tractes.

En el cas dels avis, quan la demanda explícita és:

- Econòmica, és generalment que es troben sense pensió (84,5%).
- La malaltia, és quasi sempre un problema d'incapacitació (93,3%).
- Servei a domicili, és sobretot un problema d'incapacitat (70%) i també una qüestió de soledat.
- Els tràmits burocràtics, es realitzen per a poder cobrar la pensió (73,7%) i també deguts al fet d'una incapacitació.
- La residència d'ancians, ve motivada sempre per problemes d'incapacitació (50%) o per situacions de soledat (43,7%).

És evident la trascendència que tenen els problemes econòmics en la gestió de l'Assistent Social; problemes que moltes vegades són de tipus estructural i que ben difícil deu ésser donar-los una viabilitat. A part els tràmits burocràtics de gestions, papers i conducció dels interessats als recursos disponibles, no es veu pas la possibilitat d'abarcant amb eficàcia resolutiva els tipus de demandes que formulen les persones que acudeixen al Servei.

El gruix de la demanda afecta singularment al món adult i només en una quinta part tenen com a centre els avis i una minoria els joves o infants.

Diem, finalment, que la correlació entre el que es verbalitza com objecte de la demanda i les veritables causes complexes que la motiven, demostra un acord relativament aproximat, malgrat que sempre les raons econòmiques presideixin singularment la correlació. Amb tot, no es poden desestimar la gran quantitat de relacions socials difícils tant des del punt de vista familiar com col·lectiu. La veritat és que l'abellau de situacions que es presenten al departament són extraordinàriament complexes.

5.- Aspectes sociològics dels Serveis Socials a Molins de Rei

Finalment, anem a fer una aproximació a la qualitat i l'eficàcia del servei a partir dels recursos que s'utilitzen. Heus aquí la seva distribució:

<u>Recursos utilitzats</u>	<u>Freqüència</u>	<u>%</u>
Només entrevistes	416	39,6
Ajudes econòmiques de l'Ajuntament	59	5,6
de Càritas	19	1,9
d'Acció Social	14	1,4
d'altres	6	0,6
Tràmit de pensió	65	6,2
Fons Assistència Social periòdica	88	8,3
no periòdica	27	2,6
Beques menjador	56	5,3
Beques escolars	48	4,6
Col·locació en guarderia	9	0,9
Procurar assistència mèdica	22	2,1
Oficina de col·locació	9	0,9
Treball comunitari	55	5,2
Residència	34	3,3
Escola Especial	9	0,9
CAP o Centre Higiene Mental	27	2,6
Servei de Planificació Familiar	9	0,9
Equip Psicopedagògic	8	0,8
Voluntariat	9	0,9
Treball familiar	45	4,3
Centres Juvenils de barri	2	0,2
Casals d'avis	3	0,3
Associació de Joves Contra l'Atur	8	0,7
	<hr/>	<hr/>
	1047	100

El 40% de les entrevistes s'acaben només amb la trobada. Pel que fa a la resta, el 20,4% es viabilitzen a través d'una ajuda econòmica o altra a les que caldria afegir, potser, l'obtenció de beques escolars i de menjador (el 10%).

Finalment, un 22%, s'encaminen a d'altres institucions per a la continuïtat d'un tractament: guarderia, INEM, treball comunitari, residència, escola especial, centre d'assistència primària, planificació familiar, equip psicopedagògic, voluntariat, treball familiar, centre de joves, casal d'avis i associació de joves contra l'atur.

Més interessant per a nosaltres és veure la correlació entre la demanda explícita i el recurs que s'ha utilitzat en cada cas. Donada la complexitat de la informació, ho farem només d'una forma descriptiva.

Quan la demanda explícita és un problema de:

- Treball, més de la meitat (58,2%) ha acabat únicament amb entrevistes, quasi la quarta part (21,5%) han estat adreçats al treball comunitari i al 14% se'ls ha atorgat alguna ajuda econòmica o altra.

- Economia, 33,7% han acabat només amb entrevistes, 43,7% han estat objecte d'un tràmit de pensió o de l'obtenció dels Fons d'Assistència Social periòdic o no periòdic i a la resta, el 22%, se'ls ha procurat una ajuda econòmica o altra.

- Malaltia, a 18,5% se'ls ha procurat assistència mèdica, a 16% se'ls ha adreçat al CAP o al CHM, a un altre 18% se'ls ha enviat una treballadora familiar. Hi ha també un important 22% als quals se'ls ha ajudat a obtenir una pensió o l'ajuda del FAS periòdic o no periòdic.

- Beques de menjador o escolars, se'ls ha procurat respectivament les beques corresponents en una proporció del 87%. Hi ha també un 10% que, si sol·licitaven la beca de menjador, se'ls ha proporcionat una beca escolar.

- Servei a domicili, a 76,3% s'ha proporcionat una treballadora familiar, a 15,8% una residència i a la resta s'ha enviat al CAP o al Centre d'Higiene Mental.

- Tòxics, al 28,6% se'ls ha proporcionat assistència mèdica, al 21,4% s'ha enviat al CAP o al CHM i al 35,7% se'ls ha procurat algun tipus d'ajuda econòmica.
- i - Tràmits burocràtics, o han acabat amb entrevistes (62,5%) o se'ls ha tramitat la pensió (22,8%).

Aquesta és la conducció general dels objectes de la demanda explícita, utilitzant els recursos disponibles i a l'abast.

Pel que es pot veure, no sempre s'està en mesura de donar una resposta adient a la demanda explícita. En primer lloc, hi ha un àmbit de demandes al qual quasi sempre s'està en mesura de donar-li una viabilitat; són les beques de menjador o escolars, el servei a domicili i els tràmits burocràtics.

En segon lloc, hi ha el grup de demandes sobre les quals parcialment es dona una satisfacció o, més aviat, es pot dir que es fa el que es pot: són els problemes econòmics, la malaltia o els tòxics.

Hi ha encara un àmbit, el del treball, sobre el qual ben poca cosa es pot fer per part de l'Assistent Social.

Conclusió

Els Serveis Socials juguen un paper de transcendental importància en els nous Ajuntaments democràtics. Si la seva tasca no es limita al tractament individualitzat sinó que, com vèiem al començament, intenta portar a terme programes globals i col·lectius de vida comunitària i de qualitat de vida, la seva incidència pot esdevenir i esdevé transcendental per a la millora de les relacions socials d'una comunitat determinada.

És un treball lent, silencios, poc espectacular; però d'una eficàcia innegable.

Pel que fa a l'anàlisi del treball individualitzat

portat a terme pel departament de l'Assistent Social, la primera cosa que cal dir és que l'allau més important de visites provenen del Barri de l'Àngel i el del Canal. També hem de destacar el predomini de dones, el de persones adultes, el dels fills de la immigració i el de les persones casades.

El perfil de les famílies a què pertanyen els consultants, és de nuclis molt nombrosos, amb unes insuficiències econòmiques patents, amb grans dèficits de protecció de Seguretat Social i de baixos nivells culturals.

Les consultes tenen majoritàriament per objecte un adult o un avi molt per damunt de la problemàtica presentada pels menors o pels joves. I la problemàtica verbalitzada i posada sobre la taula és principalment l'econòmica i el realitzar uns tràmits burocràtics.

Finalment, cal dir la impotència total del servei de cara als problemes de treball; precisament al costat de la possibilitat de recursos alternatius quan la demanda no se centra exclusivament en la feina.

4.- ELS PARTITS POLÍTICS

Dins aquest capítol de vida associativa, dediquem un apartat als partits polítics presents a Molins de Rei. No pretenem una anàlisi profunda de la realitat dels partits polítics, sinó senzillament aportar algunes dades que ajudin a situar la significació dels mateixos dins l'ample ventall d'entitats i organitzacions associatives del municipi.

Ens limitarem a les entitats, o partits polítics, mínimament organitzats i establerts. Això vol dir que no entren en la nostra exposició aquells grups o persones que poden estar connectats o formant part d'algun tipus d'organització política, però que no estan estructurats o organitzats a nivell local. Els partits de què tenim informació són:

- CONVERGÈNCIA I UNIÓ
- ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA
- NACIONALISTES D'ESQUERRA
- PARTIT DELS COMUNISTES DE CATALUNYA
- PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC.PSOE)
- PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Obviem doncs, com és de suposar, tot el que fa referència a la qüestió ideològica d'aquests partits. No és aquesta una qüestió peculiar dels partits ubicats a Molins de Rei, sinó que forma part del contingut ample de la globalitat del Partit del qual forma part la secció local de Molins.

4.1.- La qüestió històrica i la organització actual

Aquest és també un aspecte que escapa del marc on situem nosaltres l'estudi, ja que no són entitats pròpies de Molins de Rei, sinó que el seu àmbit d'acció és molt més ample. Lògicament cada partit té la seva història i les seves etapes fins arribar al moment actual. Dels partits presents a Molins de Rei, dos són els que tenen la història més breu: Convergència Democràtica (no Unió Democràtica) i Nacionalistes d'Esquerra. Tots els altres, ja sigui amb la mateixa denominació que ara porten o amb alguna variació en les seves sigles, reclamen els seus orígens en la dècada dels anys 30 i també abans. Situant-nos concretament a Molins, la història dels partits anteriorment esmentats i a partir de la informació de què disposem la podem sintetitzar de la següent manera:

1.- CONVERGÈNCIA I UNIÓ:

- A l'octubre del 1976 es crea la delegació local del Partit.
- Actualment el partit està estructurat en base a:
Delegat local

Comitè executiu

Assemblea

Grup municipal (2 a la permanent
3 a les comissions)

- Funcionen les seccions de:
 - Administració
 - Propaganda i Acció ciutadana
 - Manteniment
- A les campanyes electorals o en altres ocasions puntuals s'organitzen les seccions que siguin necessàries.

2.- ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

- El 1978, un grup de persones del poble, descontents de la reforma democràtica, s'agrupen per refer el que anteriorment es deia "Col·lectiu Independentista de Molins de Rei".
- 1979-1980: consolidació del grup per anar a les eleccions amb el nom de Nacionalistes d'esquerra.
- 1984: redefinició del moviment, però l'assemblea local es referma en els punts ja establerts l'any 1980.
- El funcionament del grup local és totalment assembleari i autònom respecte al moviment. No hi ha càrrecs ni representants amb poder delegat.

3.- PARTIT DELS COMUNISTES DE CATALUNYA

- Reclamen els seus orígens a l'any 1920, amb el Partit Comunista Català, que es fusiona amb els altres el 1936, formant el PSUC.
- En el 1981 els militants històrics de Molins de Rei retroben els orígens (escisió del PSUC) i formen la delegació del PCC a Molins de Rei.
- La seva organització local es basa fonamentalment en:
 - Cèl.lula-Assemblea-Conferència
 - Comitè local

- Comitè executiu
- Secretari general (local)
- Funcionen les seccions següents:
 - Organització
 - Finances
 - Moviment Obrer
 - Propaganda

4.- PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC-PSOE)

- L'any 1976, primer cercle a Molins de Rei.
- El 1978-1979, integració PSC-PSOE
- El 1979-1984, augment de la presència pública i augment dels militants.
- Es forma l'agrupació d'àmbit municipal, que forma part de la Federació del Llobregat, i queda estructurada per:
 - Consell executiu
 - Assemblea de militants
- No hi ha seccions i els grups de treball funcionen segons ho demanen les circumstàncies.

5.- PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

- El 1932 s'inicia el primer grup del PSUC de Molins de Rei en els locals de la Federació Obrera.
- El 1950, després d'un llarg silenci, es torna a revifar en la clandestinitat.
- 1974, rep una forta empenta amb la nova gent de OCE-BR. Fins a la seva legalització va tenir una presència constant i activa en totes les activitats populars i reivindicatives de Molins de Rei.
- La seva organització es basa fonamentlament en:
 - Comitè local
 - Assemblea de militants
 - Grup Municipal

4.2.- Els militants dels Partits

Tant o més important que la història dels Partits, o la seva organització, és el personal que fa possible que aquesta història continuï i que l'organització tingui continuïtat.

Les dades que fan referència al nombre de militants que té un partit sempre poden presentar dubtes de fiabilitat, quan la informació no és fruit de l'accés directe als fitxers i arxius del Partit. Malgrat això creiem que la informació de què disposem ens apropirà a un coneixement de la realitat dels partits polítics a Molins de Rei. No fem un estudi de la militància política dels veïns de Molins de Rei, intentem únicament aportar els elements importants per mesurar molt superficialment l'embalum de les organitzacions polítiques del municipi.

Referent al nombre de militants, la informació de què disposem és la següent:

- CIU	75 militants
- Es. REP.	no volen dir el nombre
- NAC. ES.	no volen dir el nombre
- PCC	29 militants
- PSC - PSC-PSOE	70 afiliats
- PSUC	45 militants

219

Especular amb aquestes xifres, ens sembla molt perillós, poc correcte, i menys encara des de la perspectiva d'una recerca sociològica. Aquestes són les dades obtingudes i obviem totalment si són indicatives d'alguna cosa, de si representen un bon índex sobre el total de la població, etc.

Les característiques d'aquesta militància les expressem en el quadre següent:

	H.	D.	Edat M.	Autoc.	Immig.	Catg. Sòcio-Ec.
CIU	50%	50%	35 a.	80%	20%	Plural
E.R.	73%	27%	50 a.	100%		Mitja
N.E.	75%	25%	25 a.	85%	15%	Obrers 60%
PCC	80%	20%	50 a.	-	-	Obrers 100%
PSC-PSOE	70%	30%	35 a.	50%	50%	Plural
PSUC	-	-	39 a.	90%	10%	Obrers 100%

Atenent-nos a les dades precedents, resulta que el partit amb més presència femenina és CIU; el que té més militants immigrants, el PSC-PSOE; els que tenen més militants de la classe obrera són el PCC, el PSUC, els N.E.; el partit amb presència de persones més joves és N.E.

4.3.- El sosteniment econòmic del Partit

Aquesta qüestió quan es tracta dels àmbits locals del partit no té gaires complicacions. La base econòmica a partir de la qual es mouen, és la cotització dels militants. Els nostres informants ho especifiquen de la manera següent:

CIU	quotes voluntàries més algunes rifes
E.R.	200 pessetes mensuals al partit
	50, 100, 200, a la secció local, més algunes rifes
N.E.	quotes indicatives anuals
PCC	1% del sou mensual
PSC-PSOE	quotes dels militants més alguna donació
PSUC	1% del sou mensual (les dones i jubilats 100 ptes.) el 80% es queda, el 10% al comitè comarcal, el 10% al comitè central.

Aquests són els que podríem dir-ne ingressos fixos. Alguns dels partits esmentats fan referència a altres fonts d'ingressos que utilitzen de manera esporàdica. Per exemple,

CIU parla de la rifa de Nadal, el PCC dels bonos d'ajuda al partit i dels ingressos que suposa la venda de material, les festes, etc.

4.4.- Activitats i festes dels partits polítics

Diferenciarem tres tipus d'activitats. Això ho fem no perquè sigui molt important el seu embalum, sinó més aviat per ajudar a destriar el que podríem dir-ne la inèrcia normal d'una organització, de les activitats pròpiament dites.

1.- Actes propis de l'organització

Tota organització mínimament estructurada ha de complir uns actes riuals que externament són el signe del seu funcionament: reunions dels comitès executius, les assemblees....

- CIU: la informació ens parla de les reunions del:
 - Comitè executiu (no ens en consta la freqüència)
 - Assemblees (tampoc ens en consta la freqüència)
 - Reunions setmanals
- El poder de convocatòria d'aquests actes depèn sempre de l'òrgan que convoca. El que normalment en té més és el Comitè executiu, en segon lloc, les assemblees i, darrerament, les reunions setmanals.
- E.R.: setmanalment es reuneix l'òrgan de govern o comitè polític. (són reunions obertes).
 - La secció local fa una assemblea mensual.
 - Els que formen part de la Federació Comarcal tenen també una reunió setmanal.
 - No ens consta quina és l'assistència a les reunions.
- N.E.: Té un funcionament assembleari i les reunions es fan quan és necessari, i tenen un 70% d'assistència.

- PCC: El Comitè local té una reunió setmanal i sempre que ho demani el Comitè executiu local.
 - L'assemblea de militants es reuneix quan ho demana el Comitè local.
 - La cèl.lula es reuneix un cop al mes.
 - Segons les valoracions del nostre informant l'assistència a les reunions esmentades oscil.la entre el 60 i el 70%.

- PSC-PSOE: El Comitè executiu es reuneix setmanalment.
 - L'assemblea, normalment, fa reunió quinzenal, malgrat que algunes vegades requereix una reunió setmanal.
 - L'assistència a l'assemblea és normalment d'unes 50 persones (els militants actius).

- PSUC: El Comitè local es reuneix quinzenalment i també sempre que és necessari.
 - L'agrupació local fa una reunió mensual.
 - El grup municipal es reuneix setmanalment.

2.- Activitats internes

Entenem per activitats internes tots aquells actes destinats als membres del partit que no formen part dels actes rituals anteriorment citats.

Excepte E.R. i el PSUC, tots mencionen els mateixos tipus d'actes i activitats: cursets de formació, debats polítics, reunions informatives, actes d'esbarjo, etc.

El fet que E.R. i el PSUC no mencionin cap acte no vol dir que no en facin, únicament que a nosaltres no ens consta.

No sabem la freqüència amb què es realitzen aquestes activitats, ni l'assistència que tenen.

3.- Activitats externes

Són totes aquelles dirigides als simpatitzants i a la

població en general.

L'activitat més practicada són les xerrades-co.loquis sobre temes d'actualitat. Els únics partits que no parlen d'aquesta activitat són el PSUC i CIU. Aquest darrer centra les seves activitats externes en les campanyes electorals, la divulgació ideològica i festes com el dia 11 de setembre. El PSUC mostra tota una altra perspectiva en aquesta qüestió de les activitats externes: participació en les AA. de VV. i en les activitats normals que es desenvolupen en el poble. Per altra part, aquest partit compta amb una activitat externa molt notòria com és el govern municipal.

Hem intentat ordenar i sistematitzar les dades recollides dels partits polítics existents a Molins de Rei amb un mínim d'organització i presència en el poble.

Seria del tot erroni pensar que la vida quotidiana de tot el poble de Molins dóna voltes a l'entorn dels partits i de la seva militància, fet que semblava normal en els primers anys de la transició. Els partits polítics de Molins de Rei són unes entitats entre moltes d'altres que compliran la seva funció, tindran més o menys incidència en la realitat o més o menys nombre d'afiliats, sempre en funció de molts factors, tant interns com externs al mateix partit.

Amb les dades que tenim no podem procedir a cap valoració crítica. Hem descrit mínimament unes entitats presents en la vida del poble que han complert i haurien de continuar complint la seva funció social.

5.- LES SOCIETATS PEL FOMENT DE L'ESPORT

A Molins de Rei les activitats esportives ocupen un lloc relativament important; la cultura de l'esport té un lloc veritablement privilegiat.

Aquesta primera afirmació podria aparèixer com a gra-

tuïta, si no es té compte que, amb una o altra finalitat, hi ha un total de 17 entitats diferents, que mouen un col·lectiu aproximat de 5.000 persones, que cobreixen 15 activitats completament diferenciades; aquestes xifres globals ens comencen a fer entrar en una certa convicció que ens trobem davant d'un fenomen associatiu de singular rellevància. Halterofília, petanca, colombofília, futbol, caça, tir amb arc, excursionisme, natació, ciclisme, escacs, handbol, hoquei, patinatge artístic, bàsquet i escola esportiva són els àmbits esportius recoberts per aquestes diverses activitats.

Ens proposem ara fer una aproximació a aquestes diverses societats esportives i sense voler entrar deliberadament en descripcions massa pormenoritzades de cadascuna d'elles. Convencionalment, hem agrupat les 17 entitats en qüestió en tres grans grups per a poder-les descriure més fàcilment: educatives, minoritàries o selectives i massives o entre l'esport i l'espectacle.

5.1.- Societats educatives

Hi ha dues institucions, recolzades o promogudes directament per l'Ajuntament, que es dediquen específicament a la iniciació dels infants a l'esport: l'Escola Esportiva, nascuda el 1980 i amb subvencions de la Generalitat i de la Diputació i l'Escola d'Escacs, nascuda el 1981. Ambdues estan directament enfocades als menors de 6 a 13 anys. L'Escola Esportiva Municipal mobilitza entorn de 300 alumnes i amb una infraestructura de monitors en nombre de 15. La d'Escacs, lligada d'una manera o altra a l'Esportiva organitza cursets escolars i participa en 12 competicions diferents i amb un sol monitor. Una de les fites importants d'aquesta és l'organització del campionat escolar d'escacs que, si no s'ha dut a terme, és per manca de medis de tota mena: econòmics, humans, recolzament de les entitats, etc.

5.2.- Societats minoritàries o selectives

Són aquelles que, donades les seves característiques especials de dedicació, es queden pràcticament reduïdes a una influència migrada i amb unes possibilitats d'expansió força limitades.

En primer lloc, cal parlar dels Clubs de Petanca: el de Molins de Rei, nascut l'any 1968 i el d'Incresa el 1977. El primer no seria oficial i federat fins el 1972. Aquest té 162 socis i el d'Incresa 70. Generalment i en la seva gran majoria, ambdós apleguen gent treballadora i el d'Incresa, per les característiques del barri, està compost per persones immigrades.

El de Molins de Rei organitza un campionat social masculí i femení i a l'estiu també es fan campionats amb els altres clubs de la població. També es fan lligues que ja són organitzades per la Federació i que tenen una duració de varis mesos. L'Ajuntament els va cedir el terreny i el condicionament es va fer gràcies a la cooperació material i humana de tots els interessats.

El d'Incresa, per la seva banda, fou acollit primerament als locals de la Federació Obrera per a passar posteriorment a ésser una secció del Club de Futbol Incresa, fins que, posteriorment, es van independitzar condicionant-se ells mateixos el terreny de joc. Actualment comparteixen el local amb l'Associació de Veïns del barri.

Ambdues entitats, doncs, es dediquen a l'esport de competició.

En segon lloc, hem d'esmentar les societats més minoritàries i especialitzades: el Club d'Escacs nascut el 1981, l'Halterofília nascuda el 1964, la Societat Colombòfila de Molins de Rei el 1930 i el Grup de Tir amb Arc el 1949. En conjunt, arriben a mobilitzar unes 84 persones.

El més antic, la Colombòfila, només té 5 socis en aquests moments, quan no fa tants anys eren uns 50. Sembla que la

seva gran dificultat és el poder tenir els coloms, perquè, donades les molèsties, els veïns els denunciaven i es pot dir que va de baixa per culpa d'aquestes dificultats.

El Grup de Tir amb Arc que només consta de vuit persones, es troba integrat com una secció del Foment Cultural i Artístic. El 1959, es dirà el Club Arquers de Molins de Rei, i, federats, van començar a participar en campionats i a fer exhibicions; això va durar fins les riuades del 1962. Fou el moment del desànim i la desfeta. Es va fer un intent d'anar a Incesa el 1970; però els blocs de pisos els van fer marxar. Van sobre les pistes de la petanca; però un temporal de pluja ho va fer malbé tot. El 1979 se'n van al pavelló poliesportiu. L'any 1982, amb la pista coberta, van a la Federació Obrera. Necessiten un camp llarg, estret, segur, un lloc visible i que pugui donar popularitat a aquest esport.

L'Halterofília, l'Agrupació Gimnàstica de Molins de Rei, se sosté amb les subvencions de la Federació i de la Generalitat. Són ara uns 50 socis i hi ha tres seccions: fisiocultura, gimnàstica sueca i halterofília. El responsable era cap local d'Educació i Descans i és per això que es troben a la Federació Obrera i en conflicte amb l'Ajuntament que els voldria cobrar el lloguer del local.

El Club d'Escacs és la fusió dels jugadors de la Joventut Catòlica i del Foment Cultural i Artístic; dos móns diferents que s'agrupen donat que els locals d'aquelles entitats van perdent entitat i se cerca una certa independència. L'interès primordial no és fer la "partideta", sinó aprofundir en l'essència i la tècnica del joc. Són 20 persones que es dediquen a l'esport de competició i que volen fomentar l'escola municipal d'escacs que hem vist anteriorment.

Finalment, hem d'esmentar unes entitats que, essent selectives per la seva dedicació, tenen una audiència força relllevant: la Societat de Caçadors La Floresta nascuda el 1925, el Centre Excursionista Molins de Rei el 1979 encara que hi

havia hagut excursionisme com una delegació de la Unió Excursionista de Catalunya des del 1961 i el Club Ciclista Molins de Rei del 1948.

El grup de caçadors, per mitjà d'un Secretari de l'Ajuntament, va demanar a alguns propietaris (Can Planas, Can Tintirer, Can Sentoi i Can Castellví) uns terrenys per a poder caçar; obtingut el permís, ho van fer legalitzar per la Federació Catalana i per Icona. El conill, la perdiu i el porc senglar són els objectius dels caçadors de Molins. Primer, s'instal·laren a la Federació Obrera, passant després de les riuades al Foment Cultural i Artístic, fins que actualment s'han ubicat en un bar. Les despeses són fortes perquè han de mantenir el vedat, fer repoblació, pagar l'impost a Icona, a la Federació Catalana, a l'Ajuntament i cobrir el sou d'un senyor que fa de guàrdia a la muntanya. Són 159 socis més 16 jubilats que no còtitzen; s'admet la presència d'alguns forasters. La majoria d'entre ells són persones nascudes a Catalunya. El problema més greu amb què s'afronten és el dels caçadors furtius que van a caçar en temps de veda; a més, també hi ha persones que irresponsablement hi tiren escombries.

165 socis acull el Grup Ciclista Molins de Rei que participa a les competicions organitzades per la Federació i n'ha pogut muntar alguna de pròpia gràcies a l'Ajuntament i a una entitat bancària de la població. El més important són les excursions socials que s'organitzen cada diumenge i les marxas turístiques ciclistes que s'organitzen en uns recorreguts de dues etapes.

L'antiga delegació de la Unió Excursionista de Catalunya nascuda el 1961 que es convertiria en Centre Excursionista Molins de Rei, després de fer un intent de club, el Club Montserrat, i en veure que no se'n sortien econòmicament, va provar d'ajuntar-se a la Joventut Catòlica. En no reeixir, va acabar independitzant-se de la UEC. El Centre Excursionista Molins de Rei ha tingut èpoques d'esplendor i de crisi al-

ternativament. Ha estat de sempre una entitat més cultural que esportiva o, almenys, ajuntant ambdues finalitats; des del 1978, s'observa una important reculada de l'entitat. Hi ha en aquests moments 325 socis i es reben esporàdicament ajudes de la Generalitat, de la Diputació, de l'Ajuntament o de les Caixes que serveixen per a pagar cursos preparatoris o cursos d'introducció a algunes de les seccions del club que no són pas poques: muntanya, cultura, infantil, juvenil, fotografia, material i esquí. S'organitzen conferències, exposicions, un programa de ràdio setmanal i disposen d'una petita biblioteca especialitzada amb un servei cartogràfic. Cada dos mesos surt un butlletí informatiu.

5.3.- Societats massives

Són les que per les seves activitats específiques arriben a moure col·lectius de persones força notables; però que, en certa manera, arriben a fer la unió de l'esport i de l'espectacle; és a dir, dels qui practiquen una activitat física i educativa i del públic massiu que, sense participar-hi, van a presenciar l'esport de competició.

En aquest apartat cal posar-hi el Club Esportiu Molins de Rei nascut el 1977, el Club Natació Molins de Rei nascut el 1971, els Clubs de Futbol Molins de Rei, el de la Barriada de l'Àngel, el Recreatiu Incresa i la Penya Barcelonista Blau Grana, respectivament, del 1971, 1974, 1975 i 1969.

En fer-se el pavelló municipal, hi hagué l'oportunitat d'ajuntar tots els clubs dispersos per a formar un sol club i formar el Club Esportiu Molins de Rei: el bàsquet masculí i femení, l'hoquei, l'handbol i el patinatge. Els èxits esportius han estat innombrables atenyent trofeus importants a nivell de tot l'Estat. El sosteniment del club és per les quotes, la propaganda estàtica, el taquillatge, els sorteigs i les ajudes de les cases comercials. Els socis són uns 400 i hi ha 5 seccions diferenciades: l'handbol (masculí amb uns

50 practicants, cadets, juvenils i segona divisió catalana, amb edats des dels 16 anys), hoquei (amb 52 esportistes, benjamins, alevins, infantils, juvenils, segona divisió catalana, juniors i primera divisió nacional, amb edats des dels 8 anys), patinatge artístic (amb 53 patinadors tres dels quals són nois). Es disposa també d'una infraestructura important d'entrenadors, en un nombre total per a totes les seccions de 14. L'embalum del Club Esportiu Molins de Rei fa que les despeses siguin importants només considerant els desplaçaments i els arbitratges; qui administra i gestiona tota la qüestió econòmica és la Junta central essent cada secció independent: així se simplifica la complexa màquina d'aquesta societat.

L'Ajuntament va construir la piscina el 1970 i, per iniciativa d'uns particulars, naixia l'any 1971 el Club Natació Molins de Rei en pla de concessió de serveis. La formació, l'esbarjo i la competició són els tres objectius fonamentals del Club. Hi ha 2.118 socis de la piscina dels que només 768 tenen més de 15 anys i unes 5.200 persones passen setmanalment per la piscina, de les quals 400 o 500 formen el grup de competició. Hi ha uns 900 socis de cursets particulars, a més dels infants escolaritzats a les 33 escoles de la població. Hi ha comissions diverses: esportiva, de manteniment, de personal i econòmica i es disposa de dues persones fixes i una vintena de monitors. Hi ha també unes seccions: natació (cursets, natació escolar, escola de natació, escola d'entrenament i primer equip de natació), waterpolo (masculí, infantil i adult des dels 16 anys i femení adult), atletisme (només lligada al club pels estatuts) i grups de treball (ocupant-se respectivament de les relacions amb l'Ajuntament, cuidant-se de la relació amb les escoles, etc). Es fan cursets de salvament i socorrisme i campionats socials. La situació econòmica del club és força precària i el dèficit de pressupostos és consolidat i creixent; aquest dèficit és degut a l'elevat import del consum energètic. Es pensa que s'hauria de modificar l'actual contracte amb l'Ajuntament i canviar-ne les con-

dicions.

Els Clubs de Futbol, de Molins de Rei o els dels barris de l'Àngel o Incresa, tenen una finalitat essencialment competitiva i d'espectacle. Respectivament, tenen 158, 36 i 258 socis. Tots tenen diversos equips de joves i seniors en diferents categories regionals.

200 socis formen la Penya Barcelonista Blau Grana que cotitzant 2.000 ptes. al mes es paguen l'autocar per a assistir al Camp Nou a veure els partits i tenen un equip senior i un de petits.

6.- ASSOCIACIONS DE PARES

Normalment lligades a un nivell d'ensenyament, les Associacions de Pares es preocupen de garantir el lligam entre les direccions escolars i els seus clautres amb les famílies i això en benefici dels seus fills que són, a l'ensem, alumnes. Per altra banda, aquestes associacions vénen exigides per la mateixa llei i normalment s'ocupen d'activitats paraescolars i àdhuc de problemes de relacions internes dintre l'escola.

Malgrat la unitat de criteris en els seus objectius, les Associacions de Pares presenten a Molins de Rei una complexitat bastant notable, incloent-hi així mateix un cert grau de conflictivitat. Aquesta es troba estretament lligada a la problemàtica que presenta l'ensenyament al nostre país i, en darrer terme, a la diversitat de criteris pedagògics i d'intervenció educativa que són fidel reflex de la ideologia que sempre és present quan es tracta del fenomen de l'educació i de la transmissió de valors.

Aquí farem generalitzacions sobre el que els nostres interlocutors han volgut confiar-nos entorn de la problemàtica existencial de les Associacions de Pares. Amb tot, el conjunt d'aquesta relació inclou les entitats i els nivells següents:

pel que fa al Jardí d'Infants, afecta l'única institució dedicada explícitament a aquest nivell de preescolar; pel que es refereix a l'Educació General Bàsica privada o religiosa, les Associacions de Pares de l'Acadèmia Sant Jordi, la de l'Escola Sant Miquel i la de la Mare de Déu de Montserrat; per l'EGB pública, les Associacions de Pares del Col·legi Mixt Alfons XII, la del Col·legi Nacional Ramon i Cajal, la del Col·legi Gual Villalbí i la del Col·legi Públic Ferran Agulló; i per l'ensenyament mitjà, l'Associació de Pares de Formació Professional i la de l'Institut Nacional d'Ensenyament Mitjà Lluís de Requesens. En un altre indret, vam tractar de l'Associació de Pares del Col·legi Cooperativa Estel.

L'Associació de Pares del Jardí d'Infants va nèixer l'any 1978 amb la finalitat de defensar els interessos dels pares davant l'Ajuntament; precisament aquest és el propietari del local. Aquesta associació té entorn del centenar de socis i tenen la lluita plantejada amb el dilema entre la qualitat de l'ensenyament i la qüestió del preu. Es voldria passar d'un horari partit com és l'actual, el cost del qual és de 7000 ptes mensuals, a un horari continu, el cost del qual seria de 13.100 ptes. L'associació considera que és un preu excessiu i que molts pares no poden suportar-lo i els responsables municipals no volen entendre's de raons. La sortida de la lluita present, no es veu pas amb massa claredat. Les activitats que promouen són: titelles, xocolatades, festes, teatre, excursions, sortides i colònies entre les més importants.

A l'Acadèmia Sant Jordi, l'associació de pares de la qual data del 1982, estava integrada dintre l'Agrupació MAP juntament amb el Liceu Escolar i l'Acadèmia Almi; però en morir el president de l'una i jubilar-se el de l'altra, van acabar integrant-se en una sola i única associació localitzada a l'Acadèmia Sant Jordi. Hi ha en aquests moments uns 150 socis i organitzen conferències, excursions, colònies, festes, i fan un butlletí cada dos mesos.

L'Associació de Pares de l'Escola Sant Miquel va nèixer

el 1977 i té uns 580 socis. Aquesta és una institució que acull molts infants de les rodalies, més aviat d'una classe mitjana alta i ells es queixen que se'ls tracti d'elitistes. Té tres vocalies (esport, economia i cultura) i ha portat una activitat bastant forta: setmana de la família, setmana cultural, festes, excursions, conferències, concursos de fotografia, campanyes de salut dental i pública també un butlletí.

L'Escola de la Mare de Déu de Montserrat, l'Associació de Pares de la qual va nèixer el 1978, té 360 socis. Centra les seves activitats en el terreny de la cultura (sardanes, conferències, classes de música, cinema, festes i colònies) i en el de l'esport (equips de handbol, bàsquet i gimnàstica).

L'any 1984 es va crear una coordinadora del col·legis públics de Molins de Rei i tant el col·legi mixt Alfons XIII, l'Associació de Pares del qual va nèixer l'any 1978, com el Col·legi Ramon i Cajal, que es van organitzar ja el 1976, com el Col·legi Gual Villalbí, el 1978, com el Col·legi Públic Ferran Agulló, el 1977, es troben integrats en aquesta coordinadora.

L'Associació de Pares del Col·legi Mixt Alfons XIII, té ara uns 380 socis, té tres vocalies relativament actives: cultura (cinema, conferències, escol de pares, excursions, convivències i festes), relacions públiques (que fa les convocatòries) i esports (en contacte amb l'Escola Esportiva Municipal). S'ocupen, a més, de tres aspectes força transcendents: els llibres, el transport i el menjador, almenys a nivell de control de qualitat.

La del Col·legi Ramon i Cajal és l'única que està associada, que ens consti, a la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya (FAPAC). Té 300 socis. Tenen quatre seccions: esportiva, cultural (teatre, coral, festes i conferències), manteniment i transports. A més, editen una revista trimestral que es diu Pitufos.

La del Col·legi Gual Villalbí té 170 socis i, a nivell

de direcció, té una estreta col.laboració amb l'Associació de Veïns del Congo. Té diverses seccions: cinema, menjador, esports i piscina, festes escolars, futbol i conferències. Es queixen de la mala organització del transport, que el col·legi serveixi de Centre d'Educació d'Adults i que el menjador hagi d'acollir alumnes del Ramon i Cajal. Té el Butlletí Informatiu del Col·legi Gual Villalbí.

La del Col·legi Públic Ferran Agulló, té 300 socis. Tenen dues seccions particularment actives: esportiva i cultural (festes i costura) i han organitzat activitats tan diverses com conferències, festes, competicions esportives i disposen d'un butlletí mensual, El Sacapuntas.

L'Associació de Pares de l'Escola de Formació Professional va nèixer el 1979 amb la finalitat d'intervenir en el camp de les drogues i de la delinqüència dels nois; segons els nostres informants, quasi sempre els problemes provenien d'alumnes de Sant Feliu de Llobregat. Els mitjans foren ben repressius: expedients, expulsions temporals, etc. Aplega un bon nombre de famílies, 650, quasi totes treballadores. Les activitats més destacades són la música, la gimnàstica i el teatre. Un gran cavall de batalla d'aquesta associació és la manca de motivació dels alumnes perquè es prenen la formació professional com una alternativa per a no quedar-se a casa; això fa que sigui tan baix el nivell que s'han arbitrat solucions amb els mestres com és ara fer unes proves de selecció, fer convenis amb els tallers per les pràctiques i estimular els alumnes a l'estudi de les diverses matèries.

Finalment, l'Associació de Pares de l'Institut d'Ensenyament Mitjà Lluís de Requesens, compta amb 700 socis i la seva existència depèn molt de qui formi part de la direcció de l'escola. Els alumnes, en general, no veuen pas amb bons ulls aquesta associació perquè ja es consideren grans i no n'endevinen la necessitat. Aquesta associació està carregada de conflictes i pretén intervenir en certs aspectes ben concrets de la conducta dels professors: retards en l'horari i

no assistències. Potser per això hi ha una gran manca de col.laboració entre mestres i pares i, més aviat, una gran distància. A l'ensem, hi ha també una forta distància entre la direcció i els mestres. La junta de l'associació acaba essent una pinya tancada entre les mateixes persones que pertanyen a una mateixa agrupació política i que tenien l'antecedent comú d'haver participat en la cooperativa l'Estel, que és una cooperativa de pares amb un poder d'intervenció a les coses acadèmiques bastant rellevant. Hi ha un enfrontament obert entre la direcció i els pares i la una i els altres semblen veritables camarilles; això fa que el professorat es trobi dividit no solament des del punt de vista pedagògic sinó també ideològic. Els pares acaben fent reunions a part i en petits comitès i l'única incidència que tenen en la vida acadèmica és l'ajuda econòmica que han donat a la biblioteca, les excursions que han organitzat, les subvencions que han atorgat als diversos departaments, l'organització d'una setmana cultural i la de la setmana blanca.

Visió de conjunt

Hi ha dues coses que cal subratllar d'entrada i que semblen ésser una constant generalitzada en totes i cadascuna de les associacions de pares. La primera, és la manca de participació dels pares en general; es deixen les rendes de l'associació en mans de minories motivades i, a vegades, interessades. Malgrat que, en principi, sembli que l'interès dels pares estigui garantitzat, a l'hora d'una participació activa la majoria dels pares se'n desenten i les juntes d'aquestes associacions han de forçar unes eleccions que, en darrer terme, sempre queden en mans d'unes minories conscienciades i dinàmiques. El fet és massa general per silenciar-lo.

La segona és la manca de col.laboració efectiva generalitzada entre els claustres i els pares; o, almenys, una real dificultat de col.laboració. I pel que es deixa entendre,

la causa radica en l'esperit corporativista dels mestres com a professió. Concretament, el corporativisme es manifesta en la tendència dels mestres a controlar a través de la seva professionalitat tot el que afecta a l'escola; des d'aleshores, la gran dificultat de col·laboració ja és només una pura conseqüència.

A part això, es deixa entreveure una insatisfacció tant de l'escola pública com de la privada respecte a l'administració. L'escola privada, en moltes ocasions, està en una oberta pugna amb la institució municipal i els retrets que es fan a la mateixa són: que no es preocupa de la salut de les escoles privades, puix que, mentre les escoles públiques tenen de tot, les privades no disposen ni tan sols d'una farmaciola; es diu que l'Ajuntament només té en compte les escoles públiques en tot i per tot i aquestes acaben disposant de tota mena de recursos mentre que les privades estan mancades de qualsevol suport.

Les escoles públiques, per la seva banda, es queixen dels seus dèficits: el professor de gimnàstica escolar, abandonó del manteniment de l'escola o, almenys, grans retards a l'hora de satisfer les factures en la reposició de les coses que s'han hagut de renovar; problemes d'espais: de biblioteca, de gimnàs, de laboratori, de patis, d'aules culturals...; necessitat d'atenció a l'educació especial; urgència de policia municipal a les entrades i sortides; conveniència de disposar d'un parvulari; necessitat de posar en marxa els nous projectes de centres renovats, etc, etc. En definitiva, les escoles públiques acaben pensant que les subvencions a l'escola privada acaben mermant l'atenció a les escoles públiques.

La pugna té ér objecte l'Ajuntament; però el problema de fons és l'anomenada "guerra escolar" que té per centre una mena d'incompatibilitat entre l'escola nascuda a l'ombra d'interessos privats i l'acollida sota els auspicis de l'administració pública. Aquesta no és una problemàtica específica de Molins de Rei, sinó que transcendeix absolutament tot localis-

me per a esdevenir veritablement un problema de l'ensenyament al nostre país, deutor des de tants anys al monopoli quasi exclusiu de l'escola privada en detriment de la pública.

Cal finalment fer referència i cridar l'atenció sobre el gran potencial polític i d'actuació cívica que són les associacions de pares. Només en els centres considerats, aquestes associacions afecten a un important col·lectiu de 3.690 famílies. Les possibilitats d'influència d'una manera o altra sobre la població de Molins de Rei només a partir de l'escola és considerable. Caldria aprofitar des de tot punt de vista l'actuació d'aquestes associacions que es troben molt sovint acarades a fets i aconteixements que mouen els interessos més immediats de moltes famílies de la població. Oblidar això, és descuidar-se i deixar passar una oportunitat importantíssima d'influència, d'actuació.

7.- LES SOCIETATS D'INFLUÈNCIA RELIGIOSA

Tres són les entitats que intenten incidir en la dimensió religiosa de les persones que habiten Molins de Rei: l'Església Evangèlica que comença a actuar el 1952, l'Associació dels Testimonis de Jehovà el 1968 i la Parròquia Catòlica de Molins de Rei que és independent des del 1927 essent almenys des del 1929 sufragània de la parròquia de la Santa Creu.

Totes tres tenen la mateixa finalitat: la proclamació de l'Evangelí, la cura d'ànimes i l'ensenyament bíblic de les seves respectives comunitats. Malgrat tot, les dues primeres no foren reconegudes oficialment fins el 1969 i, per tant, fins aquesta data, actuaren pràcticament en la clandestinitat i sense un mínim de garanties de llibertat religiosa. Hi ha matisos importants en les formes d'actuació i en la responsabilització respectiva de les diverses tasques i, sense entrar en una descripció comparativa de llurs respectives creences, ens limitem a destacar els trets característics i d'organit-

zació de cadascuna d'elles.

L'Església Evangèlica està lligada a la Federació d'Esglésies Evangèliques d'Espanya i, a través d'aquesta a les Federacions respectives d'Europa i Amèrica. Està sota la direcció i responsabilitat d'un pastor vitalici assistit de cinc diaques (secretari, tresorer i tres vocals).

Per tal d'aprofundir en la visió de la fe, hi ha tres grups importants d'actuació: la Unió Femenina, la Unió de Joves i l'Escola Dominical (que inclou grups d'adults, de joves, de pàrvuls i un d'intermedi).

La comunitat, integrada per 52 combregants (que han rebut el baptisme per immersió) i un bon nombre de combregants que són els seus familiars, viu dels delmes que aporten els seus membres, dels quals un 70% són dones, un 45% tenen menys de 25 anys i un 60% són immigrants a Catalunya. Disposen de la revista Portavoz que es publica bimensualment a nivell de tot l'Estat. Cal dir que són oberts a la població i cedeixen els seus locals, el saló d'actes, a l'Associació de Veïns de les Conserve.

L'Associació dels Testimonis de Jehovà, fins el 1970 no va poder tenir un Saló del Regne a la localitat que van ésser obligats a abandonar per causa de l'expropiació del terreny i fins el 1976 no inauguraren el nou Saló del Regne que és precisament la data en la qual es va experimentar una forta expansió. Són 75 predicadors actius i, quan celebren les seves reunions, arriben a les 140 persones. Aquestes reunions són de diversos nivells: reunió pública (amb prèdica sobre un tema), estudi de La Atalaya (a base de preguntes i respostes), escola del ministeri (amb demostracions de discursos bíblics), reunió de servei (per tal de tenir el que calgui per a predicar bé i poder anar a trobar la gent per les cases i el carrer) i estudi de llibre (consistint en la lectura comentada i participada de la Bíblia i un text). Una vegada l'any fan la commemoració de la mort de Jesucrist fent un sopar simbòlic i un discurs públics especials.

Les responsabilitats a la comunitat són exercides pels superintendents o ancians que exerceixen uns deures molt concrets amb responsabilitat. Són les persones considerades per la seva experiència i peculiar saviesa i els que s'ocupen de la resolució dels conflictes. Per altra banda, hi ha també els anomenats servents ministerials que realitzen molts i diversos serveis respecte a la comunitat.

La Parròquia Catòlica de Molins de Rei està integrada a un sector pastoral que abarca El Papiol i Castellbisbal. Des de fa anys que l'equip de preveres i el de laics amb missió pastoral tenien la tradició de compartir i revisar la catequesi d'infants i les activitats del Joves Cristians de Barris Obrers i Ambients Populars (JOBAC). És més recentment, que aquesta activitat tradicional ha estat consagrada com la d'un sector com unitat bàsica de la pastoral per l'Església institucional.

És de la Parròquia Catòlica de Molins de Rei que van sorgir els Pomells de Joventut els anys 20 que van tenir una forta influència a Catalunya i, també, el 1930-1936 hi hagué una adhesió forta a la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

En el sector anteriorment esmentat, hi ha uns organismes al servei de la pastoral de conjunt, diverses instàncies que es dediquen a l'educació de la fe, uns organismes per a la celebració de la fe tenint en compte tota la vida sacramental i uns serveis de la comunitat cristiana.

Entre les instàncies de l'educació de la fe, cal destacar-ne dues: les JOBAC de les quals hem parlat en un altre indret i els Cristians pel Socialisme. Aquests van nèixer en la clandestinitat l'any 1973 amb l'objectiu de viure la fe cristiana en l'opció i el compromís socialista. Són 10 persones compromeses políticament i que es reuneixen periòdicament per a reflexionar sobre la seva fe; en aquests moments, estan adherits al moviment "cristianisme i justícia".

Entre els serveis de la comunitat cristiana, destaquen

els Moviments Infantils de Barris (MIB) que és un esplai de què també n'hem parlat en un altre lloc.

Cal destacar, finalment, el Full Informatiu que s'edita mensualment i les conferències que regularment es fan a la sala de la parròquia.

8.- LES ASSOCIACIONS DE VEÏNS

No hi ha dubte que en la història dels darrers 20 anys, aquest moviment social és un punt de referència que no podem oblidar quan parlem de la vida de les nostres ciutats i els seus barris. No es tracta en aquest moment de fer la història del que han significat ni de la incidència que han tingut. Això és propi d'un altre estudi, l'objectiu del qual fos precisat en aquesta direcció.

Ens limitem a l'àrea concreta de Molins de Rei i a la situació actual d'aquests moviments en el context històric del 1984. Dins aquest marc la informació de què disposem es refereix a les AA. de VV. següents:

- 1.- A. de Veïns del Carril
- 2.- A. de Veïns Ciutat Jardí Sant Bartomeu (dues AA.)
- 3.- A. de Veïns i Propietaris de Riera Bonet
- 4.- A. de Veïns Bonavista
- 5.- A. de Veïns P. de la Pau
- 6.- A. de Veïns Rambla de la Riera
- 7.- A. de Veïns can Grané
- 8.- A. de Veïns El Canal
- 9.- A. de Veïns Barriada de l'Àngel
- 10.- A. de Veïns Barriada Les Cónserves
- 11.- A. de Veïns Vallpineda + Can Calopa
- 12.- A. de Veïns La Rierada

L'ordre del llistat no implica cap punt de referència ni històric ni cronològic... és senzillament un llistat seguint l'ordre en que teníem disposades les diferents associacions.

8.1.- Els inicis i les etapes institucionals de les Associacions de Veïns

En parlar dels inicis de les Associacions de Veïns tindrem en compte dos aspectes: per una part el que podríem dir-ne la fundació de l'Associació, equivalent a les primeres trobades de grups amb unes inquietuds comunes, i per altra part, l'any de la constitució d'aquestes mateixes associacions, que correspon al seu reconeixement jurídic i a la seva proclamació i expansió. Aquesta darrera qüestió sempre és molt més clara que la primera; malgrat això existeix una diferència entre uns primers inicis d'unes trobades informals d'alguns grups de veïns i l'entitat ja institucionalitzada amb uns estatuts aprovats.

L'època forta, tant pel que es refereix a un moment com un altre, és la dècada dels anys 70. Creiem que aquest és un tret comú a totes les Associacions de Veïns. En el cas concret de Molins de Rei podem dir que el moment fundacional és important en els anys 1973-1974 i 1974, i el moment institucional a partir del 1975 fins el 1980. Cal diferenciar també entre aquests intervals: els barris de Riera Bonet, Can Grané, El Canal i l'Àngel inicien els seus moviments els anys 73-74 i 75, mentre que les associacions més centríques s'inicien a partir del 75. És una petita diferència, però la creiem molt significativa per les circumstàncies socio-polítiques entre un i altre moment.

Hi ha associacions que s'aparten totalment d'aquesta tònica: l'Associació de Veïns de la ciutat-jardí Sant Bartomeu i l'Associació de Veïns Vallpineda. Posteriorment veurem que són associacions amb unes característiques molt pròpies

i que fins i tot en els seus inicis es diferenciaven de la tò- nica general: són les més antigues en la seva fundació i cons- titució. L'A. de V. Sant Bartomeu neix l'any 1968 i es cons- titueix el 1970 i la de Vallpineda té els seus inicis, segons el nostre informant, en els anys 40 o fins i tot abans, i es constitueix l'any 1954.

Les arrels que fan brotar aquests moviments no es dife- rencien gaire genèricament parlant; en el fons de totes hi ha "una aspiració associativa per millor defensar i resoldre assumptes i problemes del barri"; en el cas concret de les associacions que corresponen a les urbanitzacions hi trobem el problema originat per la no aprovació dels projectes d'ur- banització i la il·legalitat possible del pla de la urbanitza- zació. Aquestes són les arrels, podríem dir-ne comunes, però no hi ha dubte que hi caben matisacions; aquestes matisacions venen molt tipificades per la data cronològica de la fundació i constitució d'aquestes entitats. Al marge de les associaci- ons específiques com Sant Bartomeu, Vallpineda, ... ens tro- bem amb dues connotacions diferenciadores: les que tenen els seus orígens anteriors al 1975 i que corresponen majoritària- ment als barris perifèrics, van plenes d'un contingut de mo- viment social més clar i definit que les que sorgeixen a par- tir del 1975 i que majoritàriament corresponen al centre; una d'aquestes associacions del centre ens diu textualment: "les AA. de VV. dels barris han aconseguit moltes coses, ja per la seva manera d'ésser, ja per algun contingut polític impli- cat; nosaltres hem de fer el mateix". Segons aquesta opinió, es detecta un cert mimetisme per part d'una Associació del Centre nascuda després del 1975.

L'altra connotació que diferencia unes i altres és el que podríem dir-ne el procés de consolidació. Les més antigues, les perifèriques que neixen com un moviment social del barri reivindicant una millora substancial del mateix contemplat en la seva globalitat, tenen uns inicis i uns primers temps de molta vitalitat amb un augment progressiu de socis fins el

1978; a partir d'aquest moment totes constaten una decadència progressiva i una desmobilització. Aquestes etapes no es constaten en les Associacions més del centre i nascudes darrerament. Segons sembla a partir de la informació que tenim, això no és fruit del curt temps de vida que tenen, sinó de les motivacions inicials que marquen unes pautes diferents; aquesta motivació inicial la situaríem principalment en què les darreres no neixen tant amb un contingut de moviment social com amb un contingut d'accions puntuals concretes.

Aquests són els trets més importants dels dos tipus més significatius de les AA. de VV. És evident que en tot el ventall de les associacions que analitzem trobaríem també alguns trets propis d'una associació que la desmarquen d'aquestes dues corrents majoritàries, per exemple la del barri Bonavista que neix del Club de Petanca ja existent.

8.2.- La seva entitat jurídica i organigrama. Sosteniment econòmic de les associacions. El col·lectiu d'associats

En l'aspecte jurídic totes les associacions han seguit el mateix procés i tenen la mateixa categoria: personalitat jurídica pròpia, entitats autònomes i independents amb els seus estatuts aprovats i inscrites en el registre d'associacions.

L'organigrama institucional és comú a totes ja que els eixos fonamentals són: per una part l'assemblea de socis que segons els estatuts de la majoria de les associacions tenen una reunió reglamentària anual i, per altra part, la junta democràticament elegida per l'assemblea, les reunions de la qual oscil·len entre un cop a la setmana i la junta que es reuneix quan ho creu necessari, però sense una norma pre-establerta.

No queda clar, a partir de la informació rebuda, el sistema que regula la renovació de les juntes; algunes diuen que cada dos anys es renova la meitat de la junta, altres que s'e-

legeix cada 4 anys, i d'altres no ho especifiquen.

La composició de la junta és l'habitual en aquestes qüestions: Presidents i Vice-Presidents, secretaris i vice-secretaris, tesorers i vocals, etc. Algunes introdueixen alguns càrrecs com comptable o bibliotecària.

En el sistema d'elecció també existeixen variacions, com és el cas de l'A. que elegeix els vocals i són aquests que elegeixen el president; no voten candidatures, sinó persones...

Les juntes són més o menys nombroses, segons el nombre de vocals o de "vices" que s'hi col.loquen. En el cas concret de Molins el nombre de membres de les juntes oscil.la entre 7 el més petit i 13 el més nombrós.

Pel que fa referència al sosteniment econòmic, són diversos els canals que el fan possible. El més generalitzat i comú a la majoria d'associacions és la quota mensual dels socis. Curiosament no és el camí seguit per totes les associacions. N'hi ha tres que ens diuen de manera clara que els socis no cotitzen, no paguen quotes, i que la junta assumeix les despeses.

La quota més generalitzada, principalment en les associacions perifèriques és la de 600 ptes. anuals. Alguna del centre de la vila la té fixada en 1.000 ptes. anuals i alguna altra a 1.500 ptes. anuals, com és el cas de l'A. de V. Vallpineda. De la resta no ens consta la quantitat i ens indiquen que "tenen les quotes dels que paguen", i una altra ens diu que les quotes anuals suposen unes 30.000 o 40.000 ptes.

La segona font pel sosteniment econòmic és la subvenció de l'Ajuntament, i en alguns casos també l'ajuda de la Diputació i la Generalitat, encara que aquestes van sempre en funció d'alguna cosa concreta. La majoria de les associacions parlen d'aquestes ajudes de l'Administració, malgrat que una afirma rotundament que no rep cap subvenció de l'Administració. La resta, en concret 4 associacions, no mencionen en absolut aquest tipus de finançament.

La tercera font ve donada pels ingressos puntuals que poden aportar les rifes i loteries i les ajudes que bancs, caixes i alguna que altra empresa donen en actes i festes puntuals. Aquest tipus de finançament ens l'expliciten només 4 de les 12 associacions de Molins de Rei; normalment les que hem anomenat perifèriques.

La font de finançament més pròpia de les associacions és la quota que aporten els associats. Des d'una perspectiva econòmica no solament és important el que hi hagi molts associats sinó també que els associats paguin. Es pot donar el cas d'associacions que tenen molts socis però molt pocs paguen; en canvi d'altres associacions amb pocs socis però tots cotitzant. Aquest és un aspecte que pot ésser regulat també pels estatuts de les associacions determinant fins a quin punt un soci que no cotitza continua essent membre de l'associació.

Si tenim en compte la globalitat de les associacions, i prescindim de si el soci és personal o familiar, ens trobem amb un col·lectiu de 1.728 persones que estan associades en aquestes organitzacions. Com és de suposar, no totes les associacions presenten el mateix embalum. En el llistat que oferim a continuació donem les xifres que ens han facilitat les mateixes associacions.

- Fins a 50 socis	
- A. V. Bonavista	24 socis
- A. V. Can Grané	35 socis (cap de família)
- A. V. Cta. del Carril	43 socis
- A. V. R. de la Pau	50 socis
- Entre 100 i 200 socis	
- A. V. Les Conserves	100 socis
- A. V. Rbla. Riera	120 socis
- A. V. Sant Bartomeu	124 socis
- A. V. Vallpineda	165 socis
- Més de 200 socis	
- A. V. Riera Bonet	217 socis
- A. V. Barri de l'Àngel	350 socis
- A. V. El Canal	500 socis

Les diferències són notables. Curiosament els tres barris amb més nombre de socis corresponen als tres barris perifèrics de Molins nascuts a l'ombra de la transformació que han sofert els pobles i ciutats de la Corporació Metropolitana de Barcelona els darrers 20 anys.

Per dibuixar amb més exactitud la fesomia d'aquests col·lectiu d'associats val la pena tenir en compte algunes de les característiques dels mateixos que ens proporciona la informació obtinguda.

- Origen dels associats

Les associacions que en diuen comptar amb socis:

d'origen català: Carril, P. de la Pau i Rambla de la Riera

immigrats: Riera Bonet, Bonavista, Can Grané, Canal, l'Àngel, les Conserve.

no consta: Sant Bartomeu i Vallpineda

- Edat dels associats

Donada la diversitat de la informació que fa referència a l'edat, hem fet dos grups que ens sembla que reflecteixen molt clarament la realitat de la informació rebuda:

- Al voltant dels 40 anys: Carril, Rbla. de la Riera, Can Grané, Canal i l'Àngel

- Al voltant dels 50 anys: Sant Bartomeu, Riera Bonet, Bonavista i Les Conserve

- No ens consta: Vallpineda

Si tenim en compte la variable sexe, podem dir que la dona és quasi inexistent com a persona que forma part de les A. de Veïns. Alguna de les AA. ens diu expressament que no hi ha dones; unes altres dues ens fan constar que es tracta de famílies i que només consta com a inscrit el cap de casa. La majoria, però, ens confirma l'aplastant presència d'homes; l'associació que té més presència femenina ens diu que el 30% de persones associades són dones; es tracta de l'A. de V. i propietaris del barri de Riera Bonet.

- Situació socio-econòmica

Tenint en compte les dades anteriors principalment la que fa referència a l'origen de les persones associades i també per la ubicació dels barris, podem induir molt certament la situació socio-econòmica. No hi ha dubte que tothom treballa per guanyar-se la vida, i des d'aquesta perspectiva podríem dir que tothom és treballador. Per aquest motiu usem una terminologia que permeti situar socio-econòmicament els membres de les Associacions de Veïns.

- Obrers: A.V. Riera Bonet, Can Grané, Barriada de l'Àngel i Les Conservees
- Mitjana treballadora: A.V. El Carril, A.V. Bonavista
- Mitjana: A.V. P. de la Pau i A.V. Rambla de la Riera
- No contesta: El Canal, Sant Bartomeu i Vallpineda.

Aquesta classificació l'hem portada a terme a partir de les dades recollides de les mateixes associacions, no a partir de les dades de la població de cada un dels barris. És lògic per altra part que a les associacions hi sigui present de manera majoritària la classe socio-econòmica que configura la població del barri.

Una constatació molt clara a partir de les dades exposades: les associacions més nombroses són compostes majoritàriament de persones immigrades i de qualificació socio-econòmica baixa.

8.3.- Vida interna, activitats i productes de les Associacions de Veïns

Per mesurar amb un cert rigor la vida que tenen les associacions de veïns faria falta seguir d'aprop, amb certa constància i durant un espai de temps determinat el ritme d'aquestes associacions. La informació de què disposem, només ens permet disposar d'uns elements que, malgrat ésser insuficients, creiem que són força significatius: les reunions i assemblees, les seccions que funcionen

i activitats que fan i per últim la manera amb què es comuniquen amb els associats.

Quan a les reunions de junta, hi ha un nombre d'associacions que actuen sense norma fixa, es tracta de A.V. Sant Bartomeu, Bonavista, P. de la Pau, Vallpineda, Can Grané. Un altre grup les ha fixades mensualment: A.V. El Carril, A.V. del Barri del Canal, A.V. del barri de l'Àngel. En darrer lloc les que ho fan setmanalment: A.V. Riera Bonet, Rbla. de la Riera, Les Conserves. No són molt explícits a l'hora de parlar de l'assistència a les reunions. Alguns ens diuen que només la meitat dels membres asseguren la presència i els altres es deixen entreveure la poca regularitat en l'assistència.

El denominador comú de totes les Associacions quant a les assemblees de socis, és fer-ne una cada any amb l'única finalitat de donat l'estat de comptes i presentar algun projecte per l'any següent. Aquí són més explícits en afirmar que és molt poca la gent que assisteix a les assemblees. L'Associació que més assistència té compta un 25% de tots els associats.

No ens consta el funcionament de seccions diverses dins de les associacions. Tota l'activitat es redueix principalment a unes festes de barri que de vegades engloben també activitats culturals, algunes conferències durant l'any, setmana cultural, etc.

Algunes porten activitats esportives com és el futbol entre els infants, campionats de petanca, etc.

Altres associacions han donat cabuda en la seva organització a Casals d'Avis (A.V. El Canal), a l'Associació de Joves Contra l'Atur (Barri de l'Àngel) o tenen algun servei a un preu més baix per als associats (R. Bonet). No podem valorar per manca de dades el dinamisme i la incidència que tot això té dins el barri i si aquestes activitats responen a les necessitats del barri o bé es mantenen per pura rutina. La majoria d'associacions diuen també que col·laboren en les festes que a nivell de poble es porten a terme durant l'any;

fires, festes majors...

En aquest aspecte també hi té una certa significació la ubicació geogràfica de l'entitat. Anteriorment assenyàvem que les dites perifèriques nascudes abans del 1975 tenien unes característiques de moviment social que no es trobaven a les altres. Ara, en parlar de les activitats, ens trobem que són les perifèriques també les que tenen un contingut més fort d'aquestes activitats. Que això pot convertir les AA. de VV. en unes entitats organitzadores de festes de barri, és molt possible; però també és veritat que la presència d'aquestes entitats en els barris és molt positiva com element dinamitzadors de la vida cultural i d'esbarjo.

Volem remarcar, segons la informació de què disposem, la manca de vocalies que treballin aspectes concrets de la vida del barri; per exemple, vocalia de dones, vocalia d'urbanisme, vocalia de cultura... la junta assumeix i organitza tota la vida de l'associació. És molt possible que els diferents vocals de les AA. tinguin cura d'algun aspecte concret dels que hem citat anteriorment, però no ens consta l'existència d'unes vocalies treballant aspectes concrets i aglutinant al seu entorn un cert nombre d'associats interessats per la qüestió.

La comunicació amb els associats per assabentar-los dels actes que organitza l'associació la fan de moltes i diferents maneres. La més comú de totes és enviar circulars i posar en un tauló d'anuncis el llistat d'actes que es portaran a terme o bé també les reunions que hi hauran.

Quan es tracta d'actes festius i populars s'usen els mitjans que permeten arribar a un nombre important de veïns: megafonia, cartells al carrer, Tot Molins...

Només dues associacions ens parlen de l'existència d'un butlletí propi: A.V. del Canal i la del barri de l'Àngel. Són les dues associacions amb més nombre de socis, amb unes connotacions clares en els seus inicis de moviment social i també les que ens mostren un nombre elevat d'activitats durant l'a-

ny. En certa manera és lògic que siguin aquestes les úniques que mantinguin també un producte com és el butlletí de l'associació. La periodicitat d'aquest butlletí és el que ens podria donar la pauta de la seva vitalitat. Només l'associació del barri de l'Àngel parla d'una periodicitat trimestral.

8.4.- Les seves reivindicacions, problemes i conflictes

Les dades de què disposem no especifiquen cada una d'aquestes qüestions per separat, i això és normal ja que en la dinàmica normal dels aconteixements els problemes, reivindicacions i conflictes tampoc es poden destriar tant clarament. Una qüestió suposa l'altra o bé també són una mateixa realitat vista des de diferents angles.

Les reivindicacions, els problemes i conflictes diversifiquen dos grans grups: per una part podem situar les associacions de Sant Bartoemu, Vallpineda... que tenen un idèntic tipus de problema de reivindicació i de conflicte: la qüestió de la legalitat de les urbanitzacions. És aquí on radica tota la raó d'ésser d'aquestes associacions. Lògicament això ha comportat conflictes amb l'Administració (C.M.B.), que és la que pròpiament entra en joc. Els veïns no entenen com es pot declarar il.legal un terreny ja edificat i com els nous polítics que han entrat en la C.M.B. no són capaços de respectar els acords anteriors. Aquestes associacions no tenen res en comú amb les altres dels diferents barris de Molins.

La problemàtica i les reivindicacions de les altres associacions tenen aquest contingut:

- 1) Reivindicacions locals: A. de V. Bonavista, A. de V. Barri del Canal (local pels joves), A. de V. Barri de l'Àngel (local social), A. de V. Les Conserves (local social).
- 2) Equipaments i infraestructures: A.V. Riera Bonet (enllumenat del barri, clavegueres, plà parcial); A.V. Passeig de la Pau (asfaltat dels carrers, equipaments); A.V. del Carril

(banos i sala pels avis, esplai per infants); A.V. Can Grané (dispensari ATS, neteja, aigua); A.V. El Canal (projecte del parc); A.V. Les Conserves (acabament dels serveis).

3) Altres reivindicacions:

- Ordre Públic: A.V. Rambla Riera, A.V. Can Grané, A.V. Barri de l'Àngel
- Problemes vivenda: A.V. Bonavista.

L'associació de Veïns Bonavista reclama també la construcció d'una federació d'Associacions de Molins, ja que això els donaria molta més força en les reivindicacions. Per la seva part l'A. del barri de Les Conserves ens diu que un membre de l'A. hauria de ser regidor de l'Ajuntament ja que això suposaria l'autèntica presència del barri en el consistori.

Els conflictes no queden gaire explicitats en la nostra informació. Això pot ésser degut tant a la seva no-existència com a la poca vitalitat de les entitats incapaces d'originar aquestes situacions.

El poc que ens diuen referent a les situacions conflictives té una doble vertent molt clara:

1.- Els que fan referència a l'Administració que margina les AA. de VV. i que per evitar això l'Administració hauria d'enviar regularment una circular informativa a tot el que fa a nivell de poble i en cada un dels barris.

2.- Els conflictes que s'originen per la poca col.laboració dels socis i la poca incidència que l'Associació té en el barri.

Alguna de les Associacions del centre-vila excusa aquesta poca col.laboració en què els veïns del barri ja estan associats amb les altres entitats i porten una activitat. Altres acusen a la manca d'un local, la poca incidència que tenen.

Una cosa queda clara, i és un cert malestar en el sí d'aquestes entitats per no trobar el desllorigador de quin és el seu paper a jugar i de com fer de l'Associació una entitat viva i autènticament popular.

Després d'aquest apartat que tracta de les Associacions de Veïns, creiem que val la pena apuntar algunes coses:

1.- És realment sorprenent que en una població de 18.000 habitants s'hi trobin ubicades més de 10 associacions de Veïns. No creiem que el dimensionat de Molins de Rei doni per tant. En aquest punt creiem que són explicables les associacions nascudes en els barris perifèrics, i no solament per les deficiències urbanístiques i d'equipaments que poguessin presentar, sinó també per constituir, malgrat sigui de manera reduïda, sectors del poble amb una certa entitat tant per la seva ubicació geogràfica, pel seu moment constitucional com també pel seu component humà.

En els inicis de la nostra anàlisi exposàvem les reflexions que ens feien algunes de les Associacions del centre referents a què els barris perifèrics amb les seves associacions de Veïns havien aconseguit moltes coses; això apareixia com un mòvil en el naixement d'aquestes associacions del centre, i dèiem que semblava un "mimetisme". Certament que això no és un argument que pugui donar solidesa, més aviat al contrari. Són aquestes mateixes associacions del centre que quan ens parlen de la poca col.laboració dels socis ens diuen que "són persones associades en altres entitats de la vila i que porten altres activitats". Una cosa és moure un veïnat per una acció o un problema puntual que els afecta i l'altra és crear i fer viure una Associació.

2.- En el transcurs de l'anàlisi queda molt clara la presència d'una crisi en la identitat actual de les associacions de veïns. Costa trobar un nou ritme, un nou paper a jugar. Segurament que molts dels problemes concrets que varen originar el seu naixement encara són presents; sinó els mateixos, altres de semblants.

El que és cert és que les circumstàncies socio-polítiques han canviat i el paper "d'oposició popular a l'Administració" ha de trobar uns nous camins per realitzar-se. No so-

lament això, sinó que aquestes entitats socials del món urbà han de saber viure i conèixer quins són realment els trets, les necessitats dels veïns dels barris en els quals s'ubiquen.

3.- Per últim, creiem que ara per ara encara és necessari que la gent s'agrupi i això tant per fer evident, o si més no fomentar, el sentit col·lectiu i social de les persones, com també per no permetre que tot ens ho planifiquin i ens ho donin fet. És necessari que el poble, els barris, tinguin els seus mitjans per expressar, per dir, per fer, per col·laborar o també per criticar i no permetre que només una manera de veure les coses sigui la que planifiqui i organitzi la vida dels barris.

V.- APROXIMACIÓ A LA VIDA JUVENIL DE MOLINS DE REI

INTRODUCCIÓ

Ens semblava important per a completar l'anàlisi precedent, portar la nostra mirada vers la realitat juvenil de Molins de Rei. El nostre interès se centrava en el coneixement i l'exploració dels processos i les relacions socials establertes des de la mateixa perspectiva juvenil; és a dir, volíem conèixer i intentar de comprendre la significació mateixa de la vida juvenil.

No ens interessa tant de quantificar la vida dels joves, com comprendre des de la seva mateixa perspectiva, la quotidianitat dels joves de Molins. És per això que decidírem realitzar unes entrevistes semidirigides i fetes en profunditat a una petita mostra de joves de la població, de la mateixa manera com anteriorment hem intentat analitzar la problemàtica de l'atur.

La nostra mostra havia de cobrir persones compreses entre els 17 i els 22 anys, havia de pensar en el noi i la noia, havia de tenir en compte encara l'activitat quotidiana del jove segons que fos estudiant, treballador o aturat, havia d'incloure l'immigrat a Catalunya i l'autòcton, amb activitats associatives o sense i, finalment, també interessava el lloc de residència segons la ubicació del domicili al centre de la població o a un barri perifèric.

Segons aquest projecte i per tal d'ésser fidels al disseny inicial, amb vuit entrevistes, cobriríem a bastament els paràmetres requerits per les variables suara esmentades.

La temàtica de la conversa a sostenir incidiria sobre els grans temes següents: la composició familiar, les relacions dintre el col·lectiu, els processos migratoris soferts, el nivell d'escolarització o d'estudis atesos, la convivència familiar i les expectatives personals sobre el tema, la

història laboral i la problemàtica socio-econòmica dintre la família, el comportament sexual personal amb les opinions i vivències sobre el mateix, la vida associativa experimentada amb totes les incidències ideològiques de la religió i la política, tot el que fa referència a l'oci i al temps lliure i el coneixement i experiències entorn de la droga i l'alcohol i, finalment, l'autovisió de la joventut davant la gent gran i el que es refereix als moviments juvenils i la marginació social.

Com es pot observar, els centres d'interès de la temàtica a conversar eren prou amplis com per a acabar tenint una visió de globalitat del procés i de la significació de la vida juvenil a Molins de Rei.

L'exposició que segueix és una síntesi de les converses sostingudes amb els nostres interlocutors, intentant de prescindir de la individualitat de cadascun d'ells i amb el projecte d'arribar a donar aquesta visió de globalitat i de fenomen social total.

El nostre relat s'iniciarà per l'autodefinició de la pròpia joventut com un grup diferenciat; continuarà per especificar la definició social de la mostra estudiada, tenint en compte la família, els processos migratoris i els barris de residència; prosseguirà per l'anàlisi de les activitats juvenils, tant pel que respecta als estudis, el treball, l'oci i l'associacionisme; i, abans d'un intent de generalitzacions, procurarà fer una lectura horitzontal dels joves davant la vida, fent el punt del que es refereix a la sexualitat i a la ideologia religiosa i política.

1.- LA JOVENTUT DE MOLINS DE REI: UN MÓN REAL DIFERENT

Els joves, globalment, constaten unes relacions que qualifiquen de "dolentes" o, almenys, difícils amb els adults; hi ha conflictes i tensions i la causa es troba en el fet que

el sistema de valors evoluciona lentament.

Hi ha, a la base de tot això, una manca de comprensió recíproca i es constata que entre els adults n'hi ha pocs que entenguin els joves.

Aquesta distància entre els mons respectius del jove i de l'adult, varia molt en funció de la diversitat dels sistemes de vida, de les preferències no encobertes per part d'uns i altres, de l'exteriorització més oberta o menys de les pròpies opinions, de les tendències més o menys egoïstes i, en definitiva, àdhuc de la classe social de pertinença.

En general, els grans són més antiquats i dogmàtics, tenen una inclinació molt clara a estancar-se, adopten una actitud definida de defensa i cauen en la temptació d'eternitzar les pròpies opinions. El seu argument darrer és la invocació de la seva experiència i amb aquesta pretenen oblidar les tendències juvenils.

Els joves, per la seva banda, són més inclinats a canviar d'opinió, precisament perquè són més permeables i menys reticents a qualsevulla innovació de conducta i d'ideologia; la innovació i l'obertura a la modernitat són dues característiques ben específiques de la joventut. És per això que la seva mirada es troba fixada en una notable renovació d'estructures i es troben lluny de l'ombra del conservadurisme.

Pel que fa als moviments de joventut, quan efectivament s'acorden als motllos normals i són el signe i l'exteriorització d'una preocupació social, són més o menys acceptats; en canvi, quan són de protesta i més o menys importats i que pretenen una certa ruptura davant dels motllos establerts, l'acceptació de part dels adults és molt menor i la gent gran té tendència a veure-hi tot seguit l'alcoholisme, la droga i la delinqüència. En aquest aspecte, l'acceptació per part dels adults depèn, en definitiva, de la filosofia, la política i l'orientació de cadascun dels diversos moviments juvenils.

La veritat és que aquests responen a un desig d'associar-se i acaben essent un sistema cultural ideat per a què

el jove se senti bé. En el moviment juvenil es pot ésser actiu, es pot aconseguir una bona dosi d'humanitat i la variació de motius i finalitats, permet eixamplar les possibilitats d'inserció dels joves. A través d'ell el jove acaba reivindicant un paper social.

Pel que fa als moviments musicals, són una simple varinat dintre dels moviments juvenils; només que ara s'expressa a través i per medi de la música.

Els moviments musicals van estretament lligats als canvis socials; n'hi ha de tradicionals, vanguardistes i de ruptura. Cal dir que el marqueting comercial sap manipular meravellosament aquests interessos.

Per a molts, el moviment musical és una manera d'escapar de la realitat, de situar-se fora de l'esquema social. Com que són essencialment dinàmics, intenten imposar-se els uns als altres i àdhuc sovint això es fa amb violència.

Els adults tampoc no assimilen perfectament les manifestacions d'aquests moviments musicals, perquè tenen la tendència a judicar tota manifestació per la vida particular i, aleshores, desseguida s'hi veu la droga i la delinqüència; hi ha una mena d'incapacitat d'entendre el missatge i la seva significació.

Es pot dir que els joves, doncs, es troben marginats? Per a la majoria, aquesta afirmació és certa i, per a una minoria, cal matitzar-la dient que només alguns determinats subgrups estan marginats.

A l'arrel de la marginació juvenil, cal veure-hi el contingut a una pertinença de classe que hi gravita; perquè, segons sigui aquesta classe social a la que es pertany, aquesta marginació pot ésser momentània o més duradora.

La societat, en general, assumeix la marginació juvenil com un sistema de defensa del cos social i, en darrer terme, és necessària per a realitzar el domini de classe i salvar el privilegi; s'aprofita de la tendència secular de les classes modestes a no assumir el sistema de valors pautat.

Un dels aspectes més clars en què es manifesta aquesta marginació juvenil és el que es fa evident quan es desconfia del jove a l'hora d'admetre'l a una feina fins a etapes ben àmplies d'edat: els 30 o 35 anys. Se'ls té sistemàticament per irresponsables i és per això que no se'ls dóna un lloc de responsabilitat. El jove inspira per si mateix massa recels.

I en aquest procés marginant i segregatiu, les qui porten veritablement les de perdre i en pateixen en gran manera són les dones. Encara es participa d'aquella mentalitat que les noies s'han de preparar adequadament per a les feines de la casa, malgrat que això paulatinament vagi variant. Només cal veure com hi ha activitats professionals exclusivament reservades a les dones.

La marginació juvenil s'explica perquè es tendeix massa a judicar sota les apariències i no sobre les capacitats reals de la persona. N'hi ha molts que són veritablement responsables i que no tenen cap mena de possibilitat de demostrar-ho.

La discriminació general que pateix el jove i de la que n'és objecte, pot portar les coses molt lluny: àdhuc fins arribar a la desviació de conducta i la delinqüència. La correlació de tres elements de la socialització, tal com es presentin, pot esdevenir l'explicació definitiva de la delinqüència; si la família, el medi ambient i l'atur es presenten com desfavorables, la desviació de conducta ja només és una pura conseqüència. Es veurà més la dels nois perquè s'exterioritza més; però el problema colpeja durament les persones siguin del sexe que siguin.

El fet és que es margina al qui delinqueix per causa de la manca de treball i, posteriorment, els antecedents penals faran impossible tant la integració com la rehabilitació. La mateixa delinqüència esdevé un sistema de marginació.

S'arriba a la desviació de conducta per camins ben diversos; però hi ha dos factors que poden i solen ésser determinants: les companyies i les necessitats econòmiques de con-

sum immediat. Cal dir que, en tot això, hi juga un gran paper la propaganda i la publicitat que crea una distància quasi infinita entre el que es vol i el que es pot fer.

Si a aquests factors hi afegim una gran manca de cultura i d'educació de determinats ambients, una clara deficiència de mitjans idonis, una debilitat de caràcter o una personalitat problemàtica, una família conflictiva immersa en una situació problemàtica des del punt de vista social i econòmic... tenim ja els elements que explicarien etiològicament el desencadenament de la vida desviada.

La delinqüència és una aventura, un joc que em fa important i em procura noves sensacions i és per això que hi ha com dues espècies de desviació de conducta que són radicalment diferents. L'una és marcada per la irresponsabilitat que o segueix la moda imposada pel grup de referència o és signe de maduresa i d'afirmació pròpia; l'altra, és la determinada pel vandalisme que intenta respondre als requeriments de les amistats personals i del propi ambient.

Els efectes negatius de la mateixa delinqüència de cara als joves són clars: desincentivació de la inversió i creació d'inseguretat; en darrer terme, causa desconfiança indiscriminada vers els joves i acaba produint uns efectes que, com una espiral no volguda, repercuteix negativament en la marginació mateixa de la vida juvenil.

2.- DEFINICIÓ SOCIAL DE LA MOSTRA ESTUDIADA

El conjunt de la informació que estem transcribint, prové de joves que oscil·len entre els 17 i els 23 anys, l'edat modal situant-se als 18 anys. Hi ha una proporció idèntica de nois i de noies amb el component que més de la meitat han nascut fora de Catalunya o són fills de pares immigrants.

La meitat viuen al centre de la ciutat i l'altre meitat a barris perifèrics de Molins de Rei. Tots tenen germans i generalment més petits i hi ha dues persones casades, una de les

quals amb un fill.

Respecte a la seva activitat, hi ha quatre estudiants: dos de formació professional, un de COU i un de mecanografia i anglès. N'hi ha un que treballa i un altre que ho fa en economia submergida o amb feines no oficialment declarades. N'hi ha tres que cerquen la primera feina i un que ja es troba a l'atur havent exercit una activitat laboral anteriorment.

Els processos migratoris foren i es realitzaren ja fa un temps; és a dir, quan la comarca del Baix Llobregat estava encara en la plena eufòria de la industrialització. Les raons fonamentals d'aquests processos són tres: les causes econòmiques centrades en trobar una millor situació laboral i una retribució més bona pel seu treball; les causes familiars per causa de parents que van incentivar la determinació de canviar de terra i, en darrer terme, les exigències d'una feina determinada que, per interessos de l'empresa o de l'activitat realitzada, obligava a determinats desplaçaments. Hi ha qui, en aquesta línia, ha passat temporades llargues àdhuc a l'estranger.

La convivència amb llurs familiars és generalment bona, llevat dels típics conflictes per desacords puntuals. I, també, de situacions de nerviosisme per circumstàncies determinades i conjunturals de certes precarietats econòmiques. En aquest sentit, hi ha qui valora extraordinàriament la família i tot el que ella suposa.

Pels relats dels nostres interlocutors, es veu clar que és molt diferent viure al centre de Molins de Rei que a un barri perifèric. De fet, els mateixos que hi resideixen diuen que la zona centre és molt privilegiada en el sentit que els serveis més diversos es troben fàcilment a l'abast dels que hi habiten. I això, malgrat que s'hi deixi entreveure l'esboç de determinats dèficits: ensenyances especialitzades diverses, zones verdes, aparcaments, excessiva contaminació, un ordenament urbanístic deficient amb carrers estrets i cases massa altes, determinats serveis públics, sovint il·lu-

minació, papereres, contenidors per a deixalles de vidre, etc.

Hi ha encara a Molins una zona intermèdia entre el centre i la perifèria en la qual els que hi habiten creuen veure-hi una manca notable d'equipaments; però no pas els dèficits notables de la perifèria.

La descripció de bon troç la més dramàtica a nivell de dèficits és la que correspon als barris perifèrics: biblioteques, escoles, parcs, instal·lacions esportives que hi manquen o mal condicionades, piscines, serveis d'alimentació diversos, supermercats, locals socials pels joves, atenció sanitària, etc, etc.

Als barris s'hi concentra una notable població immigrada que, al cap i a la fi no estava bé a la seva terra d'origen i viuen aquí amb una situació precària, i coincideix que les desviacions més ostentoses de conducta, almenys les controlades policialment, es donen en contextos familiars d'estatus social modest i que resideixen efectivament a la perifèria. Això fa que s'atorgui col·lectivament una mala fama al barri i mantinga vegades sense motiu clar; s'etiqueta a la gent de "xarnegos" i amb motiu de determinats aconteixements s'han presenciats insults i vertaderes baralles.

Les solucions que s'aporten a aquesta problemàtica és la de la integració progressiva del barri al municipi, puix que és la no integració que genera directament la conflictivitat. El barri és massa per a anar-hi a dormir únicament.

Caldria, segons els joves, començar pels equipaments, dels nens i per la intensificació de serveis comercials per tal d'anar generant una consciència de barri basada en la igualtat de condicions. Per altra banda, tota aquesta tasca no es pot dur degudament a terme sense la intervenció d'una doble figura que ajudaria a rebaixar ostensiblement la discriminació: la del delegat de barri i la de l'assistent social. Ambdós, treballant en estreta col·laboració i coneixent d'aproprades les persones que hi habiten, podrien generar una dinàmica no discriminatòria diferent; el primer centrat princi-

palment en l'acció col·lectiva i el segon dedicat a l'atenció de problemàtiques socio-familiars concretes i específiques.

3.- LES ACTIVITATS JUVENILS I LA SEVA VIVÈNCIA

3.1.- Els estudis

Un sentiment generalitzat en els nostres joves de Molins de Rei és la necessitat de tenir uns estudis més amplis, més aprofundits i, en definitiva, més seriosos. Si aquest fos un requeriment purament i únicament partint de desigs personalitzats o de dèficits nascuts a l'ombra de requeriments personals, potser ni ho assenyalaríem com un fet destacable; però el que passa és que aquest sentiment va lligat a una bona quantitat de crítiques al sistema educatiu. "Necessito més" és una expressió massa repetida per a no tenir-la en compte.

Una acusació que es fa a històries educatives passades és la del baix nivell educatiu de determinades institucions d'ensenyament que generen, a la llarga i àdhuc a la curta, un desfasament entre la preparació realitzada i l'ofici concret que es pretén realitzar. I el curiós és que aquesta baixa preparació resultant queda com encoberta per una excessiva càrrega d'horaris i un bloqueig global del temps lliure de l'estudiant. És per això que molts comencen estudis especialitzats d'una manera o altra que, en definitiva, no acaben i, també fan una rotació d'escoles innecessària i que es manifesta com a clarament excessiva. Els estudis esdevenen aleshores molt insuficients perquè, es vulgui o no i segons manifesten els mateixos joves, cada canvi comporta uns nivells acadèmics diferents i uns períodes d'adaptació que segueixen un procés més o menys llarg i que els interlocutors s'atreveixen a definir com de veritable marginació.

Una altra acusació dels joves al sistema educatiu és la de trobar-se amb temaris inconcrets i generalment excessiva-

ment extensos que condicionen l'estudiant a uns ritmes de treball desiguals i desproporcionats i, com que no s'arriba a tot, els estudis realitzats esdevenen únicament orientatius sense possibilitat de transmetre uns veritables continguts.

Si a això s'hi afegeix la diferència de nivells entre un mateix alumnat, hom comprèn les serioses dificultats reals de molts alumnes per a fer un seguiment educatiu continuat de determinats aprenentatges escolars.

El capítol de la motivació també mereix ésser assenyalat de manera ben especial donat que ha estat posat en relleu pels nostres entrevistats. Des qui ha fet ja una especialitat professional en la que no hi veu oportunitats de sortida professional i s'està pensant de fer alguna altra cosa que presenti més futur, passant per qui s'adona que els estudis que porta entre mans no satisfan les pròpies apetències personals i està imaginant passar-se a una altra especialitat més gratificant, hi ha tota gamma de desmotivacions que repercuteixen greument en el seu rendiment escolar, puix que comporten una mena de cansament i de fatiga sobreafegida a tot el que hem dit anteriorment.

El que sí és clar és la inutilitat funcional dels estudis per correspondència; se'ls titlla de "pasterada" perquè no garanteixen de cap manera la solidesa d'un aprenentatge. S'ha entrat plenament en la convicció que els estudis s'han de fer cara a cara, no solament pel que es refereix als aprenentatges, sinó també per a tenir garanties de continuïtat.

Finalment, una convicció prou generalitzada és la de que s'ha d'estudiar sempre i tenir l'incentiu constant de posar-se al dia. És només excepcional el cas de la persona que escull els horaris d'estudi i les matèries d'ensenyament amb la finalitat de crear-se espais per a tenir una disponibilitat davant el moment que surti la feina concreta; en aquesta situació, l'estudi esdevé només un mètode d'ocupació del temps mentre no aparegui l'oferta d'una feina en un moment determi-

nat. L'estudi és qualificat aleshores textualment de "remei".

3.2.- El treball

No té pas la mateixa significació en tots els joves la vivència del treball i, per la nostra banda, hi descobrim almenys tres postures clares i molt diferenciades.

D'una banda, hi ha qui té resoltes a casa les seves necessitats bàsiques i, havent fet determinades petites experiències de treball molt superficials, desitja el treball només per a tenir uns diners que, no solament permetin ajudar la família, sinó pagar-se les coses que hom desitja posseir i així saber-se plenament integrat dins el consum i adquirir, per aquest camí, més independència i no tenir que demanar constantment ajudes a casa per qualsevulla cosa. Per tant, aquesta és una vivència del treball des de fora i té en si mateixa un caràcter veritablement instrumental.

Una segona postura situa el treball en una dimensió privilegiada de la pròpia vida personal: "és una part important de la vida". Aquí i ara aquella funció de medi passa clarament a un segon lloc, encara que sense excloure'l; per a prioritzar els aspectes psico-socials que més gratificació personal produeixen a la persona amb una activitat laboral: el trobar-se bé, la realització personal, la integració a l'entorn, la viabilitat de trobar unes relacions noves i diversificades, etc. Des d'aleshores, en la hipòtesi de no tenir feina, no es viu pas la situació amb dramatisme i amargor, sinó que només es cau en el fet de sentir-se poc útil i, en certa manera, condemnat a viure amb una dependència forta dels altres; i, en el cas de tenir una activitat laboral, s'acceptaria qualsevulla cosa si hom es trobés abocat a cercar-la. El treball, en aquesta segona postura, omple personalment la vida.

Una tercera dimensió és aquella que, coincidint quasi literalment amb la precedent, tendeix a la funció laboral amb una dimensió més aviat dramàtica i amb una vertadera tensió

personal i social. Tot i essent ara el treball una condició sine qua non de realització personal, perquè no es pot viure de cap manera a l'esquena dels altres, l'absència de treball o la mateixa recerca d'una feina, porta a perdre les ganes de viure, perquè el treball és ara un incentiu i una superació personal i àdhuc incrementa el desig d'estudiar. En aquestes condicions s'està particularment exposat a qualsevulla eventualitat, perquè s'acceptaria el treball vingui com vingui i sigui com sigui. El dramatisme i l'amargor porten a depressions, al sentiment de fracàs i a la desfeta per dintre i, encara, es considera que la situació és molt més dramàtica pels nois perquè l'expectativa social de cara a ells és que treballin i, si no ho fan, són objecte d'un blasme social implícit o explícit; les noies, en canvi, com que encara hi ha restes de mentalitat que les condemna a la llar, tenen mil sortides àdhuc fent feines per les cases o exercint activitats domèstiques.

Un tret comú a les tres postures, és el de no oblidar mai la possibilitat d'obtenir uns diners per medi de la feina, perquè tots estan d'acord en què les diners són necessaris i en la possibilitat de tenir-ne a través de l'activitat professional. Adés és el consum, adés disposar-ne davant dels amics, adés per a pagar els obsequis a les persones amb les que se surt, etc.: els diners ocupen un lloc rellevant en la simbologia laboral dels joves.

Un cas a part el constitueix aquell noi que no ha treballat mai, que considera que la joventut no té cap mena de problemàtica en aquest aspecte i que el treball només interessa per tenir una experiència. Aquest manifesta senzillament que voldria treballar només per a saber què és.

Malgrat aquestes premisses, les maneres de cercar la feina, en general i amb ben pocs matisos, són idèntiques a tothom. Es va preguntant d'aquí per allà, es llegeixen els anuncis de demandes dels diaris, s'apunten a l'INEM, a l'Associació de Joves Contra l'Atur de Molins de Rei, es desplacen

al Ministeri del Treball de Barcelona, es pregunta a l'Ajuntament, etc. Per damunt de tot, hi ha la plena convicció que és difícil trobar el que s'adeqüi a la preparació realitzada o a les expectatives personals de cada candidat. Tot és un problema de sort i, sobretot, d'influències familiars, d'amics o participant en un negoci propi. S'ha de tenir alguna persona que respongui, sigui familiar, amic o conegut i encara fent i realitzant treballs eventuals.

A l'hora d'anar a buscar una feina, s'ha d'estar a la mercè de tothom i no es pot mostrar orgull de cap mena. Hi ha l'ombra d'una mena de convicció que el que busca una feina la troba i l'única condició requerida és que cal moure's i ésser receptible al que hi hagi. No hi ha feines dignes i d'altres menys dignes: cal ésser obert a tot. Generalment, diuen els joves, que els que més protesten, són precisament els que menys busquen, i àdhuc el treball domèstic més rutinari, és un treball.

La resultant d'aquesta incertesa en la recerca d'una feina, és que alguns, i no són pas pocs, fan un itinerari sovint molt llarg de treballs poc estimulants i d'una manera quasi necessària, abans d'accedir a una feina fixa o a un treball submergit. Aquest itinerari es troba plagat de contrarietats i de rutinitzacions: venda de llibres, venda de bicicletes, venda de pa, de joguines, de carn, carregament de caixes, verdureria, ofertes de cosmètics, cangurs, treballs domèstics, etc.

La característica d'aquests itineraris és que demana molt d'esforç compensat amb una molt poca retribució, suposen una veritable pèrdua de temps, realitzat amb unes condicions no massa falagueres i amb molt poques expectatives de promoció. Pràcticament per a l'única cosa que els ha servit, segons confessió mateixa dels nostres interlocutors, és per a treure alguns diners de butxaca per les seves despeses personals i per a l'adquisició d'uns determinats hàbits laborals.

En aquests itineraris hi entren també els contractes

temporals fets amb organismes oficials, sigui Ajuntament o Corporació Metropolitana, que almenys tenen l'avantatge de facilitar el carnet d'atur i la cartilla de la Seguretat Social.

Els joves diuen que la recerca d'una feina depèn de dues coses ben concretes: el caràcter i la maduresa de la persona i l'objectiu laboral que es pretengui; és a dir, se se cerca una feina tècnica, caldrà aleshores molta formació, si, en canvi, aquesta feina és manual se'n necessitarà menys perquè també requerirà menys responsabilitat. De totes maneres, segons ells, mai és esperable una feina amb un mínim d'expectatives abans dels 18 anys.

Com hem dit abans, n'hi ha que estudien i es matriculen successivament amb uns estudis o altres, encara que no siguin reglats, només esperant l'oportunitat de trobar una sortida laboral; aquests són els que més condicionen l'acceptació hipotètica d'una feina determinada i no es decidirien fàcilment per un treball que considerin inapropiat a la seva "dignitat" personal.

Una cosa és certa per a tots o, almenys, per a la majoria: malgrat la importància que adquireix la instrumentalitat del treball per a la obtenció d'uns diners, aquesta finalitat sola no justifica. Si la persona ho necessita i pertany a un nucli familiar que viu amb una certa precarietat, el treball esdevé una cosa urgent molt per damunt de la simple finalitat d'obtenir uns diners. La pràctica laboral, la que sigui, és necessària i cal fer un aprenentatge laboral o, almenys, dels hàbits de disciplina que el treball demana.

Hom pot traçar els seus ideals (una professió no sotmesa a un horari laboral estricte, un empleu de tècnic mitjà); però a l'hora de la veritat, cal acceptar qualsevulla feina que vingui. Fer unes pràctiques laborals és absolutament imprescindible per causa de l'experiència que procuren i pel contacte i la relació amb la gent. Per exemple, no és gens agradable d'estar insistint i dient coses que no són per tal

de realitzar una determinada venda i, encara, amb la consciència d'estar fomentant el consum; però és necessari fer-ho per tal de tirar endavant.

En aquesta qüestió del treball, el servei militar es presenta com una servitud completament inútil i àdhuc perjudicial; suposa un veritable inconvenient perquè, abans d'anar-hi no t'agafen amb la perspectiva d'una absència i només es poden trobar mals contractes i, després, pot esdevenir la causa directa d'un buit de la continuïtat en la feina. En aquest sentit seria millor que el servei militar fos voluntari i pagat o reconvertir-lo en un servei social d'una utilitat més pràctica i col·lectiva.

Un altre inconvenient real és l'existència de vagues i aturs laborals; no resolen res i provoquen el risc de tancament de l'empresa.

Finalment, hi ha qui, portant l'anàlisi més enllà, fa una lectura força diferent de la situació i diu que l'atur és efectivament rendible pel sistema, perquè provoca un abaratament de la mà d'obra i afavoreix poderosament el conformisme de la gent en tant que la possessió d'un lloc de treball ha esdevingut un privilegi. En aquesta línia interpretativa es diu que els rics cada vegada ho són més i els pobres cada vegada més també i s'intenta dibuixar un projecte de societat futura en què es determinaria qui és que s'ha de dedicar a produir cobrant satisfactòriament i treballant en condicions agradables, quedant la resta treballant en serveis que desenvolupin els aspectes culturals del treballador i la seva personalitat.

3.3.- La vida associativa

L'experiència associativa del jovent de Molins de Rei, d'una manera o altra, és relativament intensa; ningú passa de la colla, del grup de relació i d'amistats i d'un determinat món juvenil que es freqüenta habitualment.

Tots pràcticament parlen d'una determinada evolució que

va des del grup unisexual format abans dels 13 anys, al grup mixt que es forma a partir d'aquesta edat i als grups de parelles que cal situar entre els 15 i els 22 anys. Hi ha encara matisos en aquesta evolució que depenen molt de l'escola que s'ha freqüentat des de petit i és així com hi ha joves que han passat de grups més o menys elitistes i exclusivistes de determinades escoles, a grups més oberts al barri i a la problemàtica cívica d'interès i preocupació col·lectives.

Com associacions concretes juvenils, se'n citen algunes que es troben lligades a activitats específiques de la vida juvenil: l'Associació de Joves Contra l'Atur, els monitors d'esplai i esportius i la JOBAC (Joves cristians de barris obrers i d'ambients populars). Aquest darrer és específic de la diòcesi de Barcelona i té una activitat concreta a Molins de Rei.

Des de la perspectiva de l'experiència viscuda particularment per cadascun dels nostres joves, no podem donar més dades generals entorn de la vida associativa participada pels joves; un ventall de les entitats associatives de Molins l'hem analitzat en una altra banda.

3.4.- L'oci i el temps lliure

L'oci és pels joves una manifestació del seu desig de recerca d'espais d'autonomia en un món on la rutinització, la massificació i el consumisme hi juguen per si mateixos un paper transcendental.

Amb la colla que, a vegades, és diferenciada segons es tracti de Molins mateix o del lloc de les vacances, se cerca un dinamisme i una maduresa juvenil que no se sap fàcilment trobar en altres espais que els moments del temps lliure.

El centre d'activitats de lleure no és pas massa eixamplat: Molins mateix, la comarca del Baix Llobregat i esporàdicament Barcelona. L'activitat més generalitzable és la discoteca, els balls i l'organització de festes; tot plegat sem-

pre participat pel grup de la colla, sigui aquesta integrada per parelles o no ho sigui. També, hi ha qui acudeix al cinema encara que aquesta és una activitat feta a consciència i no a cegues com algunes de les activitats precedents.

Els casats modifiquen una mica l'esquema precedent amb els viatges, l'esquí, l'allunyament a alguna masia familiar i algun que altre sopar amb d'altres matrimonis. També hi ha qui ocupa el seu temps lliure participant en la Creu Roja amb la fita posada en ajudar els altres.

Els qui no són partidaris de la discoteca, vertaderament excepcionals, en són particularment crítics: la discoteca és important en tant que no s'ha ensenyat res més i no s'han enriquint les vivències.

Una cosa que és veritablement general i sense excepcions de cap mena és la pràctica esportiva més diversa i les justificacions juvenils pel que fa a l'esport se centren en les raons més variades: desfoga les tensions, manté l'equilibri mental, l'autocontrol, el sentit de la responsabilitat i el domini de si mateix, a part de lliberar la tensió nerviosa i ésser una forma de cultura.

Una de les activitats més freqüents de lleure, sol ésser aviu, i viscut intensament en un context d'amistat, l'addició i la dependència a productes que generen en l'individu o la persona una urgent necessitat del mateix. Entre els nostres interlocutors, no hi ha pas veritables addictes; però tots en tenen coneixement i àdhuc compten amb amistats que n'han sofert les conseqüències.

S'afirma, primer de tot, que els joves en general són particularment vulnerables a aquesta mena de productes, pel fet que tenen una més forta vitalitat i tenen més capacitat de risc. En general, els joves són més contestataris i amants sistemàtics de tot el que s'aparti dels patrons socialment acceptats; de fet, els productes fan forat en els joves i d'aquí neix la seva vulnerabilitat.

El tabac, del qual molts d'ells es confessen addictes, és freqüentat per tal d'exterioritzar una maduresa, una força davant dels altres, una capacitat de domini i, en certa manera, els consagra en una adulta enyorada. La independència del medi social aquí i ara és fluixa i respon, sobretot, a una actitud de mimetisme.

Pel que fa a l'alcohol, és un producte la freqüència del qual s'explica per la forta disponibilitat de temps lliure i per la pressió de les amistats; és a dir, la influència del grup o la colla d'amistat. Amb l'alcohol es fan barreges, se cerquen novetats en la seva denominació i, per tant, cal provar-ho. L'ambient de les discoteques no és aliè a aquesta mena d'addicció i hi ha en tot jove un interès real per l'esoterisme. Socialment, l'alcohol, quan és ingerit en petites quantitats, és valorat socialment d'una manera positiva.

El que passa és que l'alcohol altera la personalitat i crea dependència i es pensa que, en general, no afecta tant la joventut com d'altres productes. En definitiva, l'alcoholisme ha d'ésser considerat una malaltia i l'alcohòlic un malalt.

Quan arribem a la droga, les interpretacions són variades i pintoresques. D'entrada, es distingeix entre la droga dura i la fluixa i precisament aquesta darrera hi ha qui creu que s'hauria de legalitzar i això al costat de qui pensa que no i, sobretot vigilar tota mena de propaganda per causa de la incitació que provoca. Al costat d'aquesta polèmica, en general, es pensa que s'hauria de reprimir el tràfic i perseguir obstinadament tota mena d'adulteracions i que cal donar una forta informació a través de campanyes publicitàries, perquè el jove no les coneix prou i, per molt que es faci, mai no es farà prou.

Els joves s'addereixen a la droga per tal d'escapar de la seva pròpia realitat i com a medi de fugida de si mateixos, de passar dels propis problemes. Hi ha una real manca d'il·lusions per causa del consumisme regnant en la nostra

societat i s'intenta per aquesta via evitar frustracions i tensions.

Alguns hi descobreixen la influència nefasta de l'atur, d'altres una feble estabilitat afectiva dels que hi cauen; hi ha qui pensa que tot és una problema d'una incapacitat per a aprofitar el temps lliure, hi ha qui parla d'una notable pobresa d'esperit... De totes maneres, sigui quina sigui la causa de l'aterratge a una addicció o altra, les conseqüències són sempre les mateixes: la despersonalització, la dependència cada vegada més gran i uns paràmetres progressivament més amplis per a una major tolerància. Hi ha una veritable transformació de la personalitat.

La droga dura costa molts diners i porta fàcilment a la delinqüència per tal de poder-se-la procurar. És per això que, segons els joves, caldria penalitzar-la durament, sobretot pel que fa als additius i les adulteracions. Els perjudicats són els joves; però els promotors són els adults i, aleshores, cal crear centres terapèutics i de tota mena, perquè s'arribi a un punt que es passa dels consells i es refusa sistemàticament l'ajuda social. L'addicció s'agreuja molt amb l'edat i, a partir de certs estadis, esdevé la mort i els fets són irreparables.

Els nostres interlocutors que, en veritat, es miren les coses una mica des de la barrera encara que les coneixin, acaben afirmant que aquella fugida necessària i aquella descàrrega cal realitzar-la amb d'altres alternatives més constructives per l'home i per la dona.

4.- ELS JOVES DAVANT LA VIDA

4.1.- La sexualitat

El primer tema posat sobre la taula pels nostres joves és el de la informació educativa entorn de les coses referides al sexe. Els joves constaten que, en la majoria dels ca-

sos aquesta educació sexual ha estat completament nul·la quan no negativa. Tot ha estat dit carregat de tabús i de complexos i sovint emprant un vocabulari que és inusual a la vida quotidiana i hom acaba rodejant de misteri quelcom que hauria d'haver estat posat sobre la taula en un marc de naturalitat; això genera dues opcions de cara al sexe que són igualment negatives: d'una banda, la ingenuïtat estintolada sobre la ignorància i, per l'altra, el passotisme sexual que es tradueix amb un "tant em fa".

En aquest context general de desinformació, només hi ha excepcionalment un cas que ha tingut una informació sexual directa tant de la família com del col·legi.

Diuen els joves que la informació en aquest sentit ha vingut dels amics i del tracte personal del carrer; per tant, en la majoria dels casos, s'ha basat en l'aprenentatge a partir de la pròpia experiència. Amb tot, manifesten el desig que les coses es facin d'una altra manera essent l'ideal una informació sexual familiar, completada posteriorment per l'escola; aquesta necessitat és tan important que, àdhuc en el cas dels subnormals, hi ha una urgència d'aclariment i de fer caure misteris inútils.

La sexualitat pels joves de Molins de Rei és un aspecte de la cultura i cal saber tot el que es refereix a la fecundació, la gestació, els anticonceptius, la problemàtica de l'embaràs i les cures higièniques. I malgrat tot es constata que la joventut avui cada dia està més informada sobre aquestes coses, precisament perquè cada dia hi ha una generalització més àmplia de la cultura, més llibertat personal, més tolerància i més mitjans.

Els joves creuen que entre els 16 i 18 anys cal haver-se iniciat en les relacions sexuals; això és psicològicament positiu i contribueix a eliminar complexos i frustracions personals. Per a ells, hi ha coses que només es poden conèixer amb la pràctica, precisament quan constaten que els desequilibris neixen per caure en qualsevol dels dos extrems: o l'absència absoluta de contactes o una promiscuïtat exce-

ssiva.

Quan entrem a les opinions juvenils entorn de tants aspectes importants referits a les qüestions sexuals, s'observa que la unanimitat no és pas tant monolítica. Així, per exemple, en parlar de l'avortament, les opcions no es polaritzen entre els que el consideren un dret inalienable de la persona humana i els que l'admeten amb moltes matisacions.

Aquests darrers, diuen que l'avortament no és admissible perquè sí i que només hi ha determinades circumstàncies molt concretes que el justifiquen: el perill de mort de la mare, la violació com a causa de l'embaràs i el coneixement de la deficiència mental o malformació del fetus. Són els qui pensen que aquesta és una decisió pràcticament exclusiva de la mare que podrà optar-hi sempre abans del tres mesos d'embaràs i encara, aleshores, s'ha de practicar amb les garanties i precaucions terapèutiques necessàries.

Els qui consideren que l'avortament és un dret, per la seva banda, creuen que ha d'ésser lliure dintre els tres o quatre mesos primers de l'embaràs, que aquesta és una decisió de parella i que ha d'ésser absolutament controlada pels metges.

Amb tot, ja és una opinió més generalitzada que, abans d'arribar al límit del plantejament de l'avortament, cal tenir a l'abast el coneixement dels mètodes de l'anticoncepció; un coneixement que, en principi, hauria de comptar amb una sòlida informació estintolada en una forta propaganda, perquè aquesta és una qüestió que ha estat massa tabú sense adonar-se que és el millor sistema per a realitzar unes relacions sexuals satisfactòries puix que, evitant la gestació no volguda, la comunicació sexual esdevindrà plena. Aquesta informació hauria d'ésser feta ja des de l'escola, adaptant progressivament els seus continguts a la capacitat de comprensió i a la maduresa de les persones; no pot ésser que la gent no conegui la varietat de mètodes possibles, incloent-hi també

el coneixement de l'esterilització i la vasectomia.

En la hipòtesi que, malgrat tot, arribi l'embaràs no volgut, la mare ha de sobreposar-se a la pressió social i decidir personalment el seu propi projecte, pensant que sempre hi ha el recurs a l'adopció com a camí per a trobar uns pares voluntaris i dedicats plenament al futur nadó. L'avortament quedarà així relegat a una darrera instància inapel·lable i a la que s'hi farà recurs amb totes les garanties sanitàries i legals.

El divorci és vist pels joves també des d'òptiques bastant diverses. Hi ha qui ho veu com una tonteria, puix que demostra la no necessitat del mateix si s'han tingut unes relacions prematrimonials correctes i adequades; però la majoria el veu com una necessitat en tant que és millor que no condemnar a una parella a viure enmig de baralles i anar degradant la situació de mica en mica. Tothom té el dret d'equivocar-se i no s'ha d'obligar a una convivència forçada.

Ara bé, per aquests farrers, el divorci ha d'ésser realitzat amb unes determinades garanties, puix que hi ha la problemàtica dels fills que cal tenir en compte; és per això que els divorcis han d'ésser donats seriosament i no de qualsevulla manera. Això no vol dir res més que cal agilitzar els processos legals i aquests haurien d'ésser tan ràpids com la mateixa unió; intentar no fer cap mena de discriminació, ni pels casos dels ajuntats, ni en la situació actual en la que el qui paga és únicament l'home; mirar d'abaratir els processos que acaben essent privatis dels qui poden pagar-s'ho; i, finalment, realitzant un veritable control legal en el cas dels fills mirant més el seu bé que el de la mateixa parella.

L'homosexualitat és generalment molt ben acceptada i compresa pels joves i alguns d'entre ells en tenen una expe-

riència directa. La raó d'aquesta acceptació es fonamenta en el principi que tothom és lliure i ha de respondre d'ell mateix. No hi ha d'haver-hi segregacions de cap mena davant les apetències i les pràctiques sexuals de ningú.

El lesbianisme té l'avantatge que és menys visible i més subterrani i pot passar socialment més desapercebut.

Tot és un problema d'estereotips socials i de dificultats d'acceptar conductes diferenciades; per exemple, ens estranyem del travesti i de les operacions transexuals i, aleshores, tallem a tothom pel mateix patró.

Aquesta obertura a la comprensió de la problemàtica homosexual, ve condicionada en la mentalitat dels joves quan voldrien autoritzar les vivències personals de cadascú; però no autoritzarien absolutament la propaganda i el proselitisme. És a dir, accepten l'homosexualitat en tant que vivència personal i comportament humà específic; però refusen la pràctica homosexual com si es tractés d'una moda. Aleshores, és quan s'interpreta que l'homosexualitat és una mica recargolada i que, a més d'ésser un problema, pot esdevenir fàcilment una malaltia.

Una gran tolerància generalitzada és la que gira entorn de la prostitució, puix que s'afirma que és un signe de la discriminació de la dona i de la seva marginació social. La prostitució és produïda tant per l'ambient social com pel tractament que socialment se li dona.

Aquesta marginació social de la prostituta i del seu món és el que l'obliga a relacionar-se quasi fatalment amb la delinqüència, la drogaaddicció i els seus traficants: s'hi mouen massa diners darrera d'aquestes realitats.

La gran contradicció de la prostitució és que socialment és tolerada perquè, en definitiva, hi ha massa interessos al darrera.

N'hi ha que creuen que la prostitució és un dret de la

persona, un dret tan legítim en els homes com en les dones; l'única cosa que passa és que la prostitució masculina és menys coneguda. Aleshores, la pràctica de la prostitució hauria d'ésser legalitzada i es podria considerar com una professió; de fet, la causa directa de la pràctica de la prostitució és la misèria i la manca de diners. Des d'aquest moment, podrien establir-se uns controls sanitaris, higiènics i legals i s'evitarien determinats contagis perniciosos; a més, es podrien arbitrar uns llocs determinats per a practicar-la.

Amb el que ens trobem ara és amb la necessitat de reprimir el proxenetisme i això cal continuar fent-ho durament amb la situació actual.

El que no entra en la mentalitat dels joves és la noia que es prostitueix per d'altres motius que la necessitat; per exemple, per a millorar el seu estatus econòmic: la veritat és que aquesta, diuen, no s'estima a si mateixa.

Finalment, s'ha al·ludit als fills de les prostitutes que pateixen les mateixes segregacions que les seves mares i acaben reproduint una escala de valors que no els afavoreix en absolut.

Hi ha una unanimitat molt notable entre els joves a l'hora d'admetre el matrimoni de fet i, per a ells, no són pas els documents els que assegurin ni donen fiabilitat a una relació matrimonial; tot el contrari, aquest tipus de matrimoni requereix i té una exigència de molta més responsabilitat per part de la persona.

Aquestes situacions haurien de tenir el mateix tractament legal que el matrimoni "oficial", puix que tothom ha d'ésser lliure de casar-se o de viure com vulgui. La dita popular diu que, com que no hi ha lligams, la possibilitat de separar-se és més fàcil; però aquesta afirmació és gratuïta. L'important és veure que la unió lliure és una garantia de llibertat de les persones i cal mantenir-la en nom de la lli-

bertat. En tot cas, només són els fills els que pateixen més de la situació, perquè la no legalització comporta dificultats administratives i burocràtiques en la seva existència social.

Finalment, hi ha algunes reflexions fetes pels joves i que donen una imatge ben concreta de la significació del sexe en la vida juvenil de Molins de Rei.

En primer lloc, es constata que el jove en aquest tema és més liberal i acaba fent una mica el que li sembla. Precisament, això fa que, segons ells mateixos diuen, quan han contactat amb mares solteres, prostitutes, homosexuals, persones divorciades o persones que confien haver practicat un avortament, el que més ha agradat en la relació és la sinceritat amb què els joves es manifesten.

En contrast amb aquesta actitud juvenil, la societat prefereix ignorar moltes situacions generades per la problemàtica legal i conflictiva del sistema; en actitud de pròpia defensa, la societat ataca tot el que és atípic o que pot destorbar l'ordre social. Aleshores, es tendeix sistemàticament a marginalitzar certs grups socials sense parar esment que hi ha causes socials i dependents del sistema que provoquen certes i determinades situacions; així, per exemple, l'atur pot ésser la causa real d'una gran part de la prostitució que existeix i es practica. Al sistema social l'anàlisi interpretativa dels fenòmens el manté completament indiferent i només s'interessa per aquest concepte tan relatiu que és l'ordre social.

4.2.- Les qüestions ideològiques: fe, política i ecologia

En contrast manifest amb el gran allau d'opinions i coneixements manifestats en la qüestió sexual, les qüestions ideològiques evidencien una fortíssima buidor. La reflexió seriosa sobre determinats temes i la presa d'opcions concre-

tes i conseqüents, són veritablement l'excepció.

En el terreny religiós, per exemple, es deixa sentir una certa frivolitat sota una pretesa evolució personal que consisteix essencialment en el que ells mateixos en diuen una flexibilització i l'adquisició d'unes idees pròpies. Tot plegat és fruit d'una liberalització del que se'ls havia dit i l'assumpció de concepcions personals. La majoria desemboquen en l'autodefinició de "catòlic no practicant" i potser més sincerament d'una no adopció d'una religió concreta o una no valorització de la religió en si mateixa. També hi ha qui ha arribat a l'afirmació que la religió és nefasta perquè hom és liberal, que s'ha arribat a forjar una moral pròpia desprovista de tota dimensió religiosa.

Excepcionalment, hi ha qui, a través d'una lectura de la Bíblia s'ha adherit a l'Església Evangèlica i qui ha madurat la pròpia fe a través de la reflexió col·lectiva feta dintre del moviment de la JOBAC. Aquest, que sembla haver assumit el fet religiós com una qüestió veritablement personal, va fer el mateix procés que tots passant per una evolució crítica; però al terme de l'opció s'ha arribat a una disminució del dogmatisme i a l'assumpció d'un compromís personal. El moviment l'ha inserit en la problemàtica dels barris obrers i la seva dimensió religiosa ha anat prenent una mena de desacraïtzació progressiva i una inserció creixent en el seu engatjament social.

En la mateixa línia que la religió s'hi troba la ideologia en el camp polític. L'actitud general és l'apatia, la negativitat, la desconfiança, el desinterès, la despreocupació, el considerar la política com un joc d'interessos egoïstes o un "chanchullo". En aquesta perspectiva, els sindicats són mesurats i calibrats pel mateix patró o model.

Excepcionalment, hi ha qui creu en l'anarquia per tal de fer una societat més agradable i hi ha també qui acorda un lloc rellevant a la política per causa de la conscienciació creada pel propi marit. Per a aquests, també, els sindi-

cats haurien de reivindicar un apoliticisme per tal d'ésser fidels a la missió per a la que foren pensats i, essencialment, haurien d'informar el treballador i donar-li una veritable cultura; les excessives vagues reivindicatives només fan que destruir o derivar la finalitat sindical.

Encara més excepcionalment, la participació al moviment de la JOBAC, ha fet veure la necessitat de la política com interiorització d'un projecte de societat. La política i els seus partits permeten la materialització de les idees; encara que sigui necessari preguntar-se per l'eficàcia dels partits i fins a quin punt no coaccionen la consciència dels militants. De totes maneres, per a ell el sistema de partits és vàlid en tant que permet d'acceptar plantejaments diversos dins veritables camins de llibertat.

El coixí de la formació política es fa a través de la família i l'entorn social perquè aquests resituen la persona dintre d'un context d'estatus social i influeixen moltíssim en les opcions personals i polítiques. En aquesta línia, diu el nostre interlocutor, que els sindicats no estan bé aquí al nostre país, perquè a més de les reivindicacions de millores, els sindicats haurien de donar més informació, servir l'interès obrer i ésser independents de la política de partit.

Finalment, en aquesta dimensió de la ideologia, hi ha una adhesió general a les manifestacions i reivindicacions ecològiques i es posa en evidència una conscientització general: tant als problemes més llunyans, com els residus radiactius, com els més immediats de la pol·lució del riu i del canal; tant a la lluita per a què no s'acabin de perdre tots els valors de la natura (la neteja de boscos, per exemple), com per les implicacions més immediatistes i quotidianes (papereres, gasos dels automòbils, deixalles); tant pel que afecta a la contaminació generada per les construccions deficientes, com per la manca d'espais verds.

S'ha de tenir cura de la naturalesa perquè és irremplaçable i això ha d'ésser assumit per tots: cal que es promo-

guin campanyes de conscienciació. I la importància acordada als moviments ecologistes, obliga a pensar als joves que aquests moviments socials no han d'actuar mai com a grups polítics.

A manera de conclusió

El que hem aportat ens dóna una visió de globalitat de la significació de la vida juvenil en funció de la seva experiència quotidiana.

Els joves es consideren a notable distància dels adults i sembla que és difícil de salvar-la: és la permeabilitat contra l'estancament, la innovació contra el dogmatisme, la renovació d'estructures contra la defensa del "statu quo". El missatge i el llenguatge juvenil s'expressa a través del moviment associatiu.

El jove dels barris perifèrics de Molins de Rei viu en un context de precarietat de medis particularment aguditzat; no solament per l'estructura familiar marcada per la marginació o per elements marginants, sinó pels dèficits d'equipament dels barris. L'etiquetatge és una conseqüència que es sobreafegeix a la problemàtica de la perifèria urbana de Molins de Rei.

Amb caràcter de vertader dramatisme es presenta la qüestió laboral; tant pel que fa a l'accés a una feina, com pels itineraris poc estimulants que cal fer, com per la incertesa de l'èxit final. El treball és pels joves un vertader enigma. Dintre d'aquest aspecte una tasca molt important és la realitzada per l'Associació de Joves Contra l'Atur.

L'obertura dels joves de cara el sexe sorprèn immediatament els adults; hi ha una liberalitat i un enfrontament obert amb els valors i l'estructura legal vigent. Són molt sincers en aquest camp amb algunes limitacions.

Religió i política són els grans buits sobre els que s'hi troba a faltar una important tasca pedagògica, puix que

tota assumptió positiva o negativa en aquest àmbit ideològic hauria d'ésser assumida i interioritzada personalment cosa que només és realitzada de manera purament excepcional. Que això no és impossible queda evident precisament a partir de les excepcions que han adquirit una maduresa en el si de moviments de reflexió juvenils; dóna la impressió d'una vertadera solvència personal i d'una veritable maduresa adquirida.

La lectura i la reflexió sobre el que ha estat dit pels joves presenta elements d'enorme interès pel polític per tal d'elaborar una adequada política i planificació de tot el que afecta directament els joves.

Presentació

Aquest llibre que us presentem és fruit d'un treball iniciat l'any 1984 i finalitzat el mes de maig d'enguany, el qual conté els diferents vessants sociològics de la nostra vila. En aquest primer bloc que fem conèixer són estudiats els aspectes demogràfics, econòmics i de qualitat de l'habitatge que configuren la realitat sòcio-econòmica de Molins de Rei.

Tot i que els qui vivim i treballem a la població i per a la població creiem conèixer les característiques més importants del conjunt social, ens calen, però, unes bases científiques que verifiquin el que ens sembla conèixer de manera pragmàtica. Als polítics, d'una manera específica, ens cal, per fer programes i pressupostos, conèixer més científicament la realitat que ens envolta, per treballar amb criteris fiables i així poder establir prioritats quan s'ha d'actuar i confeccionar els pressupostos. Si no fos d'aquesta manera, l'actuació política fóra el resultat de la improvisació i del subjectivisme. Tot això cobra una gran importància atesos els moments difícils i variables que vivim.

L'alt percentatge d'atur i el tancament de fàbriques són problemes derivats de la crisi que comporten per a l'Ajuntament una lluita constant per recuperar una tradició industrial que avui és greument malmesa.

Malgrat que som conscients que en un estudi tan ampli com el que ha estat realitzat, per força hi ha d'ha ver mancances, també sabem que és un treball susceptible d'aprofundir-hi en l'anàlisi. Alhora, fa una aportació bàsica important en aspectes que fins ara no havien estat mai estudiats a la nostra Vila.

Aquests estudis, que avui són abundants, tenen un cost molt elevat que, a l'Ajuntament no li hauria estat possible de realitzar sense l'aportació tècnica de la Fundació Jaume Bofill -que ha prestat els seus professionals: Raimon Bonal i Joan Costa-, i l'INEM que, mitjançant un pla d'ocupació, ha proporcionat el personal per realitzar el treball de camp. Aquest treball ha estat fet per uns joves, que amb un curset previ de capacitació, han desenvolupat una tasca vàlida que els pot permetre constituir-se en un col·lectiu preparat per a aquestes tasques: Gemma Escofet i Mata, Montserrat Cuyàs i Perucho, Angel Puente i Muñoz i Concepció Atanes i Rodríguez. Tot el treball ha estat coordinat per la responsable de l'Arxiu Municipal, Remei Casas i Borràs.

També ens cal donar les gràcies als comerços i a les indústries de la vila que amb la seva col.laboració han fet possible aquest estudi. I a la Corporació Metropolitana de Barcelona, ja que, mercès al seu suport, ha estat fet la publicació d'aquest important treball sobre MOLINS DE REI: Població, afers econòmics i habitatge.

MOLINS DE REI, juny de 1985

L'ALCALDESSA,

ANTONIA CASTELLANA i AREGALL.

Presentació al resum publicat per la Corporació Metropolitana de Barcelona amb el títol "Molins de Rei 1985, Població, afers econòmica i habitatge". Barcelona 1985 (Nº 488 a l'arxiu)

Introducció al resum publicat per la Corporació Metropolitana de Barcelona amb el títol "Molins de Rei. 1985. Població, afers econòmics i habitatge. Barcelona 1985.

Introducció

Molins de Rei, entre la riba esquerra del riu Llobregat i els primers contraforts de la serra de Collserola, sorgí al voltant d'uns molins que hom establí a la vora del riu a la fi del segle XII per concessió del comte-rei Alfons I. Al segle XIV era ja una vila emmurallada i al segle XV fou jurisdicció senyorial de Galceran de Requesens i de Santacoloma i constituí la baronia de Molins de Rei.

La guerra dels francesos (1808), la Tercera Guerra Carlina (1873) varen ser esdeveniments històrics que feren trontollar la mateixa existència de Molins de Rei; però la construcció del pont del Llobregat (1763-1767) i la del Canal de la Infanta (1819) marcaren moments d'un desenvolupament, aturat només momentàniament per la plaga de la fil·loxera (1887).

Malgrat el va-i-vé dels esdeveniments històrics, culminats darrerament per la crisi econòmica del 1973, Molins de Rei ha cavalcat obstinadament entre la ufanor d'una agricultura de regadiu i l'empenta industrial que li proporcionava el notable creixement de la seva comarca d'ubicació: el Baix Llobregat.

Es important preguntar-se, enmig de les diverses situacions socials i econòmiques que ha presenciat la història -la llunyana i la més recent- què és ara el municipi de Molins de Rei.

El que presentem és una part, i no pas la menys important, d'un ampli estudi fet al municipi de referència; aquesta entrega intenta donar resposta als interrogants següents: ¿Qui són els habitants actuals de la vila? ¿On han nascut? ¿Quina activitat realitzen? ¿Com es cultiva la terra? ¿Quina indústria persisteix? ¿Quin paper juga el comerç en el concert de les activitats productives? ¿Com afecta l'atur els seus habitants? ¿Quina morfologia de l'habitable hi ha ara?

La Fundació Jaume Bofill es complau en poder fer entrega d'aquesta part de l'anàlisi amb la certesa que serà profitosa i pràctica al planificador municipal, que serà d'interès per l'estudiós i que servirà com a fita pel coneixement de les vicissituds històriques més a prop nostre en la cronologia d'aquest municipi ple d'esdeveniments.

2.- L'agricultura a Molins de Rei no s'ha vist dificultada per la creixent industrialització de la comarca i del mateix municipi, sinó que més aviat la competència li ha vingut de la compartimentació de les propietats per l'autopista que travessa les superfícies fins aleshores cultivades i que n'ha dificultat, consegüentment, la mecanització.

El cultiu principal segueix essent la fruita i els sistemes tecnològics són més aviat desconnectats dels progressos i dels sistemes alternatius d'aprofitament de les fruites de baixa qualitat.

Conclusions

1.- Pel que fa a la població, la seva distribució es presenta de manera ben compartimentada: un casc antic, nucli original del poble, que acull aproximadament el 25% de la població; un eixample del poble que forma una corona d'aquell casc antic i que aplega el 66% de tota la població; i uns apèndixs marginals de petits barris i de població disseminada amb el 8% de veïns del municipi.

Aquesta configuració de la distribució de la població, compartimenta dos tipus de població identificats per elements força diferenciadors. D'una part, al casc antic s'hi veuen índexs relativament importants de població vella, més presència femenina, força autònoms pel que fa a l'activitat; per altra part, a les zones marginals amb unes característiques totalment inverses. La zona dreta de l'eixample, adés s'identifica més amb el casc antic, adés amb les zones marginals.

La importància relativa de l'atur es deixa sentir agudament a les àrees marginals.

Comparativament amb els municipis veïns, Molins de Rei apareix com un dels indrets de poca població jove, de gran abundància relativa de població gran i amb molts catalans d'origen; Molins de Rei sembla una illa que es singularitza en tot el context del Baix Llobregat.

2.- L'agricultura a Molins de Rei no s'ha vist dificultada per la creixent industrialització de la comarca i del mateix municipi, sinó que més aviat la competència li ha vingut de la compartimentació de les propietats per l'autopista que travessa les superfícies fins aleshores cultivades i que n'ha dificultat, consegüentment, la mecanització.

El cultiu principal segueix essent la fruita i els sistemes tecnològics són més aviat desconnectats dels progressos i dels sistemes alternatius d'aprofitament de les fruites de baixa qualitat. Tot es fia a l'intercanvi d'experiències i a les visites col·lectives, des del Servei d'Extensió Agrària Comarcal, per a veure formes i models de cultius en d'altres llocs. El problema capital és el de saber quin serà el model agrícola del futur.

3.- L'epígraf metal·lúrgic, els que consten en el ram de la fusta, el suro, el paper i les arts gràfiques, l'alimentació, les activitats diverses i el tèxtil absorbeixen el gruix més notable de l'activitat industrial.

Hi ha un predomini del capital local, de l'empresa petita pel que es refereix al nombre de treballadors, de la vida directa quan es tracta de la contractació de nous treballadors, de les matèries primeres locals i d'un mercat català; són aquests, entre d'altres, els trets característics que dibuixen l'activitat industrial a Molins de Rei.

4.- La dècada dels 70 marca l'inici d'un fort increment d'establiments comercials que encara no s'ha aturat. És precisament el casc antic i el seu eixample els que revelen una concentració més destacada.

La seva majoria són establiments petits i una altra característica a destacar és que es tracta de comerços molt poc diversificats, procurant-se el seu abastiment fora de Molins de Rei.

Es tracta de comerços que, encara que el seu origen no sigui massa lluny en el temps, no han estat mai modernitzats i ignoren què són els sistemes de seguretat. Per altra banda, és més fort el relleu de negoci familiar que no pas els llocs de treball que genera l'activitat comercial.

Pel que fa a la llengua parlada, els comerciants s'acomoden al client, encara que la banalça s'inclina a favor de l'ús del català.

Finalment, cal dir que s'entreveu una col·lisió d'interessos entre els comerciants i la normativa municipal.

5.- L'atur a Molins de Rei es presenta com una vertadera preocupació; les dades de l'INEM ens acosten al 22% de la població activa. Malgrat les precaucions que hem hagut de tenir en l'aproximació a la dada concreta, podem induir unes bosses d'atur dintre del municipi; a grans trets coincidiria amb la perifèria urbana i també justament al barri del Centre.

Per edats, l'atur afecta majoritàriament els joves; per nivells d'instrucció assolits es veuen afectades les persones de més baixos nivells; per sectors de producció, el tèxtil, la construcció i la metal·lúrgia, per aquest ordre, defineixen llargament els sectors de la crisi.

6.- Hi ha una relativa concentració d'habitaclcs, en línies generals, entre la via del tren i l'autopista. És on s'hi troben més abundantment els blocs de pisos incrementant la seva densitat al barri del Canal. Però el curiós és que, precisament en aquesta zona, és on més manifestament la funció residencial és compartida amb altres usos de l'habitaclc.

L'ús exclusivament residencial de l'habitaclc es localitza entorn de la plaça de l'Església, de la de la Creu, al triangle format per l'Avinguda de València, Santiago Rusiñol i l'autopista, a la carretera del Papiol i als barris Bonavista i Riera Bonet. Les residències temporals es troben al disseminat de la població i a Can Grané. El barri Centre contempla una relativa proporció d'habitaclcs desocupats en un municipi que ja n'hi ha molts.

7.- Aquestes conclusions no s'admeten de matisos i, de cap manera, poden excusar la lectura íntegra del text que les justifiquen i les legitimen.